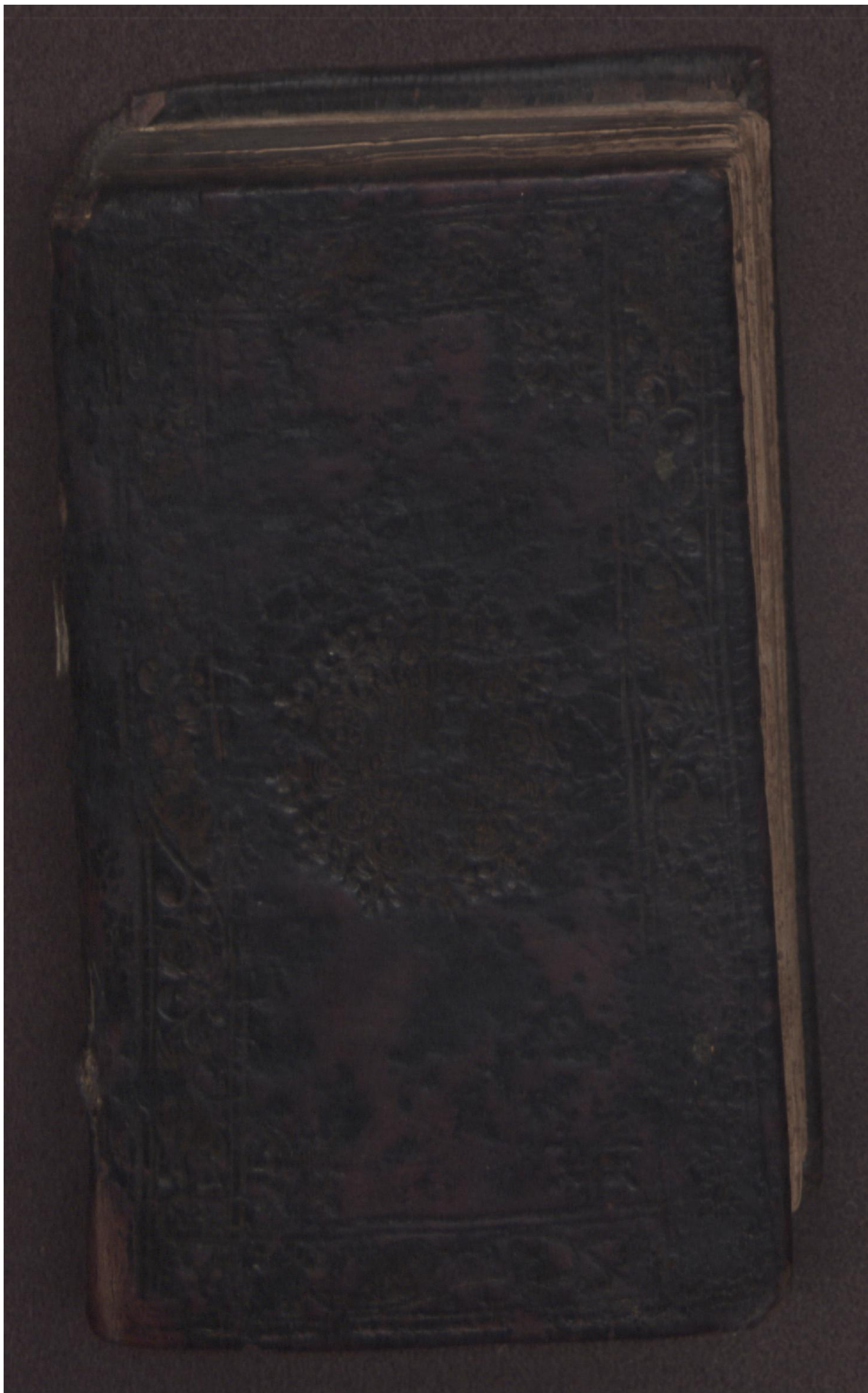

No 22.

Dauids Psal-
ter met D. Mart. Lutheri
Summarier.

Prentet i Lybeck / hoss Law-
rentz Albrecht.

ANNO CHRISTI
1599.

Martini Lu-
theri Fortale paa Psal-
teren.

DEr haffue mange hellige Fæ-
dre loffuet oc elsket Psalteren be-
synderlige for andre Böger i
Scrifften / Oc vdi sandhed loffuer Gi-
erningen sin Mestere selff nock : Dog
maa oc wi beuise vor Loff oc Tack der off-
uer.

Mand haffuer i disse forgangne Aar
her omført mange Legender om Helgen
oc Pasßional/ Exempelbøger oc Histori-
er/ Oc der met opfylt Verden / at Psal-
teren laa diss imellem vnder Benck oc i
saadan Mørck / at mand icke forstod ret-
telige en Psalme. Oc hun gaff dog saa
drabelig ol kaastelig Luct fra sig / at alle
fromme Hierter end oc saa aff de wbe-
kiende ord funde krafft / oc end paa actel-
se / oc haffde derfaare denne liden Bog
kiær.

Men ieg acter / at ingen herligere E-
xempel Bog/ eller Helgens Legender en-

ten er kommen / eller nogen tid komme kand paa Jorden / end Psalteren er. Oc der som mand skulde ynske at det allerbæste kunde vdlæsis aff alle Exempel / Legender oc Historier / oc tilhobesættis / oc der til met kunde giøris paa den allerbæste vijs / saa maa det io bliffue denne samme Psaltere.

Thi her finde wi icke aleniste / huad en eller to Helgen haffue giort / men oc huad den haffuer giort / som er alle Helgens Hoffuet / oc endnu huad alle Helgen giøre / huorlunde de holde sig imod Gud / imod Wuenner oc Fiender / huorlunde de skicke sig i all fare oc pine. Foruden det at der vdi staar alle slags Guddommelig oc Saligheds Lærdom oc Bud.

Oc skulde Psalteren end aleniste derfaare vere dyrebar oc kiær / at hun om Christi Død oc Opstandelse saa klarlige forkynder / oc affmaler hans Rige / oc den gantske Christenheds stat oc væsen. At hun vel maatte kaldis en liden Bibel / i huilcken er befattet alt det som

der staar i den ganske Bibel/ paa det al-
lerskiøniste oc kaartiste / oc er saa giort oc
beted til en herlig Enchiridion eller Häd-
bog / at mig tyckis / at den hellig Aand
haffuer selff vilde taget sig den møde til/
oc sætte en liden kaart Bibel oc Exempel-
bog tilsammen om den gantske Christen-
hed/eller om alle Helgen/paa det/at huo
som icke kunde læse den gantske Bibel /
maatte dog haffue den gantske Summa
paa det næste begrebit i en liden Bog.

Men offuer alt dette / er Psalterens
ædele dyd oc art / at andre Bøger spaa-
der vel meget om Helligens Gierninger/
Men saare lidet tale de om deris Ord.
Der er Psalteren en mesterlig oc wsige-
lig Bog til/ der saa saare vel oc sød lucter
naar mand der vdi læser/ at hun icke ale-
niste forteller Helgens gierninger / men
oc deris ord som de met Gud talede oc be-
det haffue/oc endnu tale oc bede.

Saa at de andre Legender oc Exem-
pler / huor mand sætter dem imod Psal-
teren/holde oss hart at idel dumme Hel-
gen faare/ Men Psalteren bescriffuer oc

indtrycker oss vackare oc leffuendis Helgen.

Det er io it stumt Menniske / at regne imod det som kand tale / noget nær at acte for it halfft død Menniske / oc der er ingen krafftigere / icke heller ædlere Gierning i Mennisken / end at tale. Effterdi at Mennisken formedelst sin Tale alenisfe atskillis fra andre Diur mere end for Skabnings eller andre Gierningers skyld. Naar oc it Træ kand vdaff Snedickers kunst faa it Menniskis effterlignelse / Oc it Diur kand saa vel see / høre / lucte / siunge / gaa / staa / æde / dricke / faste / tørste / lide hunger / frost oc haard leye / som it Menniske.

Her til met giøre endnu Psalteren mere / at hun icke holder oss ringe oc almindelige Helgēs tale faare / men de allerbæste som haffue selff talet met Gud / met stor aluerlighed vdi de allerdrabeligste Sager.

Huor met hand icke legger oss faare / alenisfe deris ord offuer deris Gierninger / Men ocsaa deris Hierte oc deris

Siæls grundelig Liggendefæ / At wi kunde see vdi deris Ords oc Gierningers grund oc vdsprung/det er/i deris Hierter/ huad for tancke de haffue hafft/ huor deris Hierte haffue holdet oc skicket sig vdi alle slags Sager / Fare oc Nød. Huilcket de Legender oc Exempeler som alenißte berømme Helgens gierninger oc vnderlighed/icke giøre/ey heller giøre kunde.

Thi ieg kand icke vide huorlunde hans Hierte staar/om ieg end vel seer eller hører mange drabelige Gierninger aff dem.

Oc lige som ieg meget heller vilde høre en Helgen tale/end see hans Gierninger: Saa vilde ieg oc meget heller see hans Hierte oc hans Siæls Liggendefæ end høre hans ord.

Men det giffuer Psalteren oss paa det allerrigeligste tilkiende om Helgen/at wi vißelige kunde vide huorlunde deris Hierte haffuer standet oc deris Ord liudet mod Gud oc huer Mand. Thi it Menniskelig Hierte er lige som it Skib

vdi det vilde Haff / huilcken storm oc wuær driffuer fra alle fire Verdsens hiørner. Her støder hid / fryct oc sorrig / for den tilkommende wlycke.

Der fra faar gremmelse oc bedrøffuelse / for det nærueredis onde. Her sueffuer Haab oc Hoffmodighed aff den tilkommende Lycke. Der aff blæs hid Tryghed oc glæde i dette næruerendis Gods.

Saadanne Storm oc Wuær lærer oss alffuerlige at tale oc oplade Hiertet oc vdøse den rette grund. Fordi den som er beknybet i fryct oc fare / taler langt anderlunde om Wlycke / end den som sueffuer i glæde / oc huo der er glad oc lystig aff Hiertet / hand taler oc siunger langt anderlunde aff glæde / end den som staar i Fryct. Det gaar icke aff Hiertet (siger mand) naar en Sorrigfuld skal lee / eller en Glad græde / det er / hans Hiertens grund staar icke oben oc er icke her vde.

Men huad er nu de meste vdi Psalteren end saadan alffuerlig tale i alle slags saadanne Storm oc vær / Huor finder mand skiønnere Ord om Glæde / end de

Loffue

LoffuePsalmer eller Tackepsalmer haffue? Der seer du alle Helgen ind vdi deris Hierte/lige som i en skøn oc lystig Vrtegaard/ia lige som vdi Hiñelen/huilcke hiertelige skønne lystige blomster dˀ opuoxer vdi aff alle slags skønne oc glædelige tancker mod Gud for alle hãs velgierninger.

Her tuerd imod/ huor finder du dybere/klagefuldere oc jammerligere Ord om Bedrøffuelse/ end de Klagepsalmer haffue? Der seer du atter igien alle Helgen vdi Hiertet/ lige som ind i Døden/ ja lige som i Helffuede/ huor mørckt oc dumpt der er/ aff alle slags bedrøffuede anseelse om Guds vrede.

Lige saa oc huor de tale om fryct eller forhaabning/bruge de saadanne ord/ at ingen Maler kunde saa affmale dig enten fryct eller forhaabning/oc ingen Cicero eller veltalende saa staffere dem vd. Oc (som sagt er) er det allerbæste / at de tale saadanne ord mod Gud/ huilcket der oc giør det/at der er ducdobbelt aluere oc Liff i de samme ord. Thi huor mand ellers taler imod Mennisken vdi saadanne

 sager/

sager/der gaar det icke saa sterckt aff Hiertet/icke heller brender/leffuer / oc trenger saa fast.

Der aff kommer det oc/at Psalteren er alle Helgens Bog / oc huer serdelis i huad Sag det er / finder Ord oc Psalmer/ i huilcke det kād vel rime sig ind paa hans/oc vere hannem saa vel til maade/lige som de vaare giorde oc sætte her for hans skyld alenište / Saa at hand kand icke selff finde/eller ynske dem bedre sætte.

Huilcket oc der til gaat er / at naar saadane ord befalde nogen / oc rime sig lige ved hannem / at hand da bliffuer viss / at hand er i Helgens selskab oc menighed / oc at det haffuer gaat alle Helgen/lige som det gaar hannem / efterdi alle met hannem siunge den samme Vise. Besynderlige om hand oc kand saa tale dem for Gud/saa som de haffue giort/ som skal skee vdi Troen / Thi it vgudeligt Menniske/smage de aldelis intet.

For det sidste/er vdi Psalteren en tryg oc velforuaret veyeledning/ at mand der vdi maa efterfølge alle Helgē vden fare.

Thi

Thi andre Exēpler oc Legender om stumme Helgen / sætte mange Gierninger frem som mand icke kand giøre effter / oc end mange flere Gierninger som farlige ere at efterfølge / som almindelige pleyer at oprette Secter oc Suærmere / oc riffue Menniſken fra Helgens Menighed.

Men Psalteren holder dig fra Suærmere oc til Helgens menighed. Thi hun lærer dig vdi Glæde / fryct / forhaabning oc sorrig / at vere lige til ſinds oc tale / som alle Helgen haffue veret til ſinds oc talet.

Summa / vilt du see den hellige Christne Kircke affmalet / met leffuende farffue oc skickelse / vdi id lidet Billede befattet / Saa tag Psalteren faar dig / da haffuer du en klar herlig oc ren Spegel / som vel viser dig huad Christenhed er / Ja du skalt oc rette dig selff der vdi / oc finde det rette Gnotiseauton / der til med Gud selff oc alle Creatur.

Derfaare lader oss oc nu vere forsiunlige. At wi for saadan wsigelig Godhed tacke Gud / oc met flid oc aluerlighed det

det samme anamme/bruge oc øffue/Gud til loff oc ære. Paa det wi skulle icke met vor wtacknemmelighed fortiene noget som verre er.

Fordi tilforn/vdi Mørckheds tid / huad skulde det haffue bleffuet regnet for it Liggendefæ/om nogen haffde kundet ret forstaaet en Psalme / oc læst eller hørt hende ret forstandelige paa Danske? Oc wi haffde dog icke det.

Men nu ere de Øyen salige/ som see det wi see/oc Øren som høre det wi høre. Oc dog er det til fare/ huorlunde wi see / ia diss værre / saa see wi at det gaar oss lige som Jøderne vdi Ørcken / de der talede om Himmelbrød: Vor Siæl vansmecter for denne ringe spise. Men wi skulle oc vide/at det staar der hoss / huorlunde de bleffue plagede oc hendøde / at det icke ocsaa gaar oss.

Der vdi hielpe oss all Naadens oc Barmhiertigheds Fader / ved JEsum Christum vor HErre. Hannem skee loff oc tack / ære oc prijs for denne Danske Psalter/oc for alle sine wtalige oc wsigelige Velgierninger til Euig tid/Amen.

Petrus Palladius til Læseren.

HEr haffuer i Dauids Psaltere / vdi liden
Form/ræt vddragen aff den Danske Bi=
bel/met Lutheri Summarie / hos huer
psalme. Nu vancker der allevegne/ her i
Danmarck / en liden Bog / vdi mange Menni=
skers Hender/ som Magister Georgius Smal=
tzing / vddrog i sit Fengsel/aff Dauids Psalme
Bog/oc det vdi Bøne viis/som Titelen liuder.
Seer nu til/at den Bog kaster eder icke denne aff
Haanden/ Thi denne er den rætte Dauids Psal=
me Bog/dictet aff den hellig Aand/ ex fonte Sal-
vatoris,ꝛc. Oc eder bør io at giøre skilsmisse imel
lem Kilden oc Bæckene/som rinde der aff/oc me=
re holde aff Kilden / end aff alle Bæcke. Vdi
Smaltzings Bog finde i ickon idel Bøner / men
her finde i Suar til eders Bøner/aff GVd selff/
ved den hellig Aand/igiennem Dauids Mund.
Item Trøstepsalmer/ fulde aff Husualelser. Di=
sligeste ocsaa Tackepsalmer/ꝛc. Thi oss bør saa
vel at tacke GVd for alt det gode / som at bede
hannem der om. Saa er denne Bog icke aleniste
en Bøne bog/men ocsaa en Tacke bog/en Trø=
ste bog/en Prophecie bog/oc lære bog. Derfaare
bør eder at haffue denne Kong Dauids bog mere
kier/ēd Smaltzings bog. Effterdi der er skilsmisse
imellem dē sō imellem dag oc nat. Dette scriffuer
ieg i Guds Ansict/saa at vere vdi sandhed/Gud
giffue at den menige Mand vilde venne sig til /
daglige at bruge aff hierte oc mund / disse Kong
Dauids Psalmer i steden igien/for de mange/sto=
re/skēdige oc blodige Eder oc Bander/som Gud
almectigste gruselige oc offuer maade fortørnis
met/Tale wi gaat/da følger oss gaat/mē tale wi
ont/da følger oss ont/ det vil icke andet vere.

Høyborne

Første oc Herre / Her Frederick den anden / met Guds Naade / vdualt Konge til Danmarck oc Norge / Hertug vdi Slesuig / Holsten / Stormarn oc Dytmersken / Greffue vdi Oldenborg oc Delmenhorst.

Allerkiæriste Naadigste Herre / lige som wi alle / oc huer besynderlige vdi sin sted plictige ere / Guds Loff / Ord oc Ære / aff sin formue iblant Mennisken / at forfremme oc vddele / effter som wi oc derfor ere skabte / oc haffue Bolige / Steder / Byer oc landskab met oc hos huer andre / at den ene kand oplære oc paaminde den anden om Gudfryctighed / Godhed oc Retfærdighed / der met at mange aff den rette Salighed Lærdom / oc bequemelig optuctelse maatte opueckis / indbiudis / oc paa den rette Bane hen føris til det euige Liff oc Salighed. Saa haabis mig oc at der findis ingē iblant den som retsindige Christne ere / huilcke om de icke end selffue kunde

eller

eller oc for deris vilkaar oc beſkaffning icke giffuis ſtunder til/at giøre det ſom de menige Mand vdi ſin Saligheds Sag oc Lærdō anrørendis er oc forbedre kand/ ſkulde ſig dog baade GVd tacknemēlige/ oc dem goduillige findis lade/ſom aff ſin effne oc forſtand/beſliter ſig i ſaadant Arbeyde/aff huilcket den Almectigſte Guds loff oc æreformeris/den Chriſtelige Tro forøgis / oc alle Menniſkis ſalighed / baade læris rættelige oc tryggelige ſtadfæſtis kand. Saa lang er det fra/ at ieg nogen tid frycte vil / iblant oſſ Danſke Folck at findis/enten Mand eller Quinde/ſom dette mit Arbeyde oc flid/huilcket ieg paa Pſalterens Summarier ſæt oc bekaaſtet haffuer/ſkulde anderlunde anſee.anamme eller vdlegge/end det huilcket aff Guds naade baade den Chriſtne Kircke nytteligt vere ſkal / oc oſſ Danſke hederligt. Oc der ſom der end fundis nogle/ſom det anderledis acte/ beſlabbre eller vdtyde vilde / gielder dog ſaadan deris Søle intet andet/ end de hoſſ Viſe / vorfarne / gode oc retſkaffne Chriſtne /

vd-

vdbryde deris egen vanuittighed / oc til-
kiende giffue den onde skendige rod som i
Hiertit ligger forskiult / først imod den
rette salighheds Lærdom / dernæst imod
dem / som gierne aff sin formue oc effne
tiene ville i Christi Vingaard / alle Men-
niske til salighed. Endog (Aller naadigste
Herre) ieg icke acter saare mange i den
Wtacknemmelig hob / men meget heller /
paa den anden side / wtalige findis skulle /
huilcke met all Hiertens lyst / tacknem-
melighed oc Gudfryctighed / saadan en
dyrebar Himmelske oc wsigelig Liggen-
defæ skulle anamme oc ære / Loffuendis den
Almectigste Gud / at hand sin miskund-
heds Liggendefæ saa haffuer henbyttet v-
di disse Kongeriger / at hand effter den
gantske oc store hellige Bibel / vilde end
desaa onde oss denne lille Bibel / som er
Psalteren for sig selffuer tryct oc vdga-
aen / met sine Summarier oc kaarte vd-
leggelser paa vort danske Maal / huor
met wi hannem / for hans wsigelige god-
hed / loffue oc prise / oc oss selff kunde op-
lære / vnderuise oc stadtfeste vdi alt det /
som

som oss til vor Salighed nyttelige oc gaffnligt er.

Effterdi at io ingen Bog aff all den hellige Scrifft / til større fruct oc herlige vnderuisning / oss faaresættis eller giffuis kand / end Psalteren / i huilcken alt det / som videlige frem oc tilbage vdi den gantske Bibel opscreffuet / lært oc predicket er / kaartelige oc paa det aller skønste / ligeruis som i en Hoffuetsum begribis oc tilhobe dragis. Som oc Christus GVds Søn aff Himmelen / selff: Luc. xxiiij. beuiser / huor hand all Mose / alle Propheters Lærdom / om sin Tilkommelse til Verden / om sin Død oc Pine / sin Opstandelse oc Himmelfærd / ia om sit euige Regiment / Herredømme oc ære indelucker oc befatter i Psalmerne lige som i en Hoffuetsum / offuer alt det gamle Testament / saa at huercken Mose eller Propheterne / noget haffue talet eller lært om den Persone Jesu Christo / sand Gud oc Menniske / huilcket icke oc Dauid i sin Psalter oc Aandelige Viser paa det allerdeyligste / kaartiste / oc dog met de

 kraff-

krafftigste Ord begribet oc vdlagt haff-
uer. Huilcket wi vel met nogle Exēpel aff
mange beuise kūde/om det behoff giordis.
Der faare skal Dauids Psaltere vere
oss kier oc behagelig/ oc skulle wi icke an-
derledis anamme ende end som en lidel
Bibel/oc vmistende Handbog/huilcken
der oss stedse oc altid følge/ paaminde oc
vnderuise skal. Fordi der som Mose vilde
at Budordene oc Lowen skulde scriffuis
vdi alle vraar/paa alle Dørre oc Porte/
at de io stedse kunde vere Israels Folck for
Øyen oc Ansict/huilcken Low der dog i-
cke vden forfærder/ oc saa gaat som øde-
legger it Menniske/ naar hand hiertelige
oc aluerlige der indseer/ huor meget mere
skulle wi da altid tractere oc læse Psalte-
ren? J huilcken icke aleniste Lowens grū-
hed oc strenghed/men meget heller Naade
oc Barmhiertighed rigelige/ oc paa det
allerydersté stafferis oc affmalis. Saa
at Psalteren er icke at acte aleniste effter
den gamle Lowis suarhed oc vtaalmodig
Byrde/ men meget mere for det ny for-
bunds/Liggendesæ/i huilcket indplantet
er

er/all Lærdom om GUDS Naade oc Barmhiertighed / Syndernis forladelse/Lowens opfyldelse/Dieffuelsens offueruindelse/Englernis beskyttelse/menniskens salighed/oc euig Liff/i vor Herre Jesu Christo.

Philippus Amintæ Søn / Alexandri Magni Fader / som i xxiiij. Aar regerede vdi Macedonien oc der den anden oc tiuende Konge vaar / Hand tit oc offte tackede Guderne / at hannem vaar født Alexander / paa den tid at den merckelige oc vise Mand Aristoteles leffde / som da vdi Greken Boglige konster lærde oc vdlagde. Fordi hand vissælige mente / at hand Aristotelem vilde giffue sin Søn Alexandro til en Tuctemester / hoss huilcken hand nu strax fra sin Barndom skulde oplæris i gode Seder oc Boglige konster / som det sig burde en mectig Konge Søn / huilcken opføddis oc fremholdis til sin Faders Kongerige oc Velde. Oc i sandhed lyckedis det Kong Philippo vel. Fordi effter at Alexander er giffuen Aristoteli

i befalning oc Lære / haffuer hand saa indplantet all menniskelig Vijsdom oc Forstand vdi hannem / at der neppelige hans lige veret haffuer iblant alle dem / som aff Hedniske Mestere oc optuctelse / ere komne / icke aleniste til Lærdom / men oc til Regiment oc Velde. Saa stor ydmyghed / sactmodighed / dannished / høuiskhed / mildhed / ædruhed oc tuct fands i hannem / saa lenge at hand dē gode Lærdom oc paamindelse hørig oc lydig vaar / huilcken hans Tuctemester Aristoteles hannem forholdet oc indplantet haffde. Men der hand nu vaar kommen til Babylonien / oc der paa det sidste forgætte oc foractede sin tuctemesters vnderuisning / tryggelig bedreff oc efftersulde det som hannem aff Aristotele forbudet vaar / Drick / Boleri oc Vrckeløshed / Strax der effter fulde alle hine skøne oc herlige dyder fra hannem til lige / oc kom i deris sted hastighed / grumhed / slemmeri / skørleffnet oc løsactighed / saa at hand i sin Druckenskab slog sine allerbæste Venner ihiel / I sit Boleri gaff sin Maiestet

oc Vold hen vnder en løſſ Quindis for-
dærffuelig oc wſkamactige begiering/ oc
for hendis ſkyld/ lœd optende oc affbren-
de/ Perſepolim den allerhærligſte Stad
næſt Babylonien/ ſom laa vdi alle O-
ſterleden/ i huilcken de mectige Konger
aff Perſien regeret/ oc beſynderlig boet
haffde vdi hundrede oc halffem teſinds
tiue Aar.

See effterdi at Kongen aff Mace-
donien tackede Guderne/ at hans Søn
vaar født i den tid/ at hand i den Heden-
ſke Philoſophia kunde oplæris aff den
viſe Mand Ariſtotele/ oc effterdi at der
følger ſaadan wdyd/ Naar mand icke end
vden den vduortis oc Hedenſke Lærdom
forglemmer eller foracter/ huor meget
mere ſkulle wi da tacke oc loffue den Al-
mectigſte euige eniſte oc ſande Gud/ ſom
aff ſin ſtore Naade oc wſigelig Miſkund-
hed/ giffuer oſſ den languarende oc gud-
dommelig Lærdom/ i huilcken icke Ari-
ſtoteles oſſ til denne forgengelig Ver-
dens vold eller ære/ men den værdige hel-
lig Aand ſelff igiennem Dauids Mund

oss oplærer oc stadfester til det euige Liff oc Salighed / vden huilcken Lærdom wi icke andet kunde end aldelis met Alexandro fare vild / oss icke aleniste til Liffuets / men oc saa til Siælens euig skade oc fordærffuelse.

Det er io tilbørligt / at alle wi som Christne ville vere / lade oss denne Bog saa befalde / lige som en viss oc sand Regel / huilcken wi vdi all vor tid skulde eniste effterfølge / actendis oss rettelige oc vden fare at gaa frem paa den Bane / paa huilcken Dauid tilforn standet haffuer i sin Syndsens hiertelig bekiendelse / vdi en fast oc fri forladelse til GVds Naade oc Godhed oc it wtuilactigt haab om den tilkommendis Glæde / oc wforgengelig Salighed / huilcken alle Dauids effterfølgere vdi Himmerigis Rige tilsagt oc aff euighed bered er. Foruden det at wi ingensteds finde herligere Vnderuisning oc Lærdom for alle de Stater / Embeder / oc Befalninger / som nogen her paa Jorden vdi leffue kand. Her staar huad Vnderdanens embede / huad Øffrigheds befal-

falsinger / huor huer sig mod hinanden skicke oc haffue skal. Oc alting / om saadan / fører Dauid her til en euig Bøn oc daglige Tacksigelse / At Vnderdanē skal io bede den Almectigste GVD om gode raad / hørsommelighed oc troskab. Offrigheden / at Gud vil giøre dem Folcket vnderdanigt. Thi der som Keyser / Konger oc Herrer / kunde aff deris egen fornuffte regere Land oc Rige / aff deris egen velde oc mact tuinge Byer / Stæder oc Folck / da beheffuede icke Dauid i dē xviii. Psalme at bekiende / ocsaa Hiertelige at tacke / at GVd giør hannem Folcket vnderdanigt. Ocom sit eget Folck siger hand vdi den cxliiij. Psalme / HErre du giør mig mit Folck vnderdanigt. Huor Dauid icke roser sin kunst eller Vijsdom i sit Lands Regimēt / icke heller / sin vold oc mact / huor met hand dē tuinger oc i hørsommelig hed beholder. Som hine galne / rasinde oc hoffmodige Førster oc Herrer / huilcke sig icke andledis tycke lade / end de ere de sāme paa huilcke all mact ligger / at de ere oc de sō met deris egit forsiū / fornufft / vijshed oc

 klo-

kloge paafund/alting i Folck oc Land til Fred oc Enighed beskaffue oc vdrette.

Men viise oc gudfryctige Førster/ vide vel anderledis oc ydmygeligen met allerstørste Tacknemmelighed bekiende met Dauid/ at der er den Himmelske Konge oc HErre/ den Almectigste Gud / som vdi Byer/Stæder oc Land/ opholder alting. Fordi at der icke stedse vden all affladelse/ idel Krig / Wfred/ Blodstyrtning/ Oprør/ Mord oc Dyrtid i Lande findis / at Stæder Byer oc ale slags Handel oc stater bliffue ved deris biering oc velmact/ det er sandelige icke Førsternis oc deris forstandis bestilling oc vdrettelse/ men det er blot oc bart/ Den euige oc gode Guds gaffue/ huilcket de eniste besinde oc acte kunde som vide at Verden er fuld aff fortrædelige Skalcke / baade iblãt Bønder/Borgere/Friborne/ Herrer oc mectige Verdens Potentater/ met saa stor oc wsigelig lyst til at liuffue/ stiele/ bedrage/ krig / skade / fordærffuelse / met all wlycke at oprette / saa at det icke nogẽ tid mueligt vaare/ at haffue en dag

Fred

Fred/en dag Regimente eller Øffrighed at beholde/der som Gud icke selff met allerstørste mact hiulpe/styrde/regerede oc her affuærede Dieffuelen.

Saa er da den Allermectigste Gud/ huilcken/som Daniel i sit iiij. oc v. siger/ mact haffuer offuer de Kongeriger iblant Mennisken / oc giffuer dem huem som hand vil. Lige som hand vddeler dem/ til huilcke Personer hannem teckeligt er/ mod Byrd / Affkomme oc Menniskens forsictighed: Saa er hand oc den/huilcke/ Naar hand haffuer hengiffuet dem/Folcket giør Øffrigheden vnderdanigt/beuarer Fred oc Regimentet/giffuer Raad oc Sind viselige at regere oc styre/ Oc/summa/driffuer met sin Aand oc Ord til ale det der skickeligt oc gaat er/ alle dem/ som icke paa deris egen Vijsdom oc Verdslig Velde oc Praal traadze eller pucke/Men aleniste sig paa Guds Naade oc Godhed fortrøste vilde/oc gierne lade sig vnderuise aff Guds Ord vdi vor HErre Jesu Christo. Saadanne Herrer oc Regenter skeer lycke oc raad. Dauid som er en Kro-

ne for alle Konger / hand paaminder oc lærer Øffrigheden / at de io skulle tacke Gud / for hans Godhed oc beskytning / vnder huilcken hād opholder baade Fred oc Regimente. Fordi hand vel forsøcte / huad Kongers Macht eller Vijsdom vdrette kand / ibland Folcket oc Almuen der som Gud icke selff hielper Huss at holde. Absolon hans egen Søn / Semei / Achitophel oc andre saadanne / lærde hannem vel / huor Konge vdi Lande ere. Saadan paamindelse oc lærdom til all Bøn oc Tacksigelse / giffuer Dauid her den Verdslig Øffrighed tilkiende / icke vdi en / men vdi mange Psalmer.

Den Aandelige Øffrighed / som er / Bisper / Predickere oc Lærefædre / huilcke skulle met en Aandelig spise / det er / met det rene oc salige Guds Ord føde menniskens Siæle / lære oc paaminde alle / vnderuiser hand oc saa i mange Psalmer / besynderlige vdi den cxviij. oc vdi den cxxxiiij. Huor hand affmaler dem deris Embede / at de io flitelige skulle offue oc lære GVDS Ort / stedse oc altid be-

de/at Gud vil Ordet beholde oc beuare/ imod alle Suærmere/ Secter oc Kættere/oc at hand vil giffue Fruct / Vext oc Fremgang i Menniskens Hierter/ ellers kunde oc de intet beskaffe eller vdrette/ Fordi io saa ringe sō en Verdslig Første kand sit Regiment met gaffn oc ære føre/vden GVd selff legger der en Haand til/ Io saa ringe/oc end meget mindre kand den Aandelig Øffrighed/ noget beskaffe vdi sit Embede/ vden den Almectigste Gud selff opholder sit Ord imod Kættere/Verdens Tiranner oc Dieffuelsens modstandelse/ Oc der nest giffuer sin hellig Aand/baade vdi deris Hierter som Predicke / oc deris som vnderuisis skulle/at hine retsindige Predicke oc lære / oc disse met Fruct høre Ordet oc det anamme kunde. Ellers støtte vel Dieffuelen alting vdi en hob / oc met sin list affuende alle Menniske fra Salighed.

Her hos indsætter hand mangesteds vdi Psalteren / Tacksigelse for de almindelige Guds gaffuer / huilcke alle Mand vdi alle Stater giffuis oc metdelis / for

Klæde

Klæde oc Føde/Huss oc Hiem / Hustru oc Børn/ Sundhed oc Karskhed/Øll oc Brød/met andet saadant / som Gud ri-gelige giffuer oc vdskyder offuer alle dem som hannem paakalde oc frycte. Forma-nendis i mange stæder / at mand io icke skal lade sig fortørnis eller forargis paa hine Vgudelige / at de florer oc saare vijt sig vdbredet her paa Jorden.

Men meget heller at wi skulle see hen til Enden oc acte deris Affgang / høre Guds Ord huad det oss lærer om dem. Paa det sidste raader oc Dauid mange-steds alle Mennisker til Enighed/Fred oc Samdrectighed/Oc siger/ at all Bene-didelse kommer der aff/ at Folcket forli-gis vel. Husualer vnder Kaarset/at mād io icke knurre skal. Lærer ret gode Gier-ninger/forkynder Ecteskab sin Benedi-delse / alting fører der hen / at alle skulle frycte Gud.

Disse oc andre flere saadanne stycker øffuer oc driffuer Dauid vdi Psalteren/ idelige oc met allerstörste flid / saa at det aldelis sandingen er / huilcket Basilius

siger /

siger/ at Psalteren/ inholder det aller=
bæste oc nytteligste aff alting. Icke aleni=
ste for hand spaaer om de tilkommende
ting. Opregner skøne oc herlige Histori=
er. Fremsætter en visse Regel oc Maade/
som it Menniske all sin Liffs tid skal eff=
terfølge. Men oc fordi hand er den aller=
rigeste Kielder aff all hellig oc guddom=
melig Lærdom.

Dette vilde den gode Lutherus at skul=
de forstaaes aff alle/ naar de læsde Psal=
teren Derfor/ effterdi hand ellers siunis
noget mørckt oc vforstandigt/ haffuer
hand screffuet de merckelige Summari=
er offuer alle Psalmerne/ oc der vdi be=
fatter de Hoffuetstycker/ som vdi huer
Psalme besynderlige læris oc indeholdis.
Huilcke Summarier der vel er at regne
for kaarte/ oc dog rige Vdleggelser.

Saa at Psalteren nu met stor fruct oc
gaffn læsis kand aff alle/ naar de paa det
kaartiste vide/ huad vdi huer Psalme be=
grebet er. Oc skal det vere oss kiært/ at
hand med saa stor flid henfører alle Psal=
merne/ til vor Catechismum/ giffuendis
tilkiende/ til huilcket Budord/ til huil=
cken

ecken Bøn i vor Pater Noster, huer Psalme rettelig henhører.

Høymectige Første oc Konge/ ieg formerckte/ derfaare efftderdi at Eders Naades Herre Fader/ Kongelig Maiestat/ vor allerkiæriste Naadigste Herre/ gierne tilsteder/ oc met sin Naadis Privilegium der til hielpe vilde / at Dauids Psalter/ den rette oc Christelige Bønebog maatte vdprentis paa danske vdi en liden Form / Gud Almectigste til loff / priis oc ære/ oc alle dem som i disse Kongeriger vore Danske maal forstaa kunde/ til nyttelig Lære oc Salighed / Haffuer ieg forneffnde Lutheri Summarier vdsæt paa Danske / at de maatte Prentis met Psalteren / Der met at denne alle Christnis Handbog / maatte io paa det sidste/ bliffue bekient oc kiær/ Naar wi vide oc forstaa huad for Lærdom/ Skat oc Liggendefæ / den hellig Aand formedelst Dauid / sine Vdualde oc Gudfryctige Børn/ skenckt oc giffuet haffuer.

Est du Sorrigfuld? Her haffuer du husvalelse. Tregis du aff Armod? Her finder du trøst oc det euige Rigdō. Forfølgis du

aff Dieffuelen/Verden oc Tirãner? Her
ervndsætning/befrielse oc en euig tilfluct.
Lider dig vel? Her finder du Tacksigelser.
Vilt du bede? Her ere derette Bønner/sõ
vdi all Nødtorfft/mere end noget tueæg-
get Suerd / trenger frem imellem Gud
oc Mennisken. Ja sandelig Basilius sag-
de ret/at i Psalterẽ er det beste aff alting.

Derfaare skal denne Bog følge oss
altid til Seng om Afftenen / der fra om
Morgenen/effter Maaltid om Midda-
gen/hannem skulle wi læse oc bruge/ Her
i skulle wi offuerhøre oc øffue huer andre/
i den sted som nu almindelige brugis Da-
abbel/Æder oc Slemmeri/ aff huilcke io
intet gaat kommer / men meget mere for-
tørnis Gud / oc gode Christne forargis.
Her vdi en god Øffrighed meget volde
kand. Fordi huor hand først er retsindig
mod Gud oc mennisker/ der maa oc Vn-
derdanen paa det sidste/lære det som ret-
sindigt oc gudfryctigt er. Den obenbarli-
ge Vgudelig skal hand io icke lide.

Allerkiæriste Naadigste Herre/dette
mit arbeyd sender ieg til Eders Naadis
Høymectighed/begierendis ydmygelige/

oc

at Eders Naadis Høymectighed / vil aff mig fattige Mand / tage det til tacke / oc aluerlige der til hielpe / at den Danske Psalter maa her effter findis vdi Øffrigheds oc Vnderdanens hender / huor met / at alle oc huer vdi sin sted besynderlige læ re maa / retsindelige oc vdi all gudfryctighed at vmgaaes / baade met Gud oc menni sken. Saadan eders Naadis veluillighed / vil ieg stedse oc altid / met all flid / oc Troskab / fortiene saa lenge ieg leffuer. Den Almectigste oc Euige Gud beuare Eders Naadis Høymectighed / oc giffue / at Eders Naade maa voxe oc formeris Gud Almectigste til loff / prijs oc ære / Den Christne Kircke til bistand oc forbedring / oc oss Danske til it lycksaligt oc fredsammeligt Regiment vdi vor HErre Christo. Screffuet i Kiøbenhaffn / den 26. dag Augusti / Anno 1556.

Eders Naadis

Forplictig Vnderdan.

Erasmus Mich. Lætus.

Den første Psalme.

ER en Trøstpsalme/som formaner oss / at wi skulle gierne høre oc lære Guds Ord.

Oc trøster oss / at wi haffue meget gaat der aff / som er : At alle vore ord oc gierninger skulle vere lyckſalige / imod alle Fiender. Lige som it Palmetræ grønis hos it Vand / oc bær sin Fruct / imod all Hede oc Frost / etc. Huilcket Menniskens lærdom icke giør. Men lige som Værit det blæss oc atspreder Affner / lige saa forgaa de oc. Fordi Gud haffuer behaglighed til saadanne sit ords Discipler / siger hand / men de andre lader hand vndergaa.

Oc denne Psalme flyder aff det tredie Budord / Ja hør der oc aldelis hen. Fordi der bindis at hellige Sabbathen/det er Guds Ord gierne at høre oc lære.

Oc begribis vdi Fader vor / i. den ij. oc iij. Bøn / der som wi bede / om GVds Rige / oc at hans vilie maatte ske. Huilcke begge dele formedelst hans ord bliffue forfremmede.

I.

SAlig er den som icke vandrer i de Vgudeligis raad/ ey heller traader paa Synderis Veye/ Ey heller sider der som Spaattere side.

Men haffuer lyst til HERRENS Low / Oc taler om hans Low dag oc nat.

Hand er lige som it Træ der er plantet hos Vandbecke / Som bær sin Fruct i sin tid/ Oc Bladene foruisne icke der paa / Oc huad giør/det lyckis vel.

Men de ugudelige ere icke saa / Men lige som Affner/der Været bortspreder.

Derfaare bliffue de Vgudelige icke i Dommen/Ey heller Syndere i de Retfærdigis menighed.

Thi HERREN kiender de Retfærdigis vey/ Men de Vgudeligis vey forfaris.

II.

ER en Prophecie om Christo / huorlunde hand skal lide/ oc der ved bliffue en Konge oc HERRE offuer den gantske Verden.

Oc saa staar her en Trusel / imod de Verdslige Konger oc Herrer / huorlunde de skulle gaa til grunde / om de icke ville hylde oc tiene denne Konge / Men ville forfølge oc vdsiette hannem / oc Foriættelsen. At de skulle bliffue salige/ som tro paa hannem.

Oc denne Psalme flyder aff det første Budord / huor GVd til siger oss / at hand vil vere vor GVd/ som vil hielpe oss aff Nød/ oc giøre oss alt gaat. Som hand ocsaa fra Synden / Døden oc Helffuede haffuer ført oss / hen til det euige Liff / formedelst vor HERRE Christum. Saadant bede wi vdi Fader vor / i den anden Bøn / at hans Rige skal komme til oss.

HVorfaare rase Hedninge / oc hui taler Folcket saa forfengelige.

Kongerne i Landet reyse sig op / oc Herrene raadsla tilsam̃en / imod HERREN oc hans Saluede.
Lader oss sønderriffue deris Baand / Oc kaste deris Reb fra oss.
Men den som boer i Himmelen / leer at dem / oc HERren bespaatter dem.
Hand skal en tid tale met dem i sin vrede / Oc forfærde dem met sin grumhed.
Men ieg indsætte min Konge / paa mit hellige Bierg Zion.
Jeg vil Predicke om saadan en skick / at HERREN sagde til mig / Du est min Søn / J dag fødde ieg dig.
Begere aff mig / Saa vil ieg giffue dig Hedningene til Arffue / Oc Verdens ende til Eyedom.
Du skalt sønder sla dem met it Jern Spir / Lige som Leerpaatter
skalt

skalt du senderknuse dem.
Saa lader eder nu vnderuise i Konger / Oc lader eder tucte i Dommere paa Jorden.
Tiener HERREN met fryct / oc glæder eder met heffuelse.
Kysser Sønnen / at hand bliffuer icke vred / oc i omkomme paa veyen / Thi hans vrede skal snart optendis / Men salige ere alle de som tro paa hannem.

III.

ER en Bedepsalme / i huilcken Dauid malis faar oss til it Exempel / huorlunde hand haffuer bedet vdi sin nød / oc er Bønhørt / den tid / hand bleff forjagt / aff sin egen Søn Absolon.

vdi enden priser hand Gud / at hand er alle deris tro hielpere oc beskermere / som paakalde hannem i all deris nød.

Hun hører hen til det første Budord / huor Gud vil vere vor Gud oc Hielpere. Oc begribis vdi den vij Bøn vdi Fader vor / der som wi bede at wi maatte befries fra alt ont.

Dauids Psalme / der hand flyde for sin Søn Absolon.

AH HERRE / Hui ere mine Fiender saa mange / Oc sætte sig saa mange imod mig.
Mange sige om min Siel hun haffuer ingen hielp hos Gud / Sela.
Men du HERRE est Skiolden faar mig / Oc den som sætter mig til ære / Oc opretter mit Hoffuet.
Jeg raaber til HERREN met min røst / Saa bønhører hand mig aff sit hellige Bierg / Sela.
Jeg ligger oc soffuer / oc opuoger / Thi HERren opholder mig.
Jeg frycter icke for mange hundrede Tusinde / som legge sig trint omkring imod mig.
Op HERRE / oc hielp mig min Gud / Thi du slar alle mine Fiender paa Kindbenet / oc sønder-

knuſer de Wgudeligis tender.
Hos HERREN finder mand
hielp/Oc din Velſignelſe offuer
dit Folck/Sela.

IIII.

ER en Trøſtpſalme / oc der hos beder oc lærer hun oc. Fordi hun lærer at fortrøſte ſig paa Gud naar det gaar ilde til / oc ſkender paa de Wgudelige / ſom vende ſig til de wnyttige Guder/oc kiødelig fortrøſtning. Oc ville intet lide / oc ey heller bie effter Gud met Taalmodighed/Effterdi hand er dog den høyeſte Trøſt Endog hand beſkaffer ſaadant vnderlige hos ſine Helgen/at hand førſt / ſaa gaat ſom forlader dem / oc der met forſøger deris Tro oc Taalmodighed.

Men de Wgudelige/ville haffue Bugen fuld oc tryg. Huo ſom ſiger dem aff Troen eller Taalmodighed/ den ſpaatte de / oc foracte de oc ſige: Huorlunde ſkal den Gieck ſige oſſ huad gaat er? Ja bie/indtil en ſtegt Høne fluer i Munden paa dig/forlad dig der paa/oc arbeyde intet.

Hun hør oc hen til det førſte Budord. Fordi hun lærer oc formaner oſſ at haabe / oc met Taalmodighed forlade ſig paa Gud naar der fattis noget. Oc ſtraffer de Vantro oc Wtaalmodige. Oc er hun i den iij. oc vij. Bøn begrebt/ huor wi bede at Guds vilie ſkal ſke/Oc wi mue befries fra det onde. Maa hun oc vel vere i den iiij. Bøn/der ſom wi bede om vort daglige Brød/det er om Fred/oc all Liffſens nødtørfft/ imod allehaande modgang her paa Jorden.

Dauids Psalme for at siunge paa Strengeleg.

BOnhør mig / naar ieg raaber / Gud min Retfærdighed / du som trøster mig i Angest / Ver mig naadig / oc hør min bøn.

Kiere Herrer / Huor lenge skal min Ære beskemmis? Hui elske i saa forfengelighed / oc løgen saa gierne / Sela.

Vider dog / at HERREN fører sine Helgen vnderlige / HERREN hører naar ieg raaber til hannem.

Bliffue i vrede / da synder icke / Taler met eders Hierter paa eders Senge / oc bier / Sela.

Ephe.4 Offrer Retfærdighed / oc haaber paa HERREN.

Mange / sige Huorlunde skulde

denne vise oss / huad gaat er?
Men HERRE opløfft dit Ansictis Lius offuer oss.
Du glæder mit Hierte / Alligeuel at hine haffue meget Vijn oc Korn.
Jeg ligger oc soffuer aldelis met fred / Thi du HERRE hielper mig alene / at ieg boer tryggelige.

V.

ER en Bedepsalme / imod de falske Lærere oc Kætterske Aander. Vdi huilcken hand Hiertelig beklager baade deris skinnende Lærdom oc Gierning / met huilcke de vnder Guds Naffn giøre storskade / paa det rene Guds ord / oc den rette Guds tieniste. Oc til siger i det sidste Vers / at saadan Bøn bliffuer bønhørt / oc at de Kæterske Aaander skulle bortkastis.

Hun hør hen til det ij. oc iij. Budord / huor oss befalis at hellige Guds Ord oc naffn. Oc vdi Fader vor til den føste oc anden Bøn / huor vdi oc bedis om Guds Naffns oc hans Rigis æris forbedring.

Dauids Psalme / for at siunge for Arffuen.

HERRE/hør mine Ord/oc mercke mine Tale.

Giff act paa mit rob / min Konge oc min GUd/ Thi ieg vil bede til dig.

HErre / vilde du Aarle høre min Røst / Jeg vil skicke mig tilige til dig / oc mercke der paa.

Thi du est icke en Gud/som behager vgudeligt Væsen / Den som er ond/bliffuer icke faar dig.

De som tale stolte ord / bestaa icke faar dine øyen / Du hader alle som ilde giøre.

Du fordærffuer Løgnere / HERREN haffuer Værstyggelighed til Blodgerige oc Falske.

Men ieg vil gaa i dit Huss paa din store Godhed/oc tilbede dig i din hellige Tempel/i din fryct.

HERRE/ led mig i din Retfærdighed/for mine Fienders skyld/

oc skicke din Vey faar mig.
Thi deris Mund er intet vist/inden i dem er Hierteſorg / Deris Strube er en oben Graff / oc de smigre met deris Tunger.
Gud straffe dem/at de falde fra deris Opsæt/Stød dem vd for deris store offuertrædelsis skyld / Thi de ere dig gienstridige.
Lad dem alle glæde sig som tro paa dig / Lad dem fryde sig euindelige/Thi du beskermer dem / Lad dem vere glæde i dig/som elske dit Naffn.
Thi du HERRE velsigner de Retfærdige / Du kruner dem met Naade/lige som met en Skiold.

VI.

ER en Bedepsalme/oc klager offuer den høye oc rette hemmelig Samuittigheds pine/ som for sine Synders skyld vdi Troen oc Forhaabelse/martires oc pines / oc met Lowen oc GVds vrede martiret bliffuer / oc driffuer til for-

til fortuilelse oc mißhaab. Det som kaldis el-
lers vdi Psalteren her oc der Dødsens baand
oc Helffuedis snarer / det er Dødsens nød oc
Helffuedis angest.

Men ved Enden giffuer hand til kiende/
at saadan Bøn bliffuer hørt/alle dem til it trø-
steligt Exempel / som ere vdi saadanne Fristel-
ser/at de icke skulle bliffue der vdi.

Oc straffer de Misdedere/det er / de falske
Helligen / som almindelig hader oc forfølger
saadanne sorgefulde Folck. Fordi deris trøst
staar aleniste paa deris egen Hellighed/ vide oc
intet aff saadanne Fristelser / fordi ere de den
rene Troes verste Fiender.

Hun hører til det første oc andet Bud-
ord / fordi hun priser den rette Troes kamp
met GVd / oc beder imod Synden oc Døden.
Oc er vdi den første Bøn/i Fader vor/ lige som
alle andre Bedepsalmer. Fordi at bede er at
paakalde oc ære Guds Naffn.

Dauids Psalme / for at si-
unge paa otte Strenge.

Thm:

N B-

AH HERRE/straffe mig icke
i din vrede / Oc tucte mig
icke i din grumhed.
HERRE / ver mig naadig/thi ieg
er skrøbelig / Helbrede mig
HER-

HERRE / Thi mine Been ere forfærdede.

Oc min Siel er meget forfærdet / Ah du HERRE / huor lenge?

Vent dig HERRE / oc redde min Siel / Hielp mig for din Barmhiertigheds skyld.

Thi mand tencker icke paa dig i Døden / Huo vil tacke dig i Helffuede?

Jeg er saa træt aff suck / Jeg bløder min Seng den gantske Nat / Oc væder mit Leye met mine grædende Taare.

Min skickelse er falnet aff sorg / oc er vorden gammel / Thi ieg haffuer angest alleuegne.

Viger fra mig alle Misdedere / Thi Mat. 7.
HERREN hører min graad.

HERREN hører min formanelse / HERREN anammer min bøn.

Alle mine Fiender skulle bliffue til skam̄e / oc saare forfærdis / Vende sig tilbage / oc snart bliffue til skamme.

VII.

ER ocsaa en Bedepsalme / oc klager offuer de Skendsmunde / som skylde Helligen oc deris Lærdom / at de ere oprøriske / oc øffrigheds oc Freds forstørere. Ligeruis som Simei den Jeminiter / laster den fromme Dauid vdi sin ælendighed / lige som hand haffde taget Kong Saul sit Rige fra. Lige som Jøderne oc skylde Christum faar Pilato. Oc Bespaattere / Euangelium nu skende.

Jmod saadanne Fristelser strider hand her met sin Bøn / oc beklager Gud sin wskyldighed Oc beuiser her effter met sit eget Exempel / huorlunde saadan en Bøn er hørt / oss til trøst. Oc truer de Skends munde oc Tiranner gruselige / oc holder dem Absolons Exempel faare / huorledis hand opkom / før end hand kunde vdrette det onde / som hand haffde begynt sit sind.

Hun hør oc til det andet Budord / oc til den første Bøn / som den næst til forn / etc.

Dauids wskyldighed / huor om hand sang faar HERREN For den Morians Jeminiters ords skyld.

PAa dig HERRE troer ieg/ min Gud/ Hielp mig fra alle mine mine Forfølge-re/ oc redde mig.

At de icke gribe min Siel som Lø-uer/ Oc sønderriffue/ effterdi der er ingen Frelsere.

HERRE min Gud/ haffuer ieg saadant giort / oc er der wræt i mine Hender.

Haffuer ieg betalet dem ont / som leffde fredsom̄elige met mig / El-ler skad dem som vaare mine Fiender vden Aarsage.

Da maa min Fiende forfølge min Siel oc gribe hende / Oc træde mit Liff til Jorden/ oc legge min ære i Støff / Sela.

Stat op HERRE i din vrede/ op-høye dig offuer mine Fienders grumhed / oc hielp mig til det Embede igien / som du haffuer befalet mig.

At

At Folcket skal samlis igien til dig/ oc derfaare komme høyt op igien.
HERREN er Dommere offuer Folcket/Døm mig HERRE effter min Retfærdighed oc Fromhed.
Lad de Vgudeligis ondskab faa en ende/oc forfremme de Retfærdige/ Thi du retuise Gud prøffuer Hiertet oc Nyre.
Min Skiold er hos Gud/ som hielper dem som ere fromme aff Hiertet.
Gud er en retuiss Dommere/Oc en Gud som daglige truer.
Vil mand icke bedre sig/ saa haffuer hand huesset sit Suerd/ oc spent sin Bue/ oc meder til.
Oc hand haffuer lagt dødelige Skud der paa/ Sine Pile haffuer hand bered til at forderffue.
See / hann haffuer ond i sinde/

hand er fructsommelig met Wly-
cke/ Men hand skal føde it Feyl. Jesa. 59. Job. 15.
Hand haffuer graffuet en Graff oc
opkast/ Oc er falden i Graffuen/
som hand giorde.
Hans Wlycke skal kome paa hans
Hoffuet / oc hans ondskab skal
falde paa hans Isse.
Jeg tacker HERREN for hans
Retfardigheds skyld / oc ieg vil
loffue den Allerhøyeste HER-
RIS Naffn.

VIII.

ER en Prophecie om Christo / hans Pine / Opstandelse oc Kongerige/ offuer alle Creatur / oc at saadant it Rige skulde stifftis / formedelst de Wmindiges munde / det er foruden Suerd / oc Harnisk/ alene ved Guds ord/ Troen.

Hun hør til det j. Budord / der som Gud vil vere vor Gud/ oc er i den anden Bøn som tilforn i den ij. Psalme sagt er.

Dauids Psalme/ for at siunge / paa Githith.

HERRE vor Regenter / huor herligt er dit Naffn i alle Land / som mand tacker dig i Himmelen.

Aff de vnge oc diende Børns munde beredde du en mact / for dine Fienders skyld / at du skalt forderffue Fienden oc Heffneren.

Thi ieg skal see Himmelen dine Fingris gierning / Maanen oc Stierner som du beredde.

Ebre. 2. Huad er Mennisken / at du tencker paa hannem / oc Menniskens barn / at du anammer hannem?

Du skalt lade hannem vere forlaten liden tid aff GUD / Men du skalt krune hannem met ære oc prydelse.

Du skalt giøre hannem til en Herre offuer dine Henders gierning / Du lagde alting vnder hans Føder.

Faar oc øxen allsammen / Der til
met oc vilde Diur.
Fulene vnder Himmelen / oc Fi-
skene i Haffuet / oc huad der gaar i
Haffuet.
HERRE vor Regentere / huor
herligt er dit Naffn i alle Land.

IX.

ER en Prophecie / om vngdommen / det er / om de ny Børn oc om Christi Folck som ere den hellige Christenhed / huorlunde de oc effter Christi Exempel / mue lide / oc altid deris Blod vdgyde.

Oc saadan Prophecie forhandler hand her ved Tacksigelse oc Fortrøstning. Saa at hun vel maa kaldis en Tacksigelsis oc Fortrøstnings Psalme. Fordi de Christne / oc besynderlige de hellige Martyrer tacke Gud her / oc fortrøste sig / at GVd dem icke forlader / men formerer dem stedse oc altid / i diss mere de bliffue forfølgede / til saa lenge / at somme aff deris Forfølgere omuendis til Christne / oc de andre vndergaa.

Hun hør til det j. Bud oc til den ij. Bøn / lige som sagt er i den næste forgangne Psalme.

Dauids Psalme / for at siunge om den deylige Vngdom.

JEG tacker HERREN aff gantske Hierte / oc forteller alle dine vnderlige Gierninger.

Jeg fryder mig / oc er glad i dig / oc loffuer dit Naffn / du Allerhøyeste.

At du dreffst mine Fiender tilbage / de ere faldne oc omkomne faar dig.

Thi du fører min Ræt oc Sag til ende du sider paa Stolen / en retuiss Dommere.

Du straffer Hedningene / oc omkommer de Vgudelige / oc vdslætter deris Naffn altid oc euindelige.

Fiendernis Suerd haffue ende / Du omuende Stæderne / Deris

ris ihukommelse er omkommen met dem.

Men HERREN bliffuer euindelige / Hand haffuer bered sin Stoel til Dommen.

Oc hand skal dømme Verden redfærdelige/ Oc regere Folcket rettelige.

HERREN er de Fattigis beskermelse/oc en beskermelse i Nød.

Derfaare haabis de paa dig / som kiende dit Naffn / Thi du forlader dem icke/som søge dig HERRE.

Loffuer HERREN som boer i Zion / Kundgiører Folck hans Gierninger.

Thi hand tencker oc spør at deris Blod / Hand glemmer icke de Fattigis skrig.

HERRE ver mig naadig/ See til mine ælendighed iblant Fien-

derne / Du som ophøyer mig aff
Dødsens port.
Paa det at ieg kand fortælle all din
prijß i Zions daatters porte/at
ieg kand vere glad aff din hielp.
Hedningene ere nedsunckne i Graff=
uen/som de beredde/ Deris Fod
er greben i Garnet/ som de sætte.
Saa veed mand at HERREN
sticker ræt / Den Vgudelige er
besueret i sine Henders gierning/
ved ordet/ Sela.
Ah at de Vgudelige maatte vendis
til Helffuede/ Oc alle Hedninge=
ne som forglemme Gud.
Thi hand skal icke aldelis forglem=
me de Fattige/ oc de Elendis haab
skal icke fortabis euindelige.
HERRE stat op / at Mennisket
faar icke offuerhaand / Lad alle
Hedninge dømmis faar dig.
Giff dem HERRE en Mestere/

At Hedningene mue kiende / at de ere Menniske / Sela.

X.

ER en Bedepsalme / oc klager offuer Christi Rigis Hoffuet fiende / det er / offuer Antichristen / som Christendommen / baade met vold oc list forstører / for sin Gerigheds oc Hoffmodigheds skyld. Hand fører baade det Verdslige Suerd / met Tiranni offer Liffuet / oc falsk lærdoms Garn offuer Sielen.

Oc kand intet mere / end (som hand her siger : Hans Mund er fuld aff formadelse / falskhed oc bedrægeri) at formaledide / det er / at bandsette oc fordømme. Item / at lyffue / det er / at sticte falsk Lærdom oc vrang GVds tieniste / Oc bedrage / det er / at giecke oc forføre den gantske Verden fra Gods / Ære / mact / Liff oc Siel. Men ved enden giffuer hand den trøst tilkiende / at saadan Vederstyggelighed / skal oprøckis met Verdens ende.

Hun hør til det ij. Bud / oc til den j. Bøn som alle Bedepsalmer.

HERRE / hui traader du saa longt bort? Oc skiuler dig i nødsens tid? Saa lenge som

den Vgudelige bruge hoffmod/ da maa den ælendige lide / De henge sig tilsammen/oc optencke onde Fund.
Thi den Vgudelige roser sig aff sin Fortrædelighed / Oc den Gerige velsigner sig/ oc laster HERREN.
Den Vgudelige er saa stolt oc vred at hand acter ingen / I alle sine tancker holder hand GVd for intet.
Hand far flux frem met sin Gierning / Dine Domme ere longt fra hañem/Hand handler traadselige met alle sine Fiender.
Hand siger i sit Hierte: Jeg skal aldrig omstødis / Det skal aldrig haffue nød her effter.
Rom.3. Hans mund er fuld met bander / suig oc bedragelse/ Hans Tunge kommer møye oc arbeyde affsted.
Hand

Hand sider oc lurer i Gaarden / Hand myrder de vskyldige hemmelige / Hans øyen acte paa de Arme.
Hand ligger paa Lur i skiul / som en Løwe i Hulen / Hand lurer at gribe de Fattige / oc hand griber hannem / naar hand tager hannem i sit Garn.
Hand sønderslar oc nedtrycker. Oc støder den Fattige til Jorden met vold.
Hand siger i sit Hierte / Gud haffuer det forglemt / Hand skiulte sit Ansict / oc seer det aldrig mere.
Stat op HERRE Gud / opløfft din Haand / Forglem icke de Elendige.
Huor faare skal den Vgudelige laste Gud / oc sige i sit Hierte / Du støder intet der om?
Du seer io / Thi du skuer Elendig-
 hed

hed oc Jammer / Det staar i dine
Hender / De Fattige befole dig
det / Du est de Faderløsis Hiel-
pere.

Sønderbryd den Wgudeligis
Arm / oc søg det onde / Saa skal
mand aldrig finde hans vgude-
lige Væsen.

HERREN er Konge altid oc e-
uindelige / Hedningene skulle ø-
deleggis aff hans Land.

HERRE / du hører de Elendigis
begerelse / Deris Hierte er vist /
at dit øre mercker der paa.

At du skicker de Faderløse oc Fattige
ræt / At Menniske skulle icke mere
traadze paa Jorden.

XI.

ER en Bedepsalme / som klager offuer de Kættere oc falske Scrifftens vdleggere / som føre Folcket fra den rette Troes grund / paa deris Bierg / det er / paa deris høye store Helligheds Gierninger / oc der til bespaate de rette Lærere / oc sige: Huad skulde den Retfærdige giøre?

Men hand trøster paa det sidste / At GVD visselige vil see der til / saa at de falske Lærere skulle fordømmis / oc de rette skulle bliffne / oc at Bønen er visselige hørt oss til Exempel.

Hun hør til det ij. Bud / oc til den j. Bøn.

Dauids Psalme / for at siunge.

IEg troer paa HERREN / Hui sige i da til min Siel / Hun skal flue som en Ful paa eders Bierge?

Thi see de Vgudelige spende Buen / oc legge deris Pile paa Strengene / at skiude de fromme hemmelige der met.

De kaste Grunduollen / huad skulde den Retfærdige vdrette?

HERREN er i sin hellige Tempel / HERRENS Stoel er i Himmelen / Hans øyen see der paa / Hans øyenbryn prøffue Menniskens Børn.

HERREN prøffuer de Retfærdige /

ge/Hans Siel hader den Wgu-
delige/oc dem som gierne ere for-
trædelige.
Hand skal lade Regne offuer de W-
gudelige liunet / Ild oc Suogel/
Oc giffue dem en Storm til løn.
HERREN er Retfærdig oc el-
sker Retfærdighed / Thi deris
Ansict skue til det som ræt er.

XII.

ER en Bedepsalme/oc klager offuer de Men-
niskelige lærere/ som stedse oc altid optencke
nogle ny fund/oc Guds Rige alleuegne opfyl-
de met saadan Guds tieniste / som det sidste
Vers beklager. Fordi huor Menniskelig lære
en gang begynder/der er ingen affladelse / hu-
ercken ende eller maade. Men altid legger io
mere oc mere til / offuer all maade besuarer
de arme Samuittigheder / oc giøre at faa rette
Helgen bliffue til.

Der imod trøster hand / at GVd vil opue-
cke sin hielp / det er / sit Ord / som stormer me-
get trøstelige / imod saadan løff gierning oc
Menniskelig lærdom / oc frigiør de arme be-
slagne Samnuittigheder.

Endog saadant icke skeer vden kaarsset / oc
Martir / men lige som Sølff forklaris vdi Il-
den / saa maa de oc der faare lide / oc der ved

io mere oc mere forklaris / oc Sandhed diß klarligere bekiende.

Hun hør til det ij. oc iij. Budord / oc til den j. oc ij. Bøn.

Dauids Psalme / for at siunge paa otte Strenge.

HIelp HERRE / Helgene ere formindskede / oc de ere faa som tro iblant Meñiskens Børn.

Den ene taler met den anden twnyttige ting / oc smiger / Oc lærer aff twsamdrecteligt Hierte.

Vilde HERREN ødelegge all Smiger / Oc den Tunge som taler hoffmodelige.

De som sige / Vor Tunge skal haffue offuerhaand / Oß bør at tale / Huo er vor HERRE?

Efftterdi da at de Elendige ødeleggis oc de Fattige sucke / vil ieg op / siger HERREN / Jeg vil ski-

cke dem en hielp / at mand skal
dristelig lære.

HERRENS tale er klar / lige
som prøffuet Sølff / som er prøff-
uet siu gange i Leerkar.

Vilde du HERRE beuare dem /
oc beuare oss fra denne Slect
euindelige.

Thi det bliffuer alluegne fult aff
Vgudelige / Om saadant løst
Folck regerer iblant Menniske.

XIII.

ER en Bedepsalme / mod Aandens sorg oc banghed / som komme somme tide aff Dieffuelen selff / som tide oc aff Menniskene / som imod oss handle met onde stycker oc practiker / saa at wi mue bliffue bedrøffuede / naar wi see imod oss saadan stor ondskab.

Men Bønen er stercker / end all wlycke / som denne Psalm giffuer her it Exempel om. Paa det at wi io skulde vere fortrøste / oc lære vdi all modgang / icke at bekømre eller bedrøffue oss / icke heller at bide oc opæde det met met vort eget Hierte. Men holde oss til Bønen / oc alt saadant klage faare GVD / vidèndis til visse / at wi bliffue Bønhørde /
oc paa

oc paa det sidste forløsde / som S. Jacob oc siger. Er nogen bedrøffuit / hand bede.

Hun hør til det andet Bud / til den første oc sidste Bøn / huor wi bede at wi kunde befries fra alt ont / etc.

Dauids Psalme / for at siunge.

HErre / Huor lenge vilt du saa aldelis forglemme mig? Huor lenge skiuler du dit Ansict for mig?

Huor lenge skal ieg sörge i min Siel / oc haffue daglig angest i mit Hierte? Huor lenge skal min Fiende ophøye sig offuer mig?

See dog til oc Bønhør mig / HErre min Gud / Opliuss mine øyen at ieg icke soffuer i Døden.

At min Fiende skal icke rose / at hand er mectig offuer mig / Oc mine Modstandere skulle icke glæde dem / at ieg ligger.

Jeg haabis der til/at du est saa naadig/Mit Hierte glæder sig/at du hielper saa gierne.
Jeg vil siunge HERREN/At hand giør saa vel mod mig.

XIIII.

ER en Prophecie oc Lærepsalme/som lærer at all Menniskens Lærdom oc Leffnet vden Troen/ere faar GVd/idel vederstyggelighed/oc deris beste GVds tieniste/er en klar Bugtieniste/huor met de opsluge det feede/oc Folckens gods/men ingen veed eller forstaar den rette GVds tieniste/Endog de lære oc rose dem aff Guds Low/Ja de skende oc laste Guds ord/Naar mand straffer dem/ville oc inte høre at de skulle haffue Troen til Gud oc forlade sig paa hannem.

Her maa oc fictis imod met Bøn/som oc skal bliffue hørt/siger det sidste Vers/oc Christi Euangelium skal komme. Fordi denne Psalme straffer besynderlige Jøderne/som vaare for Christi Fødsel/oc met Lowen martlede Folcket. Oc foriætter oc Propheterer om Christi tilkommelse/huor hand siger om den hielp aff Zion: Fordi vdaff Zion er Euangelium oc den hellig Aand kommen.

Hun hør til der j. oc iij. Budord. Fordi hun priser GVds Ord/foriætter Christum/straffer oc de øyenskalcke oc Bugpredickere/Oc er i den j. oc ij. Bøn/huor wi bede at hans Naffn kand helliges/oc hans Rige tilkomme.

Dauids Psalme/for at siunge.

DAarer sige i deris Hierte/ Psal.53.
Der er ingen Gud/ De
due intet/ oc ere en Vær-
styggelighed met deris Væsen/
Der er ingen som giør gaat.
HERREN seer aff Himmelen
paa Menniskens Børn / at
hand kand see / Om der er no-
gen vijss / oc atspør Gud.
Men de ere alle affuigede / oc alle-
sammen vduelige/ Der er ingen
som giør gaat / oc icke en.
Vil da ingen Misdedere det mercke?
Som æde mit Folck / at de kunde
nære dem/ Men de kalde icke paa
HERREN.
Der frycte de/ Men Gud er hoss de
Retfærdigis slect.

J laste den Fattigis Raad / Men
Gud er hans tillid.

Ah/at der komme hielp aff Zion off-
uer Jsrael / oc HERREN vil-
de frelse sit fangede Folck / Saa
skulde Jacob vere glad/oc Jsrael
fryde sig.

XV.

ER en Lærepsalme/oc lærer rettelige at forstaa Lowen/oc it ret gaat Leffnet/ oc rette Gierninger/som ere Aandes oc Troens fructer. Besynderlige at vere faar Gud retsindige formedelst en ret Tro / oc rettelige handle mod sin Næste / oc fly de Wgudeligis onde væsen oc deris øyenskalckeri/ huor vnder de tiene Gud met Fackleri/oc lade de rette gode Gierninger fare.

Hun hør til det iij. Budord om Sabbathen/ paa huilcken mand skal høre oc lære Gud ord/ oc er vdi den tredie Bøn.

Dauids Psalme.

HERre/ huo skal boe i din Bo-
lig? Huo skal huilis paa dit
hellige Bierg?

Den som gaar foruden smitte / Oc
gior

giør Retfærdighed / oc taler Sandhed aff Hiertet.

Den som icke baguasker met sin Tunge / Oc icke giør sin Næste ont/oc icke skender hannem.

Den som icke acter de Wgudelige/ Men ærer de Gudfryctige/ Huo som suer sin Næste/oc holder det.

Den som icke giffuer sine Penninge paa Aager/oc icke tager Gaffuer offuer den Wskyldige / Huo det giør/hannem skal det gaa vel.

XVI.

ER en Prophecie om Christi Pine oc Opstandelse/ Lige som Apostolerne haffue veldelige bruget den samme/ Act. ij. oc xiij.

Oc beuiser klarlige / at hand vil bortkaste den gamle Low met sine Offer oc Gudstieniste / Lige som it Affguderi/etc. Oc andre Helgen/oc Folck vduelje/til en deylig Arff.

Hun hør til det j. ij. oc iij. Budord fordi hun forkynder Guds ny ære/Gierning / Ord oc tieniste/som effter den gamle Guds tieniste i Verden skulde komme. Oc er vdi j. oc ij. Bøn/ etc.

Dauids gyldene Klenod.

GVd beuare mig/ Thi ieg tro-
er paa dig. Jeg sagde til
HERREN: Du est io
HERREN/ Jeg maa lide
for din skyld.

For de Hellige som ere paa Jorden/
oc for de Herlige/ Til dem haff-
uer ieg all min behagelighed.

Men de/som skynde sig effter en an-
den de skulle haffue stor Hierte-
sorg/ Jeg vil icke offre deris
Drickoffer met Blod/ ock icke
tage deris Naffn i min Mund.

HERREN er mit Gods/oc min
deel/du opholder min Arffuedeel.

Laaden er mig tilfalden paa deylig-
ste/mig er en skøn Arffuedeel til
kommen.

Jeg loffuer HERREN som gaff
mig

mig Raad/oc mine Nyre straffe
mig om Natten.
Jeg haffuer HERREN altid faar
øyen/Thi hand er hos min høy-
re Haand / derfaare bliffuer ieg
vel ved.
Derfaare glæder mit Hierte sig/ oc Act.1.13
min ære glæder sig / oc mit Kiod
skal ligge tryggelige.
Thi lader du min Siel icke bliffue i
Helffuede/oc ey heller til steder/
at din Hellige raadner.
Du kundgiør min veyen til Liffuet/
hos dig er offuerflødig glæde/oc
en lystig værelse hos din høyre
Haand euindelige.

XVII.

ER en Bedepsalme / oc klager offuer de fal-
ske Lærere/oc skøne Helgen/som met Men-
niskens Lærdom oc Gierninger fører fra Guds
ord/oc forfølger de rette Lærere/ hade oc Chri-
sti kaarss. Søge oc lede met deris Lærdom oc
Gierninger / huorlunde de io kunde her paa

Jorden bekomme Gods / Ære oc Fredsommelighed / at de io intet skulle lide / ey heller dem skal fattis noget.

Hun hør til det ij. oc iij. Budord / oc i den j. Bøn / at hans Naffn oc Ord maa hellig vorde.

Dauids Bøn.

HERRE / bønhør Retfærdighed / Giff act paa mit raad / merck min Bøn / som icke vdgaar aff en falsk Mund.

Sig du i min Sag / oc skue du til Rætten.

Du prøffuer mit Hierte / oc besøger det om Natten / Du randsager mig / oc finder intet ieg sætte mig faare / at min Mund skal icke offuertræde.

Jeg beuare mig i dine Læbers ord / for Menniskens gierning / paa Morderens vey.

Holt min gang paa din Fodsti / at mine Træn icke glide.

Jeg raaber til dig / at du Gud vilt bønhøre mig / Bøye din øern / til mig / her min tale.

Bewiss din vnderlig Godhed / Du deris Frelsere som tro paa dig / Mod dem som sætte sig mod din høyre Haand.

Beuare mig som en øyesten i øyet / Beskerme mig vnder dine Vingers skygge.

For de Vgudelige / som mig forstyre / for mine Fiender / som staa effter min Siæl trint om kring.

Deris Fede holde tilhobe / De tale hoffmodelige met deris Munde.

Huor wi gaa / der giffue de sig omkring oss / de skicke deris øyen der hen / at støde oss til Jorden.

Lige som en Løwe / der begerer Roff / Som en vng Løwe der sidder i Kulen.

HERRE giør dig rede / offuerfalt

hannem oc nedtryck hannem / frelß min Siæl fra den Vgudelige / met dit Suerd.

Fra din Haandis Folck / HERRE fra denne Verdens Folck / som haffue deris deel i deris Leffnet / du fylder deris Bug met dit Liggendefæ / de som haffue Børn nock / oc det som dem offuerløber / lade de bliffue til deris Børn.

Men ieg vil skue dit Ansict / i Retfærdighed / Jeg vil bligne mæt / naar ieg opuoger effter dit Billede.

XVIII.

ER en tackpsalme / i huilcken Dauid tacker Gud (som Titelen beuiser) at hand er forløst fra alle sine Fiender.

Oc ieg skiffter hende vdi fire parter / effter hans fire slags Fiender / som vaare: Saul / Hedningerne / Absolon / oc de Oprøriske.

J det første vj. Vers / opregner hand huor vee hannem haffuer veret vdi sin nød / aff huilcken GVd haffuer hiulpet hannem.

Der næst i det vij. Vers / fører hand (effter Prophetiske vijß) Exempel iud / huorlunde Gud pleyer at hielpe/saa som hād giort haffuer vdi Egypten/etc.

Der effter i det xvj. Vers / begynder hand paa den første Fiende / som er / Saul/ huilcken der haffde meget giort hannem til onde / for GVds Ords skyld / at hand bleff vdualð til Konge.

J det xxvj. Vers/loffuer hand Gud for de andre Fienders skyld/som den hoffærdige Goliath/Philister/ Amalech oc andre Hedninge.

J det xxxiiij. rører hand den tredie Fiende/ sin Søn Absolon/ met sin Anhengere.

Oc paa det sidste i det xlij. Vers / tacker hand/imod de Whørsomme oc Oprøriske/som Siba waar/oc fuldnær det gantske Jsrael. Fordi hand haffde mange affuindsfulde oc hadske Vndersaatte / saa at de fremmede Hedninge (som hand sagde) vaare hørsommeligere end hans eget Folck.

Saa maa huer bruge denne Psalme til it Exempel / at tacke Gud for hielp / naar Gud hielper hannem vdaff sin Nød.

Men vil der nogen Aandelige vdtye hende/ hand maa lade Dauid mercke Christum / Saul Jøderne / Hedninger Tiranner / oc Absolon mercke Kættere / oc de Whorsommelige de falske Christne.

Fra huilcke alle / Christus oc sine skulle dog paa det sidste befries.

Hun hør til det ij. Bud / oc til den j. Bøn/ fordi hun priser Guds hellige Naffn.

Dauids / HErrens Tienneris Psalme / for at siunge / oc talede hand ordene / i denn Sang faar HERREN / den tid HERREN haffde frelst hannem / fra hans Fienders Haand / oc fra Sauls Haand / oc sagde.

2. Sam 22.

HErre / ieg haffuer dig hiertelige kier / min Styrcke / min Klippe / mit Slaat / min Frelsere / min GUd / min trøst / paa huilcken ieg forlader mig.

Min Skiold / oc min Saligheds horn / oc min Beskermelse.

Jeg vil loffue HERREN oc kalde paa hannem / Saa bliffuer ieg frelst fra mine Fiender.

Thi Dødzens baand omspête mig / oc Belials becke forfærdede mig.

Helffuedis baand omspente mig/ oc Dødzens snarer offuerfulde mig.
Naar ieg er i angist / da kalder ieg paa HERREN/ oc raaber til min Gud / saa bønhører hand min Røst aff sit Tempel/ oc mit Raab kommer faar hannem til hans øern.
JOrden beffuede oc rørde sig/ oc Biergenis grunduolle rørde sig oc beffuede/ der hand vaar vred.
Der gick damp aff hans Næse / oc fortærende Ild aff hans Mund/ at det liunede der aff.
Hand bøyde Himelen/ oc foer ned/ oc der vaar Mørckhed vnder hans Fødder.
Oc hãd foer op paa Cherub oc fløy/ hand sueffuede pa Værens vinge.
Hans Paulun vaar mørckt trint omkring/ oc sorte tycke Skyer/ Som hand vaar skiult vdi.

Aff

Aff skinnet faar hannem / atskilde
Skyerne sig / met Hagel oc Liu-
net/
Oc HERREN tordnede i Him-
melen / oc den Høyeste lod sit
Torden vd / met Hagel oc Li-
unet.
Hād skød sine Pile oc atsprede dem/
Hand loet meget liune oc forfær-
de dem.
Da saa mand Vandløb / oc Jor-
dens Grunduolle obnedis /
HERRE aff din Straff/
aff din Næsis Aande oc Snur-
cken.
HAand skickede vd aff Høyheden/
oc hente mig/ oc drog mig aff
meget Vand.
Hand frelste mig fra mine stercke
Fiender / fra mine Hadere som
mig vaare formectige.
De mig offuerfulde i min mod-
gangs

gangs tid / Oc HERREN bleff min Tillid.

Oc hand førde mig vd paa rūmet / Hand ryckte mig vd / Thi hand haffde lyſt til mig.

HERRE giør vel mod mig / effter min Retfærdighed / Hand betaler mig effter mine Henders renhed.

Thi ieg holder HERRENS Veye / oc er icke Vgudelig mod min Gud.

Thi ieg haffuer alle hans Domme faar øyen / oc ieg kaſter icke hans Bud fra mig.

Men ieg er vden ſmitte faar hanē / oc beuarer mig fra Synden.

Der faare betaler HERren mig effter min Retfærdighed / oc effter mine Henders renhed faar hans øyen.

Hos den Hellige eſt du hellig / oc

hos

hos den fromme est du from / oc
hos den rene est du reen / oc hos
den fortrødne / est du fortrøden.
Thi du hielper det elendige Folck / oc
nedtrycker de høye øyen.
Thi du opliuser min Løcte / HER-
ren min Gud giør min mørck-
hed klar.
THJ ieg kand sla Krigsfolck ned
met dig / oc springe offuer Mu-
ren met min Gud.
GVds Veye ere foruden smitte /
HERRENS tale ere for-
klarede / Hand er alle deris Ski-
old som tro paa hannem.
Thi huo er en Gud / foruden HER-
REN? Eller en Frelsere / vden
vor Gud?
GVd ruster mig met krafft / oc giør
mine veye vden smitte.
Hand giør mine Føder lige som
Hinders / oc sticker mig paa min
Høyhed. Hand

Hand lærer min Haand at stride/oc
mine Arme at spende Staalbwe.

DV giffuer mig din Saligheds
Skiold/oc din høyre Haand
styrcker mig/Oc naar du ydmy-
ger mig/da giør du mig stor.

Du giør rum vnder mig at gaa/at
mine Hæle icke glide.

Jeg vil forfølge mine Fiender oc gri-
be dem/oc icke omuende/før ieg
legger dem øde.

Jeg vil sla dem ned/oc de skulle icke
staa imod mid/De skulle falde
vnder mine Føder.

Du kant ruste mig met styrcke til
strid/Du kant kaste dem vnder
mig som sætte dem imod mig.

Du giffuer mig mine Fiende paa
fluct/At ieg kand førderffue mi-
ne Hadere.

De raabe/Men der ingen Frelsere/
Til HERREN/Men hand
suarer dem intet. Jeg

Jeg vil sønder støde dem / som Støff for Vær / Jeg vil bortkaste dem / som Skarn paa Gaden.

DV hielpe mig fra det kiffactige Folck / Oc giør mig til it Hoffuet iblant Hedninge / It Folck som icke kiender / tiener mig.

Det liuder mig met lydactige øern / Ja det feylede de fremede Børn mod mig.

De fremmede Børn vansmectis / oc træffue i deris Baand.

HERREN leffuer / loffuet vere min Frelsere / oc min Salligheds Gud skal ophøes.

Gud som giffuer mig Heffnen / Oc tuinger Folcket vnder mig.

Som mig frelser fra mine Fiender / oc ophøyer mig fra dē / som sætte sig mod mig / Du hielper mig fra den Fortrædelig.

Derfaare vil ieg tacke dig HERre

iblant

iblant Hedningene/oc siunge dit Rom.15
Naffn Loff.

Som beuiser sin Konge stor Salighed / oc giør vel mod sin Salvede / Dauid oc hans Sæd euindelige.

XIX.

ER en Prophecie om Euangelio / huorlunde det skulde vdgaa offuer den gantske Verden/saa vijt som Himmelen er/oc som alle Nætter oc Dage driffuis. Der til met/icke allenilste vdi det Jødiske men ocsaa vdi alle andre Tungemaal.

Lige som Solen (huilcken hand indfører her for en Lignelse) i alle vraar skinner/oc vermer alluegne: Lige saa skal oc den ny Euangelij Low Lære /opliuse/ trøste/ oc reen giøre/etc. alting/ i allehaande maade.

Oc der met tager hand bort tilige/den gamle Low/som icke vaar saa reen / klar / lystig / oc wforgengelig.

Hun hør til det iij. Bud / fordi hun forkynder den rette Sabbath/vdi huilcken Guds Ord skal læris oc trois.

Dauids Psalme/for at siunge.

D Him-

HImlene opregne Guds ære / oc Befestningen forkynder hans Henders gierning.

En Dag siger den anden det / oc en Nat kundgiører den anden det.

Der er ingen Tungemaal eller tale/huilcke mād hører icke deris røst

Deris Snor gaar vd i alle Land/ Oc deris tale til Verdens ende/ Hand giorde Solen en Bolig i dem.

Oc hun gaar vd/ som en Brudgom aff sit Kam̃er/oc glæder sig/ som en Kempe at løbe veyen.

Hun gaar op paa enden aff Him̃elen/ oc løber omkring / indtil den samme enden igien/ Oc der bliffuer intet skiult for hendis hede.

HERRENS Low er vden smitte/oc vederqueger Siælen.

HERrens Vidnesbyrd er vist / Oc giør de vforstandige vise.

HER.

HERRENS befalninger ere ret-
te / Oc glæde Hiertet.
HERRENS Bud ere klare / oc
opliuse øyene.
HERRENS fryct er reen / oc
bliffuer euindelige.
HERRENS Ræt ere sande / al-
lesammen Retfærdige.
De ere kaasteligere end Guld / oc me
get fint Guld / De ere sødere end
Honning / oc Honning kage.
Oc din Tienere bliffuer paamint
ved dem / Oc huo dem holder /
hand haffuer stor Løn.
Huo kand mercke / huor tit hand
synder ? Forlad mig min lønlige
brøst.
Foruare oc din Tienere for de Hoff-
modige / at de skulle icke regere
offuer mig / Saa bliffuer ieg v-
den smitte / oc bliffuer vskyldig
for store Misgierninger.

Lad min Munds tale behage dig vel / Oc min Hiertis tale faar dig.

HERRE min Frelsere / oc min Gienløsere.

XX.

ER en Bedepsalme/oc aldelis beder for Keysere/ Konger / Førster/ Herrer/ oc alle dem som side vdi Verdslig øffrighed. At Gud vilde forlene dem Naade / fredsommelige oc vel at regere / oc vnde dem Lycke oc Seyeruinding imod deris Fiender.

Fordi om gaat Verdslig Regiment stode vdi Førsters oc Herrers forstand oc mact / torde mand icke saa aluorlige oc hiertelige bede for dem. Men at mand saa maa bede for dem/beuiser/at de ere de største Giæcke/oc aldelis blinde / de som sig fordriste til at regere Land oc Folck effter deris eget Hoffuet.

Hun hør til det ij. Bud/ som alle Bedepsalmer/Fordi der paakalder mand GVds Naffn. Oc er i den iij. Bøn/at Guds vilie/oc icke Dieffuelens skal skee.

Dauids Psalme/for at siunge.

HERREN bønhøre dig i nød/ Jacobs Gud Naffn beskerme dig.

Hand sende dig hielp aff Helligdom-
men/oc styrcke dig aff Zion.
Hand ihu komme alt dit Madof-
fer/Oc dit Brendoffer skal vere
fet/Sela.
Hand giffue dig huad dit Hierte be-
gierer/oc fuldkom̃e alle dine an-
slag.
Wi rose/at du hielper oss/Oc i vor 2. Sam.
GVds Naffn kaste wi Bannere 10.
op HERREN fuldkomme
alle dine Bøner.
Nu mercker ieg/at HERREN
hielper sin Saluede/oc bønhø-
rer hañem i sin hellige Himmel/
Hans høre Haand hielper vel-
delige.
Hine forlade sig paa Vogne oc He-
ste/Men wi tencke paa HER-
RENS vor Guds Naffn.
De ere nedstyrte oc faldne / Men
staa opreysde.

Hielp HERRE / Kongen bønhør
oss / naar wi raabe.

XXI.

ER en Prophecie om Christi Kongerige / huilcket der skal bliffue Euigt oc Aandeligt.

Der hos forkinder hand ocsaa / at det Jødiske Rige skal bliffue forstøret / der faar / at de haffue sæt sig op mod saadan Guds vilie / oc Kaarsfestede deris Konge. Der aff ere de nu giorde til Skyldenere / huilcke der stedse lide oc intet der met vinde.

Hun hör til det j. Bud / oc i den ij. Bøn / fordi hun forkynder en ny Guds tieniste oc Rige.

Dauids Psalme / for at siunge.

HERRE / Kongen glæder sig i din krafft / Oc huor gantske glad er hand offuer din hielp.
Du giffuer hannem sit Hiertis begiering / Oc necter icke huad hans Mund beder / Sela.
Thi du offuergyder hannem met god Velsignelse / Du sætter en Guldkrone paa hans Hoffuet.

Hand beder dig om Liffuet / Saa giffuer du hannem it langt Liff altid oc euindelige.

Hand haffuer stor ære aff din hielp/ Du legger Loff oc Prydelse paa hannem.

Thi du sætter hannem til Velsignelse euindelige / Du fryder hannem met dit Ansictis glæde.

Thi Kongen haaber paa HERREN/oc skal bliffue fast ved den høyestis Godhed.

Din Haand skal finde alle dine Fiender/Din høyre Haand skal finde dem som dig hade.

Du skalt giøre dem som en gloende Oen/naar du seer der i/HERREN skal opsluge dem i sin vrede/ Ilden skal opæde dem.

Du skalt ødelegge deris Fruct aff Jorden / Oc deris Sæd fra Menniskens børn.

Thi de tenckte at giøre dig ont / oc giorde anslag / som de kunde icke fuldkomme.
Thi du skalt giøre dem til Skulðrer / met din Streng skalt du mede imod deris Ansicte.
HERRE ophøye dig i din Krafft / Saa ville wi siunge oc loffue din Mact.

XXII.

ER en Prophecie om Christi Pine / Opstandelse oc om Euangelio / huilcket den gantske Verden skal høre oc anamme.

Oc ydermere end nogen anden Scrifft vdtyder hun klarlige Christi Pine paa Kaarsset / huorlunde hans Hender oc Føder ere igiennem siunge / oc alle hans Lemmer ere saa vdstrackte / at mād maatte tæle dem. Saadant finder mand ingensted saa klart i de andre Propheter / oc er en aff de Hoffuetpsalmer.

Hun hør til det j. Budord / fordi hun forkinder en ny Guds tieniste. Oc er vdi den j. oc ij. Bøn.

Dauids Psalme / for at siunge om Hinden / som bleff Aarle jaget.

MJn Gud/ min Gud/ hui forlodst du mig? Jeg hyler/ Men min hielp er longt borte. Mat.27 Mat.15
Min Gud/ ieg raaber om Dagen/ Saa suarer du intet/ Oc ieg tier icke heller om Natten.
Men du est Hellig/ Du som boer iblant Jsraels Loff.
Vore Fædre haabede paa dig/ oc der de haabede/ hialpst du dem vd.
Til dig raabede de/ oc bleffue reddede/ De haabede paa dig/ oc bleffue icke til skamme.
Men ieg er en Orm oc intet Menniske/ Menniskens spaat oc Folckens foractelse.
Alle de mig see/ bespaatte mig/ Oplade Munden/ oc ryste Hoffuedet.
Hand klage det faar HERREN/ hand hielpe hannem vd/ Oc red-

hannem/om hand haffuer lyst til
hannem.
Thi du drogst mig aff min Moders
liff / oc vaar min Tillid / der ieg
end vaar hos min Moders bryst
Paa dig er ieg kast aff Moders liff/
Du est min GVd aff min Mo-
ders liff.
Ver icke longt fra mig / Thi angest
er nær / Thi her er ingen Hiel-
pere.
Store øxen haffue bespent mig/ Fe-
de øxen haffue omkringt lagt mig.
De lade deris Strube op imod mig
Som en brøllende oc glubende
Løwe.
Jeg er vdøst som Vand / Alle mine
Been atskilde sig / mit Hierte er
i mit Legerne / lige som smeltet
Vox.
Min Krafft er fortørret / som it
Skaar / oc min Tunge henger
ved

ved min Gumme / Oc du legger
mig i Dødzens støff.

Thi at Hunde haffue bespent mig/
Oc de ondis Hob haffuer belagt
mig / De haffue igiennem boret
mine Hender oc Føder.

Jeg kunde telle alle mine Been/
Men de skwe oc see deris lyst paa
mig.

De skiffte mine Klæder iblant dem/ Joh.19.
oc kaste Laad om min Kiortel.

Men du HERRE/ ver icke longt
borte / min Styrcke / skynde dig
at hielpe mig.

Redde min Siel fra Suerdet/Min
Enlige fra Hunde.

Hielp mig aff Løwen Strube / Oc Joh.20.
redde mig fra Enhiørningene. Ebre.2.

JEG vil Predicke dit Nafn faar
mine Brødre / Jeg vil prise
dig i Mennigheden.

Priser HERREN i som frycte
han=

hannem / All Jacobs Sæd skal
ære hañem / oc all Jsraels Sæd
skal frycte hannem.

Thi hand haffuer icke foractet eller
forsmaat de Fattigis ælendighed /
Oc icke skiult sit Ansict for han-
nem / Oc der hand raabte til han-
nem / da hørde hand det.

Dig vil ieg prise i den store Menig-
hed / Jeg vil betale mit Løffte fa-
ar dem / som hannem frycte.

De Elendige skulle æde / at de bliffue
mætte / oc de som atspørge HER-
REN / De skulle prise hannem /
Eders Hierte skal leffue euinde-
lige.

Alle Verdens ende skulle kom̃e ihu /
at vende dem til HERREN /
Oc alle Hedningernis Slæcter
skulle bede til hannem.

Thi HERREN haffuer it Rige /
Oc hand regerer iblant Hednin-
gene.

Alle

Alle Fede paa Jorden skulle æde oc tilbede/oc all de som ligge i Støffuen skulle bøye Knæ faar hannem/ oc de som armelige leffue.

Hand skal haffue en Sæd/som hannem skal tiene / Om HERren skal mand kundgiøre til Børne børn.

De skulle komme oc Predicke hans Retfærdighed / For det Folck som skal fødis / at hand det giør.

XXIII.

ER en Tackepsalme / i huilcken it Christeligt Hierte loffuer oc tacker GVd / at hand lærer oc beuarer paa den rette Vey / oc trøster oc beskitter formedelst sit hellige Ord vdi all nød.

Oc hand ligner sig ved it Faar / huilcket en tro Hyrde vel føder i ferskt Græs vd met det kolde Vand.

Item/ fører her ind Bord / Kalck oc Olie til lignelse / vdaff det gamle Testamente / oc Guds tieniste oc kalder det altsammen Guds Ord/Lige som hand kalder det Kieppe / Staffue/Græs/ Vand oc den rette Vey.

Hun hør til det ij. Bud/oc til den ij. Bøn.

Dauids Psalme.

Esa. 40. Jer. 23. Eze. 34. Joh. 10. 1. Pet. 2. 5.

HERREN er min Hyrde / mig skal intet fattis. Hand føder mig paa en grøn Eng / oc leder mig til ferskt Vand.
Hand vederqueger min Siæl / Hand leder mig paa ret Vey / For sit Naffns skyld.
Oc om ieg end vandrede i Mørckhedens Daal / fryeter ieg ingen wlycke / Thi du est hos mig / Din Kiep oc Staff trøste mig.
Du bereder it Bord faar mig mod mine Fiender / Du saluer mit Hoffuet met Olie / oc skencker fuld i for mig.
Godhed oc Barmhiertighed skulle følge mig min liffuis tid / Oc ieg skal bliffue i HERRENS Huss altid oc euindelige.

XXIIII.

ER en Prophecie om Christi Rige/som i den gantske Verden skal komme. Oc formaner Verdens porte/det er/Konger oc Førster/at de skulle giffue Christi Rige rum.

Fordi det er de/ huilcke der allermest imod storme / Psalm. ij. oc sige : Er denne ærens Konge? Som de vilde sige: Den Staadere/ ia den Kiættere / den Røffuere / skulde hand vere en Konge? Oc wi skulde vige faar hannem / oc vere hannem lydige? Wi ville det icke giøre/etc. See saa siger hand / oc propheterer her hos / at Guds ord skal io forfølgis oc fordømmis.

Hun hør til det j. Bud / oc vel i alle de iij. Bud/oc de iij. Bøner.

Dauids Psalme.

IOrden er HERRENS/ 2Cor.10
oc huad der i er / Jorderige/
oc huad der boer paa.
Thi hand Grundfestede hende paa
Haffuet / oc beredde hende paa
Vandet.
Huo skal opgaa paa HERrens
Bierg? Oc huo skal staa i hans
hellige Sted?

Den

Mat. 5. Den som haffuer wskyldige Hender / oc er reen aff Hiertet/som haffuer icke lyst til løsſ Lærdom/ Oc ſuerer icke falſkelige.

Hand ſkal faa velſignelſe aff HERREN/oc Retfærdighed aff Gud hans Frelſere.

Det er den Slect / ſom ſpørger efter hannem / Den ſom ſøger dit Anſict Jacob/ Sela.

Giører Portene vide/Oc Dørrene høye i Verden/At ærens Konge ſkal inddrage.

Huo er den ærens Konge? Det er/ HERREN/Sterck oc mectig/HERREN mectig i ſtrid.

Giører Portene vide / oc Dørrene høye i Verden/At ærens Konge ſkal inddrage.

Huo er den ærens Konge? Det er HERREN Zebaoth/Hand er ærens Konge/Sela.

XXV.

ER en Bedepsalme / i huilcken den Retfærdige beder/at Gud vil giøre hannem from/ oc forlade hannem alle sine Synder / oc beuare fra Synd oc Skendsel/der til met befri hannem fra alle Fiender oc ont Euindelige. Oc der hos stinger hand ocsaa paa de falske oc frimodige Aander oc Lære.

Hun hør til det ij. Bud/ oc til den ij. Bøn.

Dauids Psalme.

HERRE / ieg lengis effter dig.

Oc ieg haaber til dig Min Gud / lad mig icke beskemmis / At mine Fiender skulle icke glædis offuer mig.

Thi de som bie effter dig/beskemmis icke/Men de løse Foractere skulle beskemmis.

HERRE Visß mig dine Veye/ Oc lær mig dine Sti.

Led mig i din Sandhed/oc lær mig/

Thi du est Gud som mig hielper/
Jeg bier daglige effter dig.

HERRE/tenck paa din Mistund-
hed oc paa din Godhed/ Som
haffue veret fra Verdens begyn-
delse.

Tenck icke paa min Vngdommis
Synd / oc offuertrædelse/Men
tẽck paa mig effter din Mistund-
hed/for din Godheds skyld.

HERREN er god oc from/Thi
Vnderuiser hand Syndere paa
Veyen.

Hand leder de Elendige ræt / oc læ-
rer de Elendige sin Vey.

HERRENS Veye ere idel God-
hed oc Sandhed/ dem som holde
hans Pact oc Vidnisbyrd.

For dit Naffns skyld HERRE/
ver Naadig min Misgierning/
Hun som stor er.

Huo er den / som fryckter HER-
REN?

REN? Den skal hand vnderuise den beste vey.
Hans Siæl skal bo i det gode / Oc hans Sæd skal besidde Landet.
HERRENS løndom er iblant dem som hannem frycte / Oc hand lader dem vide sin Pact.
Mine øyen see stedse til HERREN / Thi hand skal drage mine Fødder aff Garnet.
Vent dig til mig / oc ver mig Naadig / Thi ieg er enlig oc elendig.
Mit Hiertis sorg er stor / Før mig aff min Nød.
See til min Jammer oc Elendighed / Oc forlad mig alle mine Synder.
See / at mine Fiender ere saa mãge. Oc hade mig aff fortrædelighed.
Beuare min Siæl oc redde mig / lad mig icke beskemmis / Thi ieg troer paa dig.

Enfoldighed oc Retfærdighed beuare mig/ Thi ieg bier effter dig.
GUD frelse Jsrael aff all sin nød.

XXVI.

ER en Bedepsalme/ oc klager offuer de falske Helgen/ som formedelst Lowens gierninger ville vere fromme / oc fordømme de Helgen/ som alenist bliffue fromme ved Guds Naade oc godhed.

Oc der hos skylder hand dem at de gierne tage gaffuer / fordi saadanne Helgen / ere visselige alle idel gerige Halse / oc deris Bug er deris GUd/ som S. Paulus siger/ men de ere dog skadelige met deris Aandelige skinnende hellighed / oc Verdslig ære. Der faare giørs det vel behoff at bede/ at de icke bedrage oss.

Hun hør til det iij. Bud / oc til den j. oc ij. Bøn/ fordi hun taler om Guds tieniste oc Rige.

Dauids Psalme.

HERRE fly mig Ræt/ Thi ieg er wskyldig.
Jeg haaber paa HERRen/
Derfaare skal ieg icke falde.
Prøffue mig HERRE/ oc forsøge mig/

ge mig / Rense mine Nyrer / oc
mit Hierte.
Thi din Miskundhed er faar mine
øyen / oc ieg vandrer i din Sand-
hed.
Jeg sidder icke hos de forfengelige
Folck / Oc haffuer icke samfund
met de Falske.
Jeg hader de Ondis forsamling /
Oc sidder icke hos de Vgudelige.
Jeg toer mine Hender met vskyl-
dighed / Oc holder mig HER-
RE til dit Altere.
Der som mand hører Tacksigelsis
røst / Oc der som mand Predi-
cker om alle dine vnderlige gier-
ninger.
HERRE / ieg elsker dit Husis
sted / Oc den sted / som din ære
boer paa.
Ryck icke min Siæl bort met Syn-
dere / Oc ey heller mit Liff met
Blodgerige.

Som omgaaes met Falsk oc Suig/
oc tage gierne Gaffuer.
Men ieg vandrer wskildelige/Frelss
mig/oc ver mig Naadig.
Min Fod gaar ræt / Jeg vil loffue
dig HERRE i Forsamlingen.

XXVII.

ER en Tackepsalme / dog der hos beder oc trøster hun meget imod de falske Lærere/ huilcke hand kalder falske Vidner / som vden all blusel / ilde giøre. Fordi de ere aldelis frimodige oc galne Helgen/bære Vidnisbyrd gantske dristelige oc tryggelige om GVd / paa huilcket de ingen befalning haffue. Som wi daglige see / at io galnere oc wlærdere Folck de ere / io dristeligere oc frimodigere ere de / til at Predicke oc lære den gantske Verden / ingen kand noget / de allene vide alting. Komme vel end ocsaa Krig oc Oprør aff sted/imod de rette Helgen / oc Gudfryctige.

Hun hør til det j. oc ij. Bud / oc til den j. oc ij. Bøn.

Dauids Psalme.

HERREN er mit Liuss oc min
Salighed/For huem skul-
de ieg frycte? HERREN

er mit Liffuis krafft / For huem skulde ieg grue?
Der faare om de onde / mine modstandere oc Fiender / ville til mig at æde mit Kiød / skulle de støde sig oc falde?
Naar en Stidzhær legger sig end imod mig / da fryćter mit Hierte dog icke / Naar Strid begyndis imod mig / da forlader ieg mig paa hannem.
En ting beder ieg aff HERREN det haffde ieg gierne / At ieg maatte bliffue i HERRENS huss all min Liffs tid / At skue den skiøne HERrens Guds tieniste / oc at besøge hans Tempel.
Thi hand skiul mig i sin Bolig vdi den onde tid / hand skiuler mig lønlige i sit Paulun / Oc ophøyer mig paa en Klippe.
Oc hand skalt nu ophøye mit Hoff-

uit/offuer mine Fiender/ som ere omkring mig / Saa vil ieg offre hannem Loffoffer i hans Tabernackel / Jeg vil siunge / oc sige HERREN Loff.

HERRE / hør min røst naar ieg raaber / ver mig naadig oc Bønhør mig.

Mit Hierte holder dig dine Ord faare / J skulle atspøre mit Ansict/ Der faare søger ieg oc HErre dit Ansict.

Skiul icke dit Ansict for mig / Forkast icke din Tienere i din vrede/ Thi du est min hielp/ Forlad mig icke / oc tag icke din Haand fra mig/ Gud min Salighed.

Thi min Fader oc min Moder forlade mig / Men HERREN anammer mig.

HERRE / viis mig din Vey/ oc led mig paa den rette Bane/ For mine Fienders skyld.

Giff mig icke i mine Fienders vilie/ Thi der staar falske Vidne imod mig/ oc giøre mig vrræt foruden blusel.

Jeg troer dog alligeuel/ at ieg skal see HERRENS gode/ J de Leffuendis Land.

Bie effter HERREN/ ver trøstig oc vforfærdet/ Oc bie effter HERREN.

XXVIII.

ER en Bedepsalme/ huilcken Dauid vdi sin tid/ kand vel haffue bedet imod Saul oc saadañe flere/besynderlige imod den store vdyd at de gaffue hannem vndertiden gode Ord/ oc hulde sig venlige/ oc dog stode effter hans Liff/ saa som her effter Absolon oc giorde/ Oc Joab imod Amasa oc Abner. At Dauid befrycter sig/ at GVd maatte tillegge hannem saadant/ oc der faare beder/ at hand skal icke hendragis iblant de Vgudelige.

Wi mue bede hende/ baade imod Tiranner oc imod Suermende Aander/fordi Tirannerne holde sig venlige/oc practicere dog daglige/huorlunde de ville myrde/ oc giøre skade. Men Suermende Aander rose høyt Guds ære/Ord/ oc Tieniste foruden maade/ de ville hielpe all

Verden / oc ere saare ydmyge/ men dog søge de alligeuel Siælens fordærffuelse / oc ere glubendis Vlffue vnder Faare Klæder.

Hun hør til det ij. oc iij. Budord / oc til den j. oc ij. Bøn.

Dauids Psalme.

HERRE/naar ieg raaber til dig min Frelsere / da tie icke faar mig/paa det/at ieg skal icke/om du tier / bliffue lige dem/ som fare til Helffuede.

Hør min Bøns røst / naar ieg raaber til dig/Naar ieg opløffter mine Hender/ til dit hellige Chor.

Drag mig icke bort/iblant de Vgudelige/ oc iblant Misdedere/som tale kierlige met deris Næste / oc haffue ont i Hiertet.

Giff dem effter deris gierninger / oc effter deris onde væsen / Giff dem effter deris Henders gierning/betale dem huad de haffue fortient.

Thi

Thi de ville icke acte paa HER-
RENS gierning/ ey heller paa
hans henders gierning / Der-
faare skal hand nedbryde oc icke
bygge dem.
Loffuet vere HERREN/ Thi
hand haffuer hørt mine Bøners
røst.
HERREN er min Styrcke oc
min Skiold/ Mit Hierte haaber
paa hannem / oc ieg er hiulpen /
oc mit Hierte glæder sig / oc ieg
vil tacke hañem met min Sang.
HERREN er deris styrcke /
Hand er styrcken som hielper sin
Saluede.
Hielp dit Folck/ oc velsigne din Arff
oc føde dem/ oc ophøye dem euin-
delige.

XXIX.

ER en Prophecie om Euangelio / huorlunde det skal veldelige klinge vdi all Verden / oc giøre alle Kongers/Førsters / Herrers/Folckis Vijsdom/Hellighed oc Roeſſ til skamme / oc at Christus allene skal vere den eniste Konge / som mand skulde met Retuijsdom oc Hellighed tiene oc ære. Huor til hand ocsaa oprettede Daabsens Syndflod/vdi huilcken den gamle Adam druckner / oc det ny Mennisk opstaar.

De øde stæder/ Skoffue oc Hinder / kalder hand Landene i Verden / som vaare vnder Jøder oc Hedninge. Dem haffuer hand alle obnet / oc om vent til Euangelium.

Hun hør til det iij. Budord / oc til den ij. Bøn.

Dauids Psalme.

BÆrer til HERREN i veldige / Bærer til HERren ære oc styrcke.

Bærer til HERren hans Naffns ære / Tilbeder HERREN i hellig Prydelse.

HERRENS røst gaar paa Vandet/ærens Gud tordner/HERREN paa store Vand.

HERRENS røst gaar met

mact/HERRENS røst gaar herlige.

HERRENS røst sønderbryder Ceder træ/HERREN sønderbryder Ceder i Libanon.

Oc giør at de springe som en Kalff/ Libanon oc Sirion/Som en vng Enhiørning.

HERRENS røst hugger/som Ildens lwe.

HERRENS røst rører ørcken/ HERRENS røst rører Kades ørcken.

HERRENS røst rører Hinden/oc bloter Skoffuene/Oc i hans Tempel skal huer mand giøre hannem ære.

HERREN sidder at berede en Syndflod/Oc HERREN bliffuer en Konge euindelige.

HERREN skal giffue sit Folck krafft/HERREN skal velsigne sit Folck met fred.

XXX.

ER en Tackepsalme / i huilcken hand tacker Gud / at hand haffuer befriet hannem fra de høye oc Aandelige Dieffuelsens fristelser / som ere: Sorg/Banghed/Forskræckelse/Blødhed / oc Fortuilelse / Dødsens nød / oc saadanne flere forgifftige oc gloende Dieffuelsens pile.

Oc dernæst trøster hand saare deylige/huorlunde at GVD fortørnis icke vden it øyeblick/ oc haffuer ingen enten lyst eller vilie til vor Død oc bedrøffuelse. Men meget heller seer off leffuendis oc glade/2c.

Hun hør til det iij. Bud / oc til den j. Bøn.

En Psalme at siunge om Dauids Husis vijelse.

HERRE ieg priser dig / Thi
du haffuer ophøyet mig/
Oc lader mine Fiender icke
glædis offuer mig.
HERRE min Gud / du giorde
mig sund / der ieg raabte til dig.
HERRE/ du førde min Siæl aff
Helffuede / Du lodst mig leffue/
der de fore til Helffuede.

I Helgen / siunger HERREN loff / Tacker oc priser hans Helligheđ.
Thi hans vrede varer it øyeblick / oc hand haffuer lyst til Liffuit / Om Afftenen varer graaden / Men om Morgenen glæde.
Men ieg sagde / der det gick mig vel / Jeg skal icke nedfalde euindelige.
HERRE / du giorde mit Bierg sterckt effter din vilie / Men der du skiulte din Ansict / da bleff ieg forfærdet.
HERRE ieg vil raabe til dig / Oc bede til HERREN.
Huad nyttelighed er i mit Blod / naar ieg er død? Kand oc Støff tacke dig / oc forkynde din troskaff?
HERRE hør oc ver mig Naadig / HERRE vere min Hielpere.

Du haffuer foruent min graad til en Dantz / Du haffuer affdraget min Sæck / oc giordet mig met glæde.

At min ær skal siunge dig loff oc icke vere stille/HERRE min Gvd/ ieg vil tacke dig euindelige.

XXXI.

ER en almindelig Tackepsalme/Bedepsalme oc Trøstepsalme iblant hinanden / oc er sagt vdi Christi hans Helgens Persone/ huilcke alle deris Liffs tid ere plagede / induortis met tuilactighed oc forskreckelse / oc vduaartis met forfølgelse / bagtalelse oc foriagelse / for Guds ords skyld oc bliffue dog aff Gud trøstede oc forløste fra alt saadant.

Hun hør til det ij. oc iij. Budord / oc til den j. oc iij. Bøn.

HEr ville wi opholde at giffue tilkende / til huilcket Budord / eller Bøn huer Psalme hører Fordi mand haffuer Exempel nock aff de som til forn sagt ere / effter huilcke huer kand vel hos sig selff affmercke / huort huer aff de efterfølgendis Psalmer hen hører.

Saa hører alle Bedepsalmer til det ij. Budord / oc til den j. Bøn. Fordi de ære oc paakalde Guds Naffn.

Men Lærepsalmer / Trøstepsalmer/ Tacke-

psalmer/

psalmer/høre alle til det iij. Bud/ end ocsaa vel til det ij. oc vdi den j. oc iij. Bøn. Fordi de helliggiøre den rette Sabbath / met ret Offer oc Guds tieniste. Oc tit skeer det / at mange Psalmer høre til lige / vdi alle try Bud oc Bøner.

Men saadant haffue wi tilkiende giffuet/paa det wi skulle lære flitelige at øffue / oc vel forstaa Guds Budord oc Fader vor / Naar wi see huorlunde de dyre Helgen oc Propheter saa rigelige oc mangfaaldelige haffue talet oc dreffuet de try første Budord oc Bøner oc stedse paa det ny handlet om dem / oc dog intet nyt lært / oc icke heller haffue de nogen tid afftraad fra Mosi Taffler oc vor Pater noster. Saa at mand maa aabenbarlige tage der paa / huorlunde all Scrifften oc Propheternis hellige leffnet ere vdflødne aff Guds Budord / oc bliffue eder vdi / oc fremsette slæt ingen anden den ny Lærdom/som de falske Aander oc Menniske lærere giøre. Mod huilcke de paa det aller haardiste klage oc stride / oc ville saa beholde Folcket hos Budene / oc det reene oc klare Guds ord. altid styre oc affuerede falske Lærere / Suærmere oc Forførere.

Dauids Psalme/for at siunge.

HERRE/ ieg troer paa dig/
Lad mig aldrig beskemmis/
Frelss mig ved din Retfærdighed.

Bøye dine øern til mig/Hielp mig
snarlige/Ver mig en sterck Klip-
pe/oc it fast Slaat/at hielpe mig.
Thi du est min Klippe oc mit Sla-
at/oc du vilde lede oc styre mig
for dit Naffns skyld.
Du vilde drage mig aff Garnet/
som de haffue skiult faar mig/
Thi du est min Styrcke.
Luc. 23. Jeg befaler min Aaand i dine Hen-
der/Du frelste mig HERRE/
du trofaste Gud.
Jeg hader dem som holde ved wnyt-
tig Lærdom / Men ieg haaber
paa dig min HERRE.
Jeg fryder mig oc er glad for din
Miskundhed / At du anseer min
ælendighed/oc kiender min Siæl
i nød.
Oc gaffst mig icke i Fiendernis hen-
der/Du sticker mine Fødder paa
vijt rum.

HERRE ver mig Naadig / thi mig er bange / Mit Ansict er falnet aff Sorg / Der til min Siæl oc min Bug.

Thi mit Liff er fortæret aff drøffuelse / oc min tid aff Suck / Min mact er forfalden for min Misgierning / oc mine Been ere vansmectige.

Det gaar mig saa ilde / at ieg er mine Naboer til stor Formædelse / Oc mine Kyndinge en Skysel / de som mig see paa Gaden / fly for mig.

Jeg er forglemt aff Hiertet / lige som en død / Oc ieg er bleffuen som it brødit Kar.

Thi mange skende ilde paa mig / at huer Mand skyer for mig / de raadsla tilsammen imod mig / oc tencke at de ville tage Liffuit aff mig.

Men HERRE ieg haaber paa
dig/Oc siger: Du est min Gud.

Min tid staar i dine Hender/
Frelss mig fra mine Fienders
Haand/oc fra den som mig for-
følge.

Lad dit Ansict skinne offuer din Tie-
nere/oc hielp mig ved din Mi-
skundhed.

HERRE/lad mig icke beskem-
mis/thi ieg kalder paa dig.

Lad de Vgudelige beskemmis oc
spægis i Helffuede.

Lad de falske Munde bliffue dum-
me/som tale hart/hoffmodige oc
haanlige imod de Retfærdige.

Huor stor er din Godhed/som du
skiuler til dem/som dig fryncte/oc
beuiser dem/som troe paa dig
faar Folcket.

Du skiuler dem lønlige hos dig for
huer Mands traadz/Du skiu-
ler

ler dem i dit Paulun / faare de kiffactige Tunger.

Loffuit vere HERREN / som haffuer beuist mig en vnderlige Miskundhed / i en fast Stad.

Thi ieg sagde i min fortuilelse: Jeg er bortkast fra dine øyen / Du hørde alligeuel mine Bøners røst / der ieg raabte til dig.

Elsker HERREN alle hans Helgen / HERREN beuarer de Trofaste / oc betaler hannem rigelige / som bruger Hoffmod.

Verer trøstede oc vforfærdede / Alle i som bie effter HERREN.

XXXII.

ER en saare skøn Lærepsalme / huilcken der lærer oss huad Synden er / huorlunde mand kand bliffue løss fra hende / oc retfærdig for Gud.

Fordi at Fornufften veed icke huad Synden er / oc mener at giøre fyldiste met Gierninger derfaare. Men her siger hand / at ocsaa alle Helgen / ere Syndere / oc icke anderledis

kunde bliffue hellige eller salige / ende at bekiende sig for GVd at vere Syndere / oc vide at de vden fortieniste oc gierninger/alleniste vdaff Naade bliffue Retfærdige actede for Gud.

Summa / vor Retfærdighed / heder paa Danske / Syndernis forladelse / eller som hand her siger / at icke til regne Synden / oc den icke ville see. Der staar de klare oc tørre Ord / at alle Helgen ere Syndere/leffue oc bliffue Syndere / men der aff ere de Hellige / at GVd formedelst sin Barmhiertighed icke ville ansee saadanne Synder / icke heller regne dem deris synder til / men vil haffue dem forglemt / tilgiffuet oc skiult. Saa at der er nu ingen forskiel imellem Hellige oc Vhellige. De ere alle tillige Syndere / oc synde alle daglige / vden at Helgens Synder icke tig regnis / men skiulis. Men de Vhelligis bliffue dem obenbaret oc tillagde. De Retfærdigis Saar ere forbundne oc haffue Plaaster / Men dissis staa obne oc ere icke forbundne. Dog alligeuel ere de sandelige Syndere paa baade sider. Om huilcket wi andensteds i vore Bøger rigelige oc vijt scriffuet oc talet haffue.

Dauids Vnderuisning.

NB

Rom 4 SAlig er den/som offuertrædelse ere forladne/Den Synden er skiult.

Saligt er det Mēniske/som HERREN

HERREN icke tilregner Miſgier-
ningen / J hues Aand er ingen
Falſkhed.

Thi der ieg vilde det tie / da vanſmec-
tede mine Been / Ved min dagli-
ge hylen.

Thi din Haand vaar dag oc nat
ſuaar paa mig / at min Vædſke
tørdis aff mig / ſom aff Som-
merens hede / Sela.

Thi bekender ieg mine Synder
faar dig / oc ſkiuler icke mine Miſ-
gierninger / Jeg ſagde : Jeg vil
bekende min offuertrædelſe fa-
ar HERREN / Da for-
lodſt du mig min Synds ond-
ſkab / Sela.

Derfaare ſkulle alle Helgene bede
dig / i rette tid / At naar der kom-
mer ſtore Vandløb / ſkulle de icke
recke til dem.

Du eſt min Beſkermelſe / Beuare

du mig for Angist / at ieg kand
prise dig gantske glædelige / naar
ieg frelsis/Sela.

Jeg vil vnderuise dig / oc vise dig
Veyen/som du skalt vandre/Oc
ieg vil ledsage dig met mine ø-
yen.

Verer icke som Heste oc Mule/som
ere icke forstandig/ Paa huilcke
mand skal legge Tømme oc Bi-
ßel/ naar de ville icke til dig.

Den Vgudelige haffuer megen pla-
ger / Men den som haaber paa
HERREN / den skal Mi-
skundhed omkring giffue.

Glæder eder i HERREN oc
fryder eder i Retfærdige / Oc
priser alle i Fromme.

XXXIII.

ER en Tackepsalme / som vdi almindelighed
tacker Gud for den Velgierninger / at hand
Hielper dem / som tro oc forlade sig paa han-
nem / vdaff all nød / at de io icke der vdi skulle
fordærffuis.

Fordi hand kand hielpe / effterdi hand haff-
uer skabt alting / oc endnu alting skaffer met it
Ord / Lige som den ingen ting wmuelige ere.
Saa er hand oc der hos god oc trofast / at hand
vil hielpe / oc gierne hielper som hand i sit
første Budord haffuer forjæt. Jeg vil vere
din Gud / det er / Jeg vil vere din Trøst /
Hielp / Salighed / Liff / oc all din Velfart / imod
alt det som dig kand vere til onde. Fordi / det
er at vere Gud.

Men besynderlige tacker oc berømmer hand
den mectige Guds vel gierning / at hand all
Verden / ocsaa Kongers oc Førsters / etc. Hier-
ter / Tancker / Forsæt / Vrede oc Trusel saa lem-
per oc sticker / icke som de ville / men som hand
vil / oc giør ocsaa alle deris anslage / paa det
sidste til intet / at de icke kunde vdrette det
som de gierne vilde. Oc huad de tage sig faa-
re / at giøre imod de Retfærdige / det vender
hand strax om / oc giør dem til skamme.

Det er en besynderlig glæde oc trøst for hans
Helgen / imod de vrede Junckeris oc grumme Ty-
ranners hoffmodig oc wsigelig Trusel / Tratzen
oc Pucken / huilcke der mene at de alleniste met
Trusel ville opsluge alle Guds Helgen / oc støde
GVd sølff ned aff Himmelen / Men for de saa-
dant halffparten kunde fuldkomme / da ligge
de i Skarnet. See til de Sodomiter imod
Loth / den Kong Senacherib / oc nu paa denne
tid vore Tiranner / huor wtalige mange an-
slag / de her til dags haffue forloret.

Glæder eder i HERREN
i Retfærdige / De From-
F v me

me skulle allerede prise hannem.
Tacker HERREN met Harper/ Oc siunge hañem Loff paa Psaltere met ti Strenge.
Siunger hannem en ny Sang / oc giører det gaat paa Strengeleeg met høy liud.
Thi HERRENS ord er sant/ Oc huad hand tilsiger / det holder hand visselige.
Hād elsker Retfærdighed oc Dom/ Jorden er fuld aff HERRENS Miskundhed.
Gen. 1. 2 Himmelen er giort ved HERRENS / Oc all hans Hær ved hans Munds Aand.
Hand holder Vandet tilsammen i Haffuet / lige som i en Flaske/ oc legger Dybene ned i skiul.
Judith. 10. All Verden fryete HERREN/ oc alt det som boer paa Jorden/ rædis for hannem.

Thi som hand siger / saa skeer det/
som hād biuder/saa staar det der.
HERREN giør Hedningenis
raad til intet / oc vender Folcke-
nis tancker.
Men HERRENS raad bliffuer
euindelige / Hans Hiertis tanc-
ker stedze oc altid.
Saligt er det Folck / som haffuer
HERREN til Gud / oc det
Folck som hand vdualde til Arff.
HERREN skuer aff Himmelen
Oc seer alle Menniskens Børn.
Hand seer aff sin faste Throne paa
alle/ Som bo paa Jorden.
Hand skicker alle Menniskis Hier-
ter/oc mercker paa alle deris gier-
ninger.
En Konge hielpis icke aff sin store
mact/En Kempe frelsis icke ved
sin store Krafft.
Hestene hielpe oc icke / oc deris store
stercke hielper icke. See/

See / HERRENS øye seer paa dem som hannem frycte / oc haabe paa hans Miskundhed.

At hand skal frelse deris Siæle fra Døden / oc føde dem i den dyre tid.

Vor Siæl vocter paa HERRENS / Hand er vor Hielp oc Skiold.

Thi vort Hierte glædis i hannem / Oc wi tro paa hans hellige Naffn.

HERRE lad din Miskundhed vere offuer oss / Lig som wi haabe paa dig.

XXXIIII.

ER oc en Tackepsalme / noget nær aff det samme slag met den næst forgangne / oc giffuer Dauids handel tilkiende (lige som Titelen oc det vj. Vers beuiser) til it almindeligt Exempel / for alle Retfærdige / at de aff hannem skulde lære / at Gud icke Helgens foracter Raab.

Her hos lærer hand ocsaa / at wi skulle fryc-

te GVD oc ellers ingen. Der effter ocsaa vocte
oss for falsk Lærdom / for Banden oc Senden/
Knurren oc Bespaattelse / Men at wi skulle
haffue Tallmodighed / oc meget mere benedide
Fienderne/ end forbande dem / oc ynske oc giø-
re dem alt gaat for ont. Ocsaa leffue fredsom-
melige met alle Menniske (saa meget som oss
mueligt er) huad heller de ere onde eller gode.
Thi det er beslutted (siger hand) at den Ret-
færdige skal meget lide / der bliffuer icke andet
aff / vilt du vere Retfærdig / saa skicke dig oc
saa til Kaarsset oc Modgang/ det maa saa vere.
Men der imod er oc saa beslutted / at HERRE-
ren vil hielpe oss fra alt saadant (siger hand)
saa trolige/ at der skal icke end det mindste been
forfaris eller bortkomme/ Ja oc alle Haar paa
Hoffuedet ere talde. Thi om der end ere man-
ge Helgens oc Martiris been sønderbrudne/oc
somme brende til Aske/mange ocsaa vdi Graff-
uene foruisnede/2c. Dog skulle de komme igien/
oc icke kaldis eller vere sønderbrudne Euinde-
lige / men en tid sønderbrydis / oc her effter
igien bliffue alle hele oc deyligere / end de haff-
ue nogen tid veret tilforne.
Oc merck at denne er den første Psalme/ som
taler om Englene / huorlunde der beuare oc
beskerme de Retfærdige / at de icke aleniste ere
hos oc omkring oss / Men som en Hær oc Vel-
beuæbnet Krigsmact leyre sig om oss (siger
hand) sla deris Paulun/ vaage oc stride for oss/
imod Dieffuelen oc hans Lemmer. Huilcken
stor oc herlig trøst haffue alle de som tro det.
Som oc den Prophete Eliseus / forklarer oc
sant gjør / dette Vers met sit Exempel / 2.
Reg. 6.
Men dette Vers er taget aff det xxxij. Cap.
i den

i den første Mosi Bog / huor Englene komme imod den Patriarck Jacob / huor vdaff hand kalder steden / Hær / eller Leyrer / fordi de vaare hans Ledsagere / oc sloe deris Leyre trint omkring hannem / til en beskyttelse / som denne Psalme siger.

Dauids Psalme / der hand foruende sin skickelse faar Abimelech / der hand dreff hannem fra sig / oc hand gick bort.

IEg vil loffue HERREN altid / Hans Loff skal altid
1. Sam. 21. vere i min Mund.
Min Siæl skal rose sig i HERREN / At de Elendige skulle det høre / oc glæde dem.
Loffuer HERREN met mig / Oc lader oss ophøye hans Naffn met huer andre.
Der ieg søgte HERREN / da suarede hand mig / oc frelste mig aff all min fryct.

De som see oc løbe til hannem / de
bliffue opliuste / Deris Ansicte
bliffue icke beskemmede.
Der den Elende raabte / da hørde
HERREN / oc hialp hannem
aff all hans nød.
HERRENS Engel leyrer sig
omkring dem / som hannem fryc-
cte / Oc hielper dem vd.
Smager oc seer / huor kierlig HER- 1. Pet. 2.
REN er / salig er den / som haa-
bis til hannem.
Fryncter HERREN i som ere hans Psal. 33.
Hellige / Thi de som hannem fry- 37.
cte / haffue ingen Brøst.
De Rige skulle vere nødtørfftige oc
hungre / Men de som søge HER-
REN / haffue ingen brøst paa
noget Gaat.
Kommer hid Børn hører mig / Jeg 1. Pet. 3.
vil lære eder HERRENS
frycct.

Den

Den som begerer it gaat Leffnet?
Oc haffde gierne gode dage?
Foruare din Tunge fra ont/ oc dine Læbe/ at de icke tale suig.
Lad aff det onde oc giør gaat/ Atspør Fred/ oc søg effter hannem.
HERRENS øyen see paa de Retfærdige/ Oc hans øern paa deris raab.
HERRENS Ansict staar offuer dem som ilde giøre/ at hand skal oprycke deris Ihukommelse aff Jorden.
Naar de (Retfærdige) raabe/ da hører HERREN/ oc hielper dem aff all deris Nød.
HERREN er hart hoss dem/ som haffue it sønderknuset Hierte/ oc hielper dem som haffue it sønderslagit Sind.
Den Retuise maa meget lide/ Men HERREN hielper hannem aff alt det.

Hand beuarer alle hans Been/ At der bliffuer icke it sønderbrudet aff dem.

Wlycke skal ihielsla den Wgudelige/ Oc de som hade den Retuise/ skulle haffue skyld.

HERREN skal frelse sine Tieneris Siæle / Oc alle de som tro paa hannem / skulle icke haffue skyld.

XXXV.

ER en Bedepsalme / i huilcken Dauid klager igien offuer det skendelige Folck/ som fortien den graa Kiortel til Hoffue. Besynderlig de Hycklere/ som for deris egē nytte oc profit/ hyckle oc tale huad Herrerne gierne høre/ beliuffue de wskyldige/ optende Herrerne til alderstørste vrede / oc vndertrycke Sandhed / oc haffue saa all Hiertens sorg at vdrette.

Ligeruiss som det skede Dauid hos sin Konge Saul/ end ocsaa aff dem/ huilcke hand haffde beuist alt gaat / oc end tit haffde hiertelige bekymret sig / for deris modgang / som hand her opregner.

Saadant mue wi nu til Exempel bruge vdi vor tid/ huor mand huort Euangelium hos Førsterne/ oc allevegne saa skendelig beliuffuer

met wtuongne løgn / saa at der er ingen maade met / baade i Bøger oc Predicken / oc saadanne giøre det allermest / som wi haffue met rette fortient all ære oc venskab aff / paa det at de kunde komme til ære oc act / men wi skulle vndergaa oc bliffue til intet. Saadan en skendelig wtacknemlig oc forgifftig omslaad er den lede Bug met sine Tienere.

Summa / det gaar (lige som Christus taler om sin Forræder) den der æder mit Brød / træder mig met Føder / oc giør det der til met tredive Sølffpenninge. Det er de Hycklere som for Madens skyld opsluge de Retfærdige / som hand her klager.

Dauids Psalme.

HERRE / træt met dem som trætte met mig / strid imod dem som stride imod mig.
Tag Skiold oc Vaaben / Oc giør dig rede at hielpe mig.
Tag dit Glaffuind / oc beskerme mig imod mine Forfølgere / Sig til min Siæl : Jeg er din Hielp.
Lad dem beskemmis oc blwis / som

staa effter min Siæl / Lad dem vendis tilbage oc bliffue til skamme / som mig ville ont.
Lad dem bliffue som Affner faar Været / oc HERRENS Engel støde dem bort.
Lad deris veye bliffue mørcke oc slebrige / oc HERRENS Engel forfølge dem.
Thi de stillede deris Garn at fordærffue mig foruden sag / Oc beredde graffuer for min Siæl vden sag.
Lad dem bliffue vforuarendis offuerfaldne / Oc lad deris Garn som de stillede / fange dem / At de maa offuerfaldis der vdi.
Men min Siæl skal glæde sig i HERREN / oc fryde sig aff hans hielp.
Alle mine Been skulle sige: HERRE /

RE / huo er dig lijg? Du som frelser den Elendige fra den som hannem er forsterck / oc den Elendige oc Fattige fra dem som hannem røffuer.

Der traadde fortrædelige Vidne op / Oc vidnede det som ieg vaar wskyldig vdi.

De giøre mig ont for gaat / At føre mig i Hiertesorg.

Der de vaare Siug / tog ieg en Sæck paa mig / oc giorde mig ont met faste / oc bad aff Hiertet.

Jeg holt mig / som hand haffde veret min Ven oc Broder / Jeg gick sorgfuld / som en der sørger for sin Moder.

Men de glædde dem offuer min skade / Oc soldede sig tilsamen / De Halte samlede dem imod mig / vden min skyld / De riffue oc lade icke aff.

Met dem som smigre oc bespaatte for Bugens skyld/ Bide de deris Tender sammen imod mig.

HERRE huor lenge vilt du see til? Frels dog min Siæl fra deris Bulder/ oc min Eniste fra de vnge Løwer.

Jeg vil tacke dig i den store Menighed/ Oc prise de dig iblant meget Folck.

Lad dem icke glædis offuer mig/ som ere mine Fiende foruden sag/ Eller bespaatte mig met deris øyē/ som hade mig vden sag.

Thi de tencke at giøre mig skade/ Oc søge falske Sager imod de Stille i Landet.

Oc de lode deris Munde vijt op imod mig/ oc sagde: See der/ see der/ Det see wi gierne.

HERRE du seer det/ ti icke/ HErre ver icke longt fra mig.

Opueck dig oc vaage op til min
Ræt/oc til min Sag min GUd
oc HERRE.

HERRE min Gud/ døm̃e mig
effter din Retuijshed/ At de icke
glæde dem offuer mig.

Lad dem icke sige i deris Hierte/
See der/see der/ Det ville wi/
Lad dem icke sige/Wi haffue op-
sluget hannem.

Lad dem beskemmis oc bliffue til
skamme/alle de som glæde sig aff
mit Onde/Lad dem klædis met
Skam oc Skendsel/ som rose
dem imod mig.

Lad dem glædis oc frydis/som mig
vnde/at ieg beholder Rætten/oc
altid sige HERREN skal høyt
loffuis/som vil at hans Tienere
skal lide vel.

Oc min Tung skal tale om din Ret-
færdighed/oc prise dig daglige.

XXXVI.

ER en Lærepsalme / som aduarer oc lærer oss at vaacte fra de falske Lærere / Kættere / oc splidactige Aander / Huorfaare hand ocsaa beder mod enden / men hand trøster der hos / mit vdi Psalmen. At Guds Ord oc Rige skal icke end alligeuel formedelst deris Suermeri bliffue omstøt / Men vdi den gantske Verden bliffue fast bestandigt / lige som de Bierge / de Gud selff sætter / oc lige som de dybe Affgrunde / der ingen kand tømme / oc skal dog bliffue i Guds Huss / det leffuende oc trøstelige Ord.

Hand maler dem aff her saare mesterlige/ 1.
oc siger de ere onde oc forgifftige Mennifke / som først holde Guds Ord aldelis foractelig / oc aldelis intet frycte sig for GVD / de ere Stolte / Frimodige / oc Trygge til at lære huad dem gaat tyckis.

For det andet / loffue oc berømme de intet 2.
vden sig selff / Alle andre Lærere skende oc laste de paa det allerydersté. Oc vdi de stycker ere de Mestere / besmycke sig selffue alleniste / Oc maa ingen andersteds være enten Aand / eller Gud / eller Kircke.

For det tredie / er deris Lærdom skadelig oc 3.
idel løgn / Thi de stride imod Troen / oc imod den Lærdom om Guds Naade / oc bedrage Folcket me deris falske skin oc løgn.

For det fierde / ere de stiffue oc haardnackede / oc kunde icke lide nogen Vnderuisning eller Formaning / Deris Hoffuede ere haardere end nogen Smedie sted / Ja naar de føle at mand vil straffe dem / oc icke loffue dem / Saa optendis de / oc bliffue galne oc grumme / lige som Dieffuelen. 4.

5. For det femte/fare de stedse oc altid frem / oc formeris / vdbrede deris sag/ oc voxe lige som Krefften / siger S. Pouel / Thi de driffue deris ting ti gange hefftigere oc flitigere / en de retsindige Predickere oc Lærere giøre / Lige som de vilde gierne paa en dag omuende alting / oc det er slæt ingen opholdelse eller affladelse.

6. Paa det sidste/plage de oc forfølge huorsomhelest de kunde alle dem / som icke ville holde met dem / oc bedriffue saadan Ondskab aldelis (siger hand) vden blusel met allerstørste dristighed oc tryghed/ ligeruis som de giorde Gud en tieniste der met.

Dauids HERRENS Tieneris Psalme / for at siunge.

Rom 3. DET er sagt aff mit Hiertis grund om de Vgudeligis væsen / at det er ingen Guds fryct hos dem.

De pryde dem selff iblant huer andre/ at de kunde forfremme deris onde Sag/oc føruende andris.

All deris Lærdom er skadelig oc løgn/De lade dem oc icke vnderuise/at giøre noget gaat. Me

Men de tencke i deris Senge paa skade/Oc staa fast paa den onde vey/oc sky intet Ont.
HERRE din Miskundhed recker saa vijt som Himmelen er/Oc din Sandhed saa vijt som Skyerne gaa.
Din Retfærdighed staar lige som Guds Bierg/oc din Ræt som stort dyb/HERRE du hielper baade Menniske oc Fæ.
Gud/huor dyrbar er din Miskundhed/At Menniskens børn haabis vnder dine Vingis skygge.
De bliffue druckne aff dit Husis rige Godz/oc du skencker dem met vellyst som met en Strøm.
Thi hos dig er den leffuendis Kilde/Oc i dit Liuss see wi Liuset.
Vdbred din Godhed offuer dem/som dig kiende/oc din Retuished offuer de Fromme.

Lad mig icke nedtrædis aff de Hoffmodige / Oc de Vgudeligis haand nedstyrte mig icke.
Men lad Misdedere falde der / At de bortkastis / oc bliffue icke mere.

XXXVII.

ER en Trøstepsalme / som lærer oc formaner oss / at haffue Taalmodighed vdi Verden / oc besynderlig at varer oss mod Had oc Affuind. Fordi det er to saare til forargelse / at giøre dem ont som ere skrøbelige vdi Troen / Naar det gaar de Vgudelige saa vel / oc alting er de Gudfryctige imod.

Det er en stor oc Aandelig dyd / naar en seer den store Ondskab / som Bønder / Borgere / Fribaarne / Førster / oc huer Mand som noget formaa / øffue sig vdi / at hand icke da skal bande / oc ynske dem vdi sit Hierte hint oc dette / Men hand maa end ocsaa see der til / oc lide at alting / gaar dem vel vdaff / at de bliffue vstraffede / ia end der til met loffuis oc æris / foruden det at de Gudfryctige bliffue end ocsaa aff dem saa iammerlige foractede / forhadede / plagede oc forfulde.

Det heder / lær her at haffue Taalmodighed / holt her dit Hierte til GVD / Lad dig intet fortryde / lad icke Affuind føre dig der hen / at du bander eller ynsker dem noget ont / murrer / oc seer ilde vd / Lad det aldelis gaa hen / befale det Gud / hand finder dem gantske vel.

Det lærer denne Psalme/oc trøster vdi mange maade / met rige Forjættelser/met Exempel oc met Trusel. Thi det er en suar oc stor konst/ saadan Taalmodighed at beuise / efftersdi at Menniskens fornufft / oc alle Hedninge regne saadan Had for Dyd / Thi det siunis ligeruis som det skulde være tilbørligt / at hade de Vgudelige / oc io icke forunde dem deris Skalckhed/ Lycke oc Rigdom.

Dauids Psalme.

FOrtørne dig icke paa de Onde/Ver icke hadsk paa Misdedere.

Thi de skulle hastelige affhuggis/lige som Græss / oc de skulle visne/ lige som grøne Vrter.

Haabe paa HERREN oc giør gaat/Bliff i Landet/oc nære dig rædelige.

Forlyst dig i HERREN/Hand skal giffue dig huad dit Hierte begerer.

Befal HERREN dine Veye / oc haabe paa hañem / Hand skal giøre det vel.
Oc hand skal fremføre din Retfærdighed / som liuset / oc din Ræt lige som Middagen.
Ver stille for HERREN / oc tag vare paa hannem / Fortørne dig icke paa den som haffuer frem gang i sin Ondskab.
Forlad Vrede / oc offuergiff Hastighed / Fortørne dig icke at du oc giør ilde.
Thi de Onde skulle oprycki$ / Men de som bie effter HERREN / skulle arffue Landet.
Det er endnu en liden stund / Saa er den Vgudelige icke mere / Oc naar du seer effter hans Sted / da skal hand vere borte.
Men de Elendige skulle arffue Landet / Oc faa lyst til stor Fred.

Den Vgudelige truer den Retfær-
dige / Oc bider sine Tender sam-
men offuer hannem.
Men HERREN leer at han-
nem / Thi hand seer at hans dag
kommer.
De Vgudelige drage Suerdet vd /
oc spende deris Bwe / At nedsla
den Elendige oc Fattige / oc slacte
den Fromme.
Men deris Suerd skal gaa i deris
Hierte / oc deris Bwe skal søn-
derbrydis.
Det lille / som den Retuise haffuer /
er bedre / end mange Vgudeligis
store Gods.
Thi de Vgudeligis Arm skal søn-
derbrydis / Men HERREN
opholder de Retfærdige.
HERREN kiender de Fromis
dage / Oc deris Gods skal bliffue
euindelige.

De skulle icke beskemmis i den onde tid/Oc de skulle haffue nock i den Dyre tid.
Thi de Wgudelige skulle omkomme/ oc HERRENS Fiender/ der som de ere end som en kaastelige Eng/ da skulle de dog forgaa/ som Røg forgaar.
Den Wgudelige borger oc betaler icke/Men den Retuise er Barmhiertig oc mild.
Thi hans Velsignede skulle arffue Landet/Men hans Forbandede skulle oprycktis.
Aff HERREN skal saadan en Mandz gang forfremmis / Oc hand haffuer lyst til hans Vey.
Falder hand / da skal hand icke kastis bort / Thi HERREN holder hannem ved Haanden.
Jeg vaar vng oc er bleffuen gammel/ oc ieg haffuer icke endnu seet den

Retfærdige verit forladen/Eller
hans Sæd gaa effter Brød.
Hand er altid Barmhiertig oc lener
gierne / Hans Sæd bliffuer vel-
signet.
Lad aff det onde oc giør gaat / Oc
bliff stedse der.
Thi HERREN haffuer Rætten
kier/oc forlader icke sine Helgen/
De bliffue beuarede Euindelige/
Men de Vgudeligis Sæd skal
oprycktis.
De Retfærdige arffue Landet/ oc Prov. 2.
bliffue der vdi Euindelige.
Den Retfærdigis Műd taler Vijs-
hed/oc hans Tunge lærer Rætte.
Hans Guds Low er i hans Hier-
te/Hans Trin glide icke.
Den Vgudelige lurer paa den Ret-
færdige / Oc tencker at sla han-
nem ihiel.
Men HERREN lader hannem

icke kom̃e i hans Hender/oc for-
døm̃er hannem icke/naar hand
bliffuer dømt.
Bie effter HERREN/oc holt
hans Vey/Saa skal hand op-
høye dig/at du skalt arffue Lan-
det/Du skalt see/At de Vgude-
lige skulle oprycks.
Jeg saa en Vgudelig/Hand vaar
stolt/oc hand bredde sig vd oc
grønedis/som it Lawerbær træ.
Der ieg gick der frem:See/da vaar
hand borte/Jeg spurde effter
hannem/da bleff hand ingen-
steds funden.
Bliff from/oc holt dig ræt/Thi
det skal gaa saadan en vel paa
det sidste.
Men Offuertrædere skulle vdslæt-
tis met huer andre/oc de Vgu-
delige skulle oprycks paa det
sidste.
Men

Men HERREN hielper de Retfærdige/ Hand er deris Styrcke i Nød.

Oc HERREN skal staa met dem oc skal frelse dem/ Hand skal frelse dem fra de Vgudelige/ oc hielpe dem/ Thi de tro paa hannem.

XXXVIII.

ER en Bedepsalme/ vdi huilcken hand klager offuer sine Synder/ huilcke der giøre hannem en sorrigfuld oc mistrøstig Samuittighed/ oc intet andet lader hannem see/ end de skarpe Guds pile/ det er: Vrede Trusel/ Døden oc Helffuede. Huilcken Sorg/ fortærer Marg/ Been/ Krafft oc Vædske/ oc omuender Faren/ Siun/ Sind/ oc all Skickelighed. Thi at føle Synden ret/ oc mistrøstis en aff ond Samuittighed/ det er Pine offuer all Pine.

Her til hielpe oc de veldige vduaartis Forfølgere. Thi de driffue Mennisken saadant ind vdi Samuittigheden/ oc berømme sig/ huorlunde Gud staar met dem imod de Retfærdige. Oc effterdi GVd forholder her trøsten/ da følger der saadan forskreckelse i Hiertet/ lige som Gud skulde vere dem vred for deris Synders skyld.

Men dog lærer hand her at holde fast ved/ oc icke fortuile/ oc imod deris berømmelse oc

pucken / hand verier sig met sin Bøn / oc fryder sig vdi GVds Foriættelse / oc fatter sin Sag ved den rette ende / som er / at hun er Gudelig oc ret faar GVd / See/saa følger der trøst igien vdi Troen/ ꝛc.

Lige saa skulle wi oc bede / oc aldrig fortuile vdi nogen Banghed/ om wi end ere Syndere / oc føle Syndsens byrde oc storm / veldelige nock.

NB

Dauids Psalme til en Ihukommelse.

HERRE straffe mig icke i din Vrede / oc reffse mig icke i din Grumhed.

Thi dine Pile side i mig / Oc din Haand trycker mig.

Der er intet sunt paa mit Legeme for din trwen / oc der er ingen Fred i mine Been for mine Synder.

Thi mine Synder gaar offuer mit Hoffuet / oc de ere bleffne mig suare som en suaar Byrde.

Mi-

Mine Saar lucte ilde oc flyde met
raad/ for min Daarlighed.
Jeg gaar kraaget oc saare nedbøyet/
den gantske dag gaar ieg bedrøff-
uit.
Thi mine Lender fortørris aldelis
oc der er intet sunt paa mit Le-
geme.
Det er meget anderledis met mig/
oc ieg er saare forstøt/ Jeg hyler
for mit Hiertis wrolighed.
HERRE all min begiering er
faar dig/ oc min suck er icke skiult
faar dig.
Mit Hierte beffuer/ min Styrcke
haffuer forladet mig/ oc mine ø-
yens liuss er icke hos mig.
Mine Venne oc Frender staa imod Job.19.
mig oc skue min Plage/ Oc mine
Næste traadde longt bort.
Oc de som staa effter min Siæl/ sæt-
te Snarer faar mig/ oc de som

ville mig ont / tale huorledis de kunde giøre mig skade / oc omgaais met idel Suig.
Men ieg maa vere som en Døw / oc icke høre / oc som en Dumme der icke oplader sin Mund.
Oc ieg maa vere som den der icke hører / Oc som haffuer ingen Giensuar i sin Mund.
Men HERRE ieg bier effter dig / du HERRE min GVd skalt bønhøre.
Thi ieg tencker / at de skulle io icke glæde sig offuer mig / Naar min Fod glider / da skulle de storlige rose dem imod mig.
Thi ieg er giort til et lide / oc min Pine er altid faar mig.
Thi ieg giffuer mine Misgierninger tilkiende / oc sørger for myne Synder.
Men mine Fiender leffue oc ere mec-

tige/ de ere store som mig hade v-
den skel.
Oc de som giøre mig ont for gaat/
sætte sig imod mig/ Fordi ieg eff-
ter følger det Gode.
HERRE min GUd forlad mig
icke/ ver icke longt fra mig.
HERRE som er min Salighed
skynde dig at hielpe mig.

XXXIX.

ER en Trøstepsalme/ oc der hos beder at
Gud vil io icke lade hannem murre oc bliff-
ue vtaalmodig offuer de Vgudelige/ som saa
tryggelige leffue/ oc samle gods/ lige som de-
skulde icke dø. Oc tuert imod/ at de Fromme
stedse plagis oc straffis for deris Synds skyld.
Oc hand begerer meget heller/ at Gud vil
giffue hannem sin Naade til at betencke/ huor
stacket oc vryggeligt dette leffnet er/ end at
hand met de Vgudelige saa tryggelige/foruden
Dødzens sorrig skulde vere Gerig oc Prale.
Thi det er en stor Forargelse/ oc rører mange
Hierter/ At de onde leffue saa hen vdi Suff oc
Tryghed/ oc de fromme skulle vere i Be-
drøffuelse oc Elendighed.
Men paa det sidste finder det sig vel som er
allerbæst/at haffue sine Synders forladelse/ oc
en Barmhiertig GVd/som hielper aff all ælen-
de/som hand er siger oc beder.

Dauids Psalme/ for at siunge for Jeduthun.

JEG haffuer sæt mig faare ieg vil tage mig vare/ at ieg skal icke synde met min Tunge.

Jeg vil temme min Mund/ efftersi ieg maa see de Vgudelige saa imod mig.

Jeg er dum oc stille/ oc tier for glæde/ oc maa opæde min Pine vdi mig.

Mit Hierte er forbrent vdi mit Liff/ oc naar ieg tencker der paa/ da bliffuer optend/ Jeg taler met min Tunge.

Men HERRE lær mig dog/ at det skal faa en ende met mig/ Oc mit Liff haffuer it Maal/ oc ieg maa der fra.

See/ mine dage ere en Haand bred hoss dig/ Oc mit Liff er som intet faar

faar dig / Huor gantske intet ere
alle Menniske / som dog leffue saa
tryggelige / Sela.

De gaa frem lige som en Skygge / oc
giøre dem megen wro forgeff-
uis / De samle / oc vide icke huo
det skal faa.

Nu HERRE / huor i skal ieg trø-
ste mig ? Jeg haaber paa dig.

Frelss mig aff alle mine Synder /
Oc lad mig icke bliffue Daarer
en spaat.

Jeg vil tie oc icke oplade min Mund
du giør det vel.

Vent din Plage fra mig / Thi ieg
er vansmectig aff din Haands
straff.

Naar du straffer nogen for hans Psal. 62.
Synders skyld / Saa fortæris
hans Deylighed som aff Møl /
Ah huor aldelis intet ere dog al-
le Menniske / Sela.

HERRE hør min Bøn / oc giff at paa mit raab / oc tie icke offuer min Graad.

1 Paralipo.29. Thi ieg er baade din Pillegrim / oc din Borgere / lige som alle mine Forældre.

Job.10. Ebre.11 Lad aff fra mig / at ieg maa vederquege mig / Før end ieg far bort / oc bliffuer icke mere her.

XL.

ER en skøn Bedepsalme / vdi huilcken Christus selff beklager sin Pine / oc raaber om hielp imod Døden.

Hand Propheterer ocsaa klarlige / at hand giør alleniste Guds vilie / oc fuldkom̃er Lowen / oc at saadant er tilforn screffuit om hannem vdi Mose Bog. Oc borttager oc henkaster den gamle Low met alle sine Offer oc Hellighed / lige som det som Guds vilie er icke opfylder met / oc icke vore Gierninger Offer. Men hand selff / oc allene maa giøre saadant for oss alle.

Saa til siger hand / oc sticter det Ny Testamente / i huilcket Troens Retfærdighed / vdi den store Menighed / det er / offuer den gantske Verden skal bliffue Predicket / oc icke den Retfærdighed / som er vdi Offer oc vore Gierninger / huilcke der (siger hand vdi det iiij. Vers) giøre icke vden Hoffmodige oc falske Helgen / dē

som icke sætte deris forhaabning paa GVD/ eller paa hans Naade. Men paa deris Løgn oc falske Hellighed.

Dauids Psalme/for at siunge.

IEG tøffuede effter HERREN oc hand bøyde sig til mig/ oc hørde mit raab.
Oc drog mig aff den forfærdelige Graff/ oc aff det skidne Dynd/ oc sætte mine Fødder paa en Klippe/ at ieg kand træde vist.
Hand gaff mig en ny Sang i min Mund / at ieg skal loffue vor Gud/det skulle mange see/oc frycte HERREN/oc haabis til hannem.
Salig er den/ som sætter sit haab til HERREN/ oc vender sig icke til de Hoffærdige/ oc til dem som omgaaes met Løgn.

HERRE min Gud/store ere dine vnderlige Gierninger oc dine tancker/som du beuiser mod oss/ intet er dig ligt/ Jeg vil kundgiøre dem oc sige der aff/ alligeuel at de kunde icke tellis.
Offer oc Madoffer behage dig icke/ Men du haffuer opladet mig øern/ Du vilt huercken Brendoffer eller Syndoffer.
Da sagde ieg: See/ Jeg kommer/ der er screffuit om mig i Bogen.
Jeg vil gierne giøre din vilie/ Min Gud/ oc ieg haffuer din Low i mit Hierte.
Jeg vil Predicke Retfærdighed i din store Menighed/ See/ Jeg vil icke lade stoppe min Mund/ HERRE/det veedst du.
Jeg skiuler icke din Retuijshed i mit Hierte/ ieg taler om din Sandhed oc Salighed/ Jeg døller icke
din

din Miskundhed oc Trofasthed/
faar den store Menighed.
Men du HERRE/Vent icke din
Barmhiertighed fra mig/ men
lad din Miskundhed oc Trofast-
hed beskerme mig altid.
Thi Pine haffuer omkring sat mig
foruden tal/ Mine Synder gre-
be mig/ at ieg kand icke see/ De
ere flere end Haar paa mit Hoff-
uet/ oc mit Hierte haffuer forla-
det mig.
HERRE lad det behage dig/ at
frelse mig/HERRE skynde dig
at hielpe mig.
Skamme maa de sig oc bliffue til
skamme/som staa effter min Si-
æl/at omkomme hende/ Lad dem
falde tilbage/oc bliffue til skam̃e/
som mig ville ont.
Lad dem forfærdis i deris beskem̃el-
se/som raabe offuer mig/oc sige/
see der/see der.
Lad

Lad dem glædis oc frydis / alle som atspørie dig / oc de som elske din Salighed / skulle altid sige / HERREN vere meget loffuit euindelige:

Thi ieg er Arm oc Elendig / Men HERREN sørger for mig / Gud du est min Hielpere oc Frelsere / Min Gud tøffue icke.

XLI.

ER en Bedepsalme / i huilcken Christus selff Propheterer / oc klager offuer sin Forræder Judas / oc Hans Selskaff / aff huilcke hand skulle bliffue Kaarsfestet. Oc beder at hand kand opueckis fra Døden / oc for Guds Ansict bliffue ophøyet / ved hans høyre Haand.

Men det er en wsigelig trøst / at hand vdi det iiij. Vers giør sig til en Syndere / endog vaar vden all Synd. Thi der staar hand / oc taler vdi vor Person / oc bær vore Synder / som de vaare hans egne / oc hand haffde selff giort dem.

Men hand priser her tilforn dem at vere salige / huilcke den Elendige anammer / det er / de som icke lade sig forarge paa den elende oc korsfestede Syndere Jesu Christo / Men bliffue fast ved hannem. Thi det er forargeligt at tro / at saadan en arm oc fordømt Syndere skulde

komme saa høyt/at hand maatte sidde ved Guds høyre Haand. Paa huilcket den gantske Jødedom haffuer saa suaarlige støt sig / at de endnu ligge der nedslagne/oc henspredde. Eller som hand siger i det x. Vers/ de ere betalede igien aff hannem.

Dauids Psalme/for at siunge.

SAlig er den/som tager sig den Nødtørfftige til/ HERREN skal frelse hannem i den onde tid.

HERREN skal beuare hañem/ oc holde hannem ved Liffuit/oc lade det gaa hañem vel paa Jorden/oc icke giffue hannem i hans Fienders vilie.

HERREN skal vederquege hannem / paa hans Soteseng / du hielper hannem aff all hans Siugdom.

HERRE ieg sagde/ver mig naadig

dig/helbrede min Siæl/ Thi ieg
haffuer syndet imod dig.

Mine Fiender tale ont imod mig/
Naar skal hand dø / oc hans
Naffn forgaa?

De kom̃e at skwe mig/ oc mene dog
icke det aff Hiertet/ Men søge no-
get/ som de kunde laste/ oc gaa hen
oc føre det vd.

Alle de mig hade / huiske tilsammen
imod mig/ oc tencke ont imod mig.

De haffue besluttet it skalcke stycke
imod mig / Naar hand ligger/
skal hand icke staa op igien.

Oc min Ven / som ieg forlod mig
paa/ som aad mit Brød/ Træder
mig vnder Føder.

Men du HERRE vær mig Naa-
dig oc hielp mig op/ Saa vil ieg
betale dem.

Der paa mercker ieg / at du haffuer
behagelighed til mig / at min
Fien-

Fiende skal icke frydis offuer mig?
Men du opholder mig for min fromhed skyld/ oc sætter mig faar dit Ansict euindelige.
Loffuet vere HERREN Israels Gud/ fra nu til euig tid/ Amen/ Amen.

XLII.

ER en Bedepsalme/ i huilcken hand klager offuer den Banghed/ som er i Hiertet. Lige som GVd vaare fortørnet offuer hannem/ oc vilde plage hannem. Oc maa end der til met lide spaat aff de Vgudelige. Huor er nu din Gud?

Fordi at de Vgudelige kunde icke ladet/ at de io skulle pibe/lee/ oc spaate/ naar de see at det gaar de Fromme ilde. Ah (sige de) huad skeer dem ret/saa skal det gaa de Kættere. Oc mene icke andet/ end naar nogen plagis/ at det io skal være it vist tegn til Guds vrede. Men naar de selff bliffue plagede/ skal det hede/ at de lide for GVds skyld/ oc at bliffue hellige Martirer der offuer.

De forkerde/ blinde/ oc forgifftige blindis Ledere/ ville icke vide/ at Gud stuber sine/ Men dog igien oc trøster dem/ oc icke forlader dem.

Men hand begerer at kom̃e til Guds Huss/ oc at faa Trøst vdaff Guds Ansict/det er/hand

vilde

vilde gierne høre GVds ord / som trøster hannem. Thi GVds Huss hider der som GVds Ord er. Oc hans Ansict er hans Nærueruelse/ huor hand giffuer sig tilkiende/ oc formedelst sit Ord / aabenbarer sin Naade. Det kaldis en anden sted i Scrifften at icke vende Ryggen / men Ansictet til oss.

Chore Børns vnderuisning / for at siunge.

LIge som Hiorten skriger effter ferskt Vand/Saa skriger min Siæl til dig Gud.
Min Siæl tørster effter Gud/effter den leffuende Gud / Naar skal ieg kome der hen / At skue Guds Ansict?
Min Graad er min Mad dag oc nat / Thi mand siger daglige til mig/huor er nu din Gud?
Naar ieg tencker der paa / da vdgyder ieg mit Hierte hos mig selff/ Thi ieg vilde gierne gaa met Hoben/oc vandre met dem til Guds Huss/

Huss / met Glæde oc Tacksigelse / iblant den Hob som holder helligt.

Hui bedrøffuer du dig min Siæl/ oc est saa wrolig i mig? Bie effter Gud / thi ieg skal end tacke hannem/ at hand hielper mig met sit Ansict.

Min Gud / min Siæl er bedrøffuit i mig/ Derfaare tenckte ieg paa dig i Landet hos Jordan oc Hermonim/ paa det lille Bierg.

Dine Floder ruse der hen / at her bruser it Dyb oc der it Dyb/ Alle dine Vand/ Voger oc Bølger gaa offuer mig.

HERREN loffuede sit Gode om Dagē/ oc om Natten siunger ieg faar hannem/ Oc beder til mit Liffuis Gud.

Jeg siger til Gud min Klippe: Hui haffuer du forglemt mig? Hui

maa ieg gaa saa bedrøffuit/naar min Fiende trenger mig?

Det er som it Mord i mine Been/ at mine Fiender forhaane mig/ oc de sige daglige til mig/ huor er nu din Gud?

Hui bedrøffuer du dig min Siæl/oc est saa wrolig i mig? Bie effter GUD/ Thi ieg skal endnu tacke hannem/at hand er mit Ansictis hielp oc min Gud.

XLIII.

ER lige aff det samme slag som den Psalme næst til forne/ oc noget nær de samme Ord met hende/ Thi hand ocsaa her vil ved liuff oc Sandhed/ gaa hen til Guds Huff/ det er/ lade sig trøste met Guds Ord vdi sin Sorrig.

DØmme mig Gud/ oc føer min Sag for mig imod det whellige Folck/ oc frelss mig fra falske oc onde Folck.

Thi du est Gud min styrcke/hui for-

skiuder du mig? Hui lader du mig gaa saa bedrøffuit / Naar mine Fiende trenge mig?

Send dit Liuss oc din Sandhed / at de ledsage / oc føre mig / til dit hellige Bierg / oc til din Bolig.

At ieg kand indgaa til GVds Altere / Til den Gud / som er min glæde oc fryd / oc tacke dig GVd paa Harpe / min Gud.

Hui bedrøffuer du dig min Siæl / oc est saa wrolig i mig? Bie effter GVD / Thi ieg skal endnu tacke hannem / at hand er min Ansictis hielp oc min Gud.

XLIIII.

ER en almindelige Bedepsalme / i huilcken alle Helgen / besynderlige vdi det Ny Testamente beklager / huorlunde de aff Hedninge / oc Tiranner forfølgis oc ihielslais / oc at GVD lader det saa skee / lige som hand haffde forskut dem / der hand dog tilforn haffuer formedelst store oc vnderlige tegen huulpet dem.

Der til met / at de icke haffue nogen ond Sag / ia ret for deris gode Sag / det er / for Guds skyld / bliffue saa forfulde / lige som de haffde giort alt ont.

Summa/ det er Aandens suck imod Kiødet/ som knurrer oc murrer imod Gud / at hand aldelis saa Wretfærdelige (effter Fornufften) dømmer oc ilde regerer / i det hand lader de frōme lide / som hand skulde hielpe/ oc ophøyer de onde/ som hand skulde straffe.

Thore Børns vnderuisning / for at siunge.

GVd wi haffue hørt met vore øern/ Vore Forfædre haffue fortaldt oss det/ huad du giorde i deris Fordum tid.

Du fordreffst Hedningene met din Haand / Men dem haffuer du indsæt / Du fordærffuede Folcket / men dem vdbrede du.

Thi de toge icke Landet ind met deris Suerd/ Oc deris Arm hialp dem icke / Men din høyre Haand / din Arm / oc dit Ansictis

liuss / Thi du haffde behagelig-
hed til dem.
GVd / du est den samme min Kon-
ge / du som loffuede Jacob hielp.
Ved dig ville wi omkaste vore Fien-
der / i dit Naffn ville wi vnder-
træde dem som sætte sig imod oss.
Thi ieg forlader mig icke paa min 1. Sam.
Bwe / oc mit Suerd kand icke 17.
hielpe mig.
Men du hielper oss fra vore Fien- 2. Sam.
der / oc giør dem til skam som oss 8.
hade.
Wi ville daglige rose oss i Gud / Oc
tacke dit Naffn euindelige / Sela.
Hui forskiuder du oss da nu / oc lader
oss beskemmis ? Oc drager icke
vd iblant vor Hær ?
Du lader oss fly vore Fiender / at
de røffue oss som oss hade
Du lader oss opædis lige som Faar /
oc bortspreer oss iblant Hednin-
gene.

Du seller dit Folck for intet/ oc ta
ger intet derfaare.
Du giør oss til skendzel for fore Na-
boer / Til Spaat oc Haanhed/
for dem som ere om oss.
Du giør oss til it Ordsprock iblant
Hedningene / oc at Folcket røste
deris Hoffuet offuer oss.
Min forsmædelse er daglige for mig
oc min Ansict er fuld aff skendsel.
At ieg hører de Skendere oc Be-
spaattere/Oc maa see Fiende oc
den heffngerige.
Alt dette er kommet offuer oss/oc wi
haffue dog icke forglemt dig / oc
icke handlet wtrolige i din Pact.
Vort Hierte er icke affaldet fra dig/
oc vor gang vigede icke fra din
Vey.
At du saa sønderslar oss iblant
Drager oc skiuler oss met Mørck-
hed.

Haff-

Haffde wi forglemt vor GUDS naffn/ oc opløfftet vore Hender til en fremmed Gud.

Det maatte Gud vel finde / Nu kiender hand vort Hiertis grund.

Thi wi bliffue io daglige ihielslagne for din skyld / oc ere actede som slacte Faar. Rom. 8.

HERre vaag op/ huor for soffuer du? Vaag op / oc forskiud oss icke saa aldelis.

Huor faare skiuler du dit Ansict/ forglemmer vor Elendighed oc trengzel.

Thi vore Siæle ere bøyde til Jorden / vor Bug henger ved Jorden.

Giør dig rede/hielp oss/oc frelss oss for din Barmhiertigheds skyld.

XLV.

ER en Prophecie om Euangelio oc Christi Kongerige/besmycket met herlige / statelige oc veldige Ord. Fordi hand affmaler Christum her / lige som en Konge / der er beprydet met Kongelig Herlighed oc ære / saa hand er saare deylig/vel talende kaastelige besmycket/stafferet oc velberøstet / lyckfalig i strid/retfærdig / sactmodig oc naadig. Item/at hand haffuer skiøne Slaat oc Fæste / en deylig Dronning / en herlig Fruestue / Børn oc Arffuinge euindelig.

Huilcket altsammen er aldelis Aandeligt / om Christi Euangelio/om Christi Aand/ Christi Gaffuer / hans Kircke oc det euige Liff/Om Seyernindíng imod Synden / Døden/Lowen/ Dieffuelen / Kiødet / Verden / oc imod alt det ont er.

Oc forkynder klarlige / huorlunde det gamle Testamente skal tage sin ende oc vndergaa. Fordi hand befaller at Daatteren skal forlætte sin Faders Huss oc Folck (det er / den gamle Jødiske Synagoge) oc tilbede denne Konge for en Gud / huilcken hun skal tilbede / Fordi vden hannem er aldelis ingen GVd / Giffuer hannem derfaare den ære som GVD alleniste tilleggis/vdi det første Budord/som er/at tilbede / Oc kalder hannem klarlige vdi det vj. oc vij. Vers/ den rette oc sande Gud. Giør en euig Konge aff hannem / huilcken der vdi Retfærdighed regerer/ oc alle Synder vdslætter oc bortager. Men at være en euig Konge / det hører Gud alleniste til/ huor om/ieg icke vil nu paa denne tid videre tale.

Kore børns Brudsang oc Vnderuisning / for at siunge/ om Rosen.

MIT Hierte dicter en deylig Sang/ieg vil siunge om en Konge / Min Tunge er en god Scriffueris pen.

Du est den deyligste iblant Menniskens Børn / Naadefulde ere dine Læbe / derfaare velsigner Gud dig euindelige.

Bint dit Suerd ved din Side du Kempe/ oc pryde dig deylige.

Det skal lyckis dig i din Prydelse/ drag frem i Sandheden til gode/ at holde de Elendige ved ræt / Saa skal din høyre Haand beuise vnderlige Gierninger.

Dine Pile ere skarpe / at Folckene falde ned for dig / Mit iblant Kongens Fiender.

GVd/din Stoel bliffuer altid oc euindelige / Dit Rigis Spir er en ret Spir. Ebre.1.

Du elsker Retfærdighed / oc hader

skgudeligt væsen/ derfaare haff-
uer Gud / din GUD / saluet dig
met glædens Olie/mere end di-
ne Staallbrødre.
Dine Klædere ere idel Mirre / A-
loes oc Kezia/naar du gaar aff
dit Filsbens Pallatz/ i din dey-
lig herlighed.
Kongernis Døttre gaa i din Pry-
delse/Bruden staer hos din høyre
Haand / i idel kaasteligt Guld.
Hør Daatter/giff act der paa/Bø-
ye dine øern/Forglem din Folck/
oc din Faders Huss.
Saa faaer Kongen lyst til din dey-
lighed/ Thi hand er din HER-
RE/ oc du skalt til bede hannem.
Daatteren aff Zor skal vere der met
Gaffuer / De Rige iblant Fol-
cket skulle bede for dig.
Kongens Daatter er gantske deylig
induaartis / hun er klæd met
Gylden stycke. Mand

Mand skal lede hende til Kongen i stickede Klæder/oc hendis ieffnlige Jomfruerne/ som gaa effter hende/leder mand til dig.
Mand leder dem met glæde oc fryd/ oc de gaa i Kongens Pallatz.
I dine Fædris sted skalt du faa børn/dem skalt du sætte til Første i all Verden.
Jeg vil komme dit Naffn ihu fra Børn oc til Børne børn / derfaare skulle Folck tacke dig altid oc euindelige.

XLVI.

ER en tackepsalme / i den tid siungen aff Israels Folck til en Tacksigelse / for Guds vnderlige Gierninger / at hand Jerusalems Stadt / i huilcken vaar hans Bolig / beskyttede oc beuarede mod alle Kongers oc Hedningers anslag / strid oc galenskab / Oc beuarede Fred/ imod all Krig oc Vaaben.

Oc kalder / effter Scrifftens vijss / Stadsens leylighed en Brønd / lige som it lidet Vand / huilcket icke skal hentørris/imod de store Vand/

Søer

Søer oc Hedningers Haff/det er/store Konge-rige / Førstedømme oc Herskab / huilcke alle skulle hentørris oc forgaa.

Men wi siunge hende Gud til loff / at hand er hos oss / oc vnderlige opholder sit Ord / oc Christenheden / imod Helffuedis Portis / imod alle Dieffuelens/ Verdens Suermeris / Kiødsens /Syndens oc Dødens/ꝛc. brusen oc rasen.

Saa at vor lille Brønd bliffuer end ocsaa en leffuende Kilde / der som ingen Sompe / Damp eller Pune bliffue fule oc ulde luctendis / oc skulle fortørris.

Kore Børns sang om Vngdommen / for at siunge.

GVd er vort Tilliid oc styrcke/ En hielp i stor nød / som haffuer ramt paa oss.

Derfaare fryct wi icke / om Verden end forginge / oc Biergene siuncke mit i Haffuet.

Om Haffuet end rasede oc stormede / oc Biergene nedfulde aff Bølgerne / Sela.

Thi Guds Stad skal dog bliffue

deylig oc lystig / met hendis Kil-
der / der som den høyestis hellige
Bolig er.
Gud er hos hannem der inde / der-
faare skal hand vel bliffue / Gud
hielper hannem Aarle.
Hedningene skulle fortuile / oc
Kongerigene falde / Jorden skal
forgaa naer hand lader sig høre.
HERREN Zebaoth er met oss /
Jacobs Gud er vor beskermere /
Sela.
Kommer hid / oc skuer HER-
RENS gierning / som giør
saadan forstyrrelse paa Jorden.
Den som stiller Strid i all Ver-
den / som sønderbryder Buer /
Sønderslaer Vaaben / oc op-
brenden Vognene met Ild.
Verer stille / oc bekiender / at ieg er
Gud / Jeg vil indlegge ære iblant
Hedningene / ieg vil indlegge ære
paa Jorden. HER-

HERREN Zebaoth er met oss/ Jacobs GVd er vor Beskerme-re/ Sela.

XLVII.

ER en Prophecie om Christo / huorlunde hand skal opkomme/ opfare / oc vden all Suerdslag bliffue en Konge offuer all Verden/ aleniste formedelst Glædskab/ Sang / oc Basuner / det er / formedelst den gladelig Euangelij Predicken/ lige som Jericho Mure/ nedfulde vden alle Vaaben/aleniste formedelst Basuners liud oc it glædeligt anskrig.

Chore Børns Psalme / for at siunge.

ALle Folck slaer eders Hender tilsammen/ Oc loffuer Gud met glædelig røst.
Thi den allerhøyeste HERRE er forfærdelig / En stor Konge paa all Jorden.
Hand skal tuinge Folcket vnder oss/ oc Menniskene vnder vore Føder.

Hand vdueller oss til Arffuedeel/
Jacobs Herlighed / som hand
elsker/ Sela.
GVd far op met glæde/ Oc HER-
REN met klare Basuner. 2.Sam. 6.
Siunger loff / siunger loff / vor
Gud/ Siunger loff/ siunger loff
vor Konge.
Thi Gud er Konge paa all Jorden/
Siunger hannem loff viselige.
Gud er Konge offuer Hedningene/
Gud sider paa sin hellige Stoel.
Førsterne iblant Folcket ere forsam-
lede til it Abrahãs Guds Folck/
Thi Gud er meget ophøyet hos
Skioldene paa Jorden.

XLVIII.

ER en Tackepsalme/ meget lig den xlvj. Psalme / Fordi hun ocsaa loffuer Gud / at hand haffuer beskyttet oc beuaret Jerusalems Stad/ imod Konger oc Førster/ huilcke der haffue vaeret nødde til at fare der fra igien met skamme/ oc ladet Guds Tempel / Gudstieniste oc hans ord (eller Ræt) bliffue staaendis.

Huormet hand haffuer holdet oc opfylt sit Løffte oc Forjættelse / som det otte Vers siunger / som er / at hand vilde vere deris Gud/ effter det første Budord / som wi haffue hørt (siger hand) oc troet]/ saa see oc fotfare wi om Jerusalems Stad met Gierningen.

Wi siunge hende ocsaa for Christendommens oc Euangelij beskytning oc beuaring/ imod Rougers oc Førsters grumhed / huilcke ocsaa paa det sidste mue henfare oc bortreyse met skamme/oc lade Guds Ord staa oc betemme.

Chore Børns Psalme sang.

HERREN er stor oc mectig priset/ J vor Guds Stad/ paa hans hellige Bierg.

Zions Bierg er som en deylig green/ aff huilcken alt Landet trøster sig/ Den mectige store Kongis Stad ligger hos den nørre side.

Gud er vel kiendt i hendis Pallatz/ At hand er Beskermelsen.

Thi see / Kongerne ere forsamlede/

oc droge der frem tilsammen.
De forundrede sig / der de saadant saae / De forfærdede sig / oc nedstyrte.
Beffuelse kom da paa dem / Angist som en Quinde der føder Barn.
Du sønderbryder Skibene i Haffuet / ved østen Vær.
Som wi haffuer hørt / saa see wi det i HERRENS Zebaoths Stad / J vor Guds Stad / Gud opholder hannem euindelige / Sela.
Gud / wi bie effter din Miskundhed / J din Tempel.
Gud / lige som dit Naffn er / saa er oc din prijs / indtil Verdens Ende / Din høyre Haand er fuld aff Retfærdighed.
Zions Bierg glæder sig / Oc Jude Daatter fryder sig / For dine Domme skyld.

Omkring sætter Zion oc gaar omkring hende/ oc teller hendis Taarn.
Legger vind paa hendis Mure / oc forhøyer hendis Pallatz / at mand kand sige der aff hos Efterkommere.
At denne GVd er vor Gud altid oc euindelige.
Hand regerer oss som Vngdomen.

XLIX.

ER en Lærepsalme/imod den store Verdsens Gud /som heder Mammon/oc straffer dem/ lige som store Narre oc Gæcke/der pucke oc tratze paa deris Rigdom / oc see icke / at de dog icke kunde der met beredde sig fra Døden. Huorfaare / det er io bedre/at forlade sig paa GVd/ som baade frier fra Døden / oc giffuer det euige Liff / Naar de mue hendø lige som Fæ/ oc alting lade her bliffue effter sig / oc icke vide huo det faaer.

Chore Børns Psalme / for at siunge.

Hø-

HØrer til alle Folck / oc mercker alle som leffue denne tid.

Baade Menige Mand oc Herrer / Baade Fattige oc Rige met huer andre.

Min Mund skal tale om Viisdom / oc mit Hierte skal sige aff forstand.

Wi ville høre en god Tale / Oc lege paa Harper en skøn Dict.

Huorfaare skulde ieg frycte i de onde dage / Naar mine Vndertrædeଽ misgierning omkring sætter mig?

De som forlade dē paa deris Godz / oc tradze paa deris store Rigdom.

Der kand dog ingen Broder frelse den anden / Ey heller forlige nogen met Gud.

Thi det kaaster saa meget at frelse deris Siæle / At hand maa lade det betemme euindelige.

Men om hand end lenge leffuer/ Oc
seer icke Graffuen.
Thi mand skal see/ at saadanne Vi-
se dog dø/ Saa vel som Daarer
oc Gæcke omkomme/ Oc skulle
lade andre deris Godz.
Det er deris Hierte/ At deris Huss
kunde bliffue altid/ Deris Boli-
ge kunde bliffue euindelige/ oc
haffue stor ære paa Jorden.
Alligeuel kunde de icke bliffue i saa-
dan værd/ Men de mue der fra/
lige som Fæ.
Thi deris Gierninger ere idel daar-
lighed/ dog loffue deris Effter-
kommere det met deris Munde/
Sela.
De ligge i Helffuede lige som Faar/
Døden slider dē/ Men de From-
me skulle snart regere offuer dem/
oc deris Tradzen skal forgaa/
De skulle bliffue i Helffuede.
Men

Men Gud skal frelse min Siæl aff
Helffuedis vold/ Thi hand haff-
uer anammet mig/ Sela.

Lad dig icke bedrage/ om nogen bliff-
uer Rig/ Om hans Husis Her-
lighed bliffuer stor.

Thi hand skal intet tage met sig i sin Job. 27
Død / Oc hans Herlighed skal 1. Tim. 6.
icke fare effter hannem.

Men hand trøster sig aff dette gode
Leffnet/ oc priser det/ naar nogen
staar effter gode Dage.

Saa fare de hen effter deris Fædre/
oc see Liuset aldrig mere.

Kaartelige / Naar it Menniske er i
ære / oc haffuer ingen forstand/
saa far hand bort lige som Fæ.

L.

Er en herlig LærePsalme/ oc forklarer huilcke den rette Gudstieniste oc Offer er / imod de falske Helgen/ som holde derisOffer oc fortieniste saa kaastelig/ Lige som Gud derfaare skulde tacke dem / oc vere dem noget skyldig. Saa er

det dog omuent/oc vil haffue sine Velgieninger oc hielp saa kaastelige i act / at mand skal tacke hannem oc vere hannem skyldig.

Oc merck her vel / at denne Psalme / met klare ord beslutter oc lærer / at den rette Gudstieniste oc det kiæriste Offer / ia den retti- ste vey til Salighed / som det sidste Vers siun- ger. Item/ at hand (i det xiiij. Vers) icke kal- der at betale Løffter / de galne Løffter/ huilcke mand paafinder oc opdicter aff sit eget Hoffuet/ Men de som budne oc befalede ere i de x. Budord / besynderlig i det første oc andet. Huor wi loffue GVD / at wi ville tro paa han- nem/ paakalde /loffue oc tacke hannem/ som for eniste Gud / 2c. Der vide de galne Helgen / oc falske glisende øyenskalcke aldelis intet aff.

Assaphs Psalme.

GVd HERRE den mectige taler / oc kalder Verden/ Fra Solens opgang/ ind- til nedgang.

Aff Zion vdbryder GVD deylige Skin.

Vor Gud kommer oc tier icke/For- tærendis Ild gaar for hannem/ oc stort Vær er om hannem.

Hand kalder Himmelen oc Jorden/ Job.14.
At hand vil dømme sit Folck.
Forsamler mig mine Helligē/ Som
acte Pacten/ mere end Offer.
Oc Himlene skulle kundgiore hans
Retfærdighed / Thi GVD er
Dommeren/ Sela.
Hør mit Folck/Lad mig tale/Jsrael
lad mig vidne iblant dig / Jeg
Gud er din Gud.
Jeg straffer dig icke for dit Offer
skyld/ Dine Brendoffer ere dog
alligeuel altid for mig.
Jeg vil icke tage oxen aff dit Huss/
ey heller Bucke aff din Staald.
Thi alle Diurene i Skoffuen høre
mig til/ Oc Fæet paa Biergene i
tusinde tal.
Jeg kiender alle Fulene paa Bier-
gene/Oc alle haande Diur paa
Marcken ere for mig.
Om ieg Hungrede/da vilde ieg icke

sige dig der aff/ thi Jordē er min/
oc alt det som er der i.
Meent du at ieg vil æde Oxe kiød/ eller dricke Bucke blod?
Offre Gud tack/ Oc betale den Høyeste dine Løffte.
Oc kalde paa mig i din Nød/ Saa vil ieg frelse dig/ Saa skalt du prise mig.
Men Gud siger til den Vgudelige: Hui forkynder du min Ræt/ oc tager din Pact i min Mund?
Efftersdi du hader refffelse/ Oc kaster mine Ord bag dig.
Naar du seer en Tyff/ da løber du met hannem/ oc du haffuer omgengelse met Hoerkarle.
Du lader din Mund tale ont/ oc din Tunge bedriffuer Falskhed.
Du sidder oc taler imod din Broder/ Du bagtaler din Moders Søn.

Det giør du / oc ieg tier / Da meent du / at ieg skal vere lige som du / Men ieg vil straffe dig / oc sætte dig det faar øyen.

Mercker dog dette / i som forglemme Gud / At ieg icke en gong hen riffuer / oc der er ingen Frelsere mere.

Den som offrer tacksigelse / hand priser mig / oc der er Veyen / at ieg viser hannem Guds Salighed.

LI.

ER en aff de besynderligste Lærepsamer / i huilcken Dauid rettelige lærer / huad Syndē er / huxden hun kommer / huad hun skader / oc huilckelunde mand kand bliffue løss fra hende.

Fordi vdi denne Psalme / oc ingen andensteds / beuises saa klarlige Synden at vere it Arffuefald / oc er oss metfød. Jmod huilcken ingen Gierning / men aleniste Guds Naade oc tilgiffuelse hielper.

Hand maa alt / formedelst sin Aand / giøre oss ny igien / oc føde oss til it nyt væsen oc Creatur. Ellers er hun saa mectig / at hun end ocsaa sønderbryder Benene (siger hand) met forskræckelse oc mistrøstighed / indtil saa lenge hans Naade kommer oc trøster oss.

Der effter / naar wi saa aff Naade oc ved Aanden ere igien bleffne ny Creature / da kand mand oc ret lære / loffue / tacke / Predicke / Ja end ocsaa lide oc bære sit Kaarss. Huilcket altsammen / hand er kalder det rette Offer oc sande Gudstieniste. Oc forkaster alle de andre Offer/huilcke foruden det rette Offer/aff de galne Helgen / giøris oc optenckis. Oc ved enden beder / at Gud vil bigge oc beuare Jerusalems Stad.

Dauids Psalme/for at siunge / Der Nathan Prophete kom til hannem / der hand vaar indgaaen til Bersabee.

GVD ver mig naadig / effter din Miskundhed / Affslæt mine Synder / effter din store Barmhiertighed.

To mig vel aff mine Misgierninger / oc giør mig reen aff mine Synder.

Thi ieg bekiender mine Misgierninger / oc mine Synder ere altid for mig.

Jeg haffuer alle syndet imod dig /
oc giort ilde faar dig.
Paa det at du skalt beholde ræt i di- Rom. 3.
ne Ord/ oc bliffue reen / naar du
bliffuer dømt.
See / Jeg er født aff syndig Sæd /
Oc min Moder haffuer vndfan-
get mig i Synd.
See/ du haffuer lyst til Sandhed/
som ligger i skiul/ Du lodst mig
forstaa din Vijsdoms lønlighed.
Afflø ss mig met Jsop/ at ieg bliffuer
reen / Toe mig/ at ieg bliffuer
Snehuid.
Lad mig høre glæde oc fryd / At de
Been bliffue glade / Som du
haffuer søuderslaget.
Skiul dit Ansict fra mine Syn-
der/ oc vdslæt alle mine Misgier-
ninger.
Gud skab it reent Hierte i mig/ Oc
giff mig en ny viss Aand.

For-

Forkast mig icke fra dit Ansict / Oc tag icke din hellig Aand fra mig.

Trøst mig igien met din Hielp / Oc en frimodig Aand opholde mig.

Thi ieg vil lære Offuertrædere dine Veye / At Syndere skulle omuende sig til dig.

Gud / du som est min Gud oc Salighed / Frelss mig fra de Blodskyldige / At min Tunge kand prise din Retfardighed.

HERRE oplad min Læbe / At min Mund kand kundgiøre din Priis.

Thi du haffuer icke lyst til Offer / Jeg vilde vel ellers giffue dig det / oc Brendoffer behager dig icke.

En angerfuld Aand er det Offer som Gud behager / Gud forsmaar icke it sorgfuld oc angerfuld Hierte.

Giør vel mod Zion effter din Naade / Byg Murene i Jerusalem. Da skulle Retfærdighedens Offer behage dig / Brendoffer oc hele Offer / Da skal mand offre Øxen paa dit Altere.

LII.

ER en Trøstepsalme / oc Titelen giffuer nock tilkiende / huor om hun taler / besynderlige om Doeg / huilcken der forraadde David / oc meget wskyldig Blod vdgydede / j. Sam. xxij. Det er de Forrædere oc Blodhunde / som til Hoffue bespaate Guds Ord / fortale Ordsens Tienere / oc hitzer Konger oc Førster til wskyldigt Blod / at vdgyde / etc.

Imod huilcke forgifftige Skalcke denne Psalme trøster oc forkynder dem deris Løn / at de skulle komme fra Liffuet / Gods / Huss / oc Lande. Men de fromme skulle end da bliffue ved / oc Guds Huss oc Ord beholde / etc.

Dauids Vnderuijsning / for at siunge / Der Doeg Edomiter kom / oc gaff Saul tilkiende / oc sagde: Dauid er kommen i Ahimelechs Huss. 1. Sam. 22.

Hui

HVi tradzer da/du Tiran/at du kand giøre skade? Effterdi at Guds Barmhiertighed varer endnu daglige.

Din Tunge tracter effter skade/Oc skær met Løgn/lige som met en skarp Rageкniff.

Du taler heller ont end gaat / oc Falskt end Ræt/Sela.

Du taler gierne alt det / som tien til Fordærffuelse / Met en falsk Tunge.

Derfaare skal GVd aldelis gantske forstyrre/oc sønderknuse dig/ oc rycke dig vdaff Boligen/oc vdslætte dig aff de Leffuendis Land/ Sela.

Oc de Retfærdige skulle det see oc frycte / Oc skulle lee at hannem.

See / det er den Mand / som holt icke Gud for sin Trøst / Men hand forloed sig paa sin store Rig-

Rigdom / oc vaar mectig til at giøre skade.
Men ieg skal bliffue / som it grønt Olie Trø / i Guds Huss / Jeg forlader mig paa Guds Barmhiertighed / altid oc euindelige.
Jeg tacker dig euindelige / Thi du kand det vel giøre / Oc ieg vil bie effter dit Naffn / Thi dine Helgene haffue glæde der aff.

LIII.

ER en Lærepsalme / oc Prophecie / lige som den xiiij. Psalme. Fordi de noget nær baade haffue de samme vers oc ord.

Summa / baade to straffe de troløse Selffhellige / som forfølge den rette Lærdom / oc de rette Lærere.

Oc ved enden forkynde de Euangelium oc Christi Rige / som aff Zion skal komme.

Dauids Vnderuijsning / for at siunge i Choret / en effter en anden.

Da,

Psal.14. DArer sige i deris Hierte: Der er ingen Gud / De dwe intet / Oc de ere bleffne en Værstyggelighed i deris onde væsen / Der er ingen som giør gaat.

GVd saae ned aff Himmelen paa Menniskens Børn / At hand vilde see / om der vaar nogen klog som spurde at Gud.

Rom.3. Men de ere alle affaldne / oc allesammen Vdwelige / Der er ingen som giør gaat / Oc icke en.

Ville da de Misdedere icke lade dem sige? Som opæde mit Folck / at de skulle nære dem / De kalde icke paa GVd.

Men der fryncte de dem / som er intet at frycte / Thi Gud bortspreder de Plaggeris Been / Du giør dem til skamme / thi Gud forsmaaer dem.

Ah/ at der maatte komme hielp aff Zion offuer Jsrael/ oc Gud vilde frelse sit fangne Folck/ Saa skulde Jacob glæde sig/ oc Jsrael fryde sig.

LIIII.

ER en Bedepsalme/ imod de Forfølgere/ som staa effter de frommis Liff/ for Guds Ords skyld/ lige som Saul/ oc de aff Siph/ stode effter Dauids Liff/ for Guds ords skyld/ huor ved hand vaar kaldet oc induiet til en Konge/ ec beder om hielp oc heffn offuer sine Fiender.

Dauids Vnderuijsning/ for at siunge paa Strengeleeg/ Der de aff Siph komme/ oc sagde til Saul: Dauid haffuer skiult sig hos oss. 1. Sam. 23. oc 26

HJelp mig Gud ved dit Naffn/ Oc skicke mig Ræt ved din Mact.

Gud bønhør min Bøn/ Giff act paa min Munds tale.

De Stolte ſætte dem op imod mig/
Oc de Tratzige ſtaa effter min Siæl/ Oc de haffue icke Gud for øyen/ Sela.

See/ GUD ſtaar met mig/ HERREN opholder min Siæl.

Hand ſkal betale mine Fiender ondſkaffuen/ Forſkyrre dem ved din Trofaſthed.

Saa vil ieg giøre dig it glædeligt Offer/ oc tacke dit Naffn HERRE/ Thi hand er ſaa trøſtelig.

Thi du frelſte mig aff all min Nød/ At myne øyen ſee lyſt paa mine Fiender.

LV.

ER en Bedepſalme / oc endog hun kand være ſagt vnder Chriſti Perſone/ imod ſin Forrædere Judas (ſom det tolffte oc trettende Vers luder) Saa lader ieg hende dog bliffue en almindelig Bøn / imod den falſke konſt / det er/ imod de onde Ratte/ huilcke der ſticke for til / oc bag da riffue de / for øyene ere de tro Venner/ Slect / Brødre oc Syſtre / vil ſætte Liff oc

Leffnet

Leffnet hos oss / at deris Mund er smidigere end Smør eller Olie / Dog bagen paa / er inted andet / end idel Mord / Suerd / Krig / oc (som hand her siger) all fordærffuelse. Oc det er det / som hand i det tolffte Vers klager / at de kunde vel sidde til Bords met / gaa til Kircke / vere i Kammer / gaa paa Gaderne / oc vere de bæste Staalbrødre.

Der faare bander hand dem oc at Dieffuelen / Døden oc Helffuede skal føre dem bort / fordi de giøre store Hiertens sorge / oc mange sorgefulde Menniske.

Men saadan bande / er en viss Prophecie / at det vil visselige saa gaa dem effterdi de io intet forbedre sig / eller som det xix Vers siger: De bliffue intet anderledis / oc icke fructe Gud.

Dauids Underuijsning / for at siunge paa Strengeleeg.

GUD hør min Bøn / oc skiul dig icke for mine Bøner / Giff act paa mig / oc bønhør mig / huor ynkelige ieg skelffuer oc hyler.

At Fienden saa raaber / oc den Ugudelige trenger / Thi de ville beuise Skalckhed imod mig / oc ere saare vrede paa mig.

Mit Hierte er bange i mit Liff/ Oc Dødzens rædsel er falden paa mig.

Fryct oc beffuelse ere komme paa mig/ oc grusel ere faldne paa mig.

Jeg sagde: O haffde ieg Vinge som en Due/ at ieg kunde flue oc bliffue nogen sted.

See/ Saa vilde ieg giffue mig langt bort/ Oc bliffue i ørken/ Sela.

Jeg vilde haste/ at ieg kunde vndkomme fra Storm oc Vær.

HERRE/ giør deris Tunger twens/ oc lad dem fordærffuis/ thie ieg seer kiff oc had i Staden.

Saadan gaar dag oc nat om oc om i deris Mure/ Der er møye oc arbeyde inde.

At giøre skade regerer der inde/ Løgn oc Suig lader icke aff paa deris Gader.

Der som min Fiende dog skendede mig / vilde ieg det lide / Oc naar min Hadere truede mig/vilde ieg skiule mig for hannem.
Men du est min Stalbroder/ Min Veyledere oc min Kynding.
Wi som vaare kiærlige met huer anden imellem oss / Wi vandrede i Guds Huss tilsammen.
Døden falde hastelige paa dem / oc de skulle fare leffuendis i Helffuede/ Thi der er idel Ondskab i høderis Hob.
Men ieg vil raabe til Gud oc HErren skal hielpe mig.
Jeg vil græde oc hyle Afften/Morgen oc Middag/ Saa skal hand re min Røst.
Hand frelser min Siæl fra dem/ som mig ville ilde / oc flier hende ro/ Thi der ere mange imod mig.
Gud skal høre oc nedtrycke dem som
 bliff-

bliffuer altid/ Sela/ Thi de bliff-
ue icke anderledis / oc fryct e icke
GUd.

Thi de legge deris Hender paa hans
Fredsommelige / Oc giøre hans
Pact vhellig.

Deris Mund er blødere end
Smør/ oc de haffue dog Strid i
sind/ Deris Ord ere smidigere
end Olie / oc de ere dog dragne
Suerd.

Matt. 6 Kast din Omhu paa HERREN/
Luc. 12. hand skal forsørge dig/ Oc hand
1. Pet. 5. lader den Retfærdige icke faa
vro euindelige.

Men du Gud skalt kaste dem hen
ned vnder vdi den dybe Graff/
Blodgerige oc falske skulle icke
leffue i halff deris tid/ Men ieg
haaber paa dig.

ER en Bedepsalme / vdi huilcken Dauid kla-
ger offuer Saul / oc hans Parti / at mand
maatte fly for dem aff Landet / til de Philister/
saa hart stode de effter hannem / at hand ingen-
steds kunde vere tryg.

Men dog trøster hand sig / at hand haffde
Guds Ord oc Foriættelse / oc ræt til Rongeri-
get / endog de det daglige anfectede oc omuen-
de / Ja oc fornectede / at hand ingelunde skulde
vere Ronge/men Saul oc hans Arffuinge.

Wi mue bede hende / imod vore Tiranner/
som vden all affladelse baade Guds Ord/oc oss
forfølge / oc ingensteds lader oss nyde fred.

Men wi trøste oss ocsaa/ at wi haffue Guds
Ord for oss / om de end vil daglige legge vind
paa / at foruende det for oss / forfølge oss/
stride imod oss / oc sige / at wi ere Rættere /
oc at de alleniste / ere den rette Rircke.

Dauids gyldene Klenod / om den dumme Dwe / iblant de Fremmede / Der Philisterne grebe hannem i Gath.

1. Sam. 21.

GVD ver mig Naadig / Thi
Menniskene ville nedsen-
cke mig / De stride dagli-
ge imod mig / Oc giøre mig an-
gist.

Mine Fiende nedsencke mig dagli-
ge/Thi mange stride Hoffmode-
lige imod mig.
Naar ieg fryçter / Da haaber ieg
paa dig.
Josu. 1. Psal. 118 Ebre. 13 Jeg vil prise Guds Ord/paa Gud
vil ieg haabe / oc icke fryçte / Hu-
ad skulde Kiød giøre mig?
De stride imod mine Ord daglige/
All deris Tancke er / at de ville
giøre mig ont.
De holde tilsammen oc lure / Oc
giffue act paa mine Hæle huorle-
dis de kunde forraske min Siæl.
Huad ont de giøre / det er allerede
førladet / GUd støde saadant
Folck vden all Naade hen vnder.
Tell min fluct/oc befatte mine Taa-
re i din Sæck/ du teller dem for-
uden tuil.
Da skulle mine Fiender vende dem
til bage / Naar ieg raaber / da
mer-

mercker ieg / at du est min Gud. Psa.118.
Jeg vil prise Guds ord / Jeg vil pri-
se HERRENS ord.
Jeg haaber paa Gud / oc fryeter ic-
ke / Huad kunde Mennisken giø-
re mig?
Gud ieg haffuer loffuit dig / at ieg vil
tacke dig.
Thi du frelste min Siel fra Dø-
den / mine Føder fra Fald / At ieg
maa vandre faar GUd i de leff-
uendis Liuss.

LVII.

ER en Bedepsalme / i huilcken Dauid atter klager offuer Saul oc hans Hofffolck / for huilcke hand nøddis til at krybe i Hule / oc er hart ved en mening met den næste forgangne Psalme. Huorfaare wi kunde bruge hende / oc lige som den / imod Tiranner oc saa deris forgifftige raadgiffuere oc øretudere / som forvende oss Guds ord faare / oc haffue til saadan deris Gierning / Baade Tender oc Tunger / som ere / (siger hand) Spiud / Pile oc skarpe Suerd.

Men loffuet vere Gud / som icke forlader

 oss

off / oc styrtet dem ned i Graffuen / som de off berede / oc deris Raadslag gaar paa det sidste offuer deris eget Hoffuet.

Dauids gyldene Klenod / for at siunge (At hand icke bleff slagen) der hand flyde i Hulen for Saul.

1. Sam. 22. oc 24

GVd ver mig Naadig / ver mig Naadig / thi min Siæl forlader sig paa dig / Oc ieg haffuer tilflucht vnder dine Vingis skygge / Indtil dem wlycke gaar for offuer.

Jeg raaber til den Allerhøyeste GVd / Til GVd som giør en ende paa min Jammer.

Hand sender fra Himmelen / oc frelser mig aff mine Nedsenckeris forsmædelse / Sela / GVd sender sin Barmhiertighed oc Trofasthed.

Jeg ligger met min Siæl iblant / Løwer-

werne/Meñiskēs Børn ere lwe/
Deris Tender ere Spiud oc Pi-
le/oc deris Tunge skarpe Suerd.
Gud ophøye dig offuer Himlene/ oc
din ære offuer all Verden.
De stille Garn faar min gang/ oc
neddertrycke min Siæl de graff-
ue en Graff for mig / oc falde
selffue i hende/Sela.
Gud/mit Hierte er rede/mit Hierte
er rede / At ieg siunger oc loffuer.
Vaag op min ære / vaag op Psalte-
re oc Harpe / Jeg vil Aarle vaa-
ge op.
HERRE / ieg vil tacke dig iblant
Folcket / Jeg vil siunge dig Loff
iblant Menniskene.
Thi din Barmhiertighed er saa vide
som Himelen er / Oc din Sand-
hed saa vide som Skyerne gaa.
Gud ophøye dig offuer Himmelen/
oc din ære offuer all Verden.
Er

LVIII.

ER en Trøstepsalme/ imod de haardnackede Lærere / som ville met Hoffuedet igennem føre deris vildfarelse / stoppe ørerne til / oc ville icke lade sig vnderuise. Men truer oc vel der til / at de ville æde de Fromme op.

Men hand trøster sig her / met fem Lignelser / at de skulle icke komme det aff sted / ia icke end halff parten / som er / Der kommer vndertiden it stort Vand / oc saare bruser / lige som det vilde omsla alting / men det gaar forbi oc giør ingen skade.

It Armbørst truer vel/ men naar baade Pile/Streng/ oc Bwen bryster/saa giør det ingen skade.

En Snegel recker sine Horn frem / men før end de støde / da ere de forsmectede / oc hand drager dem ind igien.

It wtidigt Barn / opheffuer sin Moders Liff / lige som der skulde bliffue noget synderligt aff/ men før det kom̃er her frem for Liuset/ da døer det hen.

En Tornebusk breder sig vd met mange Ender oc huasse Aadde / lige som hand vilde riffue oc sticke /men for hand bliffuer moed oc haard / kommer er der offuer hannem en hastig oc fortørnet øre / oc beder hannem krybe i Offuen / oc bliffue der til Aske.

Lige saa haffue oc disse stort i Sinde/ at deris ting skal gaa fort sig/Men dog bliffuer der intet aff.

Dauids gyldene Klenod / for at siunge / at hand skulde icke omkomme.

I Menniskens Børn / ere i dumme / at icke ville tale det som ræt er / Oc dømme rætuiselige?

Ja i giøre wræt i Landet met vilie / oc gaa stiffue hen at giøre ont met eders Hender.

De Vgudelige ere foruend aff Moders Liff / Løgnere fare vild aff Moders Liff.

Deris Galenskaff er lige som en Hugormis Galenskaff / Som en døu øgle / som tilstopper sit øre.

At hun icke skal høre Troldkarlens røst / Den Maneris som vel kand mane.

GVD sønderbryd deris Tender i

deris Mund / HERRE søn
derstød vnge Løwers Kindten-
der.
De skulle forgaa som Vand / der
bortflyder / De mede met deris
Pile / men de brøste sønder.
De forgaa som en vãsmectig Sne-
gel / Som it vtidigt Quindis
Foster / see de icke Solen.
Før deris Torne bliffue mode paa
Buskene / da skal din Vrede ry-
cke dem bort saa færske.
Den Retfærdige skal glæde sig / na-
ar hand seer saadan Heffn / Oc
hand skal toe sine Føder i de V-
gudeligis Blod.
At Folckene skulle sige: Den Ret-
færdige skal io nyde sit / Gud er
end nu Dommere paa Jorden.

LIX.

ER en Bedepsalme / oc kand saare vel vere
sagt vdi Christi Person / at hand raaber off-
uer

uer Jøderne / Oc Propheterer / huorlunde de icke aldelis skulle ødeleggis / Men at de skulle bliffue hen spridde offuer den gantske Verden / oc skulle lære wel Formaledidelse oc Modsigelse / lige som de her til dags stedse giøre / oc vende all deris Lærdom imod Christum / at de kunde forbande oc fornecte hannem.

Forhuilcket de oc haffue deris Løn / at de om Afftenen omløbe i Staden / lige som nogle sultne Hunde / oc dog finde intet. Det er / fra Apostlenis tid her / oc stæt til Verdens ende / skulle de iblant Hedninge forjagis aff it Land til it andet / søge om / oc begiere met Hunger / huor de kunde begynde oc oprette igien it Kongerige eller Herredømme / men der bliffuer intet aff. De mue alt bliffue sultne Hunde / oc snage her oc der om / til saa lenge de sig henlegge paa hin hunrige side / oc bliffue vden Kongerige begraffuede oc nedstøtte til Heiffuede.

Men effter Historiens lydelse / kand hun oc vel forstaais om Dauid met hans Saulitter / huilcke der oc paa det sidste maatte løbe her oc der om / vden alt Kongerige / lige som hungrige Hunde / til saa lenge at de aldelis bliffue oprycte oc fordærffuede.

Fordi Sauls Slect kunde icke naa det Kongelig Regiment igen / endog de met stor begiering oc flijd stundede lenge der effter.

Dauids gyldene Klenod/

(at icke skulde omkomme) der Saul sende bud hen/oc lod tage vare paa hans Huss/ at sla hannem ihiel.

HERRE frelss mig fra mine Fiender/ Oc beskærme mig fra dem som sætte sig imod mig.

Frelss mig fra Misdedere/ oc hielp mig fra de Blodgerige.

Thi see HERRE/ de lure paa min Siæl/ de Stercke samle sig imod mig/ foruden min skyld oc Misgierning.

De løbe oc berede dem foruden min skyld/ Vaag op/ oc mød mig/ oc see der til.

Du HERRE Zobaoths Gud/ Israels Gud/ vaag op/ oc hiemsøg alle Hedninge/ Ver ingen naa-

naadig aff dem / som ere saa off-uergiffne Misdedere / Sela.

Lad dem oc igien hyle om Afftenen som Hunde / Oc løbe omkring i Staden.

See / de snacke met huer andre / Deris Læber ere Suerd / Huo skulde det høre.

Men du HERRE skalt lee at dem / Oc bespaatte alle Hedninge.

Jeg holder mig til dig for deris Mact / Thi Gud er min Beskærmere.

Gud beuiser mig rigelige sin Barmhiertighed / Gud lader mig see min lyst paa mine Fiender.

Sla dem icke ihiel / at mit Folck det icke forglem̃er / men bortspre dem met din Mact / HERRE vor Skiold / stød dem hen vnder.

Deris Lærdom er idel Synd / oc en

forventelse i deris Hoffmodighed / Oc de Predicke idel Bander oc Modsigelse.
Affslæt dem vden all Naade / Vdslæt dem / at de icke ere / Oc mue vide / at GVd er Regentere i Jacob i all Verden / Sela.
Lad dem oc om Afftenen tude som Hunde / Oc løbe omkring i Staden.
Lad dem løbe her oc der om Føden / oc knurre / Naar de bliffue icke mætte.
Men ieg vil siunge aff din Mact / oc loffue din Barmhiertighed om Morgenen / Thi du est min Beskærmere oc tilflugt i min Nød.
Jeg vil siunge dig loff min Gud / thi du est min Beskærmelse / oc min naadige Gud.

LX.

Er en Tackepsalme / i huilcken Dauid tacker Gud / at hand haffuer giffuet hannem saadant

dant it herligt Kongerige/ i huilcket Guds Ord Predickedis / oc it gaat ordentlig Regiment vaar / huilcket vdi Sandhed er it dyrebar Klenod. Fordi for Dauid/vdi Sauls tid/vaar Regimentet split at/ oc saa gaat som øde /Oc(som de try første Vers klage) saa ilde plaget aff de Philister / at de end ocsaa icke meget actede GVds Arck/ j. Paral. xiij. Oc der foruden gick det oc ilde met megen Wret/som det io maa gaa oc skee / huor Gud icke selff er hiemme/Oc Dauids Exempel beuiser vel / huad for skalcke Saul haffuer hafft til Hoffue.

Dog siger hand / lod Gud bliffue it Tegen / for sine / huor met de sig baade glæde oc rømme / oc der aff vere visse paa hans Naade / som vaar Mosi Hytter / oc forbundsens Arck met Naadestolen / huilcke hand met stort vnder befriede aff de Philisters Land/ꝛc. Huorfaare de bade oc paakallede / oc saa bleffue befriede aff deris Nød.

Der effter opregner hand sit Folck oc Land/ Først Helligdommen oc Guds ord. Der næst Sichem/Suchoth/Gilead / Manasse / Ephraim/ Juda/Moab/Edom oc Philistim. Oc paa det sidste bekiender hand / at det er icke Menniskelig Handel / at haffue eller beholde en fast Stad / det er / it gaat oc fredsommeligt Regimente/Oc Edom/ det er / Folck oc Land at offueruinde/oc beholde Seyeruinding i Striden/ Men Gud maa det alt selff giffue.

Men huor faare hand icke neffner flere Land eller Slecter / end de forneffnde it Bør at forklaris / vdi it videre Comment/ icke i Summarien.

Wi mue siunge denne Psame Gud til loff/at hand den hellige Kircke haffuer saa vijt vd-

 brid

brede i Verden / oc mange Sogner oc Sticter oprettet / huor Guds ord lærjs / oc huer haffuer sin synderlige gaffue.

2.Sam. 8.10.

Dauids gyldene Klenod/ for at siunge/ om it gylden Rosenspan/

Der hand haffde stridet met de Syrer aff Mesopotamia / oc met de Syrer aff Zoba. Der Joab omuende/ oc slog tolff tusinde Edomiter i Salt dalen.

GUd/ du som vdstøtte oc bortspridde oss/ oc vaar vred/ trøste oss igien.

Du som haffuer beueget oc sønderreffuit Jorden/ hele hendis brøst/ som er sønderrøstet.

Du beuijste dit Folck en haard ting/ Du haffuer giffuet oss en drick Vijn / at wi tumlede.

Men du gaffst dem it Tegn/ som dig frycte/ Huilcket de opkaste/ oc giorde sig frimodige / Sela.

Paa det at dine Venner skulle frelsis/Saa hielp nu met din høyre Haand/ oc bønhør oss.

Gud taler i sin Helligdom/der aff er ieg glad/ oc vil dele Sichem/ oc affmale Suchoths dal.

Gilead er min/min er Manasse/Ephraim er mit Hoffuedis mact/ Juda er min Første.

Moab er mit Løuekar/ Jeg rækker mine Sko offuer Edom/ Philister frydis ved mig.

Huo vil føre mig til en fast Stad? Huo skal ledsage mig indtil Edom?

Skalt du Gud icke giøre det/du som oss forstøder? Oc du GVd drager icke vd met oss i vor Hær?

Skicke oss bistand i Nød / Thi Menniskens hielp er intet nytte.

Wi ville giøre gierninger ved Gud/ Hand skal vndertræde vore Fiender.

LXI.

ER en Bedepsalme / imod Fiender / oc synderlige for Kongen oc øffrighed/at de kunde frycte GVd / oc lenge vel regere/ oc Paa det at it gaat Regimente icke skal bliffue forstyrret/ formedelst Krieg oc Fiender.

Fordi Salomon siger oc / at for Landsens Synder skyld/ komme mange oc at skillige Førster. Men hnor mange Herrer ere / da feyler det sielden / huad den ene opbygger / det bryder den anden ned / edffter dette Ordsprock / *Nouus Rex , noua Lex* , Oc alle tide haffuer skiffte vdi Regimentet veret farlig oc skadeligt. Men vel dem huor Regimentet bliffuer vdi en lang / gammel oc god skick.

Dauids Psalme/for at siunge paa Strengeleeg.

GVD hør mit raab / Oc giff act paa min Bøn.

Jeg raaber her nedre pa Jorden til dig/ Naar mit Hierte er i angest / Du vilde føre mig op paa en høy Klippe.

Thi du est min Tillijd / it sterckt Taarn for mine Fiender.

Jeg vil boe i din Tabernackel euin-
delige / oc haabis vnder dine Vin-
ge / Sela.

Thi du GVd hører mit Løffte / Du
løner dem vel / ſom frycte dit
Naffn.

Du giffuer en Konge lenge at leff-
ue / At hans Aar vaare altid
frem oc frem.

At hand ſkal altid ſidde for GVd /
Beuiſſ hannem Miſkundhed oc
Trofaſthed / ſom beſkærme han-
nem.

Saa vil ieg ſiunge dit Naffn loff
euindelige / at ieg kand betale mit
Løffte daglige.

LXII.

ER en Lærepſalme / om den falſke fortrøſt-
ning paa Menniſken / rætte Tilliid paa
Gud.

Det ere mange til / ſom naar de haffue en
Førſtis eller Herris gunſt / eller en anden yp-
perlig Mands yndeſt / da mene de ſig nu aldelis

intet mere at haffue behoff / oc der paa fordristе de sig / oc bruge meget fortræd / Synderlig huor de see/at nogẽs vey helder/det er/huor de formercke at nogens Sag icke end saare vel staar til hobe/eller oc er ellers vedtørfftig oc trænger / der til met end ocsaa forfølgis aff andre/ at hand sig icke verie kand. Da staa de alle tilsammen som Riddere / oc hoffere / oc hyckle met de store Hanser i alle maade. Men de see dog icke huor aldelis saadan tratz er intet / som de bygge paa Menniſken / oc tro icke før end de forfare det / huor vijt dem feyler. Derfaare hider det saa: Tro GVd / oc gør ingen ont / det bliffuer bestendigt baade faar Gud oc Menniſken.

Dauids Psalme/for at siunge for Jeduthun.

MIn Siæl er stille til GVd/ som mig hielper.
Thi hand er min Trøst/ min Hielp/ oc min Beskermelse / At intet Fald falsk styrte mig om/ ihuor stort det er.
Huor lenge stille i alle effter en/at i kunde sla hannem ihiel/Lige som en fallende Væg / oc sønderreffuen Mur?

De

De tencke ickon huorledis de kunde fordærffue hannem / de ere flitige i Løgn / Giffue gode Ord / Men i Hiertet bande de / Sela.
Men min Siæl bier allene effter Gud / Thi hand er mit Haab.
Hand er min Trøst / min Hielp oc min Beskærmelse / At ieg skal icke falde.
Min Salighed er hos Gud / min ære min Styrckis Klippe / min Tilflucht er til Gud.
Haaber paa hannem altid / kiære Folck / Lader eders Hierte op faar hannem / Gud er vor Tillijd / Sela.
Men Menniskene ere dog intet / Store Folck feyle oc / De veye mindre end intet / saa mange som de ere.
Forlader eder icke paa wræt oc Roff / Holder eder icke til saa-

dant som intet er / Falder eder Rigdom til/saa henger icke Hierٜtet der paa.

Mat. 16 Rom. 2. 1. Cor. 3 Gal. 6. Gud haffuer talet it Ord/det haffuer ieg offte hørt / At Gud er alene mectig.

Oc du HERRE est Miskunderlig/oc betaler huer/ lige som hand fortiener.

LXIII.

ER en Bedepsalme / i huilcken David begerede / den tid hand vaar i ørcken / oc maatte bliffue gyctig for Saul / at hand oc saa maatte vere i Helligdommen / oc der høre Guds Ord / oc klager offuer sine Sauliter som stode effter hans Liff oc Leffnet / huorfaare hand icke kunde komme til at høre Guds Ord / men maatte alt vere dette berøffuet. Endog hand sig alligeuel berømmer / oc kalder en Kongen for Guds Foriættelser oc Vduælelsis skyld / huor met hand sig diss imellem trøster.

Men nu mue de bede denne Psalme / huilcke vnder de Tiranner gierne haffde Guds Ord / oc maae dog alligeuel miste det / endog Guds Børn oc Arffuinge skulle alligeuel rose oc romme sig / effterdi at de haffue Troen

oc Kiærlighed til hans Ord / saa lenge / indtil Saul faar sin ende.

Dauids Psalme / der hand vaar i Juda orcken.

1. Sam. 22. 23. oc 24.

GVd du est min GVd / ieg vaager Aarle til dig / min Siæl tørster effter dig / Mit Kiød lengis effter dig / vdi it tørt oc tiurt Land / som intet Vand er.

Der seer ieg effter dig i din Helligdom / Jeg vilde gierne see din Mact oc Ære.

Thi din Miskundhed er bedre end Liffuet / Mine Læbe prise dig.

Der vilde ieg gierne loffue dig i alle mine dage / Oc oploffte mine Hender i dit Naffn.

Det vaare mit Hiertis glæde oc fryd / At ieg maatte loffue dig met en glad Mund.

Naar ieg gaar til Seng / da tencker ieg paa dig / Naar ieg opuaagner / da taler ieg om dig.

Thi du est min Hielp / Oc ieg roser mig vnder dine Vingis skygge.

Min Siæl holder sig til dig / Oc din høyre Haand opholder mig.

Men de staa effter min Siæl at offuerfalde mig / de skulle fare hen vnder Jorden.

De skulle falde i Suerd / Oc bliffue Røffueris part.

Men Kongen glæder sig i GVd / Huo som suær om hannem / Hand skal prisis / Men Løgneris munde skulle tilstoppis.

LXIIII.

ER en Bedepsalme / i huilcken Dauid beder imod sine Forrædere oc Baguaskere / som vdlagde hans Sag paa det aller værste / met forgifftige Ord oc onde Fund / som Absolon / Achitophel / oc andre saadanne / oc tilforn i Sauls gaard / Doeg / etc. Men hand trøster sig / at det skulle dog paa det sidste / gaa vd offuer dem

selff /

selff/oc deris Tunge skulde icke fordærffue hannem men dem selff/som det skede Absolon/Achitophel oc Doeg.

Lige saa bede wi oc imod vore Forrædere/ som ere vdi Førsters / Bispers oc Kongers gaarde / der optencke imod oss allehaande rencker / practicker oc skalcke stycker / Men det skal visselige/som allerede tit skeet er/ komme soffuer deris egen Hals / at mand io skal sige : GVD hand haffuer straffet dem.

Dauids Psalme / for at siunge.

GVD hør min Røst i min klage/Beskærme mit Liff fra den græselige Fiende.

Skiul mig for de ondis forsamling/ For Misdederis Hob.

Som huesse deris Tunger som it Suerd/De som mede met deris forgifftige Ord / som met Pile.

At de kunde lønlige skiude de Fromme/ De skiude hastelige paa dem vden all fryct.

De ere dristige met deris onde anslag/

ſlag/Oc ſige: Huorledis de vil-
le legge Snarer/Oc ſige: Huo
kand ſee dem?

De dicte Skalckhed/oc holde det
lønlige/De ere trædſke oc haff-
ue tæckte Skalcke ſtycke.

Men Gud ſkal ſkiude dem haſtelige/
At det ſkal giøre dem ont.

Deris egne Tunger ſkulle ſlaa dem
ned/At de ſkulle beſpaatte dem/
huo ſom ſee dem.

Oc alle Menniſke ſom det ſee/ſkulle
ſige: Det haffuer GVd giort/oc
mercke/at det er hans Gierning.

De Retfærdige ſkulle glæde dem i
HERREN/oc troe paa han-
nem/Oc alle gode Hierter ſkulle
roſe ſig der aff.

LXV.

ER en tackepſalme/i huilken mand loffuer
Gud/at hand giffuer ſit Ord oc Gudstie-
niſte/der til oc ſaa den timelig Fred/oc ſtyrer

Fiendernis galenskab / som føre Krig i Landet / huilcke der bruse lige som det grumme Haff / oc hand velsigner Ageren / at det lyckis altsammen vel / oc vaærer vel.

Oc huor vnderlig er saadan tack iblant Menige mand / som vanbruger baade Ordet / Fred oc god tid / til all fortræd / lige som Sodoma oc Gomorrha giorde / huorfaare det vil gaa dem aldelis paa det sidste / lige som Sodoma oc Gomorrha.

Dauids Psalme / for at siunge til en Sang.

GVD mand loffuer dig i det stille vdi Zion / Oc betaler dig Løffte.

Du hører Bøner / Derfaare kommer alt Kiød til dig.

Vore Misgierning trycke oss hart / Du vilde forlad oss vore Synder.

Salig er den / som du vduæller oc lader komme til dig / at hand maa bo i din Forgaard / Hand haffuer rig Trøst aff din hellige Tempels Huss.

GUd vor Frelsere/hør oss effter din vnderlige Rætuished / Du som est allis Tillid paa Jorden / oc langt borte hoss Haffuit.

Den som giør Biergene faste met sin Krafft / Oc er rustet met mact.

Du som stiller Hafssens bulder / oc Bølgers bulder / Oc Folckenis galenskaff.

At de forfærde sig som bo paa den samme Ende for dine Tegn/Du giør glad/huad som røris baade Morgenen oc Afftenen.

Du besøger Landet/oc vandrer det/ oc giør det meget rigt/Guds Kilde haffuer Vand nock / Du lader deris Korn lyckis / thi saa bygger du Landet.

Psal.56. Du vandrer deris Agerrene/oc giffuer Regn/det som er Pløget/Du giør det bløt met Regn / oc velsigner deris Grøde.

Du

Du kruner Aarer met din Gode/ Oc dine Fodspor drybe aff Fedme.

Bolige ørcken ere oc Fede/ at de drybe/ oc smaa Bierg ere lystige trint omkring.

Engene ere fulde met Faar/ oc Dalene staar tycke met Korn / at mand glæder sig oc siunger.

LXVI.

ER en Tackepsalme / for de almindelige velgierninger / at hand haffuer offte befriet oc beuaret sit Folck vdaff deris Fienders Hender/ som hand beuiste vdi det Røde Haff/ her aff ere Dommers oc Kongers Bøger fulde.

Huilcket hand oc beuiser oss daglige / i det hand befrier oc beuarer sine ved end sand Tro/ imod Dieffuelen/ onde Aander oc Synden/ etc.

En Psalme sang/ for at siunge.

PRiser GVd alle Land / oc siunger hans Naffn loff

til ære / priser hannem hærlige.
Siger til Gud: Huor vnderlige ere dine Gierninger? Dine Fiender skulle feyle for din store Mact.
Alle Land tilbede dig / oc siunge dig Loffsang / oc siunge dit Naffn loff/Sela.
Kommer hid / oc seer paa GVds gierninger / Som er saa vnderlig met sin Gierning iblant Menniskens Børn.
Hand foruender Haffuit til en tørhed / at mand gaar til Fodz offuer Vandet / der glæde wi oss i hannem.
Hand regerer euindelige met sin mact/Hans øyen see paa Folckene/De Affaldne skulle icke kunde ophøye sig/Sela.
I Folck loffuer vor Gud / Lader hans Prijs høris langt bort.
Som

Som holder vore Siæle i Liff=
uit / Oc lader vore Føder icke
glide.
Thi Gud du haffuer forsøct oss/Oc
prøffuet/ lige som Sølff bliffuer
klaret.
Du haffuer ladet oss kaste i Taarn/
Du haffuer lagt en Byrde paa
vore Lender.
Du lodst Menniskene fare offuer
vore Hoffuit / Wi ere komme i
Ild oc Vand / Men du vdførde
oc vederquegede oss.
Derfaare vil ieg gaa ind i dit Huss
met Brendoffer / Oc betale dig
mit Løffte.
Lige som ieg haffuer opladet mine
Læbe / Oc min Mund talede i
min Nød.
Jeg vil offre dig fede Brendoffer aff
brende Vædre/ Jeg vil offre Ø=
xen oc Bucke/Sela.

Kommer hid / hører til / alle i som frycte GVD / Jeg vil opregne huad hand haffuer giort ved min Siæl.

Til hannem raaber ieg met min Mund / Oc priser hannem met min Tunge.

Haffde ieg nogen Wræt faare i mit Hierte / Da hørde HERREN icke.

Derfaare Bønhører GVd mig / oc giffuer act paa min Bøn.

Loffuet vere Gud / som icke forskiuder min Bøn / Oc icke heller vender sin Miskundhed fra mig.

LXVII.

ER en Prophecie om Christo / at hand skulde vere en Konge / saa vijt som Verden er / oc dømme Folcket rettelige / det er / regere dem met sit Euangelio / at de kunde vorde løse fra Synden / oc leffue Retfærdelige for hannem / oc met glæde prise oc loffue hannem.

Huilcket er den ny oc rette GVds tieniste / som offte sagte er / den der icke siger at Hedningerne skulle omskære sig / eller løbe hen til Jerusalem.

rusalem. Men de skulle bliffue i Hedenskabet / oc alligeuel tacke GVD / vere glade oc hannem frycte (det er) hannem ret at tiene.

En Psalme sang/ for at siunge paa Strengeleeg.

GVD vere oss Miskundelig/ oc velsigne oss/ Oc lade sit Ansict skinne offuer oss/ Sela.

At wi mue bekiende hans Veye paa Jorden/ Hans Salighed iblant alle Hedninge.

GVd/ Folckene tacke dig/ Alle Folck tacke dig.

Folckene glæde oc fryde sig/ At du dømmer Folckene ræt/ Oc regerer Folckene paa Jorden/ Sela.

Gud/ Folckene tacke dig/ Alle Folck tacke dig.

Landet giffuer sin Grøde/ Velsigne oss Gud/ vor Gud.

Velsigne oss GUd/ Oc all Verden frycte hannem.

LXVIII.

ER en mectig skøn Prophecie om Christo/ huorledis hand skal opstaa/ opfare til Himels/ sin Aand her ned sende / Apostlene vdskicke/ lade Euangelium Predickis/ hielpe de arme Syndere fra Døden / husuale de sorgefulde/ omstøde oc fordærffue Jødernis Regimente / met Prestedømmet / oc siden atsprede dem. Oc at hand skal oprette it nyt Rige igen / i huilcket mand daglige skal loffue oc prise hannem/ oc icke Mosi Low. Oc kaldis Apostolerne her Konger / oc Krigsførster/ eller Krigshøffuidsmend / fordi at de Krige met Euangelio imod Døden/Synden/Dieffuelen/imod Verdsens viißhed oc hellighed.

Jtem / hand kalder dem her de høye fructbare Bierge / Guds arff / Guds vogne / met mange Tusinde.

Atter igien / kalder hand dem oc Sangere oc Spillement iblant Jomfruerne vdi en singende Dantz/ Fordi at de gladelige prise/loffue oc tacke Gud / oc haffue saa sin lystighed / vdi det salige Naadens oc Liffsens Rige. Oc beder imod Enden / at Gud vil saadant it Rige beuare / oc det benedide oc stadfeste til euig tidt / Hand haffuer veret saare glad oc lystig i Aanden / den tid hand giorde denne skøne oc rige Psalme.

Dauids Psalme sang/ for at siunge.

GUd staa op/ at hans Fiender kunde bortspredis/ Oc de som hade hannem/ kunde fly for hannem. Num. 10.

Fordriff dem lige som Røg bliffuer fordreffuen/ Lige som Vox smelter for Ild/ saa skulle de Vgudelige omkomme faar Gud.

Men de Retfærdige skulle glædis oc frydе sig faar Gud/ Oc glæde sig aff Hiertet.

Siunger Gud/ siunger hans Naffn loff/ Bereder Vey faar hañem/ som far Sactmodige/ Hand hider HERRE/ oc glæder eder faar hannem.

Hand er de Faderløse Børns Fader/ oc Enckers Dom̃ere/ Hand er Gud i sin hellige Bolig.

En GUd som giffuer den som er ene / Husit fuld aff Børn / den som vdfører Fangerne i rette tid / Oc lader de Affaldne bliffue i tyrcke.

Exo.14. GUd / der du drogst frem faar dit Folck / Der du gickst frem i ørcken / Sela.

Exo.19. Judi.5. Da beffuede Jorden / oc Himlene drøppede / for denne GUd i Sinai / For den GUd der er Israels GUd.

Men nu giffuer du GUd en naadig Regn / Oc du vederqueger din Arff / som er tør.

At dine Diur kunde bo der i / Gud / Du vederqueger de Elende met din gode Ting.

HERREN giffuer Ord / Met store Euangelisters skare.

Kongerne faar Hærskaren ere Venner met huer andre / Oc Husens ære vddeler Roffuit. Naar

Naar i ligge paa Marcken / da skin det som Due Vinge / De glimme som Sølff oc Guld.
Naar den Almectige sætter Konger iblant dem her oc der / Da bliffuer det klart/som mørckt er.
GVds Bierg er it fructsommeligt Biergt / It stort oc fructsommeligt Bierg.
Hui springe i store Bierge? GVD haffuer lyst til at bo paa dette Bierg/Oc HERREN bliffuer altid der.
GVds Vogne ere mange tusind maal tusinde / HERREN er iblant dem i den hellige Sinai.
Du opforst i Høyheden/oc fangede Fengselet / Du haffuer anammet Gaffuer for Menniskene / Oc de Affaldne/ at Gud HERREN skal alligeuel bliffue der. Ephe. 4
HERREN vere daglige loffuet Matt. 11

Gud legger en Byrde paa oss/ men hans hielper oss oc/ Sela.
Wi haffue en Gud som hielper/ Oc den HERRE HERRE/ som frelser aff Døden.
Men GUd skal sønderſla sine Fiendis Hoffuet oc deris Isse/ Som fare frem i deris Synder.
Dog siger HERREN: Jeg vil hente nogle iblant de Fede/ Jeg vil hente nogle aff Haffsens dybhed.
Derfaare skal din Fod farffuis i Fiendens Blod/ Oc dine Hunde skulle sticke det.
Mand seer GUd/ huor du drager frem / Huor du min GUd oc Konge drager frem i Helligdommen.
Sangerne gaa faare/ dernæst Spillemend iblant Pigerne som sla paa Trumme.

Loffuer Gud HERREN i Forsamlingene/for Jsraels Kilde.
Der regerer iblant dem den lille Ben Jamin/Juda Førster met deris Hob/Sebulons Førster/Nepthali Førster.
Din Gud haffuer oprettet dit Rige/Gud styrcke oss i det samme/Thi det er din Gierning.
For din Tempels skyld i Jerusalem/Skulle Kongerne føre dig Gaffuer.
Straffe Diurene i Røret/Oxenis Hob iblant deris Kalffue/Som nedtræde for Penninge skyld/Hand atspreder Folckene som gierne stride.
Førsterne aff Egypten skulle komme/Morland skal oprecke sine Hender til GUd.
J Kongerige paa Jorden siunger GUd/Siunger HERREN loff/Sela.

Den som far alle vegne i Himmelen aff begyndelsen / See / hand skal giffue sin Torden mact.

Giffuer GVd Mact / Hans Herlighed er i Jsrael / Oc hans Mact i Skyerne.

GVd er vnderlig i sin Helligdom / Hand er Jsraels Gud / Hand skal giffue Folcket Mact oc Krafft / Loffuet vere GVd.

LXIX.

ER en Bedepsalme / vnder Christi Persone / som hand paa Kaarsset / vdi sin Pine talede / oc hand i vor sted bekiender sig at vere en Syndere (i det siette Vers) oc klager offuer dem / som hannem kaarsfæstede oc bespaattede / oc gaffue hañem i sin allerstørste Tørst / Ædicke oc Galde at dricke / saa klarlige oc lige taler hand om sin tilkommende Pine.

Der effter Propheterer hand om den gruselige Jødernis Forblindelse / oc forstockede Haardnackenhed / oc endelig ødeleggelse / Lige som det oc altsammen skeet er / som wi mue see oc tage paa.

Paa det sidste forkynder hand oc den ny Gudstieniste: Jeg vil (siger hand) loffue Gud / oc hannem høyelige ære met Tacksigelse. Denne

ne Guds tieniste skal legge den gamle øde/ fordi denne behager Gud bedre end alle Øxen / oc huad mand der paa det allerbæste Offre kunde/ som hand her siunger.

Dauids Psalme / for at siunge/ for Rosen.

GVD hielp mig/ thi at Vandet gaar mig indtil Siælen.

Jeg siuncker ned i dybt Dynd/som ingen grund er / Jeg er i dybt Vand / oc Floden vil siuncke mig

Jeg haffuer raabet mig træt / Min Halss er hees/Siunen forgaar/ at ieg saa lenge maa bie effter min GVD.

De som mig hade foruden sag/De ere flere / end ieg haffuer Haar paa Hoffuedit.

De som ere mine Fiender foruden

skæl

skæl oc fordærffue mig/de ere mectige / Jeg maa betale det ieg icke røffuede.
GUd/ du veedst min Daarlighed/ Oc mine Synder ere icke skiulte faar dig.
Lad dem icke beskemmis paa mig som bie effter dig/ HERRE HERRE Zebaoth / Lad dem icke bliffue røde aff skam paa mig/ som søge dig Jsraels Gud.
Thi ieg bær forsmædelse for din skyld/mit Ansict er fuld affskendzel.
Jeg er bleffuen mine Brødre fremmet / Oc vkent aff Moders Børn.
Joh. 2. Rom. 15 Thie ieg haffuer Nidkiærhed noget nær til Døden for dit Huss/ Oc deris forsmædelse som dig/ forhaane/ falder paa mig.
Oc ieg græder oc faster bitterlige / oc mand bespaatter mig til met.
Jeg

Jeg førde mig i en Sæck/ Men de
giorde en ſpaat der aff.

De ſom ſidde i Porten/ ſnacke om
mig/ Oc de ſom Dricke/ Quæde
om mig.

Men HERRE ieg beder til dig/ i
behagelig tid/ Gud bønhør mig
for din ſtore Miſkundhed/ met
din trofaſte Hielp.

Frelſſ mig aff Dyndet/ at ieg icke
druckner/ At ieg kand frelſis fra
mine Hadere/ oc aff dybe Vand.

At Vandfloden icke ſiuncker mig
ned/ oc at Dybheden icke ſluger
mig/ At Graffuens hul gaar icke
tilſammen offuer mig.

Bønhør mig HERRE/ Thi din
Miſkundhed er trøſtelig/ Vent
dig til mig effter din ſtore Barm=
hiertighed.

Oc ſkiul icke dit Anſict faar din Tie=
nere/ Thi mig er bange/ Bøn=
hør mig ſnarlige. Holt

Holt dig til min Siæl oc frelß hende/Frelß mig for mine Fienders skyld.

Du veedst min Forsmædelse/ Skam oc Skendsel / Mine Modstandere ere alle faar dig.

Bespaattelsen bryder mit Hierte oc krencker mig/Jeg actede om nogen ynckedis der offuer/Men der er ingen / Oc effter Trøst/ Men ieg finder ingen.

Mat.27 Joh.19. Oc de gaffue mig Galde at æde/Oc ÆEdicke at dricke / i min store Tørst.

Rom.11 Deris Bord skal bliffue faar dem til en Snare / Til en betalning oc til en Felde.

Deris øyen skulle mørckis / at de icke see / Lad deris Lender altid raffue.

Vdgyd din Vrede offuer dem / Oc lad

lad din grumme Hastighed gribe
dem.
Deris Bolige skulle bliffue øde / At Act. 1.
der skal ingen vere som skal bo i
deris Bolige.
Thi de forfølge den som du haffuer
slaget / Oc rose / at du slar dine
ilde.
Lad dem falde i en Synd offuer den
anden / At de icke komme til din
Retfærdighed.
Slæt dem aff de Leffuendis Bog / At
de icke bliffue opscreffne met de
Retfærdige.
Men ieg er Elendig / oc mig er ban-
ge / Gud lad din Hielp beskærme
mig.
Jeg vil loffue Guds Naffn met en
Sang / Oc ieg vil storlige ære
hannem met tack.
Det skal bedre behagen HERren /
end en Oxe / som haffuer Horn
oc Kloffue.   O   De

De Elendige see oc glæde dem / De deris Hierte skal leffue / som at-spøre GVd.

Thi HERREN hører de Fattige / Oc hand forsmaar icke sine Fanger.

Himelen / Jorden oc Haffuit skulle leffue hannem / oc alt det som røris der vdi.

Thi Gud skal hielpe Zion / oc bygge Juda Sæder / At mand skal boe der / oc besidde hende.

Oc hans Tieneris Sæd skal arffue hende / Oc de som elske hans Naffn skulle bo der vdi.

LXX.

ER en Bedepsalme / imod de Frommis Fiender oc Forfølgere / for Guds ords skyld / som der met Ord oc Gierning (siger hand) met raad oc ynske i Hiertet / met Skraal oc Skrig / det er / aluorlige oc aff all formue staa effter deris Liff, oc Leffnet.

Dauids Psalme/for at siunge til en Jhukommelse.

GVd skynde dig at frelse mig/ HERRE at hielpe mig.

Lad dem alle beskemmis oc blues / Som staa effter min Siæl.

Lad dem vendis tilbage / oc bliffue beskemmede / Som ynske mig ont.

At de skulle bliffue til Skendzel igen / Som raabe offuer mig/ See der/see der.

De skulle glædis oc frydis i dig alle/ som at atspøre dig/ Oc de som elske din Salighed/ skulle altid sige/Gud vere storlige loffuit.

Jeg er Elendig oc Arm/ Gud skynde dig snarlige til mig/ Thi du est min Hielpere oc Frelsere/ Min Gud tøffue icke.

LXXI.

ER (effter min forstand) en Bedepsalme / sagt vdi den gantske Christendoms Person / fra begyndelsen oc indtil Enden / imod alle Fiender oc Fristelser.

Fordi hun besynderlige beder for sin Alderdom / naar hand bliffuer gammel oc graa / det er / for de sidste Christne / naar der kommer farlige Tider / oc Troen met Euangelio skulle nedslaes / som oc Daniel forkinder / at sandhed skulde bliffue nedslagen / oc Wretfærdighed faa Seyer huilcket wi haffue forfaret vnder Mahomet oc Paffuedommen.

Derfaare priser hand (vdi det xv. xvj. oc xvij. Vers) alenisste Guds Retfærdighed / huilcken hand aff sin Vngdom / eller fra begyndelsen haffuer lært aff GVD. Oc det maa vel vere oss en trøstelig Prophecie / at Guds ord skulde io visselige komme igien / faar Verdens ende / met huilcket hand henter oss (siger hand) dybt aff Jorden / oc høylige trøster. Saa som oc der om liuder den almindelige tale iblant de Christne / at Elias oc Enoch / skulde komme / oc obenbare Antichristens løgn / oc alting vel skicke til rette igen.

HERRE ieg forlader mig paa dig / Lad mig aldrig bliffue beskemmit.

Frelss mig ved din Redfærdighed / oc hielp mig vd / Bøye dine øern til mig / oc hielp mig.

Ver

Ver mig en sterck Hielp/til huilcken ieg kand altid fly / Du som haffuer loffuit at hielpe mig / Thi du est min Klippe oc min Slaat.

Min Gud / hielp mig aff den Vgudeligis Hender/Aff den wretfærdigis oc Tirannis Haand.

Thi du est min Tillijd HERRE HERRE/mit Haab op aff min Vngdom.

Jeg haffuer forlader mig paa dig aff Moders Liff/ Du drogst mig aff min Moders Liff / Min roß er altid om dig.

Jeg er bleffuen for mange til it Vidunder / Men du est min stercke Tillijd.

Lad min Mund vere daglige / fuld met min roß oc prijs.

Forkast mig icke i min Alderdom/ Forlad mig icke/naar ieg bliffuer skrøbelig.

Thi mine Fiender tale imod mig/ Oc de som vocte paa min Siæl/ beraade dem met huer andre.
Oc sige: GUd haffuer forlat hannem/Løber oc griber hannem/thi der er ingen Frelsere.
GUd ver icke langt fra mig/Min Gud kom snarlige at hielpe mig.
Lad dem beskemmis oc fordærffuis/ som ere imod min Siæl/Lad dem skiulis met skendzel oc skam/som søge effter min Wlycke.
Men ieg vil altid tøffne/Oc giøre dig altid mere Loff oc Prijs.
Min Mund skal kundgiøre din Retfærdighed/Daglige din Salighed/som ieg kand icke alle fortelle.
Jeg gaar frem i HERRENS HERRENS krafft/Jeg priser aleniste din Retfærdighed.
GUd/du lærde mig aff min Vngdom/Thi forkynder ieg dine vnderlige Gierninger.

Gud

Gud forlad mig oc icke i Alderdommen/ naar ieg bliffuer Graahærdet/ Indtil ieg kundgiør din Arm for Børne børn/oc din Krafft for alle dem som endnu skulle kome.
Gud din Retfardighed er høy/ Du som giør store ting/ GUd huo er dig lijg?
Thi du lader mig forsøge megen oc stor Angist/Oc giør mig leffuende igien/ Oc henter mig op igien aff Jordens dybhed.
Du giør mig meget mectig/ Oc trøster mig igien.
Saa tacker ieg dig oc/ Min GUd/ met Psalter Leeg for din Trofasthed/ Jeg siunger dig Loff paa Harpen/ Du hellige i Israel.
Mine Læbe oc min Siæl ere glade som du haffuer frelst/ oc loffue dig.
Min Tunge dicter oc daglige om din Retfærdighed/ Thi de skulle be-

stemmis oc bliffue til Skendzel/
som søge min Wlycke.

LXXII,

ER en saare herlig oc skiøn Prophecie om Christo / oc hans Rige offuer den gantske Verden/der som icke Synden eller en ond Samuittighed (som vnder Lowen) men idel Retfærdighed/ Samuittigheds fred oc glæde skulle blomstris oc regiere/Men dog icke vden Kaarsset/huor vnder de io mue vdgiffue deris Blod/ som dog for hannem holdis oc actis dyrebar.

Der til met forkinder denne Psalme ocsaa/ den ny Guds tieniste vdi det xv. Vers / som er at paakalde oc tacke. Mand skal (siger hand) bede for hannem/daglige skal mand loffue hannem/ det er vort daglige Offer ibland alle Hedninge. Her høre wi om ingen Omskærelse/ icke heller noget om Mosi Low / at Konger oc Hedninger skulle dem anamme/men at de skulle bliffue Konger oc Hedninger/ oc holde denne Konge/ faar en ret naturlig Gud/hannem paakalde oc ære. Thi at paakalde Hannem vdi nød/ oc tacke for saadan hielp / er en Guds tieniste / oc hør Gud allene til/Hand er aleniste en Nødhielpere oc Frelsere/ foruden huilcken alt andet er intet/oc ey heller hielper.

Salomons.

GVd giff Kongē din Dom/ Oc Kongens Søn din Retfærdighed.

At

At hand kand føre dit Folck til Retfærdighed / Oc redde dine Elendige.
Lad Biergene føre Fred iblant Folckene / Oc Twerne Retfærdighed.
Hand skal holde det Elendige Folck ved Ræt / oc hielpe de Fattige oc sønderslа Bespaattere.
Mand skal frycte dig / saa lenge som Soel oc Maane vare/Fra Børn til Børne børn.
Hand skal fare ned som Regn paa Skind / Oc som Draabe der vædske Landet. (Skid) Som det ske de Gedeon. Jud. 6.
Den Retfærdige skal blomstris i hans tid / oc stor Fred / indtil Maanen er icke mere til. (Vandet) Det er fra Jordan
Hand skal regere fra it Haff indtil det andet / Oc fra Vandet indtil Verdens ende.
De i Ørcken skulle bøye dem for hã-

 nem/

nem/oc hans Fiender skulle slicke
Støff.
Esa 60. Kongerne hoss Haffuet oc de som bo
Matt. 2 paa Øerne skulle føre Gaffuer/
Kongerne aff det Rige Arabia oc
aff Seba skulle føre Gaffuer.
Alle Konger skulle tilbede hannem/
alle Hedninge skulle tiene han-
nem.
Thi hand skal frelse den Fattige som
raaber/oc den Elendige som haff-
uer ingen Hielp.
Hand skal vere naadig mod de ringe
oc Fattige/Oc hand skal hielpe de
fattigis Siæle.
Hand skal frelse deris Siæle fra suig
oc fortrædelighed/Oc deris Blod
skal actis dyrt for hannem.
Hand skal leffue/oc mand skal giffue
hannem Guld aff Rige Arabia/
Oc mand skal altid bede for han-
nem/Mand skal loffue hannem
daglige.

Paa Jorden offuen paa Biergene skal Kornet staa tyckt/ Hans fruct skal beffue lige som Libanon / oc skal grønis i Stæderne / lige som Græs paa Jorden.

Hans Naffn skal bliffue euindelige/ saa lenge som Solen varer skal hans Naffn recke til Efterkommere/ Oc de skulle vere velsignede ved hannem / alle Hedninge skulle prise hannem.

Loffuet vere GUD HERREN Israels GUd / som allene giør vnderlige Gierninger.

Oc loffuet vere hans herlige Naffn euindelige / Oc alle Land skulle opfyldis met hans Ære / Amen/ Amen.

Her haffue Dauids Isai Søns Bøner ende.

ER en Lærepsalme/ imod den store forargelse/ at de Wgudelige ere rige / oc der gaar dem vel / at de alligeuel bespaatte de arme oc sorgefulde Helgen/lige som Gud icke kiende eller actede dem noget. Men de selff oc deris gierninger/oc huad de lære eller sige/ skal vere en kaastelig oc aldelis Himmelske ting / Guddommelig Vijshed oc Hellighed. Det giør dog ont/ oc Jeg maa (siger hand) vere en Gæck faar dig/ det er/hede en wgudelig Kættere oc Guds foractere.

Men dog holt fast (siger hand) gack vdi Helligdommen / hør Guds Ord/ huad hand siger om dem. See til de gamle Exempler vdi Historierne / saa skalt du befinde / at de skulle dog snart bliffue til intet / Fordi der er huercken Grund eller Klippe / men aldelis slæberig Bond/etc.

Assaphs Psalme.

JSrael haffuer endnu GVd til Trøst/huo som ickon haffuer it reent Hierte.

Jeg haffde noget nær snublet met mine Føder / oc min gang haffde noget nær hen glædet.

Job.21. Jer.12. Abak.1. Thi det giorde mig ont om dem som tale stolte Ord/der ieg saa/ at det gick de Vgudelige saa vel.

Thi

Thi de ere i ingen Dødſens fare/
Men de ſtaa faſt ſom it Pallatz.
De ere icke i wlycke ſom andet Folck/
Oc de bliffue icke plagede ſom an-
dre Menniſke.
Derfaare ſkal deris Traadſen vere
kaaſtelig ting/ oc deris Førtræde-
lighed ſkal kaldis vel giort.
Deris Perſon heffuer ſig op ſom en
fed Bug/ De giøre huad de ickon
tencke.
De forringe alting/ Oc tale ilde der
om/ Oc tale oc beſpaatte paa det
høyeſte.
Huad de tale/ det ſkal vere talet/ ſom
det kommer ned aff Himmelen/
oc huad de ſige / det maa gielde
paa Jorden.
Thi vender det menige Folck ſig til
dem/ oc løbe til dem ved hobe/ ſom
Vand.
Oc ſige: Huad ſkulde GVd ſpørre

effter dem/ Huad skulde den Høyeste acte dem?
See / det ere de Vgudelige / de ere lyckſalige i Verden/ oc bliffue Rige.
Skal det da vere forgæffuis / at mit Hierte leffuer wstraffelige / oc ieg toer mine Hender i wskyldighed?
Oc ieg er plaget daglige / oc min straff er huer Morgen der?
Jeg haffde oc noget nær saa sagt/ som de / Men see / der met haffde ieg fordømt alle dine Børn/ som nogen tid haffuer veret.
Jeg tenckte der paa/ at ieg kunde det begriffue/ Men det vaar mig forsuart.
Jndtil at ieg gick ind i Guds Helligdom / Oc gaff act paa deris Ende.
Men du sætter dem paa det slebrede/ Oc støder dem ned i Grunden.

Hui bliffue de saa snart til intet/ De vndergaa/ oc faa en ende met Forfærdelse.
Lige som en Drøm/ naar en opuognner / Saa giør du HERRE deris Billede foracteligt i Staden.
Men det giør mig ont i Hiertet / oc stinger mig i mine Nyre.
At ieg maa vere som en Daare / oc intet vide / Oc maa vere som it Diur faa dig.
Ieg bliffuer alligeuel stedse hoss dig/ Thi du opholder mig hoss min høyre Haand.
Du leder mig effter dit Raad / oc anammer mig paa det sidste met ære.
Naar ieg ickon haffuer dig / da skøter ieg intet effter Himmel oc Jord.
Der som end mit Liff oc Siæl vansmectis

smectis / Saa est du dog GUd
altid mit Hiertis Trøst / oc min
Del.
Thi see / de som vige fra dig / skulle
omkomme / Du ødelegger alle
dem som giøre hoer imod dig.
Men det er min Glæde / at ieg holder
mig til Gud / oc sætter min Tillid
paa HERREN HERREN /
At ieg kand forkynde alle dine
Gierninger.

LXXIIII.

ER en Bedepsalme / imod de Fiender / som vdi Jerusalem ødelagde Helligdommen / oc alle Guds Scholer vdi Landet oc Stæderne / oc der til met end bespaatte de Gud / lige som hand icke skulde kunde hielpe sit Folck.

Men det siunis / lige som det skulde vere en Bøn / imod den tilkommende Forstøring / som skulde skee aff Chaldeerne / ock der effter aff Antiocho Epiphane / effterdi at Tempelen vdi Jerusalem oc Landet er ickon de tuende gonge forstøret. Effter saadan en maade bede wi denne Psalme imod Machomet oc vor Antiochum / huilcke der forstøre Christenheden / Guds Ord / oc Sacramenterne / oc sønderriffue all Guds skickelse / oc derfaare haffue holdet oc

Predicker værstyggelighed / oc Guds bespaatelse vdi alle Stæder.

Assaphs Vnderuisning.

GVD hui forskiuder du oss saa aldelis: Oc du est saa grummelig vred paa dine Faar du haffuer at føde?

Tenck paa din Menighed som du forhuærffuede i Fordomtid / oc frelste dig til Arffuedeel/ Paa Zions Bierg/ som du boer paa.

Træd paa dem met Føder / oc stød dem aldelis i Grund / Fienden fordærffuede alting i Helligdommen.

Dine Modstandere brumle i dine Huss / Oc sætte deris Affguder der vdi.

Mand seer øxen blincke offuen til/ Lige som mand hugger vdi en Skou.

Oc de sønderhugge alle hendis

Snickere verck / Met exer oc
Brænder.
De opbrende din Helligdom / De
vanhellige dit Naffns Bolige til
grunde.
De sige i deris Hierte: Lader oss røff
ue dem / De opbrende alle Guds
Huss i Landet.
Wi see icke vore Tegn/oc ingen Pro-
pheter Predicker mere/ Oc ingen
Lærere lærer oss mere.
Ah Gud/ huor lenge skal Modstan-
deren bespaatte / Oc Fienden saa
aldelis skende dit Naffn.
Hui vender du din Haand bort / Oc
din høyre Haand saa aldelis fra
dit Skød:
Men GUD er min konge aff Arild
tid/Som giør all Hielp/der skeer
paa Jorden.
Du atskilier Haffuit met din Matt
Oc sønderbryder Dragenis Hoff
uet i Vandet.

Du sønderslar Hualfiskenis Hoffuit Oc giffuer Folcket i ørcken dem til Mad.

Du lader vdflyde Kilder oc Bæcke/ Du lader stercke Strømme bortsigis.

Dag oc Nat hőre dig til / Du giør det / at baade Soel oc Stierner haffue deris visse løb.

Du sætter huert Land sine Landemercke / Du giør Sommer oc Vinter.

Saa tenck dog der paa / at Fienden forhaaner HERREN / oc it daarligt Folck skender dit Naffn.

Giff icke Diur din Turtel Duis siæl / Oc forglem icke saa aldelis / dine ælendige Diur.

Tenck paa Pacten / Thi Landet er alleuegne iam̃erlige fordærffuit/ oc Husene ere sønderreffne.

Lad de ringe icke gaa der fra met

skamme/ Thi de Arme oc Elendige/ prise dit Naffn.

Gud giør dig rede oc vdret din Sag/ Tenck paa den forhaanelse som dig skeer daglige aff de Daarlige.

Forglem icke dine Fiendis raab/ Dine Modstanderis rasen bliffuer io lenger io større.

LXXV.

ER en Trøstepsalme/ imod de haardnackede/ stolte oc vgudelige Lærere/ som ere saa trygge/ oc pucke paa deris Embede/ saa at de hvercken acte eller frycte/ enten Trusel eller Straff/ som tilforn i den xij. Psalme/ huo skalde lære oss? Vi ere de der skullle lære andre/ wi sidde i Embeder oc haffue macten/ oss skal mand høre oc lyde/ eller strax vere i Bande/ oc kaldis en Kætter.

Saa sidde ocsaa nu vore Junckere trygge/ baade Aandelige ac Verdslige Tiranner/ der til ocsaa de Suermere/ at de mene at GVD selff skal icke dere mectig til/ at forstøre oc nedslaa dem.

Men denne Psalme siger anderledis/ oc trøster oss/ at wi skulle forbide Dommen. Saa vil hand saa domme/ oc saa lade Rætten haffne sin gang/ at Jorden der ved skal bebre oc skelffue/ lige saa oc alle de som bo paa hende.

Dog vil hand beuare Pillerne/ det er/ de

Fromme / som bære oc opholde Verden / som S. Paulus 1. Timoth. iij. kalder den Christne Kircke / en sandheds Piller oc grunduol / Lige som hand beuarede Loth / den tid hand forsenckte Sodomam oc beuarede de Gudfryctige Jøder met Apostolerne / den tid hand omkaste oc opructe det Jødiske Folck / Fordi hand veed vel at beuare sine / naar hand vil fordærffue it Land.

Assaphs Psalme oc sang / for at siunge / at hand skulde icke omkomme.

WJ tacke dig GUd / wi tacke dig / Oc kundgiøre dine vnderlige ting / At dit Naffn er saa nær.

Thi i sin tid / Skal ieg døme Ræt / Landet beffuer / Oc alle som bo der vdi / Men ieg holder fast ved Pillerne / Sela.

Jeg sagde til de Stortalende: Brammer icke saa / Oc til de Ugudelige? Traadzer icke paa vold.

Traadzer icke saa høyt paa eders mact / Taler icke stoltelige.

 Der

Det haffuer ingen nød/ huercken aff øster/eller aff Vester/ Ey eller aff Biergene i ørcken.

Thi Gud er Dommere/som nedtrycker den ene / oc ophøyer den anden.

Thi HERREN haffuer it Begere i Haanden/ oc er fult skenckt aff sterck Vin / oc hand skencker der aff/Men de Vgudelige skulle alle dricke/oc vddricke Bærmen.

Men ieg vil forkynde euindelige/Oc siunge Jacobs Gud Loff.

Oc ieg vil sønderbryde alle de Vgudeligis vold / At den Retfærdiges mact skal ophøyts.

LXXVI.

ER en Tackepsalme / aff det slag som den xlvj. Psalm. er / fordi hand tacker GVD / at hand haffuer sin Bolig / Ord oc Tieniste Jerusalem / oc at hand haffuer vdi saare herlige der beuaret sit Folck imod de Konger oc Krigsmend / som vilde opsluge oc fortære dem lige som Senacherib. Fordi hand veed at be-

tage Førster deris Mod / oc giøre dem mistrø-
stige.

Met lige saadan en maade strider hand oc imod vore Fiender / Men det er ont at verie sig / mod den som borttager Hiertet oc Modet / være sig en saa mectig oc ond som hand vil vere / Dieffuelen maa selff fly / naar hans Mod falder der fra hannem / Huad skulde da Menniskene giøre?

Saadan en Krigsmand oc Gud skal mand loffue / som saa kand romore met Konger / oc hielpe sine / foruden Suerd / aleniste atforskreckꝭ oc giøre dem bløde.

Assaphs Psalme sang / for at siunge paa Strengeleeg.

GVD er kiendt i Juda / hans Naffn er herligt i Israel.

Hans Paulun er i Salem / oc i Zion hans Bolig.

Der bryder hand Bwens Pile sønder / Skiold / Suerd oc Strid / Sela.

Du est herligere oc mectigere / End de paa Røffueris Bierg.
De stolte skulle berøffuis oc hensoffue / Oc alle Stridzmend skulle lade Haanden falde.
Aff din straff Jacobs Gud / siuncke i Søffne baade Hest oc Vagn.
Du est forfærdelig / Huo kand staa faar dig / naar du bliffuer vred?
Naar du lader høre Dommen aff Himmelen / da forfærdis Jorderig oc bliffuer stille.
Naar Gud giør sig rede at dømme / At hielpe alle Elendige paa Jorden / Sela.
Naar Menniskene rase imod dig / Da legger du ære ind / Oc naar de end mere rase / est du oc end nu rustet.
Loffuer oc holder HERREN / eders Gud / alle i som ere her omkring. / Bærer den Forfærdelige Gaffuer.

Den som borttager Førsternis mod/oc er forfærdelig ibland Kongerne paa Jorden.

LXXVII.

ER en Lærepsalme / fordi hand giffuer sig til it Exempel/ huorlunde mand skal trøste sig/ naar Hiertens sorrig paakommer / oc Samuittigheden er bedrøffuet/Lige som GVD vaare vred paa hannem. Oc siger i dette fierde Vers/ at hand haffuer veret saa bedrøffuet / at hand derfaare huercken kunde tale eller soffue / oc opregner de samme suare Tancker vdi det ix x. oc xj. Vers.

Men det er Trøsten der imod / at mand saadanne Tancker (med huilcke mand sig icke vden til forgeffuis plager) skal affslaa / oc tage derfaare disse Tancker til Hiertet. De vnderlige Guds gierninger / som hand haffuer giort vdi gamle Tider.

Der finder mand det/at hans gierning haffuer altid veret / til at hielpe de Elende / Sorgfulde oc forladne / oc at omstøde de trygge oc stolte Bespaattere/lige som hand reddede Israels Børn vdaff Egypten. Derfaare kaldis hans veye at vere skiulte. Fordi hand er der/oc hielper/ som mand mener/at alting aldelis skal vere forloren.

Dette skal mand vel lære. See / saa vil denne Psalme vise oss til GVd / oc lære oss den maade til at hielpe / som er/at wi icke skulle mistrøste oss paa GVd/ naar der gaar til / men da paa det allervisiste vente oss hielp/ oc ingelunde tro vore egne Tancker.

Assaphs Psalme / for at siunge / for Jeduthun.

JEG raaber til GUd met min røst / Til Gud raaber ieg / oc hand bønhører mig.

Jeg søger til HERREN i min Nøds tid / Min Haand er om Natten vdract / oc lader icke aff / Thi min Siæl vil icke lade sig husuale.

Naar ieg er bedrøffuit / da tencker ieg paa GUd / Naar mit Hierte er i Angest / da taler ieg / Sela.

Du holder mine øyen at de vaage / Jeg er saa vansmectig / at ieg kand icke tale.

Jeg tenckte paa den gamle tid / paa de fremfarne Aar.

Jeg tencker om Natten paa min Strengeleeg / oc taler met mit Hierte / Min Aand skal randsage.

Skal da HERREN forstiude euindelige / Oc icke beuise mere Naade?
Er det da aldelis slæt vde met hans miskundhed? Oc haffuer Løffte-ne en ende?
Haffuer GVd da forglemt at vere Naadig/ Oc tilluct sin barmhiertighed for Vrede/ Sela.
Men ieg sagde dog: Jeg maa det li-de/ Den Høyestis høyre Haand kand alting foruende.
Derfaare tencker ieg paa HER-RENS Gierninger/ Ja ieg ten-cker paa dine fremfarne vnder-lige Gierninger.
Oc ieg taler om alle dine Giernin-ger/ oc siger aff det som du haffuer giort.
Gud din Vey er hellig/ Huor er saa mectig en Gud/ som du Gud est?
Du est den Gud som giør store vn-

derlige Gierninger / Du haffuer
beuist din matt iblant Folcket.
Exo. 14 Du frelste dit Folck veldelige / Jacobs oc Josephs Børn / Sela.
Vandene saae dig GUd / Vandene saae dig / oc bedrøffuede sig / Oc Dybene stormede.
De tycke Skyer øste Vand / Skyerne tordnede / Oc Straalerne fore frem.
Det tordnede i Himmelen / din Liunit skjnde paa Jorden / Jorderig rørde sig oc beffuede der aff.
Din vey vaar i Haffuet / oc din Sti i store Vand / Oc mand sporede dog icke dine Fødder.
Exo. 14 Du vdlede dit Folck / som en Faare Hiord / ved Mosen oc Aaron.

LXXVIII.

ER en Lærepsalme / i huilcken hand lærer oss at tro oc forlade oss paa GUd ved Exempler oc Historier / om det gantske Israels Folck / fra begyn-

begyndelsen indtil Dauid / oc varer oss for Mis-
troffue oc vantro. Giffuer tilkiende den straff/
som er kommen offuer de Vantro / oc den Naa-
de / som de Gudfryctige oc tro Mennisker er ve-
derfaren.

Assaphs Vnderuisning.

MIt Folck hør min Low / Bø-
yer eders øern til min
Munds tale.
Jeg vil oplade min Mund til Ord- Mat. 13
sprock/oc vdsige gamle Giernin-
ger.
Som vi haffue hørt oc vide / Oc vo-
re Forfædre opregne for oss.
At wi skulle icke forholde det for de-
ris Børn/som efterkomme/Oc
kundgiøre HERRENS
Prijs/oc hans Mact oc vnderli-
ge Gierninger/som hand haffuer
giort.
Hand oprette it Vidnesbyrd i Ja- Deut. 4
cob/Oc gaff en Low i Jsrael/som 6.
hand bød vore Forfædre at lære
deris Børn. Paa

Paa det at efftterkommerne skulde lære / Oc de Børn som endnu skulde fødis.
Naar de opuoxe / At de oc kundgiøre det for deris Børn.
At de sætte deris Haab paa Gud / oc icke forglemme Guds gierning / oc holde hans Bud.
Oc icke bliffue som deris Fædre / En affalden oc wlydig Slect / Huis hierte vaar icke fast / oc deris Aand holt icke trolige ved Gud.
Som Ephraims børn / da førde Buen i Harnisk / Affalde i Stridens tid.
De hulde icke Guds Pact / Oc de vilde icke vandre i hans Low.
Oc de forglemte hans Gierninger / oc hans vnderlige Gierninger / Som hand haffde beuist dem.
Hand giorde vnderlige Gierninger for deris Fædre vdi Egypti Land / paa Zoans marck.

Hand atskilde Haffuit / oc lod dem gaa der igiennem oc stickede Vandet / lige som en Mur. Exo. 14

Hand ledde dem om Dagen met en Sky / Oc om Natten met en klar Ild.

Hand sønderbrød Klipperne i ørcken / Oc gaff dem offuerflødige Wand at dricke. Exo. 15. Psalm. 105.

Oc hand lod Bæcke rinde aff Klippen / At de fløde ned som Vandstrømme. Exo. 17 Num. 20 1. Cor. 10.

De syndede alligeuel endelis imod hannem / oc fortørnede den Høyeste i ørcken.

Oc fristede GVD i deris Hierte / At de begerede Mad for deris Siæl. Num. 11

Oc tale imod GVD / oc sagde: Ja Gud skulde vel kunde berede it Bord i ørcken? Num. 20.

See / hand haffuer vel slaaget Klippen /

pen / at Vandet flød / Oc Bæcke
gaffue sig vd.
Men huorledis kand hand giffue
Brød / oc skicke sit Folck Kiød?
Num. 11 Der nu HERREN det hørde /
optendis hand / oc Ilden optendis i Jacob / oc vreden kom offuer
Israel.
At de icke trode paa Gud / oc haabede icke paa hans Hielp.
Exo. 17
Joh. 6.
Sap. 16 Hand bød oc Skyerne der offuen / oc
oploed Himmelens dørre.
Oc lod Man regne paa dem / at æde /
Oc gaff dem Himmels brød.
De ode Engle Brød / hand sende
dem Mad offuerflødige.
Hand lod blæse østen Vær vnder
Himmelen / Oc oprørde Synden vær met styrcke.
Oc lod Kiød regne paa dem som
Støff / oc Fule som Sand hoss
Haffuet.

Oc

Oc hand lod dem falde alleuegne
iblant deris Leyre / der som de
bode.
Da ode de / oc bleffue alle meget
mætte / Hand lod dem styre deris
lyst.
Der de nu haffde styrt deris lyst / Num. 11
oc ode endnu der aff.
Da kom Guds Vrede offuer dem /
oc ihielslog de Ypperste iblant
dem / Oc hand slog de Bæste der
neder i Israel.
Men offuer alt det syndede de end
mere / oc trode icke paa hans vn-
derlige Gierninger.
Derfaare lod hand dem hen dø / at
de finge intet / Oc bleffue plage-
de i alle deris dage.
Naar haand slog dem ihiel / da søgte
de hannem / Oc vende dem Aarle
til Gud.
Oc tenckte at Gud er deris hielp /

Oc den høyeste Gud er deris Frelsere.
Oc smigrede for hannem met deris Munde / oc løye at hannem met deris Tunger / Men deris Hierte vaar icke fast til hannem / oc de hulde icke trolige ved hans Pact.
Men hand vaar Barmhiertig / oc tilgaff Misgierninger / oc vdslætte dem icke / oc vende sin Vrede tijt fra dem / oc lod icke sin gantske Vrede gaa.
Thi hand tenckte / at de ere Kiød / It Vær som bort far / oc kommer icke igien.
De fortørnede hannem saare tit i ørcken / Oc errede hannem i de øde stæder.
De fristede Gud altid igien / Oc mestrede den hellige i Jsrael.
De tenckte icke paa hans Haand

Paa

Paa den dag / som hand frelste
dem fra deris Fiender.
Huorlunde hand haffde da giort si-
ne Tegn i Egypten / Oc hans vn-
derlige Gierninger i Zoans
Land.

Plages offuer Egypten.

Der hand foruende deris Vand til
Blod / At de kunde icke dricke aff
deris Bæcke.

Exod. 7. 8. 9. 10.

Der hand sckickede onde Orme iblãt
dem / som dem opode / oc Pad-
der som dem fordærffuede.
Oc gaff Bræmse deris Grøde / Oc
Græshopper deris Sæd.
Der hand slog deris Viintræ met
Hagel / Oc deris Morbærtræ
met Fraast.
Der hand slog deris Quæg met
Hagel / Oc deris Hiorde met
Straaler.

Exod. 12.

Der hand sende onde Engle iblant
dem / i sin grumheds Vrede Oc
lod

lod dem galnis oc rase / oc giøre dem ont.

Der hand lod sin Vrede gaa frem / oc sparde icke deris Siæle fra Døden / Oc lod deris Queg dø aff Pestilentze.

Der hand ihielslog alle Førstefødde i Egypten / De første arffuinge vdi Hams Bolige.

Oc hand lod sit Folck vddrage som Faar / Oc førde dem i ørcken som en Hiørd.

Oc hand ledsagede dem triggelige / at de icke frictede / men haffuet ski ulte deris Fiender.

Oc hand førde dem i sin hellige Landemercke / Til dette Bierg / som hans høyre Haand førhuærffuede.

Oc fordreff Folcket for dem / Oc lod dem vddele Arff / oc lod Israels Slecter bo i deris Bolige.

Men de fristedede oc fortørnede den
høyeste Gud / oc hulde icke hans
Vidnesbyrd.
Oc fulde tilbage / oc foractede al-
ting/lige som deris Fædre/oc hul-
de icke mere end en løss Bue.
Oc de fortørnede hannem met de-
ris Høye / oc erredde hannem
met deris Affguder.
Oc der Gud det hørde/ da optendis
hand/Oc forkaste Israel meget.
At hand forlod sin Bolig i Silo / 1.Sa.4.
Tabernackelen som hand bode i- Jere.7.
bland Menniſken.
Oc gaff deris Mact i Fengsel / oc
deris Herlighed i Fiendens
Haand.
Oc hand offuergaff sit Folck til
Suerd/ Oc optendis offuer sin
Arff.
Ilden od deris vnge Mandkiøn/ oc
deris Jomfruer bleffue vgiffte.

Deris Prester fulde ved Suerd /
Oc der vaare ingen Encker/ som
græde skulde.
Oc HERREN opuognede som en
Soffuendis/Som en sterck fry-
der sig/der kommer fra Vin.
1.Sa.5. Oc slog sine Fiender i Bagstacken/
Oc hengde dem en euig skam paa.
Oc bortkaste Josephs Taberna-
ckel/Oc vdualde icke Ephraims
Slæct.
Men vdualde Juda Slæct/Sions
Bierg/som hand elskte.
Oc bygde sin Helligdom høy/Som
it Land/ som skal staa fast euin-
delige.
1.Sa.16 Oc vdualde David sin Tienere /
Oc tog hannem fra Faarestierne.
Hand tog hannem fra Faarene som
gaffue at di/At hand skulde føde
Jacob hans Folck / oc Israel
hans Arff.

Oc hand fødde dem oc saa met all troskab/Oc regerede dem met all flid.

LXXIX.

ER en Bedepsalme / imod den tilkommende forstøring/som er skeet aff Chaldeerne oc Antiocho Epiphane/vdi alle maade/ lige som den lxxiiij. Psalme/Der faare er det it haande Summarium/Saa beder oc Esaias/ for den tilkommende forstøring vdi sit lxiiij Capitel.

Assaphs Psalme.

HERRE/ der ere Hedningene indfaldne i din Arff / De haffue besmittet din hellige Tempel/oc giorde St[illegible]hobe aff Jerusalem.

De gaffue Fulene vnder Himmelen dine Tieneris Kroppe at æde/ Oc dine Helgens Kiød Diurene i Landet.

De vdgyde Blod omkring Jerusalem/lige som Vand/Oc der vaar ingen som iordede.

Wi ere bleffne vore Naboer til en forsmædelse / Dem en spaat oc forhaanelse / som ere omkring oss.

HERRE / huor lenge vilt du vere saa aldelis vred? Oc lade din Nidkiærhed brende som Ild?

Jer. 10. Vdstyrt din grumhed paa Hedningene / som icke kiende dig / Oc paa de Kongerige som icke kalde paa dit Naffn.

Thi de haffue opædet Jacob / Oc ødelagt hans Huss.

Esa. 64 Tenck icke paa vore fremfarne Misgierninger / Forbarme dig snart offuer oss / Thi wi ere bleffne meget tynde.

Hielp du oss Gud vor Hielpere / for dit Naffns ære skyld / Frelss oss oc forlad oss vore Synder / for dit Naffns skyld.

Hui lader du Hedninge sige: Huor

er nu deris Gud? Lad dine Tie-
neris Blodz heffn bliffue oben-
bare/ibland Hedningene før vo-
re øyen/som er vdstyrt.
Lad Fangernis suck komme for dig/
Beuare Dødsens Børn / effter
din store Arm.
Oc betale vore Naboer siu dobbelt i
deris Barm/ Deris forsmædel-
se som de forhaanede dig HER-
RE met.
Men wi dit Folck ock dine Faar
som du føder / tacke dig euindeli-
ge/Oc kundgiøre din priis stedze
oc altid.

LXXX.

ER en Bedepsalme /imod de dagkige Fiender
oc Naboer/som vanckede trint omkring Is-
raels Folck / oc ilde lode/som vaare: De Phili-
ster / Syrier / Moabiter / Edomiter/ ꝛc. Liger-
uis/som oc vore Fiender oc Naboer nu paa den-
ne tid giøre imod oss/de splidactige Aander / oc
Aandelige Fædre oc Ordener / oc i fordom tid
Kættere i den hellige Kircke.

Assaphs Psalme / om den Spanrose / for at siunge.

(Joseph) Det er Israels Kongerige. Num. 2.

DV Israels Hiurde hør / Du som vocter Joseph lige som Faar / Du som sider offuer Cherubin / obenbaris.

Opueck din Matt / du som est for Ephraim / BenJamin oc Manasse / oc kom oss til hielp.

Gud trøste oss / oc lad dit Ansict skinne / saa bliffue wi helbrede.

HERRE Gud Zebaoth / Huor lenge vilt du vere vred offuer dit Folckis Bøn.

Du spiser dem met grædeligt Brød / Oc skencker dem store Maader fulde aff Taare.

Du sætter vore Naboer oss til en trætte / Oc vore Fiender bespaatte oss.

Gud Zebaoth trøste oss / Lad dit Ansict skinne / saa bliffue wi helbrede.

Du hente it Viintræ aff Egypten / oc fordreffst Hedningene / oc plantede det samme. Esa. 5. Mat. 21.
Du giorde Veyen for hannem / Oc lodst hannem Rodfæstis / at hand opfylte Landet.
Biergene ere skiulte met hans Skygge / Oc Guds Ceder træ met hans Grene.
Du haffuer Vdbredet hans Vext til haffuit / Oc hans Grene ind-til Vandet.
Hui haffuer du sønderbrødet hans Gærde / At alt det som der frem-gaar riffuer hannem.
Vildbasser haffue rodet hannem / Oc vilde Diur haffue fordærffuit hannem.
GUD Zebaoth vent dig dog / Skwe aff Himmelen oc see til oc besøge dette Vijntræ.
Oc holt det i bygning / sō din høyre

Haand plantede / Oc den du fa-
stelige vdualde dig.
See der til oc straffe / At den bren-
den oc riffuen maa faa en ende.
Lad din Haand besterme din høyre
Haands Folck / Oc det Folck som
du fastelige vdualde dig.
Saa ville wi icke vige fra dig / Lad
oss leffue / Saa ville wi kalde paa
dit Naffn.
HERRE Zebaoths GUD trø-
ste oss / Lad dit Ansict skinne / saa
bliffue wi helbrede.

LXXXI.

ER en Bedepsalme / oc en Sang giort / at
mand den skulde siunge oc Predicke om Hø-
sten / i Løffsalens Fest / til en Jhukommelse paa
det første Budord / at de skulde aleniste ære / dyr-
cke oc paakalde den GUD / som vdførde dem aff
Egypti Land / oc ellers ingen anden.
Men de holdet icke. Men deris Mund oc
lære vaar fuld aff Affguder / endog deris Mun-
de skulde være fulde aff den rette Gud / oc altid
tale om hannem aleniste.
Denne Psalme lærer oss / alleniste at tro
oc forlade oss paa Christum / oc ingen Gier-
ning

ning prise til Retfærdighed for GVD. Wi skulle oc haffue Munden fuld aleniste aff Christo/Men wi giøre icke heller det. Fordi huer følger sit eget lycke oc Affgud.

Assaphs Psalme/ for at siunge/ paa Githith.

SJunger Gud gladelige/ som er vor styrcke/ Fryder Jacobs GVD.

Tager Psalmer/oc tager hid Trommerne/lystige Harper met Psaltere.

Blæser Basunen i de ny Maanede/ J vor Løffsals Høytid.

Thi dette er en Sæd i Jsrael/ oc en Ræt for Jacobs Gud.

Saadant sætte hand til id Vidnesbyrd iblant Joseph/ Der de droge aff Egypti Land/ Oc haffde hørt fremmede Tungemaal.

Der ieg haffde taget Byrden aff deris

ris Skuldre / Oc løst deris Hen
der fra Paatterne.
Exod. 17. Der du kaldede paa mig / i Nød/
hialp ieg dig vd / Oc ieg hørde
dig/der Været offuerfalt dig/Oc
fristede dig hos Trætte vandet/
Sela.
Hør mit Folck/ Jeg vil vidne iblant
dig / Israel du skalt høre.
At der skal ingen anden GVD ve-
re iblant dig / Oc du skalt ingen
fremmede Guder tilbede.
Jeg er HERREN din Gud / som
førde dig aff Egypti Land / Lad
din Mund vijt op / lad mig fylde
hannem.
Men mit Folck liuder icke min Røst
Oc Israel acter mig icke.
Saa lod ieg dem bliffue i deris
Hiertis mørckhed/ At de vandre
effter deris Raad.

Vil-

Vilde mit Folck vere mig lydigt/ Oc Jsrael gaa paa mine Veye.
Da vilde ieg snart nedtrycke deris Fiender/ Oc vende min Haand offuer deris Modstandere.
De som hade HERREN/ Dem skulde det feyle met hånem. Men deris tid skulde vare euindelige.
Oc ieg skulde føde dem met den bæste Huede / oc mætte dem met Honnig aff Klippen.

LXXXII.

ER en Trøstepsalme / imod de Tiranner som vndertrycke de ælendige. Men hun haffuer sin vdlegning/ huilcken wi lenge siden haffue ladet vdgaa.

Assaphs Psalme.

GVd staar i Guds Menighed/ oc er Dommere iblant Guderne.
Huor lenge ville i dømme wræt/ Oc frem-

fremdrage de Vgudeligis Per-
soner/ Sela.
Skicker den Fattige oc Faderløse
Ræt/ Oc hielper de Elendige oc
Nodtørfftige til Ræt.
Redder den Ringe oc Fattige/ Oc
frelser dem aff de Vgudeligis
vold.
Men de lade dem icke sige/ oc acte
det icke/ De gaa stedse hen i
Mørckhed/ Derfaare skulle alle
Landis grunduolle falde.
Joh. 10. Jeg haffuer vel sagt: J ere Guder/
Oc allesammen den Høyestis
Børn.
Men i skulle dø som Menniskens/
Oc som en Tiran gaa til grun-
de.
Gud giør dig rede/ oc dømme Lan-
det/ Thi du est Arffherre offuer
alle Hedninge.

LXXXIII.

ER en Bedepsalme / lige aff det samme slag met den lxxx. Psalme / saa som Hedningers naffn klarlige giffuer til kiende. Derfaare maa hun bliffue ved det samme Summarium.

Assaphs Psalme sang.

GVD tie dog icke saa / oc ver dog icke saa stille / Gud holt dog icke saa inde.

Thi see / dine Fiender rase / Oc de som dig hade / opløffte Hoffuedet.

De giøre tredske anslag imod dit Folck / Oc raadsla imod dine Skiulte.

Nu her sige de: Later oss oprycke dem / at de ere icke Folck / At Israels Naffn skal icke mere ihukommis.

Thi de haffue lagt deris Raad tilsammen / oc giort it Forbund imod dig.

De Edomiters/Jsmaeliters/Moabiters oc Hagariters Bolige.

Gebaliter/Ammoniter/Amalechiter / De Philister met dem vdi Tyro.

Assur haffuer oc slaget sig til dem/ oc hielper Loths børn/ Sela.

Jud. 7. Jud. 4. Giør imod dem som imod Midianiterne/Som Sissera/som Jabin hos Kisons Bæck.

Som bleffue vdslætte hos Endor/ oc bleffue til skarn paa Jorden.

Ju. 7. 8. Giør deris Førster som Oreb oc Seeb / Alle deris øffuerste/ som Seba oc Zalmuna.

Som sige : Wi ville indtage Guds Huss.

Gud lad dem løbe om som en Huirreluind/Som Affner for Været.

Som en Ild der opbrender Skoffuen/Oc som en Lue der optender Biergene.

For-

Forfølge dem saa met din Storm / Oc forfærde dem met din Huirreluind.

Giør deris Ansict fult aff skam / At de skulle spørge effter dit Naffn.

Skamme mue de dem / Oc forfærdis altid meer oc meere / Oc bliffue til skendsel oc omkomme.

Saa skulle de kiende / at du heder alene HERREN met dit Naffn / oc den Høyeste i all Verden.

LXXXIIII.

ER en Trøstepsalme / Huilcken der herlige priser Guds Ord offuer alting / oc til / skynder oss / at wi skulle gierne miste al Gods / ære / velde / lyst oc glæde / paa det at wi kunde beholde Guds Ord / skulle wi end der offuer tage Dørren vare / det er / bliffue alderringiste i Guds Tempel / end vaare det bedre / end side paa alle de Wgudeligis Slaatte oc Feste / oc end er her en dag bedre / end tusinde glædelige dage i Verden Fordi Guds Ord (siger hand) giffuer Seyeruinding / benedidelse / Naade / ære oc alt det som gaat er.

O salige ere de som saadant tro/oc sig der effter holde. Ja huor ere de? Men kunde mand laste oc foracte det/der finder mand den gantske Verden fuld aff oc redebon til.

Korebørns Psalme/for at siunge paa Githith.

HERRE Zebaoth/huor lystige ere dine Bolige.

Min Siæl lengis oc begerer inderlige at komme til HERRENS Forgaard/Mit Liff oc min Siæl glæder sig i den leffuende Gud.

Thi Fulen haffuer fundet it Huss/oc Sualen sin Rede/at ligge deris Vnge vdi/som er/Dit Altere HERRE Zebaoth/min Konge oc min Gud.

Salige ere de/som boe i dit Huss/de loffue dig der euindelige/Sela.

Salige ere de Mennisker/som holde

dig for deris Styrcke/ Oc vandre effter dig aff Hiertet.
De som gaa igiennem den Jammerlige dal/ oc giøre der Kilder/ Oc de som lære/ bliffue prydede met mange Velsignelser.
De beholde en Seyer effter en anden/ At mand maa see/ at den rette Gud er i Zion.
HERRE Gud Zebaoth/ hør min Bøn/ Jacobs GUD merck hende/ Sela.
Gud vor Skiold giff act paa/ See til din saluedis Rige.
Thi en Dag er bedre i din Forgaard end ellers tusinde/ Jeg viel heller vocte Dørren i min Guds Huss/ end lenge bo i de Vgudeligis Bolige.
Thi GUD HERREN er Soel oc Skiold/ HERREN giffuer naade oc ære/ Hand la-

der intet gaat fattis de Fromme.

HERRE Zebaoth / saligt er det Menniske / som forlader sig paa dig.

LXXXV.

ER en Bedepsalme / i huilcken hand affbeder Guds vrede / oc søger effter naade / Men vreden (som mig tyckis) haffuer veret der faar / at de haffue hafft nød for Guds Ord / tro Predickere / der til met for gaat Regiment / Fred oc god øffrighed / oc paa det sidste / Fruct oc god Tid.

Fordi saadanne plager henge allmindelige tilsammen / Derfaare beder hand at Gud vil atter tale igien / paa det at de som hans ere / icke skulle falde i daarskaff for Vtaalmodigheds skyld / bespaate Gud eller søge dem om andre Guder.

Oc paa det at Samdrectighed / Sandhed oc Kiærlighed / maatte vore iblant Folcket / oc at Landet maatte haffue sin Grøde / paa det at de maatte føre it gudeligt væsen / oc it deyligt oc ærligt / Leffnet vdi Rolighed oc Stilhed / som S. Pouel lærer oss at bede / 1. Timoth. ij.

Kore Børns Psalme for at siunge.

HERRE / du som haffuer før veret naadig imod dit

Land / oc forløst Jacobs Fanger.
Du som haffuer før forladet dit Folck deris Misgierninger / Oc skiult alle deris Synder/Sela.
Du som haffuer før borttaget all din vrede / Oc vent dig fra din vredis hastighed.
Trøste oss Gud vor Salighed / Oc offuergiff din Vgunst offuer oss.
Vilt du da euindelige vere vred paa oss? Oc lade din vrede gaa vden affladelse stedse oc altid?
Vilt du da icke verquege oss igien? At dit Folck maa glæde sig i dig.
HERRE/ betee oss din Naade/ Oc hielp oss.
Ah maatte ieg høre / at GVD vor HERRE talede / At hand tilsagde sit Folck fred oc sine Helgen/ Paa det at de skulle icke vende dem til Daarlighed. Psalm. 125.

Dog er io hans Hielp nær hos dem som hannem fryctе / At ære boer i vort Land.
At Mistundhed oc Sandhed møde huer anden / Retfærdighed oc Fred kysse huer anden.
At Sandhed opuoxer aff Jorden / oc Retfærdighed seer ned aff Himmelen.
At HERREN vilde oc giøre oss gaat / Huor met vort Land maa giffue sin Grøde.
At Retfærdighed maatte endnu bliffue faar hannem / Oc gaa flux frem.

LXXXVI.

ER en Bedepsalme / oc Titelen selff kalder hende / Davids Bøn / hun er læt oc klar at forstaa / at David sin Nød paakalder sin GVD / imod sine Fiender / som gierne vilde hafft død paa hannem / vere sig Saul / Absolon / oc huilcke de ellers ere.

Men see huor rigelige oc mesterlige hand priser Gud / vdaff hans godhed / trofasthed oc mact / paa det hand io vel skulde op værme sin

Tro / oc giøre sin Bøn fyrig Saa skulle oc wi giøre.

Det Tegen som hand begerer/ er at Gud paa det sidste skulde hielpe hannem/ at mand io skulde sige : Gud haffuer hiulpet hannem/ oc haffuer giort hans Sag ræt / imod alle hans Fienders berømmelse / huilcke hannem hans Ræt skendede.

Davids Bøn.

HERRE bøy dine øern oc Bønhør mig/ Thi ieg er ælendige oc arm.

Beuare min Siæl / thi ieg er Helig/ Hielp du min Gud/ din Tienere/ som forlader sig paa dig.

HERRE ver mig naadig/ Thi ieg raaber daglige til dig.

Glæd din Tineris Siæl / Thi ieg forlengis effter dig HERRE.

Thi du HERRE est god oc naadig/ fuld aff stor Mistundhed / imod alle den som kalde paa dig.

HERRE giff act paa min Bøn/ oc merck paa min formanelsis Røst.

I nød raaber ieg til dig / At du vilt
bønhøre mig.
HERRE / der er ingen dig lig ib-
blant Guderne / oc der er ingen
som kand giøre som du.
Alle Hedninge som du haffuer gi-
ort / skulle komme oc bede til dig
HERRE / oc ære dit Naffn.
At du est saa stor / Oc giør vnderli-
ge Gierninger / oc est allene Gud.
Viiss mig HERRE dine vey / at
ieg maa vandre i din Sandhed /
Beuare mit Hierte hoss det Eni-
ste / at ieg frycter dit Naffn.
Jeg tacker dig HERRE min Gud
aff gantske Hierte / Oc ærer dit
Naffn euindelige.
Thi din Miskundhed er stor offuer
mig / Ob du frelste min Siæl aff
det dybe Helffuede.
GVd / de Stolte sætte dem op imod
mig / oc de Tiranners hob staa
eff-

efter min Siel / oc haffue dig icke for øyen.

Men du HERRE Gud est Barmhiertig oc Naadig / Taalmodig / oc fuld aff Miskundhed oc Sandhed.

Vent dig til mig / vær mig Naadig / Styrcke din Tienere met din mact / oc hielp din Tienerindis Søn.

Giør it Tegn met mig / at det maa gaa mig vel / At de mue det see / som mig hade / oc skamme sig / At du HERRE staar met mig / oc trøster mig.

LXXXVII.

ER en Prophecie om den hellige Christelige Kircke / at hun skal bliffue en Stad / saa vijt som Verden er / oc der vdi skal fødis Blaamend Egypter / Babyloner / Tirier / Philister oc Folck aff alle Landskab oc Tungemaal: Oc altsammen det formedelst Euangelium / som skal Predicke saare herlige ting om Gud / som ere en ret kundskab om Gud / det er ved huad

middel mand kand komme til Gud / hvorlunde mand kand bliffue løß fra Synden / oc salig fra Døden / som er ved Christum / etc

Oc Guds tieniste vdi den Stad skal oc vere siungen oc springen / det er / at Predicke Guds Naade met glæde / loff oc tack / Oc skal ingen Mose der vdi plage oc martere met sin Low.

Chore Børns Psalme sang.

HVN er fast grundfest paa det hellige Bierg / HERREn elsker Zions Porte / offuer alle Jacobs Bolige.

Der bliffuer herlige ting Predickede i dig / Du Guds Stad / Sela.

Jeg vil lade Predicke for Rahab oc
Esa. 30. Babel / at de skulle kiende mig / See / Philister oc Thirer met Morianer skulle der fødis.

Mand skal sige til Zion / at allehaande Folck fødis der vdi / Oc at hand den Hoyeste bygger hende.

HERREN skal lade Predicke i alle

le haande Tungemaal/ At der skulle oc nogle fødis/ Sela. Oc Sangerne skulle alle siunge/ den ene om den anden/ lige som vdi en Dantz.

LXXXVIII.

ER en Bedepsalme/ som vdi Christi / oc alle andre store Helgens Persone bedis oc klagis offuer den høye oc Aandelige Pine/ som er offuer alle Piner/ besinderlig Guds førskreckelse / som hand kalder Døden / Graffuen oc Helffuede / lige som det vdi sandhed er / oc giør it jammerligt oc ælendigt væsen/ etc. S. Paulus ij Corinth. xij. neffner det Sathans Engel / som hannem slar paa halsen / oc en Pæl i hans Liff paa huilcken hand bliffuer spiszet/ lige som mãd i Greckeland pleyede at spiszet Misdedere / Oc Hedninge bespaattede vor HErre / oc kaldede hannem den Spiszede/ lige som Jøderne kaldede hannem den ophengde.

Fordi det bør Christus oc alle hans her i Verden at spaattis oc pinis/ som denne psalme oc siger/ at hans Folck oc Venner / som hannem skulde yncke/ oc haffue metliudelse mit hannem/ vaare langt fra hannem.

Chore Børns Psalme sang/ før at siunge/ om de Elendigis skrøbelighed / Hemans Esrahiters Vnderuisning.

HERRE Gud min Salighed/ Jeg raaber Dag oc Nat for dig.
Lad min Bøn komme for dig/ Bøye din øern til mit raab.
Thi min Siæl er fuld aff Jammer/ oc mit Liff er hart hos Helffuede.
Jeg actis som de/ der faare til Helffuede/ Jeg er ein mand der haffuer ingen hielp.
Jeg ligger forladen iblant de Døde/ lige som de ihielslagne/ der ligge i Graffuen/ Huilcke du kõmer icke mere ihu/ Oc de ere bortskilde fra din Haand.
Du lagde mig hen vnderi Graffuẽ/ i Morckhed oc Dibhed.
Din grumhed trycker mig/ Oc du trenger mig met alle dine Floder/ Sela.
Du skilde mine Venner longt fra mig/

mig/ Du giørde mig værstygge-
lig for dem / Jeg ligger fangen /
oc kand icke komme vd.
Min Skickelse er jammerlig for E-
lendighed / HERRE / Jeg Psal.6.
raaber daglige til dig / Jeg vd-
breder mine Hender til dig.
Skalt du da giøre vnderlige gier-
ninger iblant de Døde? Eller
skulle de Døde opstaa / oc tacke
dig / Sela.
Skal mand opregne din Miskund-
hed i Graffuerne? Oc din Sād-
hed i Fordærffuelsen?
Kunde da dine vnderlige Giernin-
ger kiendis i Mørcket? Eller din
Retfærdighed i det Land som
mand intet tencker.
Men ieg raaber til dig HERRE /
Oc min Bøn kommer Aarle
for dig.
Hui forskiuder du HERRE min
Siæl

Siæl / oc skiuler dit Ansict for mig:

Jeg er Elendig oc vansmectig / at ieg er saa forskuden / Jeg lider din forfærdelse / at ieg paa det næste fortuiler.

Din grumhed gaar offuer mig / din forfærdelse tuinger mig.

De omkring sætte mig daglige som Vand / Oc de bespende mig tilsammen.

Du giør det at mine Venner oc Næste / oc Kyndinge holde sig langt fra mig / For saadan Elendigheds skild.

LXXXIX.

ER en Prophecie om Christo oc hans Rige / som kaldis it Himmelske Rige / (som hand det oc kalder vdi Euangelio) oc tager for sig / den Foriættelse / som Dauid fick om Christo / huilcken haand oc hærlige vdstriger met en riger Aand / oc besynderlige / at hun skal vere saa viss / at hun for ingen Synds skild skal forholdis / oc bliffue tilbage. Paa det at vor Salighed icke skal staa paa vor Fromhed / saa som de Fori-

Forjættelser/om det Jødiske Rige/oc alle Verdens Riger/ icke lenger kunde bliffue bestendige/end som de Fromme ere.

Men i det xxxix. Vers begynder hand oc Propheterer / hworlunde saadant it hærligt oc deyligt Rige skal formedelst Antichristen vndertrædis/sønderriffuis oc selgis. At det siunslige som Gud haffde forgæt de første rige Forjættelse/oc vilde nu giøre aldelis tuerd imod sit eget Ord.

Men oss til trøst i denne sidste tid / er saadant oss til forn forkyndet / paa det at wi icke skulde falde i Mishaab / om oss tycker at der er ingen Christenhed mere paa Jorden.

Fordi vnder Machomet oc Paffuedommet haffuer intet skin aff Kircken veret / naar mand anseer deris Regiment / oc dog maatte bliffue vnder dem baade/ endog hun vaar jammerlige foractet oc sønderreffuet.

Ethans Esrahiters Vnderuisning.

JEG vil siunge aff HERRENS Naade euindelige / Oc kundgiøre hans Sandhed met min Mund stedse oc altid. Joh. 6.

Oc sige saa / At en euig Naade skal opgaa / Oc du skalt holde din

Sandhed troligei Himmelen.

Jeg giorde en Pact met mine Vd-
1.Re.7. ualde / Jeg suoer Dauid min
Tienere.

Jeg vil beskicke dig Sæd euindelige/
Oc bygge din Stoel stedse oc al-
tid / Sela.

Oc Himlene HERRE/ skulle pri-
se dine vnderlige Gierninger/ Oc
din Sandhed i Helgens meni-
ghed.

Thi huo kand gelde lige ved HER-
REN i Skyerne / Eller oc ve-
re HERREN lig iblant Gu-
dernis Børn?

Gud er meget mectig i Helgenis
forsamling / oc forfærdelig offuer
alle som ere omkring hannem.

HERRE GVD Zebaoth/
Huo er en mectig GVD som
du? oc din Sandhed er om-
kring dig?

Du-

Du regerer offuer det brusende Haff/ Du stiller hendis Bølger/ Naar de opløffte dem.
Du slar Rahab til Døde / Du bortspreer dine Fiender met din stercke Arm.
Himmel oc Jord høre dig til / Du grundfæstede Jorden / oc huad der er vdi.
Du skabte Norden oc Synden / Thabor oc Hermon frydis i dit Naffn.
Du haffuer en veldig Arm / Din Haand er sterck / oc din høyre Haand er høy.
Retfærdighed oc Dom er din Stoels befæstning / Naade oc Sandhed ere for dit Ansict.
Saligt er det Folck som kand fryde sig HERRE de skulle vandre i dit Ansictis Liuss.
De skulle daglige glædis i dit Naffn

oc vere herlige i din Retfærdig-
hed.
Thi du est deris styrckis Prys / Oc
du skalt ophøye vort Horn ved
din Naade.
Thi HERREN er vor Skiold /
oc den Hellige i Jsrael er vor
Konge.
Den tid talede du til dine Helgene i
Siun / oc sagde: Jeg opuacte en
Kempe som skal hielpe / Jeg
haffuer ophøyet en Vdualt aff
Folcket.
1. Reg. 16. Act. 13. Jeg fant Dauid min Tienere / Jeg
Saluede hannem met min hellige
Olie.
Min haand skal opholde hannem /
Oc min arm skal stircke han-
nem.
Fienderne skulle icke faa mact offuer
hannem / oc de Vretfærdige skul-
le icke vndertrycke hannem.

Men ieg vil nedsla hans Modstandere for hannem / oc plage dem / som hannem hade.
Men min sandhed oc Naade skal vere hos hannem / oc hans Horn skal ophøyis i mit Naffn.
Jeg vil sætte hans Haand i haffuit / oc hans høyre haand i Vandene.
Hand skal kalde mig saa: Du est min Fader / min Gud oc Trøst som hielper mig.
Oc ieg vil giøre hannē til den første Søn / Allerhøyeste iblant Kongerne paa Jorden.
Jeg vil holde min Naade met hannem euindelige / Oc min Pact skal bliffue fast met hannem.
Jeg vil giffue hannem Sæd euindelige / Oc opholde hans Stoel / saa lenge som Himmelen varer.
Men om hans Børn forlade min Low / oc vandre icke i min Ræt.

Der som de vanhellige mine Ski-
ckelser oc icke holde mine Bud.
Da viel ieg hiemsøge deris Syn-
der met Rijs / oc deris Misgier-
ninger met plager.
Men ieg vil icke vende min Naade
fra hannem / oc icke lade min
sandhed feyle.
Jeg vil icke vanhellige min Pact/
oc icke foruende det / som gick vd-
aff min Mund.
2.Re.7. Jeg suoer en tid ved min Hellighed/
Jeg vil icke liuge for Dauid.
Hans Sæd skal bliffue euig/oc hãs
Stoel for mig / lige som Solen.
Hand skal beuaris Euindelige som
Maanen / oc lige som Vidne ere
visse i Skyerne / Sela.
Men nu vdstøder du oc bortkaster/
oc est vred paa din Saluede.
Du forstyrer din Tieneris Pact/oc
træder hans Krune til Jorden.

Du riffuer alle hans Mure ned/ oc lader hans faste Stæder sønderbrydis.
Alle som gaa der frem røffue hannem/ Hand er bleffuen sine Naboer en spaat.
Du ophøyer hans Modstanderis høyre Haand / oc glæder alle hans Fiender.
Du bort togst ocsaa hans Suerdis Krafft/ oc loed hannem icke vinde Seyer i Strid.
Du forstyrer hans Reenhed/ oc kaster hans Stoel til Jorden.
Du forstæcker hans Ungdoms tid/ oc skiuler hannem met haadhed / Sela.
HERRE Huor lenge vilt du saa aldelis skiule dig / oc lade din grumhed / brende som Ild?
Tenck / huor stacket mit Leffnet er / hui vilt du skabe alle Menniske forgeffuis.

Huor er nogen som leffuer / oc icke seer Døden ? Som frelser sin Siæl aff Helffuedis Haand ? Sela.

HERRE/huor er din fremfarne
1. Reg. 7. Naade? Som du suoerst Dauid i din Sandhed.

HERRE tenck paa din Tieneris Forsmædelse / som ieg bær i mit Skiød / aff alt det megle Folck.

Met huilcket dine Fiender forhaane dig HERRE / met huilcke de forhaane din Saluedis Fodspor.

Loffuet vere HERREN euindelige / Amen / Amen.

XC.

ER en Lærepsalme / vdi huilcken Mose lærer huor vdaff Døden kommer / besynderlige vdaff Synden/huilcken GVD alenisie ved/ ock er skiult all Verden/ oc er off dog alle medfødt aff Adam. Oc giffuer tilkiende / huad for it starcket/oc der til/elendigt Leffnet her er/ saa det maa vel hede en daglig Død.

Dog/siger hand/er det der til gaat / at wi der ved bliffue formanede / til at søge Guds Naade oc Hielp/som løser oss / fra alt det. Fordi de som icke tencke paa Døden / oc ey føle nogen elendighed/bliffue galne giæcke / acte intet efter Guds naade oc hielp. Oc besluttis denne Psalme/met en Bøn / at GVD vil lade oss see sin Gierning/det er/hielpe oc befri fra Synden oc Døden/det er/at sende Christum/ꝛc.

Oc at hand vil den stund wi her leffue / forfremme vor Gierning / det er / baade det Aandelige oc Verdslige Regiment naadelige stadtfæste oc opholde. En kort/herlig/rig oc fuldkommen Bøn.

Mose Guds Mands Bøn.

HERRE Gud / du est vor Tilflucht / stedse oc altid.

Du est GVD fra Euighed til Euighed / Før end Biergene bleffue / oc Jorden / oc Veerden bleffue skabte.

Du som lader Mennisken dø / oc siger: Kommer igien Menniskens Børn.

Fordi at tusinde Aar ere for dig/som

den dag der frem gick i gaar / oc
som en Natte væct.
Du lader den henfare som en
Strøm / oc de ere som en Søffn/
lige som græss / der dog snart
visner.
Der som Blomstris Aarle / oc vis-
ner snart / oc bliffuer affhugget
om Afftenen oc tøris.
Det giør din Vrede / at wi saa for-
gaa oc din Grumhed / at wi skul-
le saa hastelige bort.
Thi du sætter vore Misgierninger
for dig / Vore wkiendte Synder
i Liuset for dit Ansict.
Derfaare fare alle vore dage bort
ved din vrede / Wi fortære vore
Aarlige som en Snack.
Eccl. 18. Vort Liff varer halffierdesinds tiue
Aar / naar det kommer høyt / da
ere de firesindstiue Aar / Oc na-
ar det haffuer veret kaasteligt /
da

da haffuer det veret Møye oc Arbeyde / Thi det far snart bort / lige som wi fløye der fra.
Huo troer det / at du est saa saare vred? Oc huo frycter for saadan din Grumhed?
Lær oss at betencke / at wi skulle dø / At wi mue bliffue forstandige.
HERRE vende dig dog igien til oss / Oc ver din Tienere naadig.
Opfyld oss Aarle met din Naade / Saa ville wi prise dig oc vere glade i alle vore Dage.
Glæde oss nu igien / effter at du plager oss saa lenge / Effter at wi lide saa lenge wlycke.
Betee dine Tienere din Gierning / Oc din ære deris Børn.
O HERRE huor Gud ver oss venlig / Oc forfremme vore Henders gierning hos oss / Ja hand forfremē vore Hēders gierning.

XCI.

ER en Trøstepsalme / oc til skiuder off at forlade off paa Gud/vdi Nød oc Fristelser. Oc er fuld med rige oc trøstelige Forjættelser/huilcke ere spundne oc tagne aff det første Budord.

Oc er den anden Psalme/i huilcken de hellige Engle forkyndis/at vere vore Skytzherrer oc Ledsagere/huilcket er saare trøsteligt/ oc vel vert at mercke.

Til forn vdi den xviij. Psalme haffuer ieg sagt min mening om de fire Fristelser / vdi det xvj. Verß/rc.

DEn som sider vnder den Høyestis Beskærmelse / Oc bliffue vnder den Almectigstis Skygge.

Hand siger til HERREN: Min Tillid/oc mit Slaat/min Gud/ paa den ieg haaber.

Thi hand frelser mig aff Jegerens Snare/Oc fra den skadelige Pestilentze.

Hand skal skiule dig met sine Fiære/ oc din Tillid skal vere vnder hans Vinge / Hans Sandhed er Beskærmelse oc Skiold.

At du skalt icke forfærdis for Nattens gruelse / Eller vor Pilene som flue om Dagen.

For Pestilentze som kommer snigendis i mørcket/For Siugdom som fordærffuer om Middagen.

Der som ti:sinde falde hoss din Side / Oc ti tusinde hoss din høyre Haand / Da skal det dog icke ramme paa dig.

Ja du skalt see lyst met dine øyen / oc see / huorledis det skal betalis de vgudelige.

Thi HERREN er dit Tillid / Den Høyeste er din Tilfluct.

Dig skal intet ont vederfaris / Oc der skal ingen Plage komme nær din Bolig.

Thi hand haffuer befalet sine Engle om dig / At de skulle beuare dig paa alle dine Veye. Mat. 4.

At de skulle bære dig paa Hender /

Oc du skalt icke støde dyn Fod paa en Steen.

Du skalt gaa paa Løuen oc øglen / Oc træde paa den vnge Løue oc Dragen.

Hand haffuer Lyst til mig / saa vil ieg hielpe hannem vd / Hand kiender mit Naffn / derfaare vil ieg beskærme hannem.

Hand kalder paa mig / Saa vil ieg bønhøre hannem / Jeg er hos hannem i Nød / Jeg vil riffue hannem vd / oc giøre hannem til ære.

Jeg vil mætte hannem met it langt Liff / Oc ieg vil vise hannem min Salighed.

XCII.

ER en Trøstepsalme / huilcken der meget høyelege roser GVDs Ord / huad det er for en ædel oc kaastelig gaffue / imod de falske Helgen som forfølge det / De Blomstris vel en tidlang / oc bliffue vdi ære oc velde / Men paa det sidste gaa de dog vnder.

Psaltere.

De Retfærdige bliffue stedse ved / oc naar de end komme til Alder / bliffue de dog aldrig gamle / men bliffue io meer oc meer vnge ved GVDS Ord / huilcket der altid grønis oc bær Fruct. Men giæcke forstaa oc acte icke saadant / lige som wi see / at det nu gaar til vdi vor tid.

En Psalme sang paa Sabbaths dagen.

DET er en kaastelig ting / at tacke HERREN / Oc at siunge dit Naffn loff du Hoyeste.

At kundgyøre din Naade om Morgenen / Oc din Sandhed om Natten.

Paa de ti Strenge oc Psaltere / met leeg paa Harpe.

Thi HERRE du lader mig gladelige siunge om dine Gierninger / Oc ieg priser det dine Hender skabte.

Herre / huorledis er din Gierninger saa store? dine tancker ere saa meget dybe.

En Daare troer det icke / Oc en Gæck acter icke saadant.
De Vgudelige grønis som Græs/ Oc Misdedere blomstris alle / Indtil de bliffue vdslætte altid oc euindelige.
Men du HERRE est den Høyeste / oc bliffuer euindelige.
Thi see/dine Fiender / HERRE / see/ dine Fiender skulle forfare/ Oc alle Misdedere skulle bortsprees.
Men mit Horn skal ophøyis / som en Enhiørnings/ Oc bliffue saluet met færsk Olie.
Oc mit øye skal see sin Lyst paa mine Fiender / Oc mit øre skal høre sin lyst om de onde / som sætte sig imod mig.
Den Retfærdige skal grønis som it Palmetræ / Hand skul voxe som it Cedertræ paa Libanon.

De som ere plantede i HERRens Huss / De skulle grønis i vor Guds forgaardt?

Oc naar de en bliffue gamle / da skulle de dog blomstris / vere fructsommelige oc ferske.

At de skulle forkynde at HERRen er saa from / Min trøst / oc der er ingen wræt hos hannem.

XCIII.

ER en Prophecie om Christi Rige / som skal bliffue saa vijd som Verden er / oc it euigt Rige. Endog at Strømmene oc Vandet bruse / det er / Verden stormer oc bruser der imod / oc ihielslar mange / saa hielper det dem intet / fordi hand er høyre oc større imod Verden / oc der til er hand oc saa hendis Første.

Saadant it Rige met all sin tilhøring begyndis formedelst hans Ord / foruden Suerd oc Harnisk / oc det samme Ord besmycker oc giør hans Huss helligt. Thi det er den rette Guds tieniste / som i dette Hus praaler oc liuser / som er / at predicke / loffue oc tacke / det som ingen Mose / ey heller det gamle Testament hen hør / etc.

HERREN er Konge / oc herlige prydet / HERREN

 er

er prydet / oc haffuer begynt it Rige / saa vijt som Verden er / oc tilbered / at det skal bliffue.

Fra den tid staar din Stoel fast / Du est euig /

HERRE Vandstrømme ophøye dem / Vandstrommene ophøye deris liud / Vandstrommene løffte Bølgerne høyt op.

Bølgerne i Haffuet ere store / oc bruse græselige / Men HERREN er end større i Høyheden.

Dit Ord er en ret Lærdom / Hellighed er dit Husis prydelse euindelige.

XCIIII

ER en Bedepsalme / oc effter min forstand / klager hand icke offuer Hedninger / men offuer Konger oc Førster / Prester oc Propheter / oc kalder dem Folckenis Giæcke / det er / de som Folcket daarlige oc ilde lærer oc regerer.

Disse ere de / som forfulde oc ihielslo alle fromme Propheter oc deris Discipler oc (som hand siger) traadsede de paa Gud / som haffde giffuet dem saadan mact / oc stod met dem

oc ey actede eller skitte effter dem/ som de ihiel-slog/lige som fordømte Kættere /oc oprøriske ímod begge øffrighed.
Mod saadanne beder hand oc begerer bistand oc hielp/men effterdi hand finder ingen / Da trøster hand sig ved sin Tro / at hans Ord oc Sager ræt / oc Gud vil ingen behagelighed haffue til denne fordærffuelig Stoel / men vil betale dem deris løgn oc mord / Amen.

HERRE Gud som Heffnen hører til / GUd/som Heffnen hører til / obenbaris.

Opløfft dig du Verdens Dommere / Betale de Hoffærdige det de fortiene.

HERRE / huor lenge skulle de Vgudelige / huor lenge skulle de Vgudelige praale?

Oc saa traadselige tale / Oc alle Misdedere saa rose sig.

HERRE / de nedsla dit Folck / oc plage din Arff.

Encker oc Fremmede myrde de/ Oc ihielsla de Faderløse.

Oc sige: HERREN seer det icke/ oc Jacobs Gud acter det icke.

I Gæcke iblant Folcket mercker dog? Oc i Daarer naar ville i bliffue vise.

Den som plantede øret / skulde hād icke høre? Den som giorde øyet / skulde hand icke see?

Den som tucter Hedninge / skulde hand icke straffe? Den som lærer Mennisken huad de vide.

Men HERREN veed Menniskens Tancker / At de ere forfængelige. j.Cor.3.

Salig er den som du HERRE reffser / oc lærer hannem ved din Low.

At hand haffuer Taalmodighed / naar det gaar ilde / indtil den Vgudeligis Graff bliffuer beredt.

Thi HERREN skal icke bortkaste sit Folck / ey heller forlade sin Arff.

Thi Ræt maa dog bliffue ræt / oc

alle fromme Hierte skulde falde
til hannem.
Huo staar met mig / imod de onde ?
Huo trader til mig / imod Mis-
dedere ?
Haffde icke HERREN hiulpet
mig / da laae min Siæl paa det
næste i det Stille.
Jeg sagde : Min Fod snublede /
Men din Naade HERRE op-
holder mig.
Jeg haffde megen bekymrelse vdi
mit Hierte / Men din Trøst ver-
quegede min Siæl.
Du bliffuer io aldrig til ens met
den skadelige Stoel / som ilde
vdlegger Louen.
De ruste dem imod den Retfærdi-
gis Siæl / Oc fordsmme vskyl-
digt Blod.
Men Herren er min Beskermelse /
min Gud er min Tillijds Trøst.

Oc hand skal betale dem deris wræt
oc hand skal vdslætte dem for de-
ris ondskab / HERREN vor
Gud skal vdslætte dem.

XCV.

ER en Prophecie om Christo/ som den Epistel til de Ebreer riglige forhandler/ at den Prophetérede om den ny Testamentis tid / oc om Euangelij røst.

Summa den lærer oc locker oss til Christum/ oc til Guds Ord/ lige som til den rette Guds tieniste/ oc paaminder oss om de vantro Fædris Exempel vdi ørcken / som icke komme ind i det forjætte Land / for deris Vantro oc foractelsis skilde etc. Men du maat drage den gantske Psalme hen paa Christum/ at hand er den samme Gud som hun binder oss at tiene / hand haffuer skabt oss / oc hand er vor Hiurde/ oc wi ere hans Faar. Hand er den hulcken de vantro Forfædre fristede oc forsøgte / som Paulus siger 1. Corinth. 10. Hand vil nu fremdelis ingen Mosaiske Guds tieniste haffue / men vdi den sted / skal vere Troen / en gladelig Predicken/ Loff oc Tacksigelse.

KOmmer hid lader oss loffue
HERREN gladelige /
oc fryde oss aff vor Salig-
heds trost.
Lader oss komme met tacke for hans
Ansict

Ansict oc fryde hannem met Psalmer.

Thi HERREN er en stor Gud/ oc en stor Konge offuer alle Guder.

Thi alt det Jorden bær / er i hans Haand/oc Biergenis høye høre hannem oc til.

Thi haffuet er hans/oc hand giorde det/Oc hans Hender berede det Tørre.

Kommer / Lader oss tilbede oc falde paa Knæ/oc nedfalde for HERREN / som oss giorde.

Thi hand er vor Gud/oc wi ere hās fødis Folck/Oc hās hēders Faar.

Der som i høre hās Røst i dag/Da forhærder icke eders Hierte/Sō det skede i Meriba/ Som i Massa vdi ørcken. Ebr.3. Exo.17.

Der som eders Fædre fristede mig/ Følede oc saae mine Gierninger.

At ieg haffuede fyrretiue Aar møye met dette Folck / oc sagde: De ere Folck / huilckis Hierte vil altid fare vild / Oc de som icke ville lære mine Veye.

At ieg suor i min Vrede / De skulle icke komme til min Huile.

XCVI.

ER en Prophecie om Chrsti Rige vdi all Verden / huor vdi skal vere idel glæde oc loff. Oc Texten i sig selff er io klar nock.

Her bliffue alle Hedninge / Land / Folck / Skoffue / Vand / Træ / forordinerede til Guds tieniste / at de skulle loffue oc tacke / Derfaare at hand dommer oc regerer met Retfærdighed oc Sandhed / det er / hand hielper / fra Synden / oc fra alt det som Synden metfolger / som er / Døden / Helffuede / Dieffuelens vold oc alt ont. Det er den ny Sang / om det ny Ryge / om de ny Creature / om det ny Menniske føde icke aff Louen eller Gierninger / men aff Gud oc Aanden / som ere idel vnderlig Gierning vdi Christo Jesu vor HERRE.

SIunger HERREN en ny Sang / Siunger HERREN all Verden.

Siunger HERREN / oc loffuer hans

hans Naffn / Predicker hans
Salighed dag fra dag.
Forteller hans ære iblant Hedninge 1.Par.
ne/ Oc hans vnderlige Giernin- 17.
ger iblant alle Folck.
Thi HERREN er mectig oc meget
loffig / Vnderlig offuer alle
Guder.
Thi alle Folckenis Guder ere Aff-
guder / Men HERREN gior-
de Himmelen.
Det staar herlige oc prydet for han-
nem / Oc det gaar veldelige oc
loffige til i hans Helligdom.
I Folck bærer hid til HERREN /
Bærer hid til HERREN
Ære oc Mact.
Bærer hid til HERREN hans
Naffns ære / Bærer Skenck /
oc kommer i hans Forgaarde.
Tilbeder Herren i hellig prydelse /
All Verden skal fryctet hannem.

Siger iblant Hedningene / at HERREN er Konge / oc haffuer sit Rige saa vijt som Verden er bered / at det skal bliffue / Oc hand dømmer Folcket ret.

Himmelen glæde sig / oc Jorden fryde sig / Haffuet bruse / oc alt det som der i er.

Marcken vere glad / oc alt huad der er paa / Oc lader alle Træ i Skoffuen / pryse.

Faar HERREN / thi hand kommer / Thi hand kommer at domme Jorderige.

Hand skal dømme Jorden met Retfærdighed / Oc Folcket met sin Sandhed.

XCVII.

ER en Propheetie om Christi Rige / lige som den næste her tilforn / oc er altid meningen / at hand saadant it Rige begynder oc opholder formedelst Euangelium / huor met hand tordener

ner oc liuner / oc opbrender sine Fiender / oc smelter Bierge / etc.

Det er / hand fornedrer all Hellighed / Vijshed / Velde / oc det som stort er / at de maatte aleniste formedelst hannem bliffue hellige / vise / store oc mectige / oc ellers icke.

Met disse Fiender oc Bierge vndergaa / ocsaa det Jødiske rige oc Guds tieniste / oc alt det som icke er Christus / fordi hand skal vere det aleniste / oc alt andet intet. Lige som den Steen i Daniele vddreffuen aff Bierget / opfylder den gantske Verden / oc ere alt til Støff oc intet giort / Oc hand bliffuer it Bierg vdi all Verden.

HERREN er Konge / der aff glæde sig Jorderige / oc derne vere glade / saa mãge som de ere.

Skyerne oc Taag er omkring hannem / Retfærdighed oc Dom ere hans Stoels befæstning.

Ilden gaar for hannem / Oc optender hans Fiender trint omkring.

Hans Liunet skin paa Jorden / Jorderig seer oc forfærdis.

Biergene smelte som Vox for Herren / for den gantske Jordis Regenter.
Himlene kundgiøre hans Retfærdighed / Oc alle Folck see hans ære.
Skamme maa de sig alle som tiene
Exo.20 Billede/oc røse sig aff Affguder/
Ebre.1. Tilbeder hannem alle Guder.
Zion hører det er oc glad / Oc Juda Døttre glædis / HERRE offuer dit Regimente.
Thi du HERRE est Høyest i alle Land / Du est meget ophøyet offuer alle Guder.
I som elske HERREN / Hader det onde / HERREN beuarer sine Helgenis Siæle / Hand skal frelse dem aff de Vgudeligis Haand.
Liuset skal altid opgaa for den Retfærdige/oc glæde de frõmis Hierter.

I Retførdige glæder eder i HERREN/ Oc tacker hannem oc priser hans Hellighed.

XCVIII.

ER en Prophecie om Christi Rige / som skal vdbredis vdi all Verden/ lige som den næste Psalme. Oc biuder oss ocsaa at vere glade/ oc at loffue Gud for sin Salighed/ det er/ at Predicke oc Tacke/ for den Gienløselse/ som er giffuen oss ved Christum.

Her er oc den Guds tieniste / icke at offre vdi Jerusalem. Men Predicke oc tacke/ at Kongen er i Retfærdighed vdi Verden/ det er / der som frelser oss fra Synden oc Døden / ved sig selff/ foruden vor fortieniste.

En Psalme.

SJunger HERREN en ny Sang/ Thi hand giør vnderlige gierninger.

Hand vinder Seyer met sin høyre Haand/ oc met sin hellige Arm.

HERREN lader kundgiøre sin Salighed / Hand lader obenbare sin Retfærdighed for Folcket.

Hand

Hand tencker paa sin Naade oc Sandhed / imod Jsraels Huss/ Alle Verdens ende see for vor Guds Salighed.
All Verden fryde HERREN/ Siunger / Priser oc Loffuer.
Loffuer HERREN met Harper/ met Harper oc Psalmer.
Met Trommeter oc Basuner/Fryder eder for HERREN som er Konge
Haffuet Bruse oc huad som der er vdi/ Jorden oc dem som boe der paa.
Vandstrømmene sla sammen aff glæde / Oc Biergene vere glade.
Faar HERREN/ thi hand kom̃er oc dømme Jorderige/ Hand skal dømme Jorden met Retfærdighed / oc Folckene met Ræt.

XCIX.

ER en Lærepsalme / som formaner Jsraels Folck / at de skulle loffue deris Gud i Zion

endog

endog Hedningerne derfaare storme oc bruse/ at de skulle vere it besinderligt Guds Folck / frem for andre/oc maatte meget lide der offuer.
Thi hand roser Mose / Aaron / oc Samuel/ de som vaare Hoffuedne vdi Israel. Men hand lærer oc(som Ordene der staa)Israels Folck selff / at de skulle vide / at den rætte Gudstieniste er icke at offre meget Quæg / men at bekiende hans vnderlige Gierninger / oc tacke / etc. At hand giør dem fromme / oc frelser dem fra Synden (som hand siger vdi det fierde Vers)
Men hun er oss en Prophecie om Christo/ som regerer den rette Zion i all Verden / oc haffuer sæt sin Naadis stoel oc fodskammel i Himmelen. Der offuer fortørnis den gantske Verden / oc bliffuer galen oc rasinde / oc forfølger de Christne oc slaa dem ihiel.

HERREN er Konge / derfaare raser Folcket/hand sidder paa Cherubim derfaare røris Verden.

HERREN er stor i Zion / oc høy offuer alle Folck.

Mand tacke dit store oc vnderlige Naffn/ som er helligt.

J denne Kongis Rige elsker mand Rætten / du giffuer Fromhed / Du skicker Dom oc Retfærdighed vdi Jacob.

Ophøer HERREN vor Gud / Tilbeder for hans Fodskammel / Thi hand er Hellig.

Mose oc Aaron iblant hans Prester / Oc Samuel iblant den som kalde paa hans Naffn / De paakaldede HERREN / Oc hand Bønhørde dem.

Hand talede met dem ved en Skystøtte / De hulde hans Vidnesbyrd oc Bud / som hand gaff dem.

HERRE du est vor GUD / du Bønhørde dem / Du Gud gaffst dem til / oc straffede deris Gierninger.

Ophøyer HERREN vor Gud / Oc tilbeder imod hans hellige Bierg / Thi HERREN vor Gud er hellig.

C.

ER en Prophecie om Christo / oc binder all Verden at vere glad / oc loffue oc tacke / det er at tiene Gud / oc indgaa igiennem hans Porte oc forgaarde / paakalde hannem met all

Tillſjd / etc. Fordi hans Naade er it euigt Ri-ge / ſomſtedſe oc altid bliffuer ved.

En Tackpſalme.

AL Verden fryder HERREN / Tienere HERREN met Glæde / Kommer for hans Anſict met Glædſkaff.

Bekiender at HERREN er Gud / hand giorde oſſ / oc icke wi ſelffue / Til ſit Folck / oc til Faar ſom hãd føder.

Gaar ind at hans Porte met Tack-ſigelſe / Til hans Forgaard met loff / Tacker hannem / loffuer hans Naffn.

Thi HERREN er venlig / Oc hans Naade varer euindelige / oc hans Sandhed ſtedſe oc altid.

CI.

ER en Lærepſalme / vdi huilcken Dauid ſætter ſig ſelff til it Exempel / at mand ſkal haffue fromme Hoffſinder / oc de onde Tienere icke li-de. Som hand oc optegner de Laſter oc wdy-

der / som følger onde Tiunde oc Tienere / om huilcken wi haffue ydermere talet vdi vort Comment offuer denne Psalme.

Det kalder hand at siunge om Naade oc Ræt / det er / at hand er Naadig imod de fromme oc straffer de onde. Oc at Tiuende skal vere dandis oc hade det onde.

Men huorlunde det er gaaet hannem der offuer / beuise vel Absalon/Achitophel/Joab/ etc. Thi huilcken der vil giøre Folcket fromt / oc beholde dem / den maa legge alle Had oc Affuind paa sig.

Derfaare maa hand vel siunge oc tacke Gud/som haffuer giffuet hannem saadan naade oc ræt. Thi der som Gud icke giffuer det / der bliffuer saadan en Vise wsiungen / oc derfaar idel bander oc bredsel i Huset / Oc til Hoffue gielder intet andet end henge oc halshugge.

Dauids Psalm.

JEG vil siunge om Naade oc Ræt / Oc sige dig Loff HERRE.

Jeg handler forsiunglige oc redelige hoss dem som mig tilhøre / Oc vandre trolige i mit Huss.

Jeg tager mig ingen onde Sager faare/Jeg hader Offuertrædere/ Oc lader hannem icke bliffue hossmig.

It vanartigt Hierte skal vige fra mig
Jeg lider icke den onde.
Den som baguasker sin Næste lønlige / vdslætter ieg / Jeg maa icke lide den / som haffuer stolte Facter oc stort Mod.
Mine øyen see effter de Trofaste i Landet / at de skulle boe hos mig / oc ieg haffuer gierne gode Tienere.
Jeg holder icke falske Folck vdi mit Huss / Løgerne triffuis icke hos mig.
Jeg ødelegger Aarle alle Vgudelige i Landet / At ieg kand oprycke alle Misdedere / aff HERRENs Stad.

CII.

ER en Bedepsalme / i huilcken de gode gamle Louens Forfædre / som vaare nu trætte aff Synden oc Døden / saa hiertelige beklage sig / oc raabe effter Naadens Rige / som i Christo foriæt er / Ja bede / at hand vilde bygge Zion / beskicke Steen oc Kalck / at det dog en gang maatte gaa for sig / Oc hand vilde lade see sin ære vdi alle Kongeriger / oc hielpe de Fangne

fra Synd oc Død. Huorfaare de komme tilsammen oc tacke hannem / det er de maatte tiene hannem vdi den rette Zion/ oc det gamle Testament maatte vndergaa. Thi / vden Christo/ er io intet andet paa færde / end at fornædre Krafften oc Styrcken / oc forkaarte Dagene/ det er it ælendigt kaart oc jammerligt Leffnet/ huor vdi hand vilde icke gierne borttagis.
Men i hans Rige er it euigt Liff / oc Tiden haffuer ingen ende.

Thi hand er den / som haffuer veret for Himmel oc Jord / oc haffuer giørt det samme / oc hand foruandler oc fornyer dem igien. Derfaare er hand vden oc offuer all tid / oc hans Aar haffue ingen ende / oc der er ingen Død.

Det Rige ville wi gierne haffue (siger hand) Saadant dit Rige komme / Amen.

Den Elendigis Bøn / som er bedrøffuet/ oc vdøser sin klagemaal for HERREN.

HERRE hør min Bøn / Oc lad min raab komme til dig.
Skiul icke dit Ansict for mig/
Bøy din øern til mig i Nød / Naar ieg kalder paa dig / da Bønhør mig snart.
Thi mine dage ere forgangne / som

en Røg / Oc mine Been ere op-
brende som en Brand.

Mit Hierte er nedslaget / oc tiurt /
som Græss/At ieg oc forglemmer
at æde mit Brød.

Min Been henge ved mit Kiød For
hylen oc suck.

Jeg er lige som en Rørdrum i ørckē/
Jeg er lige som en Vgle i forsty-
rede Stæder.

Jeg vaager / oc er lige som en enlig
Fuel paa Taget

Mine Fiende forhaane mig daglige/
Oc de mig spaatte suere ved mig.

Thi ieg æder Aske som Brød oc
blander min Drick met Graad.

For din Trusel oc Vrede / at du op-
høyede mig / oc kaste mig ned i
grund.

Mine dage ere borte som en Skug-
ge / Oc ieg visner lige som grass.

Men du HERRE bliffuer euin-

delige/oc din Jhukommelse stedse oc altid.

Giør dig rede oc forbarme dig offuer Zion/ Thi det er tid/ at du est hende Naadig/ oc Stunden er kommen.

Thi dine Tienere vilde gierne/ at hun bleff bygd/ Oc saae gierne/ at hẽdis Steẽ oc Kalck tilredis.

At Hedningene skulle fryctte for HERRENS Naffn/ Oc alle Konger paa Jorden din Ære.

At HERREN bygger Zion/ oc obenbaris i sin ære.

Psa. 87. Hand vender sig til de forladnis Bøn/ Oc forsmaar icke deris Bøn.

Dette skal scriffuis for dem som efftterkomme/ Oc det Folck som skal skabis/ skal loffue HERREN.

Thi hand seer ned aff sin hellige Heyhed / Oc HERREN seer aff Himmelen paa Jorden.
At hand vil høre Fangens suck / oc løse Dødsens Børn.
Paa det at de skulle predickede HERRENS Naffn i Zion / Oc hans Loff i Jerusalem.
Naar Folckene komme tilsammen / oc Kongerigene at tiene HERREN.
Hand ydmyger min mact paa Veyen oc forstecker mine dage.
Jeg siger min GVd / tag mig icke bort mit i mine dage.
Dine Aar vare stedse oc altid / Du grundfæste Jorden tilforn / Oc Himlene ere dine Henders gierning. Ebr.1.
De skulle forgaa / Men du bliffuer / De skulle alle ældris / lige som it Klædebon / de skulle foruandlis /

som it Klæde / naar du vilt foruende dem.
Men du bliffuer som du est / oc dine Aar faa ingen ende.
Dine Tieneris Børn skulle bliffue / oc deris Sæd skal triffuis for dig.

C III.

ER en Tackepsalme / hærlig oc lystelig giort i huilcken hand tacker Gud / for alle Velgierninger / som ere / Syndsens forladelse / Siælens oc Liffsens sundhed / oc for hand giffuer alt gaat offuerflødige / oc giør oss glade oc frimodige / oc frelser oss fra Fiender oc all Nød.

Summa / den som holder sig imod oss / som ere skrobelige oc arme Creatur / lige som en Naadig / Barmhiertig oc kiære Fader / oc icke omgaads met oss effter vore Synder / oc fortieniste / men effter sin Naade oc Godhed.

Saa fremt som wi ocsaa bekiender oss saadanne at vere / oc holde hans Forbund / det er / at wi tro paa hannem / oc ville gierne vorde fromme / oc icke stolte oc haardenackede vdi vor Hellighed oc Retfærdighed / Thi det er io haardelige forbudet / oc besynderlige i det første Budord / Alt saadant skeer vdi Christo / som paa den tid vaar foriæt / oc nu er kommen / huis Rige haffuer Herredom offuer alting / etc.
Thi ved enden der som hand biuder / at Engle / Kemper / Tienere / Hærskare / skulle loffue oc

dem

dem som hans Ord klarlige forkynde / at loffue Herren / acter ieg / at hand hendrager oc dyder denne Psalme om Christo / hans Apostler / Euangelio oc Kircken / i huilcken saadan Naade regerer. Thi det altsammen maa skee vdi Christo / oc intet vden hannem / huad oss er nyttigt til vor Salighed.

Dauids Psalme.

MIN Siæl loffue HERREN / oc huad som er i mig / hans hellige Naffn.

Min Siæl loffue HERREN / oc forglem icke det gode som hand haffuer giort mig.

Den som forlader dig alle dine Synder / oc læger all din bræck.

Den som frelser dit Liff fra fordærffuelse / den som kruner dig met Naade oc Barmhiertighed.

Den som giør din Mund glad / Oc du bliffuer vng igien / som en ørn.

HERREN skicker Retfærdighed oc Dom / alle dem som lide vret.

Hand lode Mose vide sine Veye / Israels Børn sine Gierninger.

Exo.34 HERREN er Barmhiertig oc
Psa.145 Naadig / Taalmodig oc meget
Miskundelig.
Hand skal icke altid trætte / Ey heller vere vred euindelige.
Hand handler icke met oss effter vore Synder / oc betaler oss icke effter vore Misgierninger.
Thi at saa høy som Himmelen er offuer Jorden / lader hand Naade bliffue mectig offuer dem som hannem frycte.
Saa longt som østen er fra Vesten / Lader hand vore Offuertrædelser vere fra oss.
Lige som en Fader forbarmer sig offuer Børn / Saa forbarmer HERREN sig offuer dem / som hannem frycter.
Thi hand kiender vor skabelse / hand tencker der paa / at wi ere Støff.

Jt Menniske er i sit Leffnet lige som Græss / Hand blomstris som it Blomster paa Marcken.

Naar været far der offuer / da er det icke lenger der / oc hendis sted kiender hende icke mere.

Men HERRENS Naade varer fra Euighed til Euighed / offuer dem som hannem fryete.

Oc hans Retfærdighed varer til Børne børn.

Hos dem som holde hans Pact / oc tencke paa hans Bud / at de giøre der effter.

HERREN haffuer bered sin Stoel i Himmelen / oc hans Rige regerer offuer alting.

Loffuer HERREN i som ere hans Engle / J stercke Kemper / som vdrette hans befalning / at mand kand høre hans Ordis røst. Ebr.1.

Loffuer HERRen alle hans Hærskare

skare / hans Tienere / i som giøre hans villie.
Loffuer HERREN alle hans Gierninger i alle hans Herredømmis steder / Min Siæl loffue HERREN.

CIIII.

ER en Tackepsalme for alle andre gierninger Vndertagen Mennisken / som GVd haffuer skabt i Himmelen oc paa Jorden. Huilckelunde de samme saa skickelige / viss oc viselige gaa vdi deris gierninger / fruct oc nytte.
Lige som hand dem opregner / den ene effter den anden / at Himmelen er fuld met Lius / oc staar fast vden Suler oc Bielcker / lige som it vdbredt Paulum. Skyerne lige som en Huelning / foruden grund oc Piller / Væderet fluer vden Fiædre / Englene som vdsendis / komme skickede lige som en Vind oc brendende Lue.
Saa leger hand oc haffuer sin lyst oc glæde aff Guds Creatur / som ere saa vnderlige skabte / oc saa herlige iblant hinanden ordinerede.
Men huo acter det eller skuer dem saa? Aleniste Troen oc Aanden.

MIn Siæl loffue HERREN HERRE min Gud / du est meget herlig / du est prydet deylige oc herlige.

Liuset er din Klædebon / som du haffuer paa / du vdbreder Himmelen / som it Tapet.
Du huelffuer hannem offuen til met Vand / du far paa Skierne som paa en Vogn / oc gaar paa Værens Fiære. Himmelen.
Du som giør dine Engle til Vær / oc dine Tienere til gloende Jld. Ebr. 1. Jorde.
Du som grundfester Jorden paa sin Grunduol / at hun bliffuer altid oc euindelige.
Du skiul hende met Dybhed / som met it Klædebon / oc der staar Vand offuer Biergene.
Men de fly for din straff / For din Torden fare de bort.
Biergene gaa høyt frem / oc Marckerne sætte dem neden til / Paa den Sted som du grundfeste for dem.
Du sætte dem deris Maal / der komme

me de icke offuer/ oc mue icke skiu-
le Jorden igien.

Du lader kilder opuelde i Dalē/at
Vandet flyder hen imellem Bi-
ergene.

At alle Diur paa Marcken dricke/
oc vilde Diur slycke deris tørst.

Himmelens Fule side paa dem/ oc
siunge iblant Grenene.

Du giør Biergene vaade offuen
ned / Du giør Landet fuld aff
Fruct som du skicker.

Du lader Græss gro for Fæ/oc Sæd
til Menniskens nytte / At du
skalt føre Brød aff Jorden.

Oc at Vijn skal glæde Menniskens
Hierte/ oc at hans skickelse skal
bliffue deylig aff Olie/Oc at brø-
det skal styrcke Mēniskēs Hierte.

At HERRENS Træ skulle staa
fulde aff vedske/Libani Ceder-
træ som hand plantede.

Der giøre Fule rede / Oc Storcke
bo paa Grane træ.
Stēgeder haffue tilfluct til høye Bi-
erge / oc Canin til Steē reffuerne.
Du giør Maanen / at dele Aaret eff-
ter / Oc Solen ved sin Nedgang.
Du giør Mørcket / at der bliffuer
Nat / Da røre sig alle vilde Diur.
De vnge Løuer sō brøle effter Roff /
Oc atspørre deris Føde aff Gud.
Naar Solen gaar op / vige de bort /
Oc legge dem i deris Kuler.
Saa gaar da Mennisket vd til sit
arbeyde / oc til sin Agergierning
indtil Afftenen.
HERRE huorledis ere dine Gier-
ninger saa store oc mange? du
skickede dem alle vislige / oc Jor-
den er fuld aff din Godhed.
HAffuet som er saa stort oc vijt / der
røris de foruden Tal / baade Haffuet
store oc sma Diur.

Der gaa Skibene / der ere Hualfis-
ke som du giorde / at de lege der
vdi.
Psa. 145 De vocte alle paa dig / At du skalt
Matt. 6. giffue dem Maad i sin tid.
Naar du giffuer dem / da sancke de /
Naar du oplader din Haand / da
mættis de met Gaat.
Skiuler du dit Ansict / da forfærdis
de / du tager deris Aande bort /
Da forgaa de / oc bliffue til
Støff igien.
Du lader din Aande vd / da skabis
de / Oc du fornyer Jordens
skickelse.
HERRENS ære er euig / HER-
REN haffuer behagelighed til
sine Gierninger.
Hand seer til Jorden / saa beffuer
hun / Hand rører ved Biergene /
saa ryge de.
Jeg vil siunge HERREN i alle

mine dage / oc loffue min Gud
saa lenge som ieg er.
Min tale skal behage hannem vel /
Jeg glæder mig i HERREN.
Syndere skulle faa ende aff Jorden /
oc de Vgudelige icke mere vere.
Min Siæl loffue HERREN /
Halleluia.

CV.

ER en Tackepsalme / giort for Jsraels Folck / til at tacke for alle de gamle vnderlige Gierninger som hand dem beuist haffuer / fra Abrahe tid / indtil de bleffue førde i Canaans land / lige som hand dem alle effter hinanden opregner.

Oc besluter met Mose / Deut. ix. at Gud haffuer icke giort dem saadanne vnderlige Gierninger / for deris fromheds eller fortienistis skyld / Men for sin Forbunds oc Foriættelsis skyld / som hand haffde tilsagt Abraham. Thi huor fromme de haffue veret / oc huad de haffue vel fortient / Siunger denne efterfølgendis Psalme.

TAcker HERREN / oc Predicker hans Naffn / Forkynder hans Gierninger iblant Folckene.

Siunger om hannem oc loffuer hānem/ Taler om alle hans vnderlige Gierninger.
Priser hans hellige Naffn / Deris Hierte glæddis / som søge effter HERREN.
Spørrer effter HERREN oc effter hans Mact / Søger hans Ansict alleuegne.
Kommer hans vnderlige Gierninger ihu/som hand giorde/ Hans vnderlige Gierninger / oc hans Ords domme.
J som ere Abrahams hans Tieneris Sæd / J Jacobs hans vdualdis Børn.
Hand er HERREN vor GVd/ Hand dømmer i all Verden.
Hand tencker euindelige paa sin Pact / Oc paa det Ord / som hand loffuede mange tusinde steds oc altid.

Som hand giorde met Abraham/
oc den Eed met Jsaac. Gen 12.
Oc skickede Jacob der til en Ret/
Oc Jsrael til en euig Pact. Gen.26 28.
Oc sagde: Dig vil ieg giffue Cana-
ans Land/Eders Arffdels laad.
Der de vaare faa oc ringe/ Oc
Fremmede der vdi.
Oc de droge fra Folck til Folck/
Fra it Kongerige til it ãdet Folck.
Hand loed intet Menniske giøre
dem skade/ Oc hand straffede
Konger for deris skyld.
Rører icke ved mine Saluede/ Oc
giører mine Propheter intet Gen.12. 20.
ont. 1.Sa.24
Oc hand loed komme Dyr tid i Lã- 2.Sa.1. 1.Pa.16.
det/ Oc borttog alt Brøds for-
raad.
Hand sende en Mand bort faar Gen.31.
dem/ Joseph bleff saalt til en Gen.37
Suend.

De tuonge hans Føder i staack /
Gen. 39 Hans Liff maatte ligge i Jern.
Indtil hans Ord kom / Oc HER-
RENS Tale prøffuede hannē.
Gen. 41 Da sende Kongen hen / oc loed
giffue hannem løß / Herren offu-
er Folckene befalede at lade han-
nem vd.
Hand sette hannem til en Herre off-
uer sit Huß / Til en Regente off-
uer alt sit Gods.
At hand skulle vnderuise hans För-
ster effter hans Skick / Oc lære
hans Eldste viisdom.
Gen. 46 Oc Israel drog i Egipten / Oc Ja-
cob bleff Fremmet i Hams Lād.
Exod 1. Acto. 7. Oc hand loed sit Folck meget voxe /
Oc giorde dem mectigere end de-
ris Fiender.
Hand omuende deris Hierte / At
de bleffue hans Folck vrede / Oc
tenckte at ødelegge hans Tienere
met suig.
Hand

Hand vdsende Mose sin Tienere/ Aaron som hand vdualde. Exo.3. 4.5.

De giorde hans Tegen iblant dem/ Oc hans vnderlige Gierninger i hans Land. Exod.7

Hand loed Mørcket komme / oc giorde det mørckt / Oc de vare icke hans Ord wlydige. Exo.10.

Hand omuende deris Vand til Blod / oc ihielslog deris Fiske. Exo.7. Psa.78.

Deris Land gaffue Padder aff sig/ J deris Kongis Kammer. Exo .8.

Hand sagde / da komme onde Orme Lussi alle deris Lādmercke. Exo. 8.

Hand gaffde dem Hagel til Regn/ Brendende Lue i deris Land. Exo.9.

Oc hand slog deris Vintræ oc Figentræ / Oc sønderbrød Træene i deris Landemercke.

Hand sagde/ saa komme der Græsshopper / Oc wtalige mange Oldenborrer.

Exo.12. Oc de opode alt Græsset i deris Land / Oc opode Fructen paa deris Marck.
Oc hand ihielslog alle Førstefødde i Egypten / Alle deris første Arffuinge.
Exo. 3. 12.13. OC hand førde dem vd met Sølff oc Guld / Oc der vaar ingen skrøbelig iblant deris Slæcter.
Egypten bleff glad / at de droge vd / Thi deris fryct vaar falden paa dem.
Exo.13. Hand vdbredde en Sky til at skiule met / Oc Ild at liuse om Natten.
De bade / da loed hand Vacteler
Exo.16. komme / Oc hand mættede dem met Himmels Brød.
Hand oplod Klippen / Da flød der
Exo.17. Nu.20. Supra] 78. Vand vd / At der løbe Bæcke i den tørre orcken.
Thi hand tenckte paa sit hellige Ord

Som hand talede til Abraham sin Tienere. Gen. 22.
Saa førde hand sit Folck vd met glæde/ Oc sine Vdualde met Fryd.
Oc gaff dem Hedningenis Land/ At de indtoge Folckenis Gods. Jos. 3.
Paa det at de skulde holde hans Ræt/ Oc beuare hans Low Haleluia.

CVI.

ER en Tackepsalme / i huilcken hand bekiender all de Synder / som Jsraels Folck haffue giort imod Gud / oc der met giort sig wuærdig til all Naade oc Velgierninger.

Derfaare berømmer hand stedse / at hand haffuer giort det alt for sit Naffns skyld / oc tenckt paa sin Forbund / etc.

Lige som Mose oc siger / Deut' ix. Derfaare kunde de icke berømme sig / vden aleniste aff hans Naade / som wi ocsaa alle / kunde ingen anden roess haffue.

Haleluia.

TAcker HERREN/ Thi hād er god/ Oc hans Miskundhed varer euindelige.
Huo kand vdsige HERRENS

 store

store Gierninger : Oc prise alle
hans lofflige Gierninger:
Salige ere de som holde hans Bud/
Oc giøre altid Retfærdelige.
HERRE kom mig ihu/ effter den
naade/som du loffuede dit Folck/
Beuiss oss din Hielp.
At wi maa see din Vdualdis vel=
færd / oc glæde oss at det gaar dit
Folck vel / Oc rose oss met din
Arffuedeel.
Iud.7. Wi haffue syndet met vore Forfædre/
Wi haffue Mishandlet/ oc veret
Wgudelige.
Vore Forfædre i Egypten vilde icke
forstaa dine vnderlige Giernin=
ger / De tencke ick paa din store
Miskundhed / oc de vaare wlydi=
dige hoss Haffuet / det vaar hos
det Røde Haff.
Hand hialp dē for sit Naffns skild/
At hand vilde beuise sin Mact.
Oc

Oc hand straffede det Røde Haff / da bleff det Tiurt / Oc hand for‑ Exo.14
de dem igiennem Dybet / som i en ørcken.
Oc hialp dem aff hans Haand som dem hadede / Oc frelste dem / aff deris Fienders Haand.
Oc Vandet druckenede deris Mod‑standere / At der bleff icke en igien.
Da troede de paa hans Ord / oc si‑ Exo.15.
unge hans Loff.
Men de forglemde hans Giernin‑ger snart / da biede icke effter hãs Raad.
Oc de finge lyst i ørcken / oc fristede Nu. 11.
Gud i øde Steder.
Hand gaff dem effter deris begie‑ring / oc sende dem nock / Indtil de vemmede der offuer.
Oc de opsætte dem imod Mose i Le‑yeren / Imod Aaron HErrens Hellige.

Nu.16. Jorden loed sig op/ oc opsløg Da-
than / Oc skiulte Abirams Par-
ti.
Oc der bleff Jld optend iblant deris
Forsamling / Luen opbrende de
Vgudelige.
Exo.32. De giorde en Kalff i Horeb / Oc
tilbade det støbte Billede.
Oc de omuende deris ære / til en
Rom.1. Oxis lignelse som æder Græss.
De forglemde Gud deris Salig-
hed / som giorde store Ting i E-
gipten.
Vnderlige ting i Hams Land / Oc
gruelige Gierninger hoss det Rø-
de Haff.
Oc hand sagde / At hand vilde vd-
Exo.32. Nu.14. slætte dem / Der som Mose hans
Vdualde haffde icke forhindret
den ødeleggelse / at affuende hās
vrede / Paa det / at hand skulde
icke aldelis forderffue dem.

Oc

Oc de foractede det lystige Land /
De trode icke hans Ord.
Oc de knurrede i deris Bolige / De
lydde icke HERRENS Røst.
Oc hand opløffte sin Haand imod
dem / at hand skulde sla dem ned
i ørcken.
Oc kaste deris Sæd iblant Hednin-
gene / Oc atspre dẽ vdi Landene.
Oc de hengede ved Baal Peor / Oc Nū.25.
ode aff de døde Affguders Offer.
Oc fortørnede hannem met deris
Gierning / Da bleff oc Plagen
grum iblant dem.
Da traadde Phinees frem / oc mille-
de sagen / Da bleff Plagẽ stillet.
Oc det bleff hannem regnet til Ret-
færdeghed / Stedse oc altid euin-
delige. Exo 17.
Oc de fortørnede hannem hoss træt- Nū.22.
te Vandet / Oc de plagede Mo-
se ilde.
Thi

Thi de bedrøffuede hans Hierte/ At
hand talede nogle vbetenckte
Ord.
De vdslætte oc icke Folckene/ Som
Deu. 7. HERREN dog haffde befalet
dem.
Men de blandede dem iblant Hed-
ningene / Oc lærde deris Gier-
ninger.
Oc tiente deris Affguder/ de bleffue
dem til forargelse.
Oc de offrede Dieffle deris Søn-
ner / Oc deris Døtter.
Oc vdgyde vskyldigt Blod / De-
ris Sønners oc deris Døtters
Blod / som de offrede Canaans
Affguder / At Landet bleff be-
smittet met Blod skyld.
Oc de besmittede dem met deris gi-
erninger / Oc giorde hoer met
deris Gierninger.
2. Re. 17 Da bleff HERRENS vrede op-
tend/

optend / offuer hans Folck / Oc
hand fick en Vaarstiggelighed til
sin Arff.
Oc gaff dem i Hedningenis Hender
At de regerede offuer dem / som
dem hadede.
Oc deris Fiender fortrengde dē/de
bleffue oc ydmigede vnder deris
Hender. Hand frelste dem off-
te / Men de fortørnede hannem
met deris opsæt / Oc de bleffue
saa for deris Misgiernings
skyld.
Oc hand saae til deris Nød / der
hand hørde deris Kæremaal. Deu. 30
Oc hand tenckte paa sin Pact som
hand giorde met dem / Oc an-
grede det aff sin store Miskund-
hed.
Oc loed dem komme til Barmhier-
tighed / Faar alle som dem haff-
de fanget.

Hielp

Hielp oss HERRE vor Gud/ oc før oss tilsammen fra Hedningene/ At wi maa tacke dit hellige Naffn oc prise din Loff.

Loffuet vere HERRE Jsraels Gud/ fra Euighed til Euighed/ oc alt Folck sige/ Amen/ Haleluia.

CVII.

ER en Tackepsalme/ for allehonde hielp som GVd beviser alle Mennisk i deris nød/ huad heller de ere Hedninger eller Jøder huilcken hielp Hedningene haffue søgt hos mange slags Affguder/ oc wi Christne oc Tyrcker/ haffue her til dags søgt til mange atskillige Helgen (som wi endnu meget giøre.) S. Lenhart haffuer forløst Fanger/ S. Sebastian haffuer fordreffuet Pestilentze/ S. Jørgen haffuer hiulpet i Krig/ S. Erasinus haffuer giffuet Rigdom/ S. Christophorus haffuer veret Gud i Haffuet oc offuer Vandet/ oc haffuer saa vddelt all Guds hielp iblant Helgen/ lige som Hedninger iblant deris Affguder oc staallet oc røffuet den fra Gud/ der som denne Psalme tillegger hannem alene oc biuder at tacke hannem derfore.

TAcker HERREN/ Thi hand er god/ Oc hãs Miskundhed varer euindelige.

Siger / i som ere frelste ved HER-
REN / De hand frelste aff nød.
Oc de som hand haffuer tilhobe san-
cket aff Landene / Fra øster / fra
Vester / fra Norden / oc fra
Haffuet.
DE fore vild i ørcken / paa vtraad-
de Veye / oc fūde ingē Stad / 1.
som de kunde bo / hungrige oc tør-
stige / Oc deris Siæl vansmec-
tet.
Oc de raabte til HERREN i de-
ris Nød / Oc hand reddede dem
aff deris Angest.
Oc førde dem paa den rette Vey /
At de ginge til den Stad / som
de kunde bo i.
De skulle tacke HERREN for
hans Miskundhed / Oc for hans
vnderlige Gierninger / som hād
giør imod Menniskens Børn.
At

At hand mætter de tørstige Siæle/
Oc fylder de hungrige Siæle
met gaat.
11. DE som side i Mørcket oc i Dødsens skygge/ Fangne i tuang
oc Jern.
Fordi at de vaaree vlydige imod
Guds Bud/ Oc haffde bespaattet den Høyestis Low.
Derfaare bleffue deris Hierter plagede met vlycke/ at de der laae oc
ingen hialp dem.
Oc de raabte til HERREN i deris Nød/ Oc hand hialp dem aff
deris Angest.
Oc førde dem aff Mørcket oc Dødsens oc skygge/ oc sønderreff deris
Baand.
De skulle tacke HERREN for
hans Miskundhed/ oc for hans
vnderlige Gierninger/ som hand
giør imod Menniskens Børn.

At hand sønderbryde Kaaber Porte/ Oc sønderslar Jern stenger.

Daarer som vaare saa plagede for deris offuertrædelse skyld/ Oc for deris Synders skyld. iii.

At de vemmede ved all Mad/ oc bleffue Død siuge.

Oc de raabte til HERREN i deris Nød/ Oc hand hialp dem aff deris Angest. Sap.16

Hand sende sit Ord/ Oc giorde dem sunde/ oc reddede dem/ at de icke døde.

De skulle tacke HERRen for hãs Miskundhed/ oc for hans underlige Gierninger/ som hand giør mod Menniskens Børn.

Oc offre Tack/ Oc opregne hans Gierninger met glæde.

DE som Segle paa Haffuet met Skib/ oc bruge deris Handel i store Vand. iiii.

De som haffue forfaret HErrens
Gierninger / oc hans vnderlige
ting i Haffuet.
Naar hand sagde / oc der oprørdis
en Størm/Som oplyffter Bøl-
gerne.
Da fore de op imod Himmelen/oc
de fore ned i Affgrunden/At deris
Siæle fortuilde for Angist.
At de tumlede oc raffuede / som en
Drucken / oc viste ingen Raad
mere.
Oc de raabte til HERREN i deris
Nød / Oc hand førde dem aff de-
ris Angest.
Oc stillede Stormen / At Bølger-
ne lagde sig.
Oc de bleffue glade/at det vaar bleff-
uet stille / Oc hand førde dem til
Land effter deris begiering.
De skulle tacke HERREN for sin
Miskundhed / Oc for hans vn-

derlige Gierninger / Som hand
giør imod Menniskens Børn.
Oc prise hannem hoss Menigheden/
Oc rose hannem hoss de Gamle.
DE/ huilckes Bæcke bleffue tørre/ v.
Oc Vandkilderne vaare vdsi-
gede.
Saa at it fructsommeligt Land bar
intet / For deris ondskabsskyld/
som bode der i.
Oc hand giorde det tørre fult met
Vand igien / Oc Springekilder
i tørre Land.
Oc hand sætte de Hungrige der hen/
at berede en Stad til / som de
kunde bo.
Oc saa Agre / Oc kunde plante Vi-
jngarde oc saa Aarlige fruct.
Oc hand velsignede dem / at de for-
merede sig meget / Oc gaff dem
meget Quæg.

VI. DE / som vaare nedtryckte oc vn-
dertuingde / Aff den onde /
som dem tuingde oc trengde.
Der foractelse vaar vdøst paa For-
sterne / At all ting stod i Vildfa-
relse oc øde.
Oc hand beskermede den Fattige aff
Elendighed / oc formerede hans
Slæct / som en Hiord.
Saadant skulle de fromme see oc
Job.22. glæde sig / Oc Munden skal stop-
pis til paa all ondskab.
Huo er viss / oc beholder dette? Saa
skulle de mercke / huor mange
Velgierninger HERREN be-
uiser.

CVIII.

ER en Tackepsalme / megit lig vdi Ord ved den lx. Psalme / i huilcken hand tacker for sit Kongerige / etc.

Men dog drage de det første Vers i denne Psalme / hen paa Christi Rige / oc bede at Gud vilde det Rige i all Verden beskicke / oc der met føre de Dauids Rige til sin rette endelig oc fuldkommelig Stad. Fordi hand haffde

det is aldelis it ringe wfuldkommet Stycke / imod den gantske Verden at regne / huor til det dog vaar hannem foriæt at skulde komme. Som Esaias oc siger v di det ix. Hand skal side paa Dauids Stoel oc Rige.

Dauids Psalme sang

GVD / det er mit rette aluere / Jeg vil siunge oc ditte / oc saa min ære.

Vaage op Psaltere oc Harpe / Jeg vil vere Aarle op.

Jeg vil tacke dig HERRE iblant Folckene / Jeg vil siunge dig Loff iblant Menniskene.

Thi din Naade recker saa vijt som Himmelen er / oc din Sandhed saa vijt som Skyerne gaa.

Ophøye dig GVd offuer Himlene / oc din ære offuer alle Land. Psa. 60.

Paa det at dine kiære Venner kunde frelsis / hielp met dyn høyre Haand / oc bønhør mig.

GVD taler i sin Heiligdom / der

 aff

aff er ieg glad/oc vil dele Sichem oc affmale Suchots dal.
Gilead er min/ Manasse er oc min/ Oc Ephraim er mit Hoffuets macr/ Juda er min Første.
Moab er mit Louekar/ Jeg vil recke min Sko offuer Edom/ Jeg vil fryde mig offuer Philisterne.
Huo vil føre mig vdi en fast Stad? Huo skal lede mig i Edom?
Skalt du ey GVd giøre det/du som oss vdstøder/ Oc drager icke vd Gud met vor Hær?
Giør oss bistand i Nød/ Thi Menniskens hielp er vnyttelig.
Wi ville giøre mectige Gierninger met GVd/ Hand skal vndertræde vore Fiender.

CIX.

ER en Bedepsalme/ beden vdi Christi Persone/ imod sin Forræder Judas oc Jøderne/ oc dem hannem Kaarsfeste. Offuer dem klager hand haardelige/ oc propheterer dem/ huilckelunde

innde de skulle vndergaa / oc bliffue forhærdede vnder Guds vrede / oc gruselige fordærffuede/ lige som wi altsammen det see for vore øyne at vere fuldkommet.

Dauids Psalme for at siunge.

GVd min Prijs / Ti icke.
Thi de lode deris wgudelige oc falske Munde op imod mig/ Oc talede imod mig met falske Tunger.
Oc de tale alleuegne forgifftelige imod mig / Oc stride imod mig foruden Sag.
Fordi at ieg elsker dem/ Ere de imod mig / men ieg beder.
De beuise mig ont for gaat / Oc Had for Kiærlighed.
Sæt Wgudelige offuer hannem / Oc Satan skal staa hos hans høyre Side.
Huo som lader hannem lære sig /

hans Leffnet skal bliffue Vgudeligt / oc hans Bøn skal vere Synd.

Acto. 1. Hans dage skulle bliffue faa / oc en anden skal anamme hans Embede.

Lad hans Børn bliffue Faderløse / oc hans Hustru en Encke.

Hans Børn skulle fare vild oc tygge / Oc lede som de der ere fordærffuede.

Agerkarlen skal vdsige alt det hand haffuer / Oc Fremmede skulle roffue hans Gods.

Oc ingen skal giøre hannem Gaat / Oc ingen skal forbarme sig offuer hans Faderløse.

Hans efftcrkommere skulle oprydckis / Deris Naffn skal vdslættis i den anden Læd.

Hans Fædris Misgierning skal ihukommis for HERREN /

Oc hans Moders synd skal icke
vdslattis.

HERREN skal aldrig lade dem
aff sine øyen/ Oc deris Jhukom-
melse skal oprycktis aff Jorden.

Derfaare/ at hand haffde saa alde-
lis ingē Barmhiertighed/ Men
forfulde den Elendige oc Fattige/
oc den bedrøffuede/ at ihielsla
hannem.

Oc hand vilde haffue Forbandelse/
hun skal oc komme paa hannem/
Hand begierede icke Velsignelse/
saa skal hun oc bliffue langt fra
hannem.

Oc hand førde sig i Forbandelse/
som i sin Skiorte/ oc hun gick ind
i hannem som Vand/ Oc lige
som Olie hans Been.

Saa bliffuer det hannem/ lige som it
Klæde/ hand haffuer paa/ Oc
som it Belte/ Hand giorder sig
altid met. Saa

Saa skee dem aff HERREN som
ere imod mig / Oc tale ont imod
min Siæl.
Men du HERRE HERRE /
ver du met mig / for dit Naffns
skyld / Thi din Naade er min
trøst / frelss mig.
Thi ieg er arm oc elendig / Mit Hi-
erte er sonderslaget i mig.
Jeg far bort lige som en Skygge der
fordriffuis / oc bliffuer foriaget /
lige som Græsshopper.
Mine Knæ er skrøbelige aff faste /
Oc mit Kiød er magert / oc haff-
uer ingen Fedme.
Oc ieg maa vere deris Spaat /
Naar de seer mig / da ryste de de-
ris Hoffuet.
Stat met mig / HERRE min
Gud / Oc hielp mig effter din
Naade.
At de kunde fornemme / at det er din

Haand / at du HERRE giør saadant.

Bande de / da velsigne du / Sætte de dem imod mig / da skulle de beskemmis / Men din Tienere skal glæde sig.

Mine Modstandere skulle i føris met Forsmædelse / Oc klædis met deris skam / lige som met en Kiortel.

Jeg vil meget tacke HERREn met min Mund / oc prise hannem iblant mange.

Thi hand staar hoss den Fattigis høyre Haand / At hielpe hannem fra dem / som hans Liff fordomme.

CX.

ER en Prophecie om Christo / at hand skal være en euig Konge oc Prest / der til en sand Gud / sidendis hos Guds høyre Haand / oc at hand skal forklaris oc kiendis aff sine.

Oc haffuer denne Psalme ingen lige vdi all den gantske Scrifft / Oc met rette da actis hun

hun for den ypperste / til at befæste den Christe-
lige Tro met.

Thi Christus Propheteris ingensteds met saa klare oc dyrebare Ord/at vere en Konge oc euig Prest/ huor met Aarons Prestedom skulde ødeleggis / som denne Psalme er videre vdlagt oc ydermere forklaret i den Epistel til de Ebreer .Ocsaa er hun aff oss vdlagt. Thi det vaare skade / at saadan Psalme / skulde icke riglige oc veldelige vere vdlagt oc vdstruget iblant de Christne.

Dauids Psalme.

Mat.22 Act.2. 1.Co.15. HERREN sagde til min HERRE: Sæt dig hoss min høyre Haand / Indtil at ieg legger dine Fiender til dine Fødders Fodskammel.

HERREN skal sende dit Rigis Spir aff Zion / Regere iblant dine Fiender.

Dit Folck skal veluillige offre dig/eff ter din Seyer / i hellig prydelse / Dine Børn skulle fødis dig / som Dug aff den røde Morgen.

Eb.5. HERREN suoer/ oc hand skal det

cke

icke angre/ Du est en Prest euin-
delige/ effter Melkisedeks skick.

HERREN hoss dyn høyre Haãd
skal sønderknuse Kongerne/ i sin
vredis tid.

Hand skal dømme iblant Hednin-
gene / Hand skal giøre store
Slag / Hand skal sønderknuse
Hoffuedet offuer store Land.

Hand skal dricke aff Bæcken paa Ve-
yen/ Derfaare skal hand oploffte
Hoffuedet.

C XI.

ER en Tackepsalme/ giort for Jsraels Folck/ til at siunge om Paaske Høytid hos Paske-lammet. J huilcken de lærde at loffue oc tacke GUD / i en kaart herlig Vise / for alle sine vnderlige Gierninger / besynderlige for det Aandelige Regimente/ Prestedom/ Paaske Høytid/ Louen / Guds Ord / Fred / Ræt vdi Landet/ hielp oc allehaande Naade.

Saa som wi haffue det videre vdlagt vdi vor Comment.

Haleluia.

Jeg

JEG tacker HERREN aff gantske Hierte / J de frommis Raad / oc i Menigheden.

HERRENS Gierninger ere store / Huo dem acter / hand haffuer idel lyst til dem.

Huad hand skicker det er priseligt oc herligt / Oc hans Retfærdighed bliffuer euindelige.

Haud skickede en Jhukommelse om sine vnderlige Gierninger / Den Naadige oc Barmhiertige HERRE.

Haud giffuer dem Mad som hånem frycte / Hand tencker euindelige paa sin Pact.

Hand lader forkunde sin veldige Gierninger for sit Folck / At håd skal giffue dem Hedningenis Arff.

Hans Henders Gierninger ere

Sandhed oc Ræt / Alle hans
Bud ere retſindige.
De ſkulle holdis altid oc euindelige/
oc ſkee trolige oc redelige.
Hand ſender ſit Folck en Frelſere /
Hand loffuer/ at hans Pact ſkal
bliffue euindelige.
Hans Naffn er helligt oc forfærde- Pro.1.9
ligt / HERRENS frryct er Vi- Eccle.1.
iſdommens begyndelſe. Job.28
Pro.1.9
Det er en deylig klogſkab / huo der Sira.1.
effter giør / Hans loff bliffuer
euindelige.

CXII.

ER en Trøſtepſalme / i huilcken de Gudfrycti-
ge oc Fromme bliffue loffuede vdi deris gode
Leffnet / oc den euige trøſt bliffuer dem Foriæt
imod alt ont. Oc beſynderlige / priſer hun i
dem den hiertelige Tillid oc Traatz paa Guds
Naade / at de ere wforfærede eller wforſkræcke-
de (ſom er den rette ſande Tro) til ſaa lenge
de ſee / at de Wgudelige oc deris Fiender
vndergaa.

Haleluia.

Sa-

SAlig er den / som frycter HERREN / Som haffuer stor lyst til hans Bud.
Hans Sæd skal bliffue mectig paa Jorden / De Frommis Slæct skal velsignis.
Rigdom oc Offuerflødighed skulle vere i deris Huss / Oc deris Retfærdighed bliffuer euindelige.
Liuset gaar op for de Fromme i mørcket / Aff den Naadige / Barmhiertige oc Retfærdige.
Salig er den som er Barmhiertig / oc lener gierne / Oc vdrætter sin Sag saa / at hand giør ingen vræt.
Thi hand skal bliffue euindelige / den Retfærdige skal aldrig forglem̃is.
Naar en Plage kommer / da frycter hand icke Hans Hierte haabis vden tuil paa HERREN.
Hans Hierte er ved god trøst oc

frycter intet / Indtil hand seer lyst paa sine Fiender.
Hand vdspreer / oc giffuer de Fattige / Hans Retfærdighed bliffuer euindelige / Hans Horn skal ophøys met ære. 2.Cor.9
Den Vgudelig skal det see / oc fortryde det / Hand skal bide sine Tender sammen / oc forgaa / Thi det som de Vgudelige gierne vilde / det er fortabet.

CXIII.

ER en Prophecie om Christi Rige / som fra Solens opgang / oc til hendis Nedergang / komme skal offuer alle Hedninge. Oc binder dem at loffue GVD oc Predicke hans Naade. Thi hand er en GVD for dennem / som ere elendige oc sorrigfulde / en venlig oc herlig GVD / som bør priiss / som der sider saa høyt / oc elsker de fornædrede / oc ophøyet de fornædrede.

Fordi det er Christi Embede oc Gierning vdi sit Rige / at nedtrycke de høye / at giøre de Kloge til Giæcke / at fordømme de Hellige / de Fruct sommelige at fortørre.

Oc der imod / at ophøye de fornædrede / opliuse de Daarlige / Hellige giøre dem som Syndere ere / oc giffue de vfructsommelige dets Liffsens fruct.

Haleluia.

LOffuer HERREN i Tienere / Loffuer HERRENs Naffn.

Loffuet vere HERRENs Naffn/ Fra nu oc indtil ewig tid.

Fra Solens opgang oc indtil hendis nedgang/ skal HERRENs Naffn vere loffuet.

HERREn er høy offuer alle Hedninge/ Hans ære gaar saa vijt som Himmelen er.

Huo er som HERREN vor Gud? Som haffuer sæt sig saa høygt?

Oc seer til det som er fornædret/ J Himmelen oc paa Jorden.

Hand som oprætter den Fattige aff Støff/ Oc ophøyer den Arme aff Skarnet.

At hand sætter hannem hos Førster/ hos sit Folckis Førster.

Hand

Hand som giør at den Vfructsom-
melig boer i Huset / At hun bliff-
uer en glad Barne Moder / Ha-
leluia.

CXIIII

ER en Tackepsalme / giort for Jsraels Folck / at loffue GVd det met om Paaske Høytid / for Guds vnderlige gierninger / at de bleffue vdførde aff Egypten / igiennem det Røde Haff / igiennem den tørre ørcken / Biergene oc Jordan / oc indførde i det forjætte Land.

Wi siunge hende dagelige / Christo til loff / som fører oss fra Døden oc Synden / igiennem Verdens / Kiødsens oc Dieffuelsens brusen oc rasen / hen til det euige Liff.

DEr Jsrael drog aff Egypten / Exo. 15.
Jacobs Huss fra de frem-
mede Folck.
Da bleff Juda hans Helligdom /
Jsrael hans Herredom.
Haffuet saa oc flyde / Jordan ven- Exo. 14
de sig tilbage. Josu. 3.
Biergene sprunge som Lam / Tuer-
ne som vnge Faar.
Huad skadde dig du Haff / at du fly-

de? Oc du Jordan at vende dig tilbage?

J Bierge at i sprunge som Lam / J Tuer / som unge Faar.

Jorden beffuede for HERREN / For Jacobs Gud.

Den som omuende Klippen til Vadsø / Oc Stenen til Vandkilder.

CXV.

ER en Tackepsalme / i huilcken GVD bliffuer loffuer / at hand er den rette Gud som hielper / oc alle ander Guder ere idel Affguder som icke kunde hielpe.

Derfaare beder hand udi det første Vers / JCKE oss HERre / etc. See icke til huor fromme oc værdige wi ere / ellers maat du ingelunde hielpe oss / oc wi bliffue lige saa vel som Hedninge it Folck uden GVd / eller lige som de der haffue en hielpeløs GVd / som de oc skende paa oss oc breyde oss det.

Men see til din ære oc til dit Naffn / at du kaldis oc berømmis en ret Leffuendis Gud / som riglige hielver.

Effter det Naffn vilt du omgaais met oss / oc icke effter vort Naffn / at wi kaldis Guds Tienere / offrere / sangere / fastere / velgiørere. Thi saadanne Naffn kunde Hedninger oc haffue / oc hielper dem dog intet.

Icke

IKke oss HERRE icke oss/
Men giff dit Naffn ære/
For din Naade oc Sand-
hed.
Hui skulle Hedningene sige: Huor
er nu deris GUD?
Men vor GUD er i Himmelen/
hand kand giøre huad hand vil.
Men deris Affguder ere Sølff oc Psa. 135.
Guld/ Aff Menniskens Hen- Sap. 15
ders Gierninger.
De haffue Mund oc tale icke/ De
haffue øyen oc see icke.
De haffue øern oc høre icke/ De
haffue Næse oc lucte icke.
De haffue Hender oc tage icke/ De
haffue Fødder oc gaa icke/ Oc tale
icke igiennem deris Halss.
De som saadanne giøre/ ere lige som
de/ Oc alle de som haabis til
dem.
Men Israel haaber paa HER-

REN / Hand er deris hielp oc Skiold.
Aarons Huss haaber paa HERREN / Hand er deris hielp oc Skiold.
De som frycte HERREN / De haabis oc til HERREN / Hand er deris hielp oc Skiold.

HERREn tencker paa oss / oc velsigner oss / Hand velsigner Jsraels Huss / Hand velsigner Aarons Huss.
Hand velsigner dem som frycte HERREN / Baade smaa oc store.
HERREN velsigne eder io mere oc mere / Eder oc eders Børn.
J ere HERRENS velsignede / Som haffuer giort Himmelen oc Jorden.
Himmelen hør HERREN alle-
uegne

uegne til / Men Jorden gaff hand Menniskens Børn.

De Døde skulle icke loffue dig HERRE / Ey heller de / som nedfare i det stille.

Men wi loffue HERREN / Fra nu indtil euig tid / Haleluia.

CXVI.

ER en Tackepsalme / i huilcken hand er glad / oc tacker at GVD hører hans Bøn / oc haffuer befrit hannem aff Dødsens Nød / oc Helffuedis banghed / lige som at nogle flere Psalmer tilforn tale om saadanne dybe Aandelige Fristelser der saare faa Folck kiende noget til. Hand klager oc der vdi huorledis det gaar hannem saare ilde. Derfaare at hand bekiender sin Tro oc Guds Sandhed / oc at hand vdraaber all Menniskis hellighed / dyd oc fortrøstning / at vere som falskt oc aldelis wdueligt. Det kand Verden huercken høre eller lide. Der aff kommer det / at de fromme maa lide / skelffue oc mistrøstis vdi allehaande wlycke.

Men vdi alt dette trøster hand sig der met / at hans Ord er ret / oc vil derfaare diß ydermere øffue sig der vdi / Skencke de mig i / aff deris vredis Kalck / nu vel / saa tager ieg til Naadens oc fortrøstnings Kalck / oc dricker mig Aandelig drucken / oc skencker (formedelst Predicken) der aff / alle dem som ville dricke met mig / oc opøse saadan trøst vdaff Naadens ord / det er vor Kalck.

Oc der met tiene wi ocsaa GVd / oc prise hans Naffn / oc betale vort Løffte / som er det første Budord / der som wi haffue loffuet at anamme hannem for en GVd / oc for er GVd at ære / at Predicke oc paakalde. Oc finder du her atter igen at offre Tackoffer / at predicke / at bekiende Guds Naffn / for alle Folk / det er den rette Guds tieniste.

DEt er mig kiært / At HERREN hører min Røst oc min Formanelse.

At hand bøyer sit øre til mig / derfaare vil ieg paakalde hannem alle mine dage.

Dødsens Snarer haffde omkring sæt mig / Oc Helffuedis angist haffde rammet paa mig / Jeg kom i Jammer oc Nød.

Men ieg paakaldede HERRENs Naffn / O HERRE frelsf min Siæl.

HERREN er Naadig oc Retfærdig / Oc vor GVd er Barmhiertig.

HERREN beuarer de Enfaaldige / Naar ieg er vndertryct / da hielper hand mig.

Min

Min Siæl ver nu til freds igien/thi HERREN giør vel mod dig.
Thi du rycte min Siæl fra Døden/ mit øye fra Graad/Min Fod fra Strid.
Jeg vil vandre faar HERREN/ J de Leffuendis Land.
Jeg troer/Derfaare taler ieg/Men ieg bliffuer meget plaget. 2. Cor. 4
Jeg sagde i min mistrøstelse / Alle Mennis ke ere løgenere. Rom. 3. 4.
Huorledis skal ieg betale HERren/ Alle hans Velgierninger/Som hand giør mig?
Jeg vil tage den salige Kalck/oc predicke HERRENS Naffn.
Jeg vil betale HERREN mit Løffte/For alt hans Folck.
Hans Helligenis Død er dyrebar holden for HERREN.
O HERRE ieg er din Tienere/ Jeg er din Tienere / din Tiene-

rindis Søn / Du sønderreffst
mine Baand.
Dig vil ieg offre Tack / Oc Predicke HERRENS Naffn.
Jeg vil betale HERREN mit
Løffte / For alle hans Folck.
J HERRENs Husis Forgaard /
J dig Jerusalem / Haleluia.

CXVII.

ER en Prophecie om Christo / at all Verden skal prise oc tiene hannem vdi sit Rige / i huilcket idel Naade oc Sandhed / det er / Syndsens forladelse / euigt Liff / oc glæde oc Trøst regerer / offuer Synden / Døden / Dieffuelen oc alt ont. Denne Psalme haffue wi nock vdlagt met sit Comment.

LOffuer HERREN alle
Hedninge / Priser hånem
alle Folck.
Thi hans Naade oc Sandhed / Haffuer Mact offuer oss euindelige /
Haleluia.

CXVIII.

ER en Tackepsalme / som ieg pleyer at kalde det skøne Confitemini / oc holder hende besynderlige for mine Psalme / fordi ieg haffuer hen-

hende besynderlige kiær. Huad hendis Summarium er maa huor aff hendis Comment læse. Hun tacker / hun Propheterer / Men ocsaa om de Christne / oc om Christo den forskudne Hiørnesteen / etc.

LOffuer HERREN / Thi hand er venlig / Oc hans Miskundhed varer euindelige.
Israel sige nu / Hans Miskundhed varer euindelige.
Aarons Huss sige nu / Hans Miskundhed varer euindelige.
De som fryctе HERREN sige nu Hans Miskundhed varer euindelige.
JEG kaldede paa HERREN i angist / Oc HERRen Bønhørde mig / oc trøstede mig.
HERREN er met mig / Derfaare frycter ieg icke / Huad kunde MenNisken giøre mig?
HERREN er met mig / at hielpe

mig

Jos.1. mig / Oc ieg vil see min lyst paa
Psa.56. mine Fiender.
Ebr.13. Det er gaat at forlade sig paa HERREN / Oc icke forlade sig paa Menniskene.

Det er gaat at forlade sig paa HERREN / Oc icke forlade sig paa Førsterne.

Alle Hedninge omkringsætte mig / Men i HERRENS Naffn vil ieg nedhugge dem.

De omkringsætte mig alleuegne / men i HERRENS Naffn vil ieg nedhugge dem.

De omkringsætte mig / som Bier / De vdslyckis som Ild i Torne / Men i HERRENS Naffn vil ieg nedhugge dem.

Mand støder mig / at ieg skal falde / Men HERREN hielper mig.

Exo.15. HERREN er min Mact / oc min
Esa.12. Psalme / Oc hand er min Salighed.

Mand siunger met glæde om Seyer i de Retfærdigis Bolige HERRENS høyre Haand beholder Seyer.
HERRENS høyre haand er ophøyet / HERRENs høyre Haand beholder Seyer.
Jeg skal icke dø / men leffue / oc kundgiøre HERRENS Gierninger.
HERREN straffer mig vel / Men hand giffuer mig icke i Døden.
Lader Retfærdigis Port op faar mig / At ieg der kand gaa ind / oc tacke HERREN.
Det er HERRENS Port / De Retfærdige skulle gaa der ind.
Jeg tacker dig / At du ydmiger mig / oc hielper mig.
Den Steen som Bygnings Mendene bortkaste / Er bleffuen til en Hiørnesteen. Esa.28. Mat.21. Acto.4. Rom.9. 1.Pet.2.

Det er skeet aff HERREN / Oc er
vnderligt faar vore øyen.
Denne er Dagen som HERRen
giorde / Lader oss glædis oc frydis
i hannem.
Mat. 21 O HERRE hielp / O HERRe
Mar. 2. lad det vel lyckis.
Loffuet vere den som kommer vdi
HERRENS Naffn / Wi vel-
signe eder / i som ere aff HER-
Rens Huss.
HERREN er GUD / som oss
opliuser / Pryder Høytiden met
May / indtil Alterens horn.
Du est min GUD / oc ieg tacker
dig / Min GUd ieg vil prise dig.
Tacker HERREN / Thi hand er
venlig /, Oc hans Miskundhed
varer euindelige.

CXIX.

ER en lang Psalme / som er giort til at bede /
trøste / lære oc tacke vdi store hobe. Men
dog er hun besynderlige giort / til at opuecke

oss til Guds Ord / det samme priser hun allevegne / oc paaminder oss om de falske Lærere / oc om fortrædelse oc foractelse.

Derfaare regnis hun meste parten iblant Trøstepsalmerne. Fordi der ligger oc sandelige m. st mact paa / at mand haffuer Guds Ord reent oc det gierne høre.

Der aff f lger da vel oc veldelige at bede / lære / trøste / tacke / Prophetere / tiene GVD / lide oc alt andet / huad GVD er behageligt / oc Dieffuelen fortryder.

Men huor mand det foracter oc bliffuer formæt der aff / da bliffuer alt saadant tilbage oc huor det icke bliffuer rent lært / der finnis vel meget at vere / men dog er det idel falskhed oc til forgeffuis / at bede / lære / trøste / tacke / tiene GVD / lide Pine oc Prophetere. Thi det er dog altsammen at tiene Dieffuelen / som det saa besmitter met sit Kætteri.

SAlige ere de som leffue vden smitte / De som vandre vdi HERRENS Low. 1

Salige ere de / som holde hans Vidnesbyrd / de som søge hannem aff gantske Hierte.

Thi de som vandre paa hans Veye / de giøre intet ont.

Du haffuer budet / at mand skal flitelige holde din Befalning.

O at mit Liff maatt holde din Ræt/
met stor aluorlighed.
Thi naar ieg seer aleniste til dine
Bud/ saa bliffuer ieg icke bestem-
met.
Jeg tacker dig aff it ret Hierte/ at du
lærer mig din Retfærdigheds
Ræt.
Jeg vil holde din Ræt/ forlad mig
aldrig mere.
11. HVorledis skal en Vng gaa sin
Vey vstraffelige? Naar hand
holder sig effter dine Ord.
Jeg søger dig aff gantske Hierte/ lad
mig icke fare vild fra dine Bud.
Jeg beholder dine Ord i mit Hierte/
Paa det at ieg skal icke synde i-
mod dig.
Loffuet vere du HERRE/ Lær
mig din Ræt.
Jeg vil opregne met mine Læbe/ All
din Munds Ræt.

Jeg glæder mig i dit Vidneſbyrdis
Vey / Lige ſom offuer allehaan-
de Rigdomme.
Jeg taler det ſom du haffuer befalet/
oc ſeer til dine Veye.
Jeg haffuer lyſt til din Ræt / oc for-
glemmer icke dine Ord.

GJør vel mod din Tienere / at ieg III.
maa leffue / oc holde dine Ord.
Oplad mine øyen / At ieg maa ſee/
de vnderlige ting i din Low.
Jeg er fremmet paa Jorden / Ski-
ul icke din Bud faar mig.
Min Siæl er ſønderknuſet for len-
gelſe / effter din Ræt altid.
Du ſtraffer de Hoffmodige / for-
bande de vere de ſom fare vild fra
dine Bud.
Vent fra mig beſpaattelſe oc forac-
telſe / Thi ieg holder dine Vid-
neſbyrd.

Førsterne side ocsaa / oc tale imod mig / Men din Tienere taler om din Ræt.

Jeg haffuer lyst til dine Vidnesbyrd / de ere min Raadsmend.

IIII. MIn Siæl ligger i Støff / vederquege mig effter dit Ord.

Jeg opregner mine Veye / Oc du Bønhører mig / lær mig din Ræt.

Underuise mig i din Befalnings vey / Saa vil ieg tale om dine vnderlige Gierninger.

Jeg gremmer mig / at mit Hierte vansmectis / Styrcke mig effter dit Ord.

Vent fra mig den falske Vey / oc vnd mig din Low.

Jeg vdualde Sandheds vey / ieg sætte din Ræt for mig.

Jeg holder mig til dine Vidnesbyrd / HERRE lad mig icke beskemmis.

Naar du trøster mit Hierte / da lø-
ber ieg i dine Budords vey.
HERRE viss mig din Rættis v.
vey / at ieg maa beuare han-
nem indtil enden.
Vnderuiss mig / at ieg maa beuare
din Low / oc holde hende aff gant-
ske Hierte.
Føre mig / paa din Budords Sti /
thi ieg haffuer lyst der til.
Boye mit Hierte til dine Vidnes-
byrd / oc icke til Gerighed.
Bortuent mine øyen / at de icke see
effter vnyttig Lærdom / men ve-
derquege mig paa dine Veye.
Lad din Tienere holde dine Bud
fast for dit Ord / at ieg kand fryc-
te dig.
Vent fra mig den forsmædelse / som
ieg frycter / Thi din Ræt er dey-
lig.
See ieg begerer din Befalning /
 ve-

vederquege mig met din Retfær-
dighed.
VI. HErre/ lad din Naade vederfaris
mig/ Din hielp effter dit Ord.
At ieg kand suare mine bespaattere/
thi ieg forlader mig paa dit Ord.
Oc tag icke Sandheds Ord aff min
Mund/ Thi ieg haabis til din
Ræt.
Jeg vil altid holde din Low/ altid oc
euindelige.
Oc ieg vandrer gladelige/ Thi ieg
søger din Befalning.
Jeg taler for Kongerne om dine vid-
nesbyrd/ oc skammer mig icke.
Oc ieg haffuer lyst til dine Bud/ oc
de ere mig kier.
Oc ieg opløffter mine Hende til dine
Bud/ som ere mig kiere/ oc taler
om din Ræt.
VII. BEtenck din Tienere hoss dit Ord/
paa huilcket du lader mig haa-
bis. Det

Det er min Trøst i min Elendighed/ Thi dine Ord vederquege mig.
De Hoffmodige haffue deris Spaat met mig/ Jeg viger dog icke fra din Low.
HERR/ naar ieg tencker/ huorledis du haffuer dømt aff Verdens begyndelse / da bliffuer ieg trøstet.
Jeg er optend mod de Wgudelige/ som forlade din Low.
Dine Rætte er min Sang/ vdi mit Huss.
HERRE ieg tencker om Natten paa dit Naffn/ oc holder din Low.
Det er mit liggende Fæ/ at ieg holder din Befalning. VIII.
JEg sagde HErre: Det skal vere min Arff/ at ieg holder dine Veye.
Jeg beder for dit Ansict/ aff gantske Hierte/ Ver mig naadig effter dit Ord.

Jeg betencker mine Veye / oc ven-
der mine Fødder til dine Vidnes-
byrd.
Jeg haster oc forsømmer mig icke /
at holde dine Bud.
Colos. 2. De Vgudeligis haab røffue mig /
Men ieg forglemmer icke din
Low.
Jeg staar op om Midnat / at tacke
dig for din Retfærdigheds Ræt.
Jeg holder mig til dem / som dig fryc-
te oc holde din Befalning.
HERRE / Jorden er fuld aff din
Miskundhed Lær mig din Ræt.
IX. HERRE du giør vel mod din Ti-
enere / effter dit Ord.
Lær mig salige Seder oc bekiendel-
se / Thi ieg troer dine Bud.
Før ieg bleff ydmiget / foer ieg vild /
Men nu holder ieg dine Ord.
Du est Miskundelig oc Kierlig /
Lær mig din Ræt.

De Hoffmodige dicte Løgn / offuer mig / Men ieg holder din Befalning aff gantske Hierte.

Deris Hierte er tycke som Smør / Men ieg haffuer lyst til din Low.

Det er mig kiert / at du haffuer ydmiget mig / at ieg maa lære din Ræt.

Din Munds Low er mig kierere / end mange tusinde stycker Guld oc Sølff.

DIN Haand haffuer giort oc be- x.
redt mig / Vnderuiss mig / at ieg lærer dine Bud.

De som dig frycte / see mig oc glæde sig / Thi ieg haabis paa dine Ord.

HERRE ieg veed / at dine Domme ere rette / Oc du ydmigede mig trolige.

Din Naade skal vere min Trøst / som du haffuer loffuet din Tienere.

Lad din Barmhiertighed vederfa-
ris mig / at ieg maa leffue / Thi
ieg haffuer lyst til din Low.
Ah at de Hoffmodige maatte bliffue
beskemmede / som mig nedtryckte
met Løgn / Men ieg taler om din
Befalning.
Ah at de maatte holde sig til mig /
som dig frycte / oc kiende dine
Vidnesbyrd.
Mit Hierte bliffue ret skicket i din
Ræt at ieg icke beskemmis.
XI. MIn Siæl forlengis effter din
Salighed / Jeg haabis paa
dit Ord.
Mine øyen begere storlige dit Ord /
oc sige / naar trøster du mig?
Thi ieg er lige som en Hud i Røg /
ieg forglemmer icke din Ræt.
Huor lenge skal din Tienere bie? Na-
ar vilt du holde Dom offuer mi-
ne Forfølgere.

De Stolte graffue Graffuer for
mig / som icke ere effter din Low.
Dine Bud ere idel sandhed / De
forfølge mig met Løgn / Hielp
mig.
De haffue noget nær omkommet
mig / paa Jorden / Men ieg for-
lader icke din Befalning.
Vederquege mig ved din Naade / at
ieg holder din Munds Vidnes-
byrd.
HERRE dit Ord bliffuer euinde- XII.
lige / Saa vijt som Himme-
len er.
Din Sandhed varer stedse oc altid /
Du beredde Jorden / at hun bliff-
uer staaendis.
Det bliffuer daglige effter dit Ord /
Thi alle ting skulle tiene dig.
Haffde din Low icke veret min trøst /
Da haffde ieg forfaret vdi min
Elendighed.

Jeg vil aldrig mere forglemme dine
Bud / Thi du vederqueger mig
der met.
Jeg er din / hielp mig / Thi ieg søger
din Befalning.
De Vgudelige tage vare paa mig
at ødelegge mig / Men ieg giffuer
act paa dine Vidnesbyrd.
Jeg haffuer seet en ende / paa alle
ting / Men dit Bud varer.
XIII. HVi haffuer ieg din Low saa kier /
ieg taler daglige der om.
Du giøre mig visere met dine Bud /
end mine Fiender ere / thi det er
euindelige mit liggende Fæ.
Jeg er lærdere end all mine Lærere /
Thi dine Vidnesbyrd ere mine
Tale.
Jeg er Klogere end de Gamle / Thi
ieg holder din Befalning.
Jeg holder mine Fødder aff alle onde
Veye / at ieg kand holde dit Ord.
Jeg

Jeg viger icke aff din Ræt/ thi du lærer mig.

Dine Ord ere sødere i min Mund end Honnig.

Dine Ord giøre mig klog/ derfaare hader ieg alle falske Veye.

DIt Ord ere mine Fødders Løcte/ XIIII.
oc it Lius paa mine Veye.

Jeg suer oc vil det holde/ At ieg vil holde din Retfærdigheds Ræt.

Jeg er saare ydmiget/ HERRE vederquege mig effter dit Ord.

HERRE lad min Munds vilie Offer behage dig/ Oc lær mig din Ræt.

Jeg o bær min Siæl altid/ i mine Hender/ Oc ieg forglemmer icke din Low.

o Det er Jeg haver mit liff fall.

De Ugudelige legge Snarer for mig/ Men ieg far icke vild/ fra din Befalning.

Dine Vidnesbyrd ere min evige Arff/ Thi de ere mit Hiertis glæde.

Jeg bøyer mit Hierte/ at giøre effter din Ræt altid oc euindelige.

XV. JEG hader vildfarende Aander/ oc elsker din Low.

Du est min Beskermelse oc Skiold/ Jeg haabis til dit Ord.

Viger fra mig i onde/ Jeg vil holde min Guds Bud.

Opholt mig ved dit Ord/ at ieg maa leffue/ Oc lad mig icke beskem̃is offuer mit Haab.

Styrcke mig/ at ieg bliffuer karsk/ Saa vil ieg altid haffue min lyst i din Ræt.

Du nedtræder alle dem som fare vild fra din Ræt/ thi deris Suig er idel Løgn.

Du bort kaster alle Vgudelige paa Jorden/ som Malm skum/ der-

derfaare elsker ieg dine Vidnes-
byrd.
Jeg frycter mig for dig / at min Hud
besfuer / Oc ieg forfærdis for din
Ræt.
JEG holder ved Rætten oc Ret- XVI.
færdighed / Giff mig icke vnder
dem som vild giøre mig vold.
Forsuare nu din Tienere / Oc trøst
hannem / At de Hoffmodige gi-
øre mig icke vold.
Mine øyen forlengis effter din Sa-
lighed / oc effter din Retfærdig-
heds Ord.
Giør met din Tienere effter din Na-
ade / oc lær mig din Ræt.
Jeg er din Tienere / vnderuise mig /
at ieg maa kiende dine vidnes-
byrd.
Det er tid / at HERREN giør
der noget til / De haffue sønder-
reffuet din Low.
Der-

Derfaare elsker ieg dine Bud/ offuer
Guld oc offuer klar Guld.
Derfaare holder ieg strengelige alle
dine Befalninger/ Jeg hader al-
le falske Veye.
XVII. DIne Vidnesbyrd ere vnderlige/
derfaare holder min Siæl dem.
Naar dit Ord obenbaris/ da glæder
det/ oc giør de enfoldige kloge.
Jeg oplader min Mund/ oc begerer
dine Bud / Thi mig forlengis
der effter.
Vent dig til mig/ oc ver mig Naa-
dig som du pleyer at giøre imod
dem der elske dit Naffn:
Lad min gang vere viss i dine Ord/
Oc lad ingen Wræt regere offuer
mig.
Frelss mig fra Menniskens wræt/
saa vil ieg holde din Befalning.
Lad din Ansict skiune offuer din
Tienere/ oc lær mig din Ræt.

Mine øyen flyde met Vand / At mand icke holder din Low.

HERRE du est Retvijss / oc dit XVIII.
Ord er Ræt.

Du haffuer strenglige Budet din Retfærdigheds Vidnesbyrd oc Sandhed.

Jeg haffuer noget nær veret død aff Nidkierhed / At mine Modstandere forglemme dine Ord.

Dit Ord er vel klart giort / Oc din Tienere elsker det.

Jeg er ringe oc foractet / Men ieg forglemmer icke din Befalning.

Din Retfærdighed er en euig Retfærdighed / Oc din Low er Sandhed.

Angist oc Nød haffue rammet paa mig / Men ieg haffuer lyst til dine Bud.

Dine Vidnesbyrds Retfærdighed er euig / Vnderuijss mig / saa leffuer ieg.

Jeg

XIX JEG raaber aff gantske Hierte / Bønhør mig HERRE / at ieg maa holde din Ræt.
Jeg raaber til dig / hielp mig / at ieg maa holde din Vidnesbyrd.
Jeg kommer Aarle oc raaber / Jeg haabis paa dine Ord.
Jeg vaager Aarle op / At ieg skal tale om dine Ord.
Hør min Røst effter din Naade / HERRE / vederquege mig eff. din Ræt.
Mine onde Forfølgere ville til mig / Oc de ere langt fra din Low.
HERRE / du est nær / Oc dine Bud ere idel Sandhed.
Oc ieg haffuer lenge vist / At du stadfæste dine Vidnesbyrd euindelige.

XX. SEE min Elendighed / oc frelss mig / Hielp mig vd / Thi ieg forglemmer icke din Low.

Før min Sag / oc frelss mig / veder-
quege mig met dit Ord.
Saligheden er langt fra de Vgude-
lige / Thi de acte icke din Ræt.
HERRe din Miskundhed er stor /
Vederquege mig effter din Ræt.
Mine Forfølgere oc Modstandere
ere mange / Men ieg viger icke
aff dine Vidnesbyrd.
Jeg seer Foractere / oc det giør mig
ont / At de holde icke dit Ord.
See / Jeg elsker din Befalning /
HERRE vederquege mig effter
din Naade.
Dine Ord ere intet vden Sand-
hed / All din Retfærdigheds Ræt
varer euindelige.
FYRsterne forfølge mig foruden xx iiij
aarsage / Oc mit Hierte fryc-
ter dine Ord.
Jeg glæder mig ved dine Ord / Lige
som den der faar it stort Bytte.

Jeg hader Løgn/ oc haffuer Verstiggelighed der til / Men ieg elsker din Low.
Jeg loffuer dig siu gange om Dagen/ for din Rætfærdige Doms skyld.
De haffue stor Fred / som elske din Low / oc skulle icke snuble.
HERRE / ieg bier effter din Salighed / oc giør effter dine Bud.
Min Siæl holder dine Vidnesbyrd/ oc elsker dem meget.
Jeg holder din Befalning oc dine Vidnesbyrd/ Thi alle mine Veye ere for dig.
XXII HERRE / Lad mit Kieremaal komme for dig/ Underuijss mig effter dit Ord.
Lad min Bøn komme for dig/ Frelss mig effter dit Ord.
Mine Læbe skulle loffue / naar du lærer mig din Ræt.

Min Tunge skal holde sin Tale om dine Ord/ Thi alle dine Bud ere rette.

Lad din Haand giøre mig bistand/ Thi ieg haffuer vdualt din Befalning.

HERRE ieg forlengis effter din Salighed/ Oc haffuer lyst til din Low.

Lad min Siæl leffue/ at hun maa loffue dig/ Oc din Ræt hielpe mig.

Jeg er som it vildfarende oc fortabte Faar/ søg din Tienere/ thi ieg forglemmer icke dine Bud.

CXX.

ER en Bedepsalme/ der klager oc skriger offuer de falske Lærere/ som mordelige giøre skade/ oc deris Lærdom trenger sig igiennem/ lige som skarpe Pile der vdskiudis met mact/ oc breder sig vd lige som en Jld vdi Enebærs Buske/ huilcke lættelige/ oc saare brende.

Thi de ere fede o tycke/ oc bequemme til at optendis/ lige saa er oc den menige Mand

 me-

meget mere bequem til at anamme falsk Lærdom (Thi den rimer sig met fornufft imod den rette Sandhed / som oc S. Paulus / ij. Timoth. iiij. siger / om de kløendis øern / etc.

Mesech ere de Folck imod Norden fra Jerusalem / huor nu meste parten ere Tatter / Kedar ere de Araber imod østen / men det betyder alle Naboer oc falske Lærere / lige som nu Tyrcken er de Christnis Mesech (fordi hand er kommen aff Tatterne oc Mahomet oc Saracener er Kedar / fordi de ere komne aff Arabien) oc haffue met deris Alcoran fordempet oc vndertryckt det hellige Evangelium / oc deris Lærdom haffuer vijt om sig brent / opsluget oc forjaget / etc.

JEG raaber til HERREN i min Nød / oc hand bønhører mig.

HERre frelss min Siæl fra løgnactige Munde / Oc fra de falske Tunger.

Huad kand den falske Tunge giøre dig? Oc huad kand hun vdrette.

Hun er som en Sterckis skarpe Pile / som Jld i Enebær Træ.

Vee mig / at ieg er Fremmet iblant Mesech / ieg skal boe iblant Kedars Bolige.

Det bliffuer min Siæl langt at boe/
hos dem som hade Freden.
Jeg holder Fred/ Men naar ieg ta-
ler da begynde Krig.

CXXI.

ER en Trøstepsalme / vdi huilcken hand met sit Exempel trøster/at mand io bliffuer fast oc bestandig vdi Troen oc Guds hielp / oc skal forvente beskytning. Thi om det end siunis / lige som Gud soffue eller sturcket / at baade Solen om Dagen / oc Maanen om Natten stinger oss saa er det icke dog saa som wi føle oc oss lade tycke. Thi hand vaager oc beuarer oss visselige/oc lader Solen icke stinge oss ihiel/det som wi skulle vel paa det sidste befinde / om wi ickon ellers kunde fortøffue.

En Sang i høye Chor.

JEG opløffter mine øyen til
Biergene / aff huilcke mig
kommer hielp.
Min hielp kommer fra HERRen/
Som giorde Himmelen oc Jor-
den.
Hand skal icke lade din Fod glide/
Oc hand søffuer icke som dig for-
uarer.

See den som beuarer Jsrael/ Hand
soffuer icke / oc hand søffnis ey
heller.
HERREN beuare dig / HER-
REN er din Skugge offuer din
høyre Haand.
At Solen skal icke stinge dig om
Dagen / Oc Maanen ey heller
om Natten.
HERREn beuare dig fra alt ont/
hand beuare din Siæl.
HERREN beuare din vdgang oc
indgang / fra nu indtil euig tid.

CXXII.

ER en Tackepsalme / huilcken met glæde ta-
cker for Guds Ord / som hannem er giffuet
paa en vissere sted/ som er i Jerusalem at høre /
oc det formedelst vissere Personer/ som ere / Le-
uiter oc Konger oc visse Discipler/ som ere / Js-
raels slect.

Thi huad Jammer det er / at alleuegne
søge GVds Ord/ oc ingen sted kunde finde det/
haffuer Jsraels Børn vel forfaret / met deris
tilløff til de Affguder / oc wi met vor renden
hen til Helligdom/ oc at løbe i Kloster/ etc.

Men vor Jerusalem er den hellige Kircke/
Chri-

Christus er vort Tempel/Stad/ Altere / Naadestoel/for dem/oc aff dem/ oc hoss dem / skulle wi søge oc høre hans Ord.

Dauids Sang i høye Chor.

JEG glæder mig / ved det som mig er sagt/at wi skulle gaa ind i HERRENs Huss.
Oc at vore Fødder skulle staa i dine Porte Jerusalem.
Jerusalem er opbygd at det skal vere en Stad/ Som mand skal komme tilsammen.
Der som Slæcterne skulle opgaa / som er / HERRENs Slæcter/ At Predicke faar Israels Folck/ at tacke HERRENS Naffn.
Thi der ere skickede Stole til Dommen / Dauids Husis Stole.
Ynsker Jerusalem Lycke / det skal gaa dem vel / som dig elske.
Der skal vere Fred induaartis in-

den dine Mure / oc Lycke i din Pallatz.
Jeg vil ynske dig fred/for mine Brødris oc Venners skyld.
For HERRENS vor GUDs Husis skyld/vil ieg søge dit beste.

CXXIII.

ER en Bedepsalme / imod de Stolte oc Hoffmodige / som GUds Ord / oc hans ringe Folck foractede oc bespaattede. Det som icke aleniste de Hedninge giorde / som hulde Israels Børn/Gud oc Guds tieniste for Gieckeri / ia for idel vildfarelse oc oprør/men ocsaa de selffne indbyrdis de Affguders dyrcker oc falske Lærere/met deris Anhengere/saare hoffmodige oc tryggelige foractede oc bespaattede den ringe Hob oc rette Lærdom/lige som den xij. oc xiiij. Psalme t iforn ocsaa beklager.

Oc nu vore Juncker oc splidactige Aander/huilcke er baade helligere end Euangelium selff / bespaatte saare Junckerlige oc aluerlige de fattige Predickere/oc tro Christi Tienere/ oc træde dem met Fødder. Foruden huad vore Hedninge / som ere de Aandelige Herrer / met deris Hob giøre / oc wi maa alt saa allevegne vere aldelis foractede. Men Gud er oc vil vere oss Naadig/ Amen.

En Sang i høye Chor.

Jeg

JEG opløffter mine øyen til dig/ Du som sider i Himmelen.

Lige som Tieneris øyen / see paa deris HERRENS Hender.

Lige som tieniste Pigens øyen / paa hendis Hustruis Hender.

Saa see vore øyen paa HERRen vor Gud / Indtil hand bliffuer oss Naadig.

Ver oss Naadig HERRE / ver oss Naadig / Thi wi ere meget fulde aff Foractelse.

Vore Siæle er gantske fulde / aff de Stoltis bespaattelse / oc aff de Hoffmodigis foractelse.

CXXIIII.

ER en Tackepsalme / i huilcken hand tacker Gud / at hand beskermer den fattige lille Hob/imod de Tiranner / oc rasende øde leggere / oc redder hende aff deris forgifftige Munde/som skende/forføre oc baguaske/som er baade saa mange oc saa store / som store dybe Vand oc Syndflod imod den lille Hob.

Men der som deris Tender vaare endnu

saa onde oc vrede/ oc deris Snarer end en gang saa listige oc forgifftige/Saa er dog Gud endnu større/oc slar Tenderne vd/oc sonderriffuer Snarerne/oc hielper sine der fra / som wi det endnu daglige forfare met oss selffue.

Dauids Sang i høye Chor.

VAre HERREN ick hos oss/ Saa skal Israel sige.

Vaare HERREN icke hos oss/ Naar Menniskene sætte dem imod oss.

Da opsløge de oss leffuende / Naar deris vrede bliffuer grum imod oss.

Da druckrede Vand oss/Strømme ginge offuer vore Siæle.

Vandet ginge alt for høyt offuer vore Siæle.

Loffuet vere HERREN / at hand giffuer oss icke til Roff i deris Tender.

Vor Siæle er vndkommen/lige som

en Fule aff Fulefengeris Snare/ Snaren er sønderreffuen/ oc wi ere løse.

Vor hielp staar i HERRENS Naffn/ som giorde Himmelen oc Jorden.

CXXV.

ER en Tackepsalme/ i huilcken hand tacker/ at GVD kand ingenlunde lide de Vgudelige Lærere oc Regenters vold/ Euindelige offuer dem som ret tro/ lære/ oc forhaabe sig paa hannem/ paa det at de skulle icke ocsaa paa det sidste bliffue trætte/ oc saa falde fra Ordet til dem/ Men vil giøre dem alt gaat/ som sætte sig Haab til hannem.

Men de som ere afftrædne til deris vrange Veye/ vil hand vdstøde baade Mesteren oc Discipelen vdi en hob/ oc fordriffue dem. Saadanne Exemple haffue wi oc i vor Liffs tid seet/ nogle paa de Sueruere oc Oprøriske Aander.

En Sang i høye Chor

DE som haabe paa HERren/ de skulle icke falde/ Men de skulle bliffue euindelige som Zions Bierg.

Der

Der er Bierg omkring Jerusalem/ oc HERREN omkring hans Folck/ fra nu indtil euig tid.

Psal.85. Thi de Vgudeligis Spir skal icke bliffue offuer de Retfærdigis hob/ paa det at de Rætfærdige skalle icke vdrecke deris Haand til Vretfærdighed.

HERRE giør vel/ Mod de gode oc fromme Hierter.

Men de som affuige paa deris krogede Veye dem skal HERREN bortdriffue met Misdedere/ Men Fred vere offuer Israel.

CXXVI.

ER en Tackepsalme for den befrielse aff det Babyloniske Fengsel/ huad heller hun er giort der effter/ eller ocsaa tilforn (lige som en Prophecie/ til trøst oc forhaabning om den tilkommende Forløsselse/ paa det de skulde icke fortuile) det er lige meget.

Ved enden beslutter hand/ at det gaar/ oc skal gaa saa helligen/ at de tilforn skulle retteligelide/ før end de kunde glæde sig/ lige som Verden maa fryde sig/ før end hun faar sin bedrøffuelse.

Derfaare maa de Gudfryctige faae deris Korn met Graad/men de siden Høste det igen met Glæde. Men ædel oc kaastelig (sigerhand) er saadan Sæd som saadan Fruct bær. Men for Graad kand mand icke see at det er saa ædelt oc dyrebar for Gud/som holder det saare kiært/saa at hand acter oc Døden (som dog er de skendeligste oc formaledideste Sæd for all Verden) i sine Helgen dyrebarere / end all den gantske Verdens gods oc rigdom.

En Sang i høye Chor.

NAar HERREN frelser Zions fanger / Da skulle wi vere som drømmende.

Da skal vor Mund vere fuld aff lader/ Oc vor Tunge fuld aff priis/ Da skal mand sige iblant Hedningene / HERREN giorde store ting ved dem

HERREN giorde store ting ved oss / der aff ere wi glade.

HERRE vent vor Fengsel / Lige som du giorde Vandet tiurt mod Synden.

De som saae met graad / skulle Høste met glæde.

De gaa hen oc græde / oc bære kaa-
stelig Sæd / oc komme met glæde /
oc bære deris Neger.

CXXVII.

ER en Lærepsalme / thi hun lærer at det Verd-
slige Regiment oc Husholdning / ere idel
Guds gaffuer / oc alenisté staar i hans Haand.
Thi hand icke giffuer Fred oc gaat Regiment /
der hielper ingen Vijsdoms stick / Strid eller
Rystning til at beholde Fred.

Huor hand icke giffuer Lycke met Hustru /
Børn oc Tienere / der er all Sorrig oc Arbey-
de forgeffuis / rc. Huor om er ydermere vdi
Comment vel forklaret.

Salomons Sang i høye Chor.

VDen HERREN bygger
Huset / Da arbeyde de for-
geffuis / som bygge der paa.
Vden HERREN beuarer Sta-
den / Da vaage Vecterne for-
geffuis.
Det er forgeffuis / at i staa Aarle
op / oc der effter lenge side / oc æde

eders Brød met Sorg/thi hand giffuer sine Venner det naar de soffue.

See Børn er HERRNs gaffue / oc Liffsens fruct er en skenck.

Lige som Pile i den Sterckis Haand/ Saa lyckis de vnge Drenge.

Salig er den / som haffuer sit Kaager fult aff saadanne / de skulle icke beskemmis/ Naar de tale met deris Fiender i Porten.

CXXVIII.

ER en Trøstepsalme / vdi hvilcken Ecteskaffs stat herlige prisis/ oc Ecte folck høyelige trøstis/ at de icke skulle ansee møde/ arbeyde/ wlyst/ oc mange andre wmage / som de føle oc forfare der vdi. Men de skulle ansee den naadige Guds vilie offuer dem / at deris Stadt oc Væsen er hans Naadis beskickelse / oc aff hannem velsignet. Derfaare efftervdi Ecteskaff er hannem kiær/ giffuer hand meget mere Lycke oc Trøst der til/ end all den wmag kand nogen tid vere/ huor mand ellers troer det/ oc skicker sig rætteligc der vdi oc bliffuer from. Huorfaare hand først oc mit vdi siger/ den som frycter HERREN. Om det da gaar de Vgudelige ilde / er icke vnder.

En

En Sang i høye Chor.

SALIG er den som frycter HERREN/ oc gaar paa hans Veye.

Du skalt nære dig aff dinn Henders arbeyde/ salig est du/ det gaar dig vel.

Din Hustru skal bliffue som it fruct sommeligt Vintræ trint omkring dit Huss/ Dine Børn som Olie quiste omkring dit Bord.

See/ Saa bliffuer den Mand velsignet/ som frycter HERRen.

HERREN skal velsigne dig aff Zion/ At du skalt see Jerusalems lycke i alle dine dage.

Oc du skalt see dine Børn børn/ Fred offuer Israel.

CXXIX.

ER en Tackepsalme/ i huilcken Israels Folck tacker/ for de mangfoldige forløselser/ som hand tit giort haffuer fra begyndelsen. Som det staar i Dommernis oc Kongernis Bøger/

at de vaare vndertrycte tit aff hedninger/hwil-
cke ſom vdi lang tid hulde dem hart vnder ſig/
oc giorde lange Furer paa deris Rygge/Oc ſpente
dem i Og oc Seler / oc dreffue dem indtil Gud
opuacte dem en Frelſere/ſom giorde dem ledige
fra deris Plog/Og oc Seler.

Ved enden ynſker hand dem (det er/ Pro-
pheterer dem) at alle deris Fiender ſkulle hen-
tørris oc vndergaa/ lige ſom det er ſkeet. Fordi
alle Folck ere bleffne fordærffuede / men Jſrael
bliffuer beſtendig.

Lige ſaa ere endnū alle Hedninge oc Chriſti-
nis Fiender/ſom Græſſet paa Tagene/ det vo-
xer oc grønis/lige ſom det vel vilde meget giø-
re/men det viſner før det bliffuer Moet/ oc bær
ingen Fruct/oc er ingen benedidelſe vdi/oc Hed
ninger oc Kættere oc alle ſlags Fiender / naar
de høyelige traatze oc pucke / forſuinde de paa
det ſidſte/ at de lade ingen Sæd eller Regn ef-
ter ſig. Men de Chriſtne bliffue ſtedſe oc altid.

En Sang i høye Chor.

DE trengde mig offte aff min
Vngdom/Saa ſkal Jſra-
el ſige.

De trengde mig offte aff min Vng-
dom / Men de kunde icke offer-
uinde mig.

Ploffmendene pløyede paa min
Ryg / oc droge deris Rener longe.

HERREN som er Retfærdig/
hand affhug de Vgudeligis Reb.
Ah at de maatte beskemmis oc vende
tilbage / alle de som hade Zion.
Ah at de maatte bliffue / som Græss
paa Tagene / som tørris før det
oprycki s.
Aff huilcket Høstmanden icke fylder
sin Haand/ey heller den sin Arm
fuld som binder Negen.
Oc de som gaa der frem / icke sige /
HERRENS velsignelse vere
offuer eder/ Wi velsigne eder vdi
HERRENS Naffn.

CXXX.

ER en Bedepsalme/oc hun kommer ret vdaff Davids grund oc forstand. Thi hand bekiender ingen at vere Retfærdig faar GVD / oc ey heller nogen kand bliffue formedelst sine egne Gierninger eller Retfærdighed / men alenisté aff Naade oc Syndernis forladelse/som GVD haffuer foriæt.

Paa saadan Foriættelse oc Ord/bygger oc trøster hand sig/oc formaner det gantske Israels Folck/at det skal oc lige saa giøre oc lære/At

hos GVD er Naadestolen oc Forløsning. Oc at Israel kand ved hannem aleniste oc icke ellers bliffue ledigfra alle sine Synder/det er/ formedelst Forladelse(ellers vaare det icke Naade) bliffue retfærdig oc salig/ellers bleffue hand vdi dybet / oc kunde aldrig bliffue bestendig faar GVD.

See det er en ret Mester oc Doctor i den hellige Schrifft / hand haffuer forstaaet huad det heder / Quindens Sæd skal sønderttræde Slangens Hoffuet/Genes.iij. Oc ved din Sæd skal alle Folck paa Jorden bliffue velsignede. Gene.xij.oc xxij. Derfaare ere baade disse tuende Forjættelser oc Prophecie om Christo i dette vers/Hand skal befri Israel aff alle sine Synder. Paa oc vdaff dette Vers gaar denne gantske Psalme.

En Sang i høye Chor.

AF det dybe/Raaber ieg HERRE til dig.

HERRE hør min Røst/Lad dine øern mercke paa mine Bønners røst.

HERRE/ der som du vilt tilregne Synden? HERRE/Huo kand da bliffue bestandig.

Thi hos dig er Forladelse/At mand skal frycte dig.

Jeg bier effter HERREN / Min Siæl biær / Oc ieg haabis til hans Ord.

Min Siæl vocter effter HERren / Fra en Morgens vect til en anden.

Israel haabe paa HERREN / Thi der er Naade oc megen Gienløselse hos hannem.

Oc hand skal frelse Israel / Aff alle sine Synder.

CXXXI.

ER en Lærepsalme / imod de Stolte oc Hoffærdige Helgen / som sig trøste oc forlade paa deris store Guds tienste oc Hellighed / ock icke paa Forladelsen / som den næste forfangne Psalme siger.

Lige som hand vilde sige / Jeg kand icke saa høyelige komme her frem oc pucke met min Hellighed / som det Folck giør der bygger paa sig selff. Thi saa tit som ieg vilde det giøre oc icke befeste oc stille mit Hierte paa Guds Naade at huile sig der / Da skede det mig lige som it affvent Barn / saa at maatte ieg miste Patten / som all Naade oc Foriættelse vaar besl utet vdi / skreg Dag oc Nat oc haffde ingen Rolighed i min Samuittighed. Der faare beslutter ieg saa / at

at Jsrael oc huer Mand / skal tro oc forhaabe paa GUD / oc forlade sig aldelis paa hans Naade. Lad icke denne Part tage fra dig/det raader ieg dig. Thi den forjætte oc tilkommende Christus er der vdi.

Dauids Sang i høye Chor.

HERRE mit Hierte er icke Hofferdigt / oc mine øyen ere icke Stolte/Oc ieg vandrer icke i store ting / som ere mig for høye.
Der som ieg icke sætte oc stillede min Siæl / Saa bliffue min Siæle affuant / lige som en bliffuer affuant fra sin Moder.
Jsrael haabe til HERREN / Fra nu indtil euig tid.

CXXXII.

ER en Bedepsalme/ i huilcken Salomon oc Jsraels Folck beder om Prestedommens oc Kongeriges beskytning oc ophold/det er/ hand beder for det Aandelige oc Verdslige Regi-

ment om Guds ord oc timelig Fred. Thi huor de tuende vel staar/der gaar det oc vel til.

Oc begynder vdi det xj. Vers at opregne/ at saadan en Bøn/er icke alentste hørt/ men ocsaa at GVD/haffuer til forn fortæt begge met en Eed/at hand vilde opholde baade Kongeriger oc Prestedommet i Jerusalem / oc selff bo der/oc giffue all Velsignelse oc Naade i samme sted / oc giøre deris Fiender til skamme / saa fremt som de holde hans Bud / oc ere hannem hørsomme.

Men huor faare hand i det vj. vers kalder den sted som Guds bolige er Ephrata/oc Skoffuens marck er forlangt at vdlegge/oc hører hen til Commentet.

En Sang i høye Chor.

2.Re.7. HERRE/tenck paa David/
Oc all hans Pine.
Som suoer HERREN/Oc
loffuede Jacobs Mectig.
Jeg vil icke gaa i mit Husis Paulun / Ey heller legge mig paa min Sengs Leye.
Jeg vil icke lade mine øyen soffue/
Ey heller mine oyenbryne slumme.

Før end ieg finder en sted faar Her-
ren / til Jacobs Mectigis bolig.
See / wi høre om hannem i E-
phrata / Wi funde hannem paa
Skoffuens marck.
Wi ville gaa i hans Bolige / Oc til-
bede faar hans Fodskammel.
HErre stat op til din Rolighed /
Du oc din Mactis Arck.
Lad dine Prester klæde sig met Ret- 1.Par.6
færdighed / Oc dine Helgene glæ-
de dem.
Tag icke bort din Saluedis Rege-
mente / For Dauids din Tiene-
ris skyld.
HERREn suoer Dauid en sand
Ed / der fra skal hand icke vende Psal.89
sig / Jeg vil sætte din Liffuis Fruct 100.
paa din Stoel.
Der som dine Børn holde min
Pact / Oc mit Vidnesbyrd / som
ieg vil lære dem / Da skulle oc de-

ris Børn side paa din Stoel euindelige.

Thi HERREN haffuer vdualt Zion / Oc haffuer lyst til at bo der.

Denne er min Rolighed euindelige / Her vil ieg bo / Thi det behager mig vel.

Jeg vil velsigne deris Mad / Oc giffue deris Fattige Brød nock.

Jeg vil klæde deris Prester met Salighed / Oc deris Helgen skulle vere glade.

Luc.1. Der skal Dauids Horn opgaa / Jeg tilredde min Saluede en Lycte.

Jeg vil klæde hans Fiender met skam / Men hans Krune skal blomstris offuer hannem.

CXXXIII.

ER en Lærepsalme/at mand skal samdrectelige oc kiærlige leffue indbyrdis / baade i den Aan-

Aandelige oc Verdslige stat/oc haffue en Lærdom oc en Ræt. Oc at den ene hielper den anden at bære/saa som de tuende Lignelser giffue tilkiende/en om den Balsam der nedflyder aff Aarons Hoffuet i hans Skæg oc Klæder / den anden om Duggen/som nedfalder aff det Bierg Hermonim/paa det Bierg Zion.

Huor det saa til gaar/der boer Gud gierne met all Naade/Benedidelse oc Liff. Men huor wenighed oc Tuedract er/ der boer Dieffuelen oc Døden/ met all wlycke.

Dauids Sang i høye Chor.

SEe / vor deyligt oc lystigt er det/ At Brødre bo endrectelige tilsammen.

Lige som den Kaastelige Balsom er/ som flyder ned aff Aarons Hoffuet i alt hans Skæg/ som flyder ned i hans Klæder.

Lige som Dug der falder ned aff Hermon paa Zions Bierg/Thi der loffuer HERREN velsignelse / oc Liffuet altid oc euindelige.

CXXXIIII.

ER en Lærepsalme / i huilcken hand lærer oc formaner Presterne oc de Aandelige paa deris Embede / at de io skulle trolige oc flitelige tiene GVD / loffue hannem Dag oc Nat / Predicke oc stedse øffue hans Ord / som S. Paulus oc siger til Timotheum / at hand skal trolige fuldkomme sit Embede / wanseet / at mange foracte det / oc vende sig der fra til Fabel / ꝛc. Thi huor mand lader Guds Ord falde / der maa baade det Aandelige oc Verdslige Regiment falde effter / paa det mindste vdi vildfarelse / oc bliffue saa aff GVD forlad vdi Dieffuelsens vold.

Men huor mand holder fast ved Predicken / der giffuer den som haffuer skabt Himmel oc Jord / sin Benedidelse til. Oc for sit Ords skyld / hielper oc giffuer hand end ocsaa de wuærdige oc wtacknemmelige alt gaat.

Lader eder denne Psalme vere siungen i Sogneherrer / Predickere / Bisper oc ellers i som sidde vdi det Aandelige Embede.

En Sang i høye Chor.

SEe / loffuer HERREN alle HERRENS Tienere / I som staa om Natten i HERRENS Huss.
Opløffter eders Hender vdi Hellig-dom.

dommen / Oc loffuer HER-REN.

HERREN velsigne dig aff Zion/ som giorde Himmel oc Jord.

CXXXV.

ER en Tackepsalme/oc binder Presterne at tacke/Predicke oc loffue GVD i hans vnderlige Gierninger / som hand haffuer beuist det Folck vdi Egypten oc Canaan / paa det de io icke skulde forglemme Gud / oc icke søge til Affguder eller ander Guder. Saa som det gaar oc vil gaa / huor mand icke stedse flitelige holder paa met Predicken oc Guds loff / som vdi den næst forgangen/Psalme er sagt.

Men naar GVD dømmer(i det xiiij.vers) sit Folck/det er Predicker/lærer oc straffer saa er hand visselige sine Tienere Naadig. Men huor hans Ord tides / oc hand icke dømmer eller lærer/der maa visselige vere stor vrede oc vnaade. Derfaare tencker til i Tienere vdi HErrens Huss/oc Predicker flitelige om Gud oc hans Gierninger/rc.

Haleluia.

LOffuer HERRens Naffn/ I Tienere loffuer HER-REN.

J som staa i HERRENS Huss/ J vor Guds Husis Forgaard.
Loffuer HERREN / Thi HERREN er venlig/ Siunger hans Naffn loff / Thi det er lysteligt.
Thi HERREn haffuer vdualt sig Jacob / Jsrael til sin Eyedom.
Thi ieg veed / at HERren er stor/ Oc vor HERRe faar alle Guder.
Hand gør all det hand vil/ J Himmelen oc paa Jorden / i Haffuet oc i alle Dybene.
Jere. 10 Den som lader Skyerne opgaa / Fra Jordens ende/ Den som gi-ør Liunet oc Regn/ Den som lader Været komme aff lønlige Steder.
Exo. 12. Den som slog de Førstefødde i Egipten / Baade Menniskene oc Quæget.
Oc loed sine Tegn oc vnderlige gier-

ninger komme offuer dig Egipti
Land / offuer Pharao oc alle
hans Suenne.
Den som slog mange Folck / oc ihi- Nu. 21.
elslog mectige Konger.
Sihon de Amoriters Konge / oc
Og Konge i Basan / Oc alle
Kongeriger i Canaan.
Oc gaff deris Land til Arff / Israel Josu. 12.
sit Folck til Arff.
HERRE dit Naffn varer euinde-
lige / Din Jhukommelse HER-
RE varer stedse oc altid.
Thi HERREN skal dømme sit
Folck / Oc vere sine Tienere naa-
dige.
HEdningenis Affguder ere Sølff Psal. 115
oc Guld / Giorde met Menni-
skens Hender.
De haffue Munde oc icke tale / De
haffue øen oc see icke.
DE haffue øern oc høre icke Oc

der er ingen Aande i deris Mund.

De som dem giøre ere lige saa / Alle de som haabis til dem.

Israels Huss loffue HERREN / I aff Aarons Huss loffuer Herren.

I som frycte HERREN / loffuer HERREN.

Loffuet vere HERREN aff Zion / som boer i Jerusalem / Haleluia.

CXXXVI.

ER en Tackepsalme / oc er noget nær den text / som hand giffuer Presterne tilkiende / huor om de skulde siunge oc Predicke / som er om GUD / oc hans vnderlige Gierninger / hand er Naadig oc Barmhiertig oc en ret Frelsere. Der faare tager hand i huer Vers dette stycke igien (hans Godhed varer euindelig) der met hand dem aldelis trenger / at de io skulle Predicke idel Naade / oc icke Menniskens gierning eller Lærdom. Thi Menniskens gierning oc ord haffde icke giort saadanne vnderlige ting mot dem / det vaar oc icke heller deris fortienistes skyld / Men hans blote Naade oc idel Godhed / som giffuer / giffuer / giffuer (siger hand) altsammen / oc giffuer aldelis vforskyld / oc Christus er skiult i dette stycke.

Saadan Lærdom holder Folcket ved den rene Tro / oc den rette Forstand / om Naaden oc Syndsens forladelse / imod de splidactige Aander oc hoffuærdige Giernings Helgen.

TAcker HERREn / Thi hand er venlig / Thi hans Miskundhed varer euindelige.
Tacker alle Guders GUD / Thi hans Miskundhed varer euindelige.
Tacker alle Herrers HERRE / Thi hans Miskundhed varer euindelige.
Som giør allene store vnderlige Gierninger / Thi hans Miskundhed varer euindelige.
Den som giorde Himlene skickelige / Thi hans Miskundhed varer euindelige.
Den som vdbredde Jorden paa Vandet / Thi hans Miskundhed varer euindelige.
Den som giorde store Liws / Thi hans

hans Miskundhed varer euinde-
lige.
Gen. 1. At Solen skulde faare staa Dagen/
Thi hans Miskundhed varer e-
uindelige.
At Maanen oc Stiernerne skulde
faare staa Natten / Thi hans
Miskundhed varer euindelige.
Den som slog Egipten i deris För-
stefödde/ Thi hans Miskundhed
varer euindelige.
Exo. 12. Oc förde Israel vd/Thi haus Mis-
kundhed varer euindelige.
Met sin mectige Haand oc vdracte
Exo. 13. Arm / Thi haus Miskundhed
varer euindelige.
Den som atskilde det Röde Haff i to
dele / Thi haus Miskundhed va-
rer euindelige.
Oc loed Israel gaa der igiennem /
Exo. 14 Thi hans Miskundhed varer e-
uindelige.

Den som nedslog Pharao oc hans Hær i det Røde Haff / Thi hans Miskundhed varer euindelige.
Den som førde sit Folck igiennem ørcken / Thi hans Miskundhed varer euindelige.
Den som slog store Konger / Thi hans Miskundhed varer euindelige.
Oc thielslog mectige Konger / Thi hans Miskundhed varer euindelige. Nū. 21.
Sihon Amoriters Konge / Thi hans Miskundhed varer euindelige.
Oc Og Kongen i Basan / Thi hans Miskundhed varer euindelige.
Oc gaff deris Land til Arff / Thi hans Miskundhed varer euindelige.
Sin Tienere Israel til Arff / Thi

hans Miſkundhed varer euinde-
lige.

Thi hand tenckte paa oſſ/der wi va-
are vndertryckte/ Thi hans Mi-
ſkundhed varer euindelige.

Oc frelſte oſſ fra vore Fiender / Thi
hans Miſkundhed varer euinde-
lige.

Den ſom giffuer alt Kiød ſpiſning/
Thi hans Miſkundhed varer e-
uindelige.

Tacker GUD aff Himmelen/ Thi
hans Miſkundhed varer euinde-
lige.

CXXXVII.

ER en Bedepſalme / vnder deris Perſone/
ſom vaare fangne vdi Babylon / for Jeru-
ſalem / det er / for Guds Ord / oc det Aande-
lig Regiment / ſom laa gantſkelige forſtøret oc
nedſlaget. Huilcket vel met rette paa det høye-
ſte/oc for alting bør at anammis til Hiertet aff
de Gudfryctige / ſom denne Pſalme tilkiende
giffuer.

Endog at Babylon oc Edom glæde ſig høye-
lige

lige offuer saadan Forstøring/ oc der met driffue deris spaat / det som dog giør vee. Men de skulle dog icke drage der fra wstraffede oc wskamferede / Thi lige i saadan maade skulle de bliffue sønderreffne igien / saa at deris Børn skulle sønderknusis / oc ingen Affkomme mere haffue / oc Jsrael oc Guds Ord end da bliffue stedse oc altid.

Lige som det er skeet i Babylon / oc her effter skal skee vore Edomiter oc Babylonier / huilcke nu glæde sig / oc bespaatte den arme sønderreffne Kircke / oc det forstørede Guds Ord oc Tieniste.

WJ sade oc græde hos Babylons Vand / Naar wi
tenckte paa Zion.
Wi hengde vore Harper paa Pile/
Som der er vdi.
Thi de bade oss siunge der / som hulde oss fangne / oc vere glade i vor hylen / Kiere / Siunger oss en
Sang om Zion.
Huorledis skulle wi siunge HERRENS Sang vdi Fremmede
Land?
Forglemmer ieg dig Jerusalem /

Da bliffue min høyre Haand forglemt.

Mine Tunge skal henge ved min Gumme / Om ieg icke tencker paa dig / Om ieg icke lader Jerusalem vere min høyste glæde.

HERRE kom Edoms Børn ihu paa Jerusalems dag / De som sige / Giører bart / giører bart / indtil hendis grund.

Du forstyrrede Babylons Daatter / Salig er den som dig betaler det / som du giorde oss.

Esa.13. Salig er den som tager dine Vnge Børn / Oc sønderslar dem imod en Steen.

CXXXVIII.

ER en Tackepsalme / i almindelighed / for allehaande slags hielp imod Fiender / oc ynsker at Christi Rige maa komme. Oc at Konger skulle anamme hans Ord oc Lærdom / oc skal tacke derfaare / oc giøre den rette Guds tieniste oc lære at Christus er rig / sidder høyt / oc hielper de ringe som henge i nød oc angest / trøster Synderne / oc befrier de elendige.

Oc beslutter met en Bøn/at GUD vilde begynde saadant it Rige oc Gierning/ oc icke lade tilbage det/men fuld komme det i Euighed.

Dauids.

IEG tacker dig aff gantske Hierte / Jeg vil siunge dig Loff faar guderne.

Jeg vil tilbede mod din hellige Tempel / oc tacke dit Naffn / for din Miskundhed oc Sandhed / Thi du haffuer giort dit Naffn herligt allting ved dit Ord.

Naar ieg kalder paa dig / da Bønhør mig / Oc giff min Sjæl stor styrcke.

HERRE/alle Konger paa Jorden tacke dig/At de høre din Munds Ord.

Oc de siunge paa HERRENS Veye/ Thi at HERRENs ære skal vere stor.

Thi HERREN er høy / oc seer til

det foractelige / Oc kiender de Hoffmodige langt fra.

Naar ieg vandrer mit i Angist / da vederqueger du mig / Oc vdrecker din Haand offuer mine Fienders vrede / Oc hielper mig met din høyre Haand.

HERREn skal giøre ende der paa for min skyld / HERRE din Miskundhed er euig / Forlad icke dine Henders gierning.

CXXXIX.

ER en Tackepsalme / i huilcken hand priser GVD / at hand hannem saa vnderlige forseet haffuer / oc endnu regerer i alle hans Gierninger / Ord / Tancker / oc huor hand staar / gaar / soffuer eller vaager / ia ocsaa i Moders Liff / før hand bleff skabt / oc forskaffet at hand bleff skabt / oc huor lenge hand skulde leffue.

Som hand vilde saa sige / det staar io vdi ingen Menniskens kunst eller mact / at hand leffuer / huad hand giør / taler / tencker / huor oc naar / oc huor hend hand skal komme / men det er altsammen idel Guds gierning oc kunst.

Huad giøre da de slemme Guds foractere som saadant icke tro / men ville met deris for-

brædelige Gierninger selff vere fromme? De ville at det skal vere giort huad de giøre/ oc ville derfaare haffue fortienislte / roeff oc ære hoff GVD. Endog de giøre icke it Ord aff sig selff/ icke heller kunde de befatte en Tancke aff deris egen krafft. Der til met vide de icke huad de giøre / huorlunde de ere skabte / huorlunde de leffue / tale oc tencke.

Effterdi da/ alt huad wi ere/ oc giøre/ er Guds gierning oc kunst / huorfaare berømmer Mennisken sig da aff saadan høy Gierning / at de ville giøre sig selff fromme / Berømme sig aff deris fri vilie / oc ville hielpe sig selff fra Synden oc Døden met sine Gierninger/ 2c. Saadanne kunde icke tale ret om GVD oc hans Gierninger.

Beuare du mig HERre derfaare / oc prøffue mig / oc fri mit Hierte/ paa det at ieg io maa bliffue paa rette Vey/ som bliffuer bestandig til euig tid / 2c.

Dauids Psalme / for at siunge.

HERRE/du randsager mig/oc kiender mig.
Huad heller ieg sider eller staar da vest du det / Du forstaar alle mine Tancker langt fra.

 Huad

Huad heller ieg gaar eller ligger/da
est du omkring mig / Oc seer alle
mine Veye.
Thi see Det er icke it Ord paa min
Tunge / At du HErre ey vedst
det altsammen.
Du skicker det/som ieg skal giøre før
eller her effter / Oc holder din
Haand offuer mig.
Saadant at forstaa er mig for vn-
derligt oc forhøyt / Jeg kand det
icke begribe.
Amos 9 Huort skal ieg gaa hen for din
Aand? Oc huort skal ieg fly bort
for dit Ansict.
Far ieg til Himmelen/ da est du der/
Giør ieg min Seng i Helffuede/
See / da est du der.
Tager ieg Morgenstiernens Vinge/
Oc bliffuer hoss det yderste Haff.
Saa skulde dog din Haand føre mig
der / Oc din høyre Haand holde
mig.

Siger ieg/Mørcket maa skiule mig
Saa skal oc Natten vere Liuss
omkring mig.
Thi Mørcket er oc icke mørckt hoss Jaco.1.
dig / Oc Natten liuser som Da-
gen / Mørcket er som Liuset.
Thi du haffuer mine Nyre i dit vold/
Du skiulde mig vdi min Mo-
ders Liff.
Jeg tacker dig derfaare/ at ieg er vn-
derlige giort / Dine Gierninger
ere vnderlige/Oc det kiender min
Siæl vel.
Mine Been vaare icke skiulde faar
dig/ der ieg bleff giort i Løndom/
Der ieg bleff skabt vnder i Jor-
den.
Dine øern saae mig / der ieg vaar
endnu wbered/Oc alle dage vaa-
re screffne i din Bog / som endnu
skulde komme / oc der vaar ingen
aff dem.

Men Gud huor kaastelige ere dine Tancker faar mig? Hui ere de saa stor en Sum.
Skulde ieg tele dem / da bleffue de flere en Sand / Naar ieg opuaager / da er ieg end da hos dig.
Ah Gud / at du vilde ihielslaa de Ugudelige / Oc de Blodgerige maatte vige fra mig.
Thi de tale skendelige om dig / Oc dine Fiender ophøye dem foruden Aarsage.
HERRe ieg hader io dem / som dig hader / Oc det fortryder mig paa dem / at de sætte sig imod dig.
Jeg hader dem aff ret aluere / Derfaare ere de mig vrede.
Randsage mig GUD / oc forsøge mit Hierte / Prøffue mig oc forsøge huorledis ieg det mener.
Oc see / om ieg er paa onde Veye / Oc led mig paa euige Veye.

CXL.

ER en Bedepsalme / imod de Stolte vrenel-uordene Helgen / som icke opsætte alenist mange Snarer oc Forargelser paa den rette Vey / imod Guds Ord / men true end ocsaa / oc bruge vold imod alle dem / som icke prise oc følger deris Løgn effter.

Der beder hand/at deris forsæt icke skal gaa frem / men komme offuer deris eget Hoffuet / Oc skee dem lige som Pharaoni i det Røde Haff / den Liunild slog med i Haffuet oc for-drucknede.

Lige saa bliffue alle saadanne skalckactige oc onde Munde omstyrtede / oc alle trofaste bliffue faar GVD euindelige.

Dauids Psalme for at siunge.

HERRE / frelss mig fra onde Menniske/Beuare mig fra fortrædelige Folck/De som tencke ont i deris Hierte/Oc dag-lige opuecke Krig.

De Huesse deris Tunge / som en Hugorm/Der er øglers forgifft vnder deris Læbe / Sela.

HERre beuare mig fra de vgude-ligis

ligis Haand / Beuare mig fra
fortrædelige Folck / Som acte at
omstøde min gang.

De Hoffmode legge Snarer faar
mig / oc strecke Ræb vd faar mig
til Garn / Oc sætte Felder faar
mig paa Veyen / Sela.

Men ieg siger til HERREN / Du
est min Gud / HERRE merck
min Bøns røst.

HERRE HERRE min stercke
hielp / Du beskermer mit Hoff-
uet i Stridens tid.

HERRE lad den Vgudelige icke
fuldkomme sin begiering / Styr-
cke icke hans Skalckhed / de tor-
de ophøye sig der aff / Sela.

Lad den Vlycke / som mine Fiender
raadsla om / falde paa deris
Hoffuet.

Hand skal vdøse Straaler offuer
dem / Hand skal sla dem dybt ned
i Jor-

i Jorden met Ild / At de skulle aldrig staa op igien.

En ond Mund skal ingen lycke haffue paa Jorden / It ont fortrædeligt Menniske skal foriagis oc nedslaes.

Thi ieg veed / at HERREN skal vdrette den Elendigis sag / Oc de Fattigis Ræt.

Oc de Retfærdige skulle tacke dit Naffn / Oc de Fromme skulle bliffue faar dit Ansict.

CXLI.

ER en Bedepsalme/oc beder at hand maa beuaris fra de vgudelige Lærere / huilcke sig venlige holde oc giffne slætte Ord / huor trysel icke vil hielpe. Det er mig kierere (siger hand) at de rette Lærere straffe mig / oc fordømme min Retfærdighed/end at de loffue mig.

Oc om det end gaar mig ilde der offuer/saa/ at ieg maa lide mit kaarss oc død / oc maa vere sønderreffuen oc forderffuet/vil ieg dog heller fordriste mig paa HErren. Thi deris Hyckleri skal paa det sidste sonderbryde sin Hals offuer en klippe (det er) snarlige omstødis oc tage end ond ende.

Da

Da skal mand see huor bitter deris søde Lærdom / oc huor lystig min sure Lærdom er. Der hen fører dem deris egen Lærdom / i huilcken de lige som vdi deris egne Garn / bliffue fangne. Men ieg diss imellem gaar fri for offuer.

Dauids Psalme.

HERRE ieg raaber til dig / kom snart til mig / Merck min Røst / naar ieg kalder paa dig.

Lad min Bøn actis faar dig / lige som it Røgoffer / Mine Henders opløfftelse / som it Afftens offer.

HERRE beuare min Mund / Oc beuare mine Læbe.

Bøy icke mit Hierte til nogen ont / til at føre it Vgudeligt væsen met Misdedere / At ieg skal icke æde aff det / som dem teckis.

Den Retfærdige sla mig venlige oc straffe mig / det skal giøre mig saa

gaat som en Balsum paa mit Hoffuet / Thi ieg beder altid / at de skulle icke giøre mig skade.
Lad deris Lærere nedstyrtis offuer en Klippe / Saa skal mand da høre min Lærdom / at hand er lystig.
Vore Been ere bortspredde ned til Helffuede / Lige som en sønderriffuer oc roder Jorden.
Thi mine øyen see paa dig HERRE HERRE / Jeg haabis til dig / forskiud icke min Siæl.
Beuare mig fra Snaren / som de lagde faar mig / Oc fra Misdederis Felder.
Lad de Ugudelige falde met huer andre i deris eget Garn / Men ieg skal stedse gaa omkring.

CXLII.

ER en Bedepsalme / lige som en Fangis vnder de falske Lærers / som tuinge hannem met

vold/fra den rette Tro oc Leffnet. Thi saadant haffuer veret daglige hos Israels Folck bruge ligt/ at de haffue forfulgt oc fordømt de rette Propheter/for den rette Guds tieniste oc Ordsens skyld/ som alle deris Historier vduise. Oc Christus Matth.v.oc xxiij.S.Steph.Acto.vij. beuiser.

Derfaare er det icke vnder/at der er mange Psalmer giorde imod saadanne falske Propheter oc Lærere. Efftersdi det haffuer veret saa saare almindeligt. Oc er bruget i Kircken fra begyndelse stedse oc altid / at det er vel behoff at bede Gud/at hand vil beuare oss fra falske Lærere oc Vildfarelse.

De Gierninger som vdi Heliæ/ Kong Achabs/oc Dronning Iesabels tid skede / vduise it merckeligt Exempel til denne Psalme / huor alle Propheter motte skiule oc vndsticke sig.

Oc ved Arii tid / maatte alle ret troende Bisper vige. Thi Dieffuelen vil icke lade Guds Ord oc hans Tienere bliffue met fred.

Dauids Vnderuisning at bede der hand vaar i Hulen.

IEg raaber til HERREN met min Røst/ Jeg formaner HERREN met min Røst.

Jeg vdgyder min tale faar hånem/ Oc giffuer min Nød tilkiende faar hannem.

Naar min Aand er i angest / da est du omhyggelig for mig / De legge snarer for mig paa Veyen / som ieg gaar paa.

See til den høyre Side / oc see / der vil ingen kiende mig / Jeg kand icke vndfly / Oc de er ingen omhyggelig for min Siæl.

HERRE ieg raaber til dig / oc siger Du est min Tillid / Min deel i de Leffuendis Land.

Giff act paa min Kieremaal / Thi ieg er meget plaget / Frelss mig fra mine Forfølgere / Thi de ere mig for mectige.

Før min Siæl aff Fengsel / at ieg kand tacke dit Naffn / De Retfærdige skulle samlis til mig / naar du giør vel mod mig.

CXLIII

ER en Bedepsalme i huilcken hand beder vdi sin Samuittigheds banghed / om Naade oc Syndernis forladelse.

Til huilcken wlycke / Naadens Fiender / som ere / Louens Lærere driffue Folck allermest, Thi de plaffue de bedrøffuede oc bløde Samvittigheder paa det høyeste / oc driffuer dem hen vdi M rcket / det er / til Fortuilelse oc Død / met deris suare Byrde oc wtaalige Giernings Predicken / huilcket de dog selffue icke met en Finger røre paa / som Christus Matth. xxiij siger.

Men her giffuer Psalmen tilkiende / at Naaden maa alt giøre det oc icke Rætten / for huilcken intet leffuendis Menniske kand bliffue bestandigt.

Som oc alle gamle Historier oc HERRENS Gierninger beuise det. Thi hand haffuer hiulpet alle Gamle hellige Forfædre / aff Kierlighed oc Naade / oc icke aff Ræt. Som oc S. Petrus siger / Actor. i det xv. Cap. Der haffue huercken wi eller vore Forfædre kunde baaret saadan Byrde / men wi haabis / at wi skulle bliffue salige / formedelst Christi naade / lige som de ere bleffne.

Saadanne gierninger oc gamle Exemple (siger hand her) seer ieg til oc trøster mig. Thi de samme (som Abraham selff er kaldet fra Affguderi / Josu. i det xxiiij.) bleffue lige saa vel trøstede oc befriede fra Synden aff idel Naade / som ieg / oc haffuer veret Synder som ieg. Oc gielder her ingen berømmelse om Retfærdighed eller hellighed / som de falske Propheter oss plaffue.

Dauids Psalme.

HER.

HERRE hør min Bøn / Oc merck min Formaning for din Sandheds skyld / Bønhør mig for din Retfærdigheds skyld.

Oc gack icke til Dom met din Tienere / Thi der er ingen som leffuer Retfærdig faar dig.

Thi Fienden forfølger min Siæl / oc nedslar mit Liff til Jorden / Hand legger mig ned i Mørcket / lige som de Døde i Verden.

Oc min Aand er bedrøffuet i mig / mit Hierte er fortæret i mit Liff.

Jeg tencker paa den fremfarne tid / Jeg taler om alle dine mectige Gierninger / Oc siger om dine Henders Gierninger.

Jeg vdbreder mine Hender til dig / Min Siæl tørster effter dig / som it tiurt Land / Sela.

HERRE bønhør mig snart / min

Aand forgaar / Skiul icke dit Ansict faar mig / At ieg icke blifuer som de der faare ned i Graffuen.

Lad mig Aarle høre din Naade / Thi ieg haaber paa dig / Kundgiør mig den Vey / som ieg skal gaa paa / thi mig forlengis effter dig.

Min Gud / frelss mig fra mine Fiender / Jeg haffuer tilfluct til dig.

Lær mig at giøre effter din behagelighed / Thi du est min GUD / Lad din gode Aand føre mig paa slæt Vey.

HERRE vederquege mig for dit Naffns skyld / Før min Siæl aff Nød / for din Retfærdigheds skyld.

Oc forstyre mine Fiender / for din Miskundheds skyld / Oc fordærffue alle som bedrøffue min Siæl / Thi ieg er din Tienere.

Er

ER en Tackepsalme / at læse for Konger oc Øffrighed. Fordi Dauid tacker GVD her met / lige som en Konge der maatte Krige oc Regere. Oc bekiender / at all Seyeruinding / Lycke oc fremgang / Krig oc Regiment er GVDs gaffue / oc icke Menniskens krafft eller kunst. Lige saa meget som det er Menniskens vijshed / at tuinge oc holde Folck vnder sig / Land oc Folck regere. Thi huad skulde it Menniske formaa saadan en stor Gierning / efftersom hand er dog intet / oc far hen som en Skugge?

Men HERREN giør det/hand Lyner oc giffuer fortuilde oc forskræckede Hierter i en Hær / oc forslagne Hierte i Folcket. Naar hand saa tager de Bierge / oc store Hobe / at de maa frycte sig for hannem / Da er det gaat at krige oc regere/da følger der Seyeruinding oc Lycke oc saadant. Huor kand it Menniske ellers saadant beskaffe.

Der efter beder hand imod sit eget Folck oc straffer deris vantro. Thi Israels Folck/ saa lenge som de haffde den roess / at de kaldedis Guds Folck/ vaare de offuer all maade Hoffærdige / haardnackede / whørsomme / oprøriske/ gerige/hatske oc vantro/huilcket de vel beuijste baade mod Mose oc Dauid/oc andre Konger.

Oc om de end vilde sige / at Dauid stride oc regerede met vnderlige gierninger/ lige som Mose / dog bleffue de intet diss bedre der aff / oc passede intet paa GVD / eller troede paa GVD / Huad GVD ? Huad Tro ? Haffde wi deylige Børn / Huse / Fæ / stort Gods / oc gode dage / det vaare it lyckfaligt Folck.

-/c haffde de ocſaa Propheter nock / ſom ſaa-
dant lærde / at de vaare GVds Folck / huilcke
det ginge vel / men de ſom det gick ilde / vaare
intet actede faar GVD. Lige ſom det oc gaar
alle Helgen ilde / derfaare at de forlade ſig
paa GVD.

Haffuer du nu befriet mig fra den
Morders Goliatz ſuerd / oc giffuet mig lige
ſom andre Konger til Seyeruinding / Saa
beuare mig oc for diſſe Vgudelige / onde oc
falſke Folck / ſom acter huercken GVD eller
Kongen / oc paſſer intet der paa huad en Re-
genter vdi ſtrid oc i Fred giøris behoff. De ere
Bønder oc Grobianer / ia en hob rette Suin/
ſom intet andet ſøge en deris Bug / oc det er
ſuarer oc farligere at regere dem/end det kand
vere nogen tid at føre Krig / hand kalder dem
fremmede Børn / fordi de ville vere de ypper-
ſte GVDS Børn / oc ere dog fremmede / oc
verre en Hedninge / de ere Vxcte ſom ære
GVD met deris Mund / oc deris Hierte er
langt fra hannem.

Dauids Pſalme.

LOffuet vere HERREn min
Trøſt / ſom lærer mine
Hender at ſtride / oc mine
Neffuer at krige.

Min Miſkundhed oc mit Slaat /
min Beſkermelſe oc min Frelſe-
re/

re / min Skiold paa huilcken ieg haabis / Som tuinger mit Folck vnder mig.
HERRE / huad er Mennisken / at du est omhyggelig for hannem? Oc Menniskens Barn / at du saa acter hannem?
Er dog en Mennisken lige som intet / Hans tid far bort som en Skugge.
HERRE / bøye dine Himle oc far hid ned / Tag paa Biergene / at de ryge.
Lad Liune oc atspre dem / Skiud dine Straaler / oc forfærde dem.
Vdsent din Haand aff det høye oc freiss mig / Oc redde mig aff store Vand / Aff fremmede Børns Haand.
Huilckis Lærdom er icke nyttelig / Oc deris Gierninger ere falske.
GVD / Jeg vil siunge dig en ny

Sang / Jeg vil lege faar dig paa
Psalteren met ti Strenge.
Du som giffuer Kongerne Seyer/
oc frelser Dauid din Tienere/Aff
den ondis Mordere Suerd.
Frelss mig ocsaa / Oc redde mig aff
de fremmede Børns Haand /
Huilckis Lærdom er icke nyttig/
Oc deris Gierninger ere icke
falske.
At vore Sønner kunde opuoxe/lige
som Planter i deris Vngdom/
Oc vore Døtter / lige som vd-
graffne Pilere/lige som Pallatz.
Oc vore Kammer vere fulde / som
kunde giffue it Forraad vd effter
det andet / at vore Faar kunde
føde tusinde / oc hundrede tusin-
de i vore Byer.
At vore øxen kunde meget arbeyde/
at der skal ingen skade/ ingen for-
dærffuelse / ingen Klagemaal ve-
re paa vore Gader. Lyck-

Lyckſaligt er det Folck / ſom det ſaa gaar / Men ſaligt er det Folck / hues HERRE er en GVD.

CXLV.

ER en Tackepſalme / for Chriſti Kongerige / huilcket tilkommendis vaar / oc driffuer ſaare den høye Gierning / ſom er / at loffue GVD oc loffue hans Mact oc Rige.

Thi Chriſti Rige oc Mact ere ſkiult vnder Kaarſſet / der ſom mand det icke roſde formedelſt Predicken / Lærdom oc bekiendelſe / huo kunde noget tencke der om / end ſiger at vide til viſſe?

Men hans Mact oc Rige haffuer ſaadan art / at hand ophielper dem ſøm faldne ere / tager ſig den Elendigis ſag til / giør Syndere fromme / oc de Døde leffuendis / ia hand er den / ſom nærer oc føder alting / hører ſine Helgens paakaldelſe / Giør huad de begiere / oc beuarer dem.

Dauids Loff.

JEg vil ophøye dig min Gud / du Konge / Oc loffue dit Naffn altid oc euindelige.

Jeg vil daglige loffue dig / Oc priſe dit Naffn / altid oc euindelige.

HERREN er stor oc meget loff-
uelig / Oc hans Mectighed er vsi-
gelig.
Børne Børn skulle prise dine Gi-
erninger / Oc sige aff din Velde.
Jeg vil tale om din herlige deylige
Mectighed / Oc om dine vnder-
lige Gierninger.
At mand skal tale om dine herlige
Gierninger / Oc at mand skal
fortelle din Herlighed.
At mand skal prise din store Mi-
skundhed / oc rose din Retfær-
dighed.
HERREN er Naadig oc Barm-
hiertig / Taalmodig oc fuld aff
Miskundhed.
HERREN er alene god / Oc for-
barmer sig offuer alle hans Gi-
erninger.
HERre alle dine Gierninger skulle
tacke dig / Oc din Helgene loffue
dig.

Oc prise dit Kongerigis ære/ Oc tale om din Velde.
At din mact skal bliffue kundgiort for Menniskens Børn / Oc dit Kongerigis ærlige Mectighed.
Dit Rige er it euigt Rige / oc dit Herredømme varer stedse oc altid.
HERREN opholder alle dem som falde / Oc opløffter alle dem som ere nedslagde.
Alle øyen vocte paa dig / Oc du giffuer dem deris Mad i sin tid.
Du oplader din Haand / oc opfylder alt det som leffuer met Behagelighed.
HERREn er Retfærdig i alle sine Veye / Oc hellig i alle sine Gierninger.
HERren er nær hoss alle dem som kalde paa hãnem/ Hoss alle dem som kalde paa hannem aluerlige.
Hand

Hand giør det som de Gudfryctige begiære / Oc hører deris skrig / Oc hielper dem.
HERREN beuarer alle dem som elske hannem / Oc hand skal vdslætte alle Vgudelige.
Min Mund skal sige HERRENs Loff / Oc alt Kiød loffue hans hellige Naffn altid oc euindelige

CXLVI.

ER en Tackepsalme / oc lærer alligeuel der hoss / at mand skal forlade sig paa GVD / oc icke paa Førster eller Mennisker som dem slemme Verden / Kiød oc Blod pleyer at giøre. Thi GVD er den aleniste / som kand hielpe trolige nock i allehaande Nød. Oc hielper saa at mand kand kiende / at hand haffuer hiulpet. Menniskens hielp er tuilactig / oc er icke lenge bestandig / Thi hand er icke selff en Time viss paa sit eget Liff.

Haleluia.

MIn Sial loffue HERRen / Jeg vil loffue HERren / saa lenge ieg leffuer / Oc

siunge

siunge min GUD Loff/ saa len-
ge som ieg er her.
Forlader eder icke paa Førster/ De
ere Menniske/ de kunde io icke
hielpe.
Thi Menniskens Aand skal bort/
oc hand skal bliffue til Jord igen/
Da ere alle hans anslag fortab-
te.
Salig er den/ hues hielp Jacobs
GUD er/ hues haab staar til
HERREN hans GUD.
Som giorde Himmel/ Jord/ Haff-
uet/ oc alt det som der er vdi/
Den som holder loffue euindeli-
ge.
Skicker dem Ræt/ som lide vold/
som giffuer de Hungrige mad.
HERREN løser dem som fangne
ere/ HERren giffuer de Blinde
deris Siun/ HERren opret-
ter dem som ere nedslagne/ HEr-
ren elsker de Retfardige. Her-

HERREN beskermer Fremmede
oc Faderløse/oc opholder Encker
Oc vender de Wgudeligis vey
tilbage.
HERREN er Konge euindelige/
Din GVd Zion stedse oc altid/
Haleluia.

CXLVII.

ER en Tackepsalme/ for mangehaande Velgierninger / oc vnderlige GVDS gierninger/ imod Israel oc Jerusalem/ der effter imod alle Nødtørfftige.

Hand som oc giffuer Regen/ oc alle Diur deris Vext / oc lader ingen Fule lide Hunger / ey heller de wnyttige Raffne/Men meget mere Menniskene / besynderlige dem / som forlade sig paa hans Godhed / oc icke paa Mand oc Hest.

Men hand giffuer frem for alle til Jerusalem / der som hans ord oc bolig er / fred/ Korn / oc nock vdaff alle ting. Thi Jerusalem oc Israel haffue den fordeel/at de haffue Guds Ord oc Guds tieniste / frem for alle Hedninge. Huorfaare hand oc giøre mere vnderligt hoss dem / oc bliffue ocsaa de daglige vnderlige Gierninger / som Regen / Sne / Iss / der bedre bekiende / end hos de Vantro / huilcke GVDS Ord icke haffue eller acte.

Derfaare kunde de icke heller see nogen Guds Gierning eller Vnderlighed / om de end

sølede sig daglige der vdi / met alle deris fem Sind / oc veltede sig som Suin der vdi. Thi de vide intet aff Gud / efferdi de icke høre ey heller acte hans Ord.

LOffuer HERREn/ Thi det er en kaastelig ting/ at loffue vor GUD / Saadan Loff er lystelig oc deylig.
HERREN bygger Jerusalem/ Oc fører tilsamen de fordreffne aff Israel.
Hand helbreder dem som haffue sønderknusede Hierter/ Oc lærer deris sprecke.
Hand teller Stiernerne / oc neffner dem alle ved Naffn.
Vor HERRE er stor / oc haffuer stor Krafft / oc er vbegribelig huorledis hand regerer.
HERREN opretter de Elendige/ oc stoder de Ugudelige i grund.
Siunger til huer andre faar HERREN met Tacksigelse/ Oc loffuer vor GUD met Harper.

Den som bedecker Himmelen met Skyer / Oc giffuer Regn paa Jorden / Oc lader Græſſ voxe paa Biergene.

Den som giffuer Quæg deris Føde / De vnge Raffne som raabe til hannem.

Hand haffuer icke lyst til Hestens styrcke / Ey heller behaglighed til nogen Mands Been.

HERREN haffuer behaglidhed til dem som hannem fryctte / som haabis til hans Mistundhed.

JErusalem prise HERREN/Zion loffue din GVD.

Thi hand giør din Portis Stenger faste / Oc velsigner dine Børn der vdi.

Hand sticker dine Lãdemercke Fred/ Oc mætter dig met den bæste Huede.

Hand sender sin Tale paa Jorden/
Hans Ord løber/ snarlige.
Hand giffuer Sne som Uld/ Hand
strør Rimfrost som Aske.
Hand vdkaster sin Jiss/ som Mund-
bide/ Huo kand bliffue for hans
Frost?
Hand siger/ saa smeltes det/ Hand
lader sit Vær blæse/ saa tøer det
op.
Hand viser Jacob sit Ord/ Israel
sin Skick oc Ræt.
Saa giør hand icke imod Hednin-
gene/ Hand lader dem ey heller
vide sin Ræt/ Haleluia.

CXLVIII.

ER en Tackepsalme/ i huilcken hand opuecker oc formaner alle Creatur vdi Himmelen oc paa Jorden/ til at loffue Gud. Men besynderlige sine Helgen/ Israels Børn/ som tiene hannem/ det er/ haffue hans Ord oc Guds tieniste.

Oc merck at denne Psalme stadfester alle Stater/ som ere sticktede aff GUD/ at vere gode oc loffuelige/ som ere Dommere/ Gamle/ Unge. Thi der som Kongers oc Dommers

Embede vaare onde / oc icke GVd behågelige/ da kunde mand icke loffue GVd der vdi.

Men huor som Konger oc Dommere ere/ der ere oc Vnderdane / Suenne / Bødele / Krigsmend / Embidsmend / Bønder / Børgere / 2c. Huor Gamle oc Vnge ere / der er oc Ectefolck / Børn oc Tiuende.

Alt saadant er loffueligt oc gaat / oc beuiser at deris Skabere er dog / oc der skulle met rette vere idel Tunger / oc stedse Predicke saadan Guds godhed. Men vilt du vide huor god huer ting er faar sig selff/ saa tag faar dig huad du vilt / oc sig / om der vaare ingen Jld til? Jtem / om der vaare ingen Sol til? Om der vaare ingen Bødel til? Om der vaare ingen Quinde: Saa faar du at see/ huorfaare mand skal tacke GVD.

Haleluia.

Loffuer HERREN i Himle / Loffuer hannem i det Høye.

Alle hans Engle loffuer hannem/
All hans Hær loffue hannem.
Soel oc Maane loffuer hannem/
Alle liuse Stierner loffuer hannem.
Loffuer hannem i Himle alleuegne/

Oc de Vand som ere offuer Him-
lene.
De skulle loffue HERRENS
Naffn / Thi hand binder / saa
bliffue de skabte.
Hand holder dem altid oc euindeli-
ge / Hand skicker dem / at de maa
icke anderledis gaa.
Loffuer HERREN paa Jorden /
I Hualfiske oc alle Dyb.
Ild / Hagel / Sne oc Damp /
Stormuær / som vdrette hans
Ord.
Bierg oc alle Høye / Fructsommeli-
ge Træ oc alle Ceder Træ.
Diur oc alt Queg / Orme oc Fule.
I Konger paa Jorden oc alle Folck /
Førster oc alle Dommere paa
Jorden.
Vnge Drenge oc Jomfruer / De
gamle met de vnge.
Skulle loffue HERRens Naffn /

Thi hans Naffn ere alene høyt/
Hãs Loff gaar saa vijt som Him-
melen oc Jorder.
Oc hand ophøyer sit Folckis Horn/
Alle hans Helgen skulle loffue/
Oc Israels Børn/ Det Folck
som hannem tien / Haleluia.

CXLIX.

ER en Tackepsalme / for den Velgierning/ at Gud er sit Folck Naadig oc Barmhiertig/ oc at de vide at de haffue en naadig Gud / huorfaare de skulde met rette glæde dem. Oc er det den Velgierning oc Naade/ Som kaldis Syndsens forladelse / at Gud icke vil regne huor onde oc syndige de ere.

Derfaare hører denne Psalme rettelige til det ny Testamente / Oc hand kalder den selff en ny Vise / som mand skal siunge Kongen aff Zion / den som de skulle rose vdi deris Leyre / det er i deris Kircker huor mand forsamlis. Som Esaias kalder Kircker oc Alter Leyer oc Senge / i huilcke Jsrael bedreff Horeri/ det er/ Affguderi.

Jtem / det hører oc til det ny Testamente / at de skulle haffue skarpe Suerd vdi deris Hender / at straffe Hedninger met/ at legge Konger i Staack oc Torn / oc bruge den straff som ere screffuet. Thi det liuder Jødiske / ia meget mere Mahometiske oc Tyrckiske.

Men dette ere heffnen / som er foriæt/ at Abrahams Sæd skal formedelst Euangelium / som er it Aandeligt Suerd/ nedsla i all Verden Affguder / oc tage / alle Kongers oc Vises hellighed oc klogskab til fange / oc giøre Christo alting vnderdanig / som S. Paulus siger / ij. Corinth. x.

Haleluia.

SIVnger HERREN en ny
Sang / Helgens Menig-
hed skal loffue hannem.
Israel glæde sig i den / som hannem
giorde / Zions Børn vere glade
offuer deris Konge.
De skulle loffue hans Naffn / i
Dantz / De skulle lege faar han-
nem met Trummer oc Harper.
Thi HERREn haffuer behagelig-
hed til sit Folck / Hand hielper de
Elendige herlige.
Helgene skulle vere glade oc prise /
Oc rose paa deris Leye.
Deris Mund skal ophøye GVD/

Oc de skulle haffue skarpe Suerd
vdi deris Hender.
At de kunde heffne paa Hedningene / Straffe iblant Folcket.
At binde deris Konger met lencker/
Oc deris Fribaarne met Jernbolte.
At de skulle giøre dem den Ræt som
er screffuet om / Saadan ære
skulle alle hans Helgene haffue/
Haleluia.

CL.

ER en Tackepsalme / først giort for Israels Folck / at de der met skulle loffue GVD / at de haffde hans Helligdom oc hans Mactis befestning / det er / hans Bolig/ Himmel oc Slaat vdi Jerusalem/der som hand beviser sin mact met vnderlige Gierninger.

Oc opregner her de Jødiske Strengelege oc Musica/ huor met deris Low oc Guds tieniste vaar indsæt. Men hoss de Christne staar all saadan Strengeleeg oc Guds tieniste vdi Euangelij Predicken oc forkyndelse.

Oc merck / at alle Tackepsalmer ere idel Fortæctelser til de Sorrigfulde oc Elendige Samuittigheder / oc sige saa meget / at GVD er Naadig / oc forlader gierne alle Synder/ oc

at hand vil giffue trøst / saa at mand skal foruente sig alt gaat oc trøst aff hannem.

Derfaare er det en aabenbarlig Tackepsalme / oc alligeuel der hos hemmelige en Trøstepsalme / ia oc en Lærepsalme / oc en Prophecie / som den huilcken met it Exempel forkynder Guds Naade / oc lærer at tro oc at fortrøste sig paa hannem.

Der til hielpe oss den samme Barmhiertige Gud / vor Konge oc HErre Jesus Christus / hannem met Faderen oc den hellig Aand vere loff til euig tid / Amen.

LOffuer HERREN i hans Helligdom / Loffuer hannem i hans Mactis Befestning.

Loffuer hannem i hans Gierninger / Loffuer hannem i hans store Herlighed.

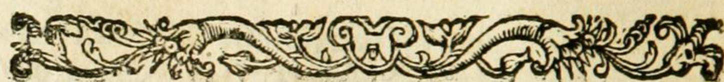
Loffuer hānem met Basuner / Loffuer hannem met Psaltere oc Harper.

Loffuer hannem met Trummer oc Dantz / Loffuer hannem met Strenge oc Piber.

Loffuer hānem met klingende Simler /

ler/ Loffuer hannem met velklingende Simler.

Alt det som haffuer Aande/ Loffuer HERREN/ Haleluia.

Til den Christen Læsere.

JEG haffuer tilforn sagt det/ at Psalteren forhandler besynderlige fem ting. Først at somme Psalmer Prophetere om Christi Død oc Opstandelse/ om hans euige Rige/ om Euangelio/ om hans Kircke her paa Jorden/ etc. Oc det staar vdi Trusel/ imod de Tiranner som sætte sig imod Christum oc hans Rige/ at de skulle oc gaa tilgrunde/ Oc at det Jødiske Rige oc Prestedom skal forstøris/ som mand maa see vdi disse efterfølgende Psalmer. Dog alligeuel finder hand der iblant Lærdom/ Trøst/ Bøn oc Tacksigelse.

Prophecie Psalmer.

Register.

2	22	67	96
8	24	68	97
9	29	72	98
14	40	87	100
16	45	89	110
19	47	93	113
21	53	95	117

Lærepsalmer.

For det andet / er der somme Lærepsalmer / de lære oss / huad wi skulle giøre oc lade / effter Guds Low / Item / huilcken den rette Guds tieniste / oc huad de tro oc gudfryctige Menniskers offer er. Item / huad Synden er / huor mand den quit bliffuer / oc Retfærdig faar GUD / etc.

Der begribis oc vnder de andre sticker / som ere / at prophetere / trøste / bede / tacke / etc. Lige som her effter vdi Bede oc Tackepsalmer.

15	51	90	133
32	62	99	134
36	73	101	
49	77	127	
50	78	131	

Trøstepsalmer.

For det tredie ere somme Trøstepsalmer / som formane de bedrøffuede oc Sorgfulde Helgen til Taalmodighed/ i det at de vdi mange maade plagis i denne Verden/oc der hos trøster oc styrcker/ oc tuert imod straffer oc forskræcker Tiranner oc falske Helgen.

1	39	75	91	119
4	52	82	92	121
37	58	84	112	128

Bedepsalmer.

For det fierde / ere somme Bedepsalmer/oc de ere mange slags. Nogle i huilcke de Gudfryctige klage offuer deris Fiender

ender oc Forfølgere / Bede at Gud vil hielpe dem der fra / oc fri dem aff all Nød.

3	55	74	123
7	56	79	130
25	57	80	132
28	63	83	137
35	64	85	
44	70	86	
54	71	94	

Somme klage offuer de falske Lærere oc falske Helgen / som met deris skinnende Lærdom oc Leffnet vnder GVDS Naffn / giøre den rene Lærdom oc rette GVds tieniste stor skade / oc forfølger deris Lærere. Imod saadanne bede de oc true dem / oc trøste de fromme der imod / etc.

9	12	140
10	17	141
11	26	142

Her høre oc til disse effterfølgende Psalmer som ere:

27. 34. 58. 73. 75. 114 123. oc andre flere.

Somme Psalme ere / i huilcke Helligen klage offuer deris synder / Banghed oc Hiertens bedrøffuelse / oc offuer de høye Aandelige fristelser / oc den hemmelige Samuittigheds pine.

6	38	43	142
13	42	88	143

Her hører oc hen / den 30. 77. 116. oc andre flere Psalmer.

Somme bede faar Herskabet som side i Verdslig øffrighed / 7. 20. 61.

Vdi somme Bedepsalmer / klager Christus sin Pine / oc raaber om hielp / etc. Item / offuer Judam sin Forrædre / oc offuer Jøderne som hannem Kaarsfestede / oc forkynder dem deris straff.

22	41	59	106
40	55	69	

Tackepsalmer.

For det femte/ere oc nogle Tackepsalmer / i huilcke de trofaste loffue oc tacke GUD / at hand befrier dem fra deris Fiender oc vdaff all anden nød / baade Legemlige oc Aandelige befrier. Item/ at hand giffuer sine sit Ord oc timelig Fred / beuarer oc beskytter dem imod alle Tiranner / Had oc Forfølgelse.

18	46	103	111	125	144
23	48	104	114	126	145
27	60	105	115	129	147
30	65	106	116	135	148
31	66	107	122	138	149
33	76	108	124	139	150
34	81	109			

Men der ere mange Psalmer / i huilcke der findis stundem to eller try eller flere / aff de stycker som wi tilforn omtalde/ saa som ere den.

4.9.

4	30	40	73	119
9	31	51	77	142
14	34	53	99	146
22	37	69	109	
27	39	71	118	

Oc mange andre flere. Der paa maa huer flitig Læsere selff haffue act oc opseen paa. Det er nock til en begyndelse/for Gudfryctige / unge oc enfoldige Mennisker / at de snarlige maa see / til huilcket stycke aff disse huer Psalme besynderlige henhører.

Vor HERRE Jesus Christus GVds enige Søn aff Himmelen / alle Christnis Frelsere oc tilfluct vere loffuet oc benedidet til euig tid.

AMEN

**Prentet i Ly-
beck / hoss Laurentz Al-
brecht.**

ANNO

1599.

Denne Bog er Min hiertte Kiære
Moder forærett, Af hendis Mor-
Moder, som hun mig dred sidën
igien har forært paa Korne-
rupgaard

Kirstine Catharine
Leegaards

Anno 1703

Gud hielp Mig,
at Leffve Christelig,
Och døe Salig,
Amen

dig will [illegible]

wz dey will [illegible]

4
10
11